

**Тълкувание на книгата:
Важни наставления за
цялата общност**

حاشية الدروس المهمة لعامة الأمة باللغة البلغارية

на многоуважавания Шейх
Абдул- Азиз ибн Абдуллах ибн Баз
Аллах да се смили над него
(1330- 1420 по хиджа)

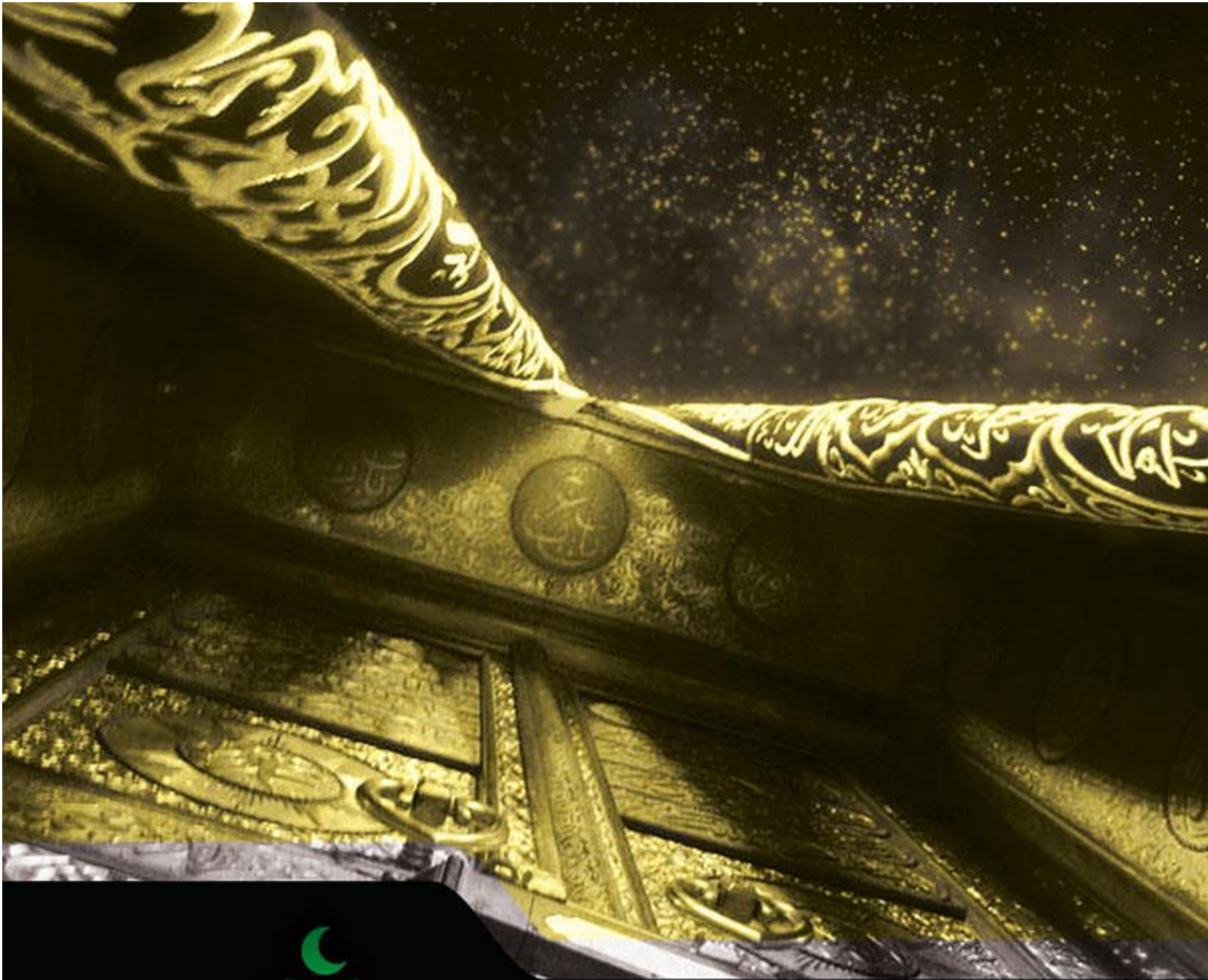
Преглед:

Д-р Ахмед ибн Салих ибн Ибрахим Ет- Тувийян

Осмо издание

WWW.ISLAMLAND.COM

ISLAM LAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM

Бисмилляхи- р- рахмани- р- рахим

Въведение на преводача

Бисмиллях, слава на Аллах и нека саяту селяма да бъде над Пратеника на Аллах Мухаммед, семейството и всичките му сподвижници!

Уважаеми читателю, в тази книжка се съдържат осемнадесет кратки наставления, които са споменати с по- голям шрифт върху линия, те са думите на Шейх бин Баз, а под тази линия е тълкуванието на думите на Шейха от ученика му Ахмед Ет- Тувийян. В тази книжка се съдържа:

- Кратко тълкуване на Сура Ел- Фатиха и късите Сури от Корана.
- Засвидетелстването шехадет.
- Основите на вярата.
- Видовете теухид и ширк.
- Добротворството */ихсан/*.
- Условиата на намаза.
- Основите на намаза.
- Задължителните неща по време на намаз.
- Засвидетелстването */ет- тешеххуд/*.
- Суннетите по време на намаз.
- Нещата, които анулират намаза.
- Условиата на абдеста.
- Фардовете на абдеста.
- Нещата, които анулират абдеста.
- Предписания морал в Исляма
 - Скъмността
 - Смелостта
 - Щедростта
 - Изпълняването на обета
 - Въздържанието от всяко нещо, което Аллах е възбранил
 - Добросъседството
 - Помощта към човека в нужда
- Придържането към етиката в Исляма.
- Предупреждението от съдружаването и различните грехове.
- Подготовка на умрелия и изпълняването на дженазе намаз.

Тази книжка е подходяща за всеки един желаещ да се запознае с Исляма и да научи основни неща за тази религия, както и за напреднали мюсюлмани. Също така тя би била в помощ на имамите и хатибите при подготовка на хутбета и лекции.

Моля Аллах да направи този труд да бъде искрено заради Него, да направи тази книжка да бъде в полза за мюсюлманите и Исляма и да я направи да бъде трайна садака след смъртта. Амин!

И нека саяту селяма да бъде над Пратеника на Аллах Мухаммед!

Преводач

Бисмилляхи- р- рахмани- р- рахим¹

Въведение към петото издание

Слава на Аллах, с Неговата благодат се извършват праведните дела! И засвидетелствам, че няма друг [истински] бог [имащ право да се обожествява с искреност] освен Аллах, Единствен е Той, няма Той съдружник и Негово е засвидетелстването, което ще бъде от полза за раба след смъртта му. И засвидетелствам, че Мухаммед е Негов раб и Пратеник, Неговия избранник от всички Негови творения, нека най- превъзходните благослов и мир да са за него, неговото семейство, сподвижниците му и всеки, който го следва с добро чак до Съдния ден.

Това е петото издание, което представяме на уважаемите читатели и на всеки заинтересован от тълкуванието на тази книга. След последните корекции направени според корекциите на Шейха Имам [Абду- л- Азиз ибн Баз] на книгата "Важни наставления...", аз се постарях да се възползвам от ползите и въпросите, който Шейха е добавил, и които не са споменати в предишните издания на книгата: "Важни наставления за цялата общност". Аз се устремих и положих усилия да ги поясня и разтълкувам, въпреки малкия ми капацитет. Силно се придържах към условието, което си поставих при писането на това тълкувание, а именно да използвам ясни и лесни за разбиране думи, за да може Аллах да отреди да се възползват от нея онези хора, към които шейха адресира тази своя книга. Също така, възхвалявам Пречистия и Велик Аллах за това, което видях от приемственост и одобрение на тази книга от моите братя търсещи религиозното знание и други.

Моля Аллах тази книга да бъде във везните на праведните дела на мен и на Шейха */Аллах да се смилу над него/*, който всъщност ме окуражи и подтикна да я напиша! Моля Аллах, чрез Неговите Благодат и Щедрост, да направи тази книжка да бъде от полезното знание, моля Го да опрости на мен, на нашия Шейх и на всички мюсюлмани, Той е Преблагороден, Прещедър!

И нека Аллах да благослови и с мир да дари нашия Пророк Мухаммед, семейството му и всичките му сподвижници!

Ахмед ибн Салих ибн Ибрахим Ет- Тууийян

Понеделник 16/03/1426 по хиджа

Рияд- Столицата на кралство Саудитска Арабия

¹ В името на Аллах, Всемиловичивия, Милосърдния.

Въведение към третото издание

Бисмилляхи- р- рахмани- р- рахим

Слава на Аллах, Този чрез чиито благодат се извършват праведните дела! И засвидетелствам, че няма друг [истински] бог [имащ право да се обожествява с искреност,] освен Аллах, Единствен е Той, няма Той съдружник и засвидетелствам, че Мухаммед е Раб на Аллах и Негов Пратеник, най- превъзходния от всички пратеници и пророци, Аллах да го благослови и с мир да го дари, него семейството му и всичките му сподвижници.

Възхвалявам Пречистия и Всевишен Аллах затова, че ни е облагодетелствал с Исляма и Го моля да затвърди стъпките ни на него до деня, когато ще Го срещнем! Това е третото издание на тази книга, за което моля Аллах да го направи да бъде от полза за хората, така както направи да бъдат от полза предишните неини издания. Искам да обърна внимание на това, че нашия Многоуважаван Шейх, Имам Абду- л- Аазиз ибн Абдуллах ибн Баз */Аллах да се смили и да озари душата му/* промени някои неща в книгата си, в края на живота му, след като вече беше отпечатано това издание. Надявам се в следващото издание да нанесе промените в тълкуването според последната подредба на шейха. Моля Аллах за помощ, сполука и праведност!

Аллах да благослови и с мир да дари нашия Пророк Мухаммед, семейството му и всичките му сподвижници.

Ахмед ибн Салих ибн Ибрахим Ет- Тууиййан

04/05/1423 по хиджа

Въведение към второто издание

Бисмилляхи- р- рахмани- р- рахим

Слава на Аллах, Господарят на световите и нека благословът и мирът да бъдат за най- знаменития сред пророците и пратениците, неговото семейство и всичките му сподвижници.

Наистина, аз възхвалявам Пречистия и Всевишен Аллах затова, че чрез Неговата благодат е отредил хората да се възползват от тази книга и тя да има обширна приемственост при тях. Слава на Аллах, че е насочил стремежа на хората към заинтересованост, четене и изучаване на тази книга, както в тази наша страна, така и извън нея. Слава на Аллах, тя бе отпечатана под формата на благотворително издание в Кувейт. Молим Аллах да я направи да бъде в попла за хората!

Пиша това мое въведение към второто издание на тази книга след като вече Ислямския свят загуби Многоуважавания Имам и Шейх Абду- л- Аазиз ибн Абдуллах ибн Баз */Аллах да се смили над него и да озари душата му/*. Именно това бе нещото, което ме подтикна и насърчи да напиша и завърша изцяло това тълкувание. Част от него му е прочетено² */Аллах да се смили над него/* и той обеща да напише въведение за него, но Аллах не е отредил да се случи това. Ето, това е второто издание, което се издава след първото, което е представено на Шейха */Аллах да се смили над него/* и той насърчи да бъде разпространявано.

Моля Аллах, чрез Благодатта и Щедростта Си да направи тази книга да е във везните на праведите му дела, да го издигне по степени сред напътените и да замени загубата за Ислямската общост причинена от смъртта му с добро.

Написано от: Ахмед ибн Салих ибн Ибрахим Ет- Тууийян

25/09/1420 по хиджа – Рияд

² Тоест част от тълкуванието на тази книга е прочетено на Шейх бин Баз, който е бил сляп.

Въведение

Слава на Аллах, Господаря на Световете! Слава на Аллах, без подчинението на Който няма успех и без смирението пред Неговото величие няма възход. И засвидетелствам, че няма друг [истински] бог [имащ право да се обожествява с право] освен Аллах, Единствен е Той, няма Той съдружник и засвидетелствам, че Мухаммед е Негов раб, пратеник и довереник да оповести посланието Му, той е най-превъзходния от всичките Му творения, изпратен с правоверната вяра и правия път. Аллах да го благослови и с мир да го дари, него, семейството му, сподвижниците му и всичките му последователи в праведността до Съдния ден.

Учените, те са наследници на пророците, както е известил за това най-превъзходния от Пророците */нека най- хубавия благослов и мир да са над него/*. Те – учените – поясняват на хората нещата, които са забравени от религията и ги наставляват и насочват към най- сигурния и най- ясният път. Те ги просвещават по отношение на ученията на пратеничеството и пътищата към напътствието. Това е задължение, което Аллах е направил да бъде на плещите на учените, призоваващите по пътя на Аллах и праведните Негови раби. От средствата за разпространение на религиозното знание сред хората, сред обикновенните и останалите хора, е писането на книги, кратки книжки с послания и брошури с наставления. Така тези неща са една стабилна трибуна за наставление и поучение за останалите мюсюлмани. Учените са били постоянни в упоритостта си, както в миналото, така и в нашето съвремие, да разпространяват религиозната наука по този начин, който е от най- полезните. Наистина, нуждата от тези наставления и поучения за обикновенните хора от общността е много по- голяма, отколкото от останалите неща, защото те се заемат с нуждите си и се отдръпват от изучаването на религията и правилните си вярвания от достоверните източници. Наистина, от учените, от които се възползват малкия, големия, учения, неукия, съдията и обикновения вярващ е Многоуважаемия Шейх, Имам Абду- л- Аазиз ибн Абдуллах ибн Абдуррахман ибн Баз */Аллах да се смили над него/*. Цялата общност се възползва от неговото знание, защото произведенията му се отличават с ясни фрази, изобилно знание, искрено намерение и наставление към общността. От неговите произведения, които са в полза на общността е и книгата му: „Важни наставления за цялата общност.“. В тази своя книга той */рахимехуллах³* пояснява какви са нещата, които са дълг на мюсюлманина да изучи по отношение на вярата си, богослуженията си, убежденията си и поведението си- Аллах да отреди полза за всеки, който ги е прочел и ги е наизустил. След като видях колко много е полезна тази книга за хората и колко голяма нужда имат от нея, аз възжелал да направя кратко разяснение под линия, за да поясня нещата, които Многоуважаемия Шейх е споменал в обобщен вид и да поясня доводите за тях, придържайки се към метода на Шейха по отношение на яснота в изказа и представянето на информацията по достъпен начин за обикновения човек. Моля Аллах да възнагради Шейха */рахимехуллах/* с най- добрата награда за тази негова книга! Моля Го да направи моето тълкувание под линия да бъде толкова полезно, колкото е полезна тази книга! Аллах е владетеля на сполуката! И нека благословът и мирът да бъдат на нашия Пророк Мухаммед, семейството и всичките му сподвижници.

Написано от: Ахмед ибн Салих ибн Ибрахим Ет- Туувийян

³ Аллах да се смили над него.

За живота на автора

Многоуважаемия Шейх Абду- л- Аазиз благоволи да продиктува кратко изложение за живота си, след като бе записано аз му го прочетох и той го одобри.⁴

„Аз съм Абду- л- Аазиз ибн Абдуллах ибн Абдуррахман ибн Мухаммед ибн Абдуллах от рода Баз.

Роден съм в гр. Рияд, месец зул- хидже 1330 по хиджа. В началото на образованието си виждах, но после ме сполетя болест в очите ми през 1346 година по хиджра, тя бе причина да отслабне зрението ми... След това загубих изцяло зрението си през началото на месец Мухаррам от 1350 година по хиджа, слава на Аллах за това. Моля Всемогъщия и Всевишен Аллах да замени това зрение с прозорливост в земния живот и хубава награда в отвъдния, така както е обещал това – Пречист е Той – чрез езика на своя Пророк Мухаммед ﷺ. Също така Го моля да направи завършека да бъде славен, в земния и в отвъдния свят.

Започнах да се образовам още в ранна възраст, наизустих Свещения Коран преди да достигна зрялост, след което започнах да изучавам шериатските⁶ и арабските науки при много от шейховете в Рияд, от тях са:

- 1- Шейх Мухаммед ибн Абду- л- Летиф ибн Абду- р- Рахман ибн Хасен /Аллах да се смили над всички тях/.
- 2- Шейх Салих ибн Абду- л- Аазиз ибн Абду- р- Рахман ибн Хасен (Съдия на Рияд) /Аллах да се смили над всички тях/.
- 3- Шейх Сеад ибн Хамд ибн Атик (Съдия на Рияд).
- 4- Шейх Хамд ибн Фарис (упълномощен заместник на хазната в Рияд)
- 5- Шейх Сеад Уекказ Ел- Бухари (от учените на Мекка Мукерраме). От него получих знанията по теджудид⁷ през 1355 година по хиджра.
- 6- Многоуважаемия Шейх Мухаммед ибн Ибрахим ибн Абду- л- Летиф Аали Еш-Шейх. Постоянствах в присъствието си на всичките му лекции в продължение на приблизително десет години. От него се сдобих със знание във всички шериатски науки, започнах да присъствам през 1347 по хиджра, до 1357 по хиджра, тогава се присъединих към съдебната система, след като бях предложен за кандидат от страна на шейха.

Аллах да въздаде на всички тях най- хубавата и най- добрата награда, и да се смили над тях с всеобхватната си милост, оставайки удовлетворен от тях.

Заемал съм следните постове:

- 1- Съдия на губернаторство Ел- Хардж⁸ за дълъг период от време- това бе за четиринадесет години и няколко месеца, от 1357 година по хиджа до 1371 по хиджра. Бях назначен през месец Джумада Ел- Аахира от 1357 година по хиджра и останах на този пост до 1371 год. по хиджра.
- 2- Преподавател в Научния институт в Рияд- 1372 год. по хиджра и факултета по шериат [ислямска теология] в Рияд, след като бе открит през 1373 по хиджра. Преподавах по науките във фикр [юридическите науки в Исляма], теухид

⁴ Цитирах го от книгата на Шейха: „Меджму’у фетауа уе мекалят мутенеуиах.“, първи том.

⁵ Аллах да го благослови и с мир да го дари.

⁶ Религиозните науки, дисциплини в Исляма.

⁷ Правилата на четене на Свещения Коран.

⁸ Намира се в централна Саудитска Арабия.

[единобожие] и хадис. Продължих да практикувам това в продължение на девет години и приключих през 1380 год. по хиджра.

- 3- През 1381 год. по хиджра бях назначен за заместник директор на Ислямския университет в Медина Мунеууера и останах на този пост до 1390 год. по хиджра.
- 4- Станах директор на Ислямския университет през 1390 год. по хиджра, след смъртта на директора му, нашия Шейх, Шейх Мухаммед ибн Ибрахим Аали Еш-Шейх */Аллах да се смили над него/*, която настъпи през месец Рамадан, 1389 год. по хиджра. Останах на този пост до 1395 год по хиджра.
- 5- На 14/10/ 1395 год. по хиджра беше издадена кралска заповед, с която краля ме назначи за генерален ръководител на отделите за научни изследвания, издаване на фетви, призив и наставления. И към този момент все още съм на тази длъжност.⁹

Освен тази работа към момента съм активен участник в много научни и ислямски съвети, от това участие са:

- 1- Членство към съвета на старшите учени.
- 2- Председателство на Постоянния комитет за научни изследвания и издаване на фетви в споменатия съвет.
- 3- Членство и председателство на учредителното събрание на Мюсюлманската световна лига.
- 4- Председателство на световния върховен съвет на джамиите.
- 5- Председателство на Ислямското дружество по фикх в Мека Мукерраме на Световната мюсюлманска лига.
- 6- Членство във Върховния съвет на Ислямския университет в Медина Мунеууера.
- 7- Членство във Върховния съвет за призив към Исляма в Кралството.

Що се отнася до книгите ми, от тях са:

- 1- Ел- Феуaid ел- джиллийе фи ел- мебахис ел- фердиййе.
- 2- Изследване и изясняване на много от въпросите за хадж, умра и посещение [на Медина] (пояснение на обредите на хаджа и умрата).
- 3- Предпазване от нововъведенията- включва четири полезни теми:
„Становището за празнуването на рождения ден на Пророка, нощта на Исра и Мирадж, нощта в средата на Шабан (нощта берат) и лъжата за предполагаемия сън от прислужника в дома на Пророка на име Шейх Ахмед.“
- 4- Две кратки послания за зекята и говеенето.
- 5- Правилната вяра и нещата, които я анулират.
- 6- Задължителния характер на прилагането на суннета на Пратеника ﷺ и изпадането в неверие от тези, които го отричат.
- 7- Призива към Аллах и морала на призоваващите.
- 8- Задължителността да се отсъжда спрямо законите на Аллах и да се отхвърля това, което им противоречи.
- 9- Становището за незакриването на лицето, за закриването му и за никяха шигал.
- 10- Критиката на арабския национализъм.
- 11- Полезен отговор относно становището за снимането.

⁹ През 1414 год. по хиджра Многоуважаемия Шейх бе назначен за Главен мюфтия на Саудитска Арабия, ръководител на съвета на старшите учени и ръководител на отделите за научни изследвания и издаване на фетви, чак до смъртта му */Аллах да се смили над него/* през 1420 год. по хиджра.

- 12- Шейх Мухаммед ибн Абдул- Уеххаб (призива и житието му).
- 13- Три кратки послания за намаза:
 - Как Пророка ﷺ изпълнявал молитвата намаз?
 - Задължението да се изпълнява намаза групово.
 - Къде поставя изпълняващия намаз ръцете си при изправяне от руку.
- 14- Становището на Исляма по отношение на озни, който обижда Корана или Пратеника на Аллах ﷺ
- 15- Полезно разяснение на Фетх Ел- Бари- стигнал съм до раздел: Хадж.
- 16- Послание за текстовите и сетивни доказателства за движението на слънцето и неподвижността на земята и възможността за достигане до планетите.
- 17- Представяне на доказателствата за становището за търсене на помощ от друг, а не от Аллах и вярването на предсказатели и гадатели.
- 18- Борбата по пътя на Аллах.
- 19- Важни наставления за цялата общност.
- 20- Фетуи касаещи хаджа, умрата и посещението (на Медина).
- 21- Задължителния характер касаещ придържането към суннета и предпазването от нововъведенията.

Предисловие на автора

Слава на Аллах, Господарят на световете¹⁰, краят е за богобоязливите¹¹ и нека Аллах да благослови и с мир да дари Своя раб и Пратеник, нашия Пророк Мухаммед, семейството и всичките му сподвижници.

Това са кратки думи¹² за религията Ислям¹³, с които трябва да бъде запознат всеки обикновен човек, именувах ги: „Важни наставления за цялата общност“. Моля Аллах да направи тези наставления да бъдат от полза на мюсюлманите¹⁴ и да ги приеме от мен, Той е всеблаг, прещедър¹⁵.

Абду- л- Аазиз ибн Абдуллах бин Баз

¹⁰ Шейха- Имам и автор, започва тези наставления с възхвала, следвайки примера на Могъщата книга – Корана - и примера на най- превъзходния от Пратениците ﷺ който е започвал проповедите си (хутбетата си) с възхвала и прослава на Всевишния Аллах.

¹¹ Края е за богобоязливите на Сетния ден. Всевишния Аллах казва: **„Ще отредим Отвъдния дом за онези, които нито искат да се възгордяват на земята, нито да рушат. Краят принадлежи на богобоязливите.“** [Ел- Касас: 83]

¹² Това са кратки думи- те са от основите на религията и от нещата, които се отнасят за всеки мюсюлманин, за религията и земния му живот.

¹³ Мюсюлманина е задължен да изучава нещата от религията си, чрез които изпълнява боголсуженията си [ибадетите си] и се придържа към предписаните взаимоотношения. За тези неща той трябва да има знание и прозорливост.

¹⁴ Аллах е направил тези наставления да бъдат в полза за общността, имат приемственост при хората и те ги изучават и наизустяват.

¹⁵ Моля Аллах да не лишава Шейха, Имама от награда за тези наставления и да го възнагради пребогато.

ПЪРВО НАСТАВЛЕНИЕ

Сура Ел- Фатиха.....

Сура Ел- Фатиха е меканска и броя на аяетите ѝ е седем (7)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (2) الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ (3) مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ (4) إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (5)
اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (6) صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (7)

2. Хвала на Аллах Господа на световете,
3. Всемиловичивия, Милосърдния,
4. Владетеля на Съдния ден!
5. Само на Теб служим и Теб за подкрепа зовем.
6. Насочи ни по правия път,
7. пътя на тези, които си дарил с благодат, а не на [тези], над които тегне гняв, нито на заблудените!

1- Имената на Ел- Фатиха:

- 1- Ел- Фатиха- Откриващата - т.е. Откриващата Книгата и с нея се започва молитвата намаз.
- 2- Умму Ел- Китаб- Майката на Книгата.
- 3- Умму Ел- Коран- Майката на Корана.
- 4- Ес- Себ'а Ел- Месани- Седемте повтарящи се аяета (знамения).
- 5- Ел- Коран Ел- Азиим- Великия Коран.

Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че е казал:

Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Тя е Седемте повтарящи се аяета и Великия Коран, който ми бе даден.“¹⁶ Предава се от Ет- Тирмизи.

- 6- Ел- Хамд- Възхвалата, защото тя започва с „Хвала“.
- 7- Ес- Саля- намазът, молитвата, заради думите на Пратеника ﷺ от Неговия Господар: „Разделих Ес- Саля [молитвата, намаза] ...“¹⁷ Предава се от Муслим и други.
- 8- Еш- Шифа- Изцелението.
- 9- Ер- Рукйе- Лечението [от магии, уручасване, завист, обсебване, лоши влияния, припадаци, панически атаки, най различни болести и подобните на тях].
- 10- Ел- Кяфийе- Достатъчната.
- 11- Ел- Уакийе- Предпазващата.
- 12- Есас Ел- Коран- Основите на Корана.

2- Превъзходствата на сура Ел- Фатиха:

- 1- Предава се от Ебу Сеид ибн Ел- Муаля /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ му казал: „Ще те науча на най- великата сура от Корана преди да излезеш от джамията.“ Разказва: Той ме хвана за ръка и когато пожела да излезе от джамията, аз му рекох: „О, Пратенико на Аллах, ти каза: „Ще те науча на най-

¹⁶ Ет- Тирмизи (5/143), номер (2875).

¹⁷ Муслим (1/296), номер (395).

великата сура от Корана.“, тогава каза: „**Да. Елхаму лилляхи Раббил-аалемиин, тя е Седемте повтарящи се айета и Великия Коран, който ми бе даден.**“¹⁸Предава се от Ахмед и Ел- Бухари.

- 2- Предава се от Ебу Сеид Ел- Худрий /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Бяхме в един отряд и отседнаме на едно място, дойде едно момиче и каза: „Вожда на тази област бе ухапан от скорпион, ако се отдалечим, той ще умре! Има ли някой от вас, който да лекува.“ Сред нас стана човек, за когото не предполагахме, че лекува чрез четене, той му приложи лечение чрез четене [на Коран (рукйе)] и оздравя. Тогава вожда заповяда да му се дадат тридесет овце и ни напои с мляко. Когато се върна при нас ние му рекохме: "Нима ти владееш лечението чрез четене?" или: "Нима ти лекуваш чрез четене?" Отговори: "Не. Аз приложих лечение чрез четене само с прочитането на Майката на Книгата." Когато се завърнахме в Медина споменахме за това на Пророка ﷺ и той каза: „**От къде ли е разбрал, че тя е Лечението (Ер- Рукйе). Разделете [овците] и дайте и на мен от тях.**“ Предава се от Ел- Бухари.
- 3- Предава се от Ебу Хурейра /радийеллаху анху/, че е казал: Пратеникът на Аллах /саллеллаху алейхи уе селлем/ каза: „**Който отслужи намаз, в който не е чел Майката на Кората, този негов намаз е непълнен – три пъти -, незавършен.**“
Предава се от Муслим.
- 4- Предава се от Ебу Хурейра /радийеллаху анху/, че е казал: Чух Пратеника на Аллах ﷺ да казва: „Превеликия и Всемогъщ Аллах каза: **“Аз разделих Ес-Саля между Мен и Моя раб на две половини.**“ И когато рабът каже: „Хвала на Аллах, Господарят на световите“, Аллах казва: „Възхвали ме моят раб.“ И когато каже: „Всемилоствивия, Милосърдния“, Аллах казва: Превъзнесе ме с прослава моят раб.” И когато каже: „Владетеля на Съдния ден!“, Аллах казва: „Прослави ме моят раб.“ Веджъж (Аллах) каза: „Моят раб повери себе си на Мен”. И когато каже: „Само на Теб служим и Теб за подкрепа зовем.“, Аллах казва: „Това е между Мен и Моя раб, и за Моя раб е това, за което се моли.“ И когато каже: „Насочи ни по правия път, пътя на тези, които си дарил с благодат, а не на тези, над които тегне гняв, нито на заблудените!“, (Аллах) казва: „Това е за Моя раб,и за Моя раб е това, за което се моли.“ Предава се от Муслим.

3- Съдържанието на сура Ел- Фатиха:

Сура Ел- Фатиха съдържа следните неща:

- 1- Възхвала, Превъзнасяне с прослава и прославяне на Аллах.
- 2- Договорка между Раба и неговия Пречист и Всевишен Господар.
- 3- Дуа [призив, молитва, искане от Аллах].

- 4- **Знаменията на Ел- Фатиха:** Правилното мнение, е, че те са седем айета без Бисмилляхи- р- рахмани- р- рахим. Седмия аyet започва от Словата на Всевишния Аллах: „...а не на [тези], над които тегне гняв, нито на заблудените!“¹⁸

¹⁸ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (7)

5- Правилното от мненията на учените:

То, е, че е задължение Ел- Фатиха да се чете от хората отслужващи намаза си зад Имам, независимо дали Имама я чете на глас или тихо. Това е според мезхеба на Шафий¹⁹ и нашия Многоуважаван Шейх Абдул- Аазиз ибн Баз */Аллах да се смили над него/* го счете на правилното мнение.

6- Значението на аяетите:

(Хлава- Ел- Хамду)- Искрено изказване на благодарност само към Аллах, без да се изказва такава към други, които биват обожествявани освен Него. Ибн Джерир */Аллах да се смили над него/* е казал: "**(Ел- Хамду лилляхи- Хвала на Аллах)**- възхвалява, с която възхвалява Себе Си и в същото време повелява на рабите Си да Го възхваляват."

(На Аллах- лилляхи)- Лично име на Всеславния и Всевишен Господар, не се позволява да не нарича или именува друг с това име освен Него.

(Господарят – Рабб)- Господарят, Той е Владетелят, Разпореждащият се. Не се позволява да се нарича друг с думата Господарят, когато тя е с определителен член (т.е. на арабски отпред да има „ел“, например Ер- Рабб). Позволява се само, когато става въпрос за притежание или собственост, тогава може да се отнася както за Аллах, така и за друг, например да се каже: „Господарят на Световите“, „господарят на къщата“. И Аллах казва: „**Спомени за мен пред своя господар**²⁰!“ [Юсуф: 42]

(на световите- Ел- Аалемиин)- множествено число на свят, това е всяко нещо, което съществува освен Аллах.

(Всемилюстивия, Милосърдния – Ер- Рахмани- р- Рахиим)- имена произлизащи от милост: Всемилюстивия- това е милост, която обхваща всички Негови създания [в земния живот]; Милосърдния- Това е милост, която е само за вярващите [в земния живот и на Съдния ден]: "**Към вярващите Той е милосърден.**" [Сура Ел- Ехзаб: 43]

Не е позволено именуването с Ер- Рахман (Всемилюстивия). Всевишния Аллах казва: „**Кажете: “Зовете [Го] Аллах или зовете [Го] Всемилюстивия!”** [Сура Ел- Исра: 26]

¹⁹ По отношение на този въпрос учените са на следните мнения:

- 1- Кланящия се зад Имам трябва да чете сура Ел- Фатиха във всички намази, независимо дали Имама я чете на глас или тихо- това мнение се поддържа от немалка част от учените като имам Шафий, Шейх бин Баз, Шейх Усеймин, то е мнение и на Имам Бухари.
- 2- Кланящия се я чете само при намазите, през които Имама я чете на тих глас, но не и през намазите, през които я чете на силен глас- това е предишно мнение на Имам Шафий и избора на ибн Теймийе.
- 3- Четенето ѝ от човека, който е зад Имам по време на намазите, през които се чете тихо, е желателно (мустехаб), но не е узаконено да се чете, когато Имама я чете на силен глас- това е мнението на болшинството от учените-
- 4- Изобщо не се чете, когато се кланя зад Имам- това е мнението на ханефиите.

²⁰ Управник, крал, владетел, император/

От тук се разбира и скритото значение на думите на Пратеника ﷺ „**Най-обичаните имена за Аллах са Абдуллах и Абдуррахман.**“ В историята не се споменава никой да се е именувал с това име, освен големия лъжец Мусейлеме²¹.

(Владетеля – Маалики)- също така от правилния му прочит, който се предава в много вериги (мутеуатир) е **(мелики)**. Това произхожда от власт, владение (мулк), Всевишния Аллах казва: „**На кого е Днес владението? На Аллах, Единосъщия, Покоряващия.**” [Сура Ел- Гафир: 16]; „**истинската власт в този Ден ще принадлежи на Всемилоствивия. Ще бъде тежък Ден за неверниците.**“ [Сура Ел- Фуркан: 26]

(на Съдния ден! – йеумуддин)- това е Деня на възкресението, когато Аллах ще въздава на създанията за делата им, за доброто добро и за злото зло, освен на онзи, на който Му опрости. Съдния (Ед- Дин)- това е на въздаянието и равносметката, както казва Всевишния Аллах: „**В този Ден Аллах напълно ще им изплати истинското въздаяние...**” [Сура Ен- Нур: 25]

(Само на Теб служим и Теб за подкрепа зовем – иййяке неабуду уе иййяке нестеинн)- тоест, не служим на нищо друго освен единствено на Теб и не се уповаваме в нищо друго, освен единствено в Теб- това е пълнотата на покорството. Цялата вяра се връща към тези две значения. Това е както казват част от предците: „Ел- Фатиха е тайната на Корана, а нейната тайна са тези думи: „Само на Теб Служим и Теб за подкрепа зовем.“ Първата част е несъпричастност към съдружаването [политеизма], а втората е отричане човек да има [сам по себе си] способност за промяна и сила, отричане чрез което човек поверява всичко на Превеликия и Всемогъщ Аллах.

(Насочи ни- ихдина)- молба към Аллах да ни дари със сполука към напътствието (Ел- хидайе). Напътствието е два вида:

- 1- Напътствие, което се изразява в насочване и поучение- това е според възможностите на всеки човек, Всевишния Аллах казва: „**Ти насочваш към правия път**” [Сура Еш- Шура: 52]
- 2- Напътствие, което се изразява в сполука и вдъхновение- това е само във владението на Всемогъщия и Превелик Аллах. Всевишния Аллах казва: "**Не ти напътваш, когото обичаш, а Аллах напътва когото пожелае.**" [Сура Ел- Касас: 56]

(правия път- ес- сиратал- мустеким)- Ибн Джерир казва /Аллах да се смили над него/ казва: „Всички от общността на тълкувателите са единодушни, че ес- сиратал- мустеким означава ясен [напълно прав] път, по който няма кривини. И значението на път [ес- сират] е следването на Аллах и Пратеника ﷺ

Предава се от Ен- Нуас ибн Сем'аан /Аллах да е доволен от него/, от Пратеника /саллеллаху алейхи уе селлем/, че е казал: „**Аллах дава пример с прав път и от двете страни на този прав път има две стени с отворени врати, а на тези врати има спуснати завеси. В началото на пътя един глас зове казвайки: „О, Хора! Поемете всички по правия път и не се отклонявайте!**“ . А друг глас зове отгоре

²¹ Този човек се провъзгласил са Пророк след Пратеника ﷺ, бил е лъжепророк.

над пътя, когато човек пожелае да влезе през една от тези врати, той казва: „Горко ти! Не я отркивай, ако я отркиеш ще влезеш.“ Правия път е Исляма, двете стени са границите на Аллах, отворените врати са забраните на Аллах, този глас, който зове в началото на пътя е Книгата на Аллах, а гласа зовящ над пътя е поучителя на Аллах в сърцето на всеки мюсюлманин.“ Предава се от Ахмед и Ет- Тирмизи с вериха хасен- сахих.

(пътя на тези, които си дарил с благодат, - сираталлезине ен'амте алейхим)- Тези, които Аллах е дарил с благодат, те са споменати в Словата Си: "Които се покоряват на Аллах и на Пратеника, те са с онези, които Аллах е дарил с благодат: пророците, всеправдивите, жертващите се за вярата и благочестивите. Колко добри са те за другари!" [Ен- Ниса: 69] Аллах ги е дарил с благодатта да Му се покоряват и да Му служат.

(а не на [тези], над които тегне гняв,- гайрил- мегдуби алейхим)- това са юдеите, Аллах им се разгневява, защото те са имали знание, но не са го прилагали.

(нито на заблудените!- уе леддаллиин)- това са християните, защото те са служели на Аллах, но с невежество.

Суфйян /Аллах да се смили над него/ казва: "Тези от нашите учени, които са провалени, те са като юдеите, а тези от обикновените вярващи, които са провалени са като на християните."

7- Желателно е [мустехаб], за всеки, който чете сура Ел- Фатиха по време на намаз, да каже след нея „Аамиин!“

Това означава: „О, Аллах, откликни!“, то не е от айетите на Ел- Фатиха. Предава се от Уаил ибн Хаждер, че е казал: „Чух Пратеника на Аллах ﷺ да рецитира: „Гайрил- мегдуби алейхим уе леддааллиин.“ и да казва: „Аамиин!“ удължавайки гласа си с НЕГО.“ Предава се от Ахмед и Ебу Давуд.

Също така от превъзходствата на „Аамиин!“ е това, което се съдържа в двата достоверни сборника [Ел- Бухари и Муслим], от хадисите на Ебу Хурейра /радийеллаху анху/, че Пратеника на Аллах ﷺ е казал: „Когато имама каже „Аамиин!“ кажете и вие „Аамиин!“, защото този, на който казането на „Амин!“ съвпадне с казането на „Аамиин!“ от меляйкетата, на него му се опрощават отминалите [малки] грехове.“

и това, което може човек може да научи от късите сури, от сура Ез- Зелзеле (Земетръсът) до сура Ен- Нас (Хората), трябва да бъде добре усвоено [от уста на уста] и правилно заучено, за да може да се чете, рецитира и наизустява [правилно], и трябва да се научи тълкуванието им за нещата, които е дълг да бъдат разбрани от тях.....

Сура Ез- Зелзеле (Земетръсът) е мединска и броя на аяетите ѝ е седем (7)

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زُلْزَالَهَا (1) وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا (2) وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا (3) يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا (4) بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا (5) يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ (6) فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ (7) وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ (8)

1. Когато земята бъде разтърсена в трус
 2. и земята изхвърли своите товари,
 3. и човек рече: “Какво ѝ е?”,
 4. в този Ден тя ще разкаже своите вести,
 5. защото твоят Господар ѝ е внушил.
 6. В този Ден хората ще излязат на групи, за да им бъдат показани техните дела.
 7. Който извърши добро, дори с тежест на прашинка, ще го види.
 8. И който извърши зло, дори с тежест на прашинка, ще го види.
-

Ибн Аббас /Аллах да е доволен и от двамата/ е казал: "(Когато земята бъде разтърсена в трус)- тоест, раздвижат се словете ѝ; (и земята изхвърли своите товари,)- тоест, изхвърли това, което е в нея от мъртъвци. Всевишния Аллах казва: "и когато земята бъде разстлана, и изхвърли онова, което е в нея, и се опразни," [Ел- Иншикак (Разцепването) 3- 4]; и Словата на Всевишния: (и човек рече: “Какво ѝ е?”),- тоест, не може да приеме какво се случва с нея след като е била спокойна, стабилна и той се намира на нея.

И словата на Всеяишния: (в този Ден тя ще разкаже своите вести,)- тоест, ще разкаже нещата, които са вършели пребиваващите на нея. Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че е казал: "Пратеникът на Аллах ﷺ рецитира този аяет: „в този Ден тя ще разкаже своите вести“ и рече: „Знаете ли какво е: „своите вести,“?“ Отговориха: „Аллах и Неговият Пратеник знаят най- добре!“ Рече: „Наистина, „своите вести“ е да свидетелства за всеки раб и всяка рабиня, какво са вършели на повърхността ѝ, тя ще каже: „Той извърши това и това, през този и този ден.“ Това е „своите вести.“²²

²² Ет- Тирмизи (4/ 535), номер (2429). Казва: „Този хадис е хасен- гариб“. Ен- Несайи в „Ел- Кубра“, както е в Хашийету сунен Ет- Тирмизи (4/535).

И Словата на Всевишния: **(защото Твоят Господар ѝ е внушил)**- Предава се от ибн Аббас /Аллах да е доволен и от двамата/, че е казал: „Нейният Господар ще ѝ каже: „**Говори!**“ и тя ще говори.“ Ел- Муджахид /Аллах да се смили над него/ казва: „Тоест, ще ѝ заповяда.“

И Словата на Всевишния: **(В този ден хората ще излязат на групи,)**- тоест, ще си тръгват от мястото на равносметката на групи, т.е. различни категории и видове [групи], ще има ошастливени [с Дженнета (Рая)] и нещастни [в джехема (Ада)], ще има групи, за които ще бъде заповядано да бъдат въведени в Дженнета и други, за които ще бъде заповядано да бъдат хвърлени в огъня. **(за да им бъдат показани техните дела)**- тоест, за да знаят какво са вършели или за да им бъде въздадено въздаяние за онова, което са вършели през земния живот, от добро и зло.

И Словата на Всевишния: **(Който извърши добро, дори с тежест на прашилка, ще го види. И който извърши зло, дори с тежест на прашилка, ще го види.)**- Значението на "Мискале зеррах- тежест на прашилка" е тежестта на най-малката мравчица²³. **(добро,...ще го види)**- тоест в книгата си и това ще го радва. За всеки праведен или нечестивец се записва злината само като една злина, а добрината се умножава по десет. И когато настъпи Денят на възкресението Аллах ще намножи добрините за вярващите.

Аллах подтиква рабите Си да вършат добро, дори да е малко и ги предупреждава от малкото зло, защото то може да бъде причина злото да се увеличи.

Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Предпазвайте се от Огъня, дори да е с част от форма**²⁴, и ако и това нямате, тогава с блага дума.“²⁵

Пратеника ﷺ казва - в предание предадено от майката на вярващите Айша /Аллах да е доволен от нея/, която казва: „Той ﷺ казваше: „**О, Айша, предпазвай се от незначителните грехове, защото те ще бъдат придиряни от Аллах.**“²⁶

²³ В много от тefsирите (тълкуванията на Корана) се споменава, че означава малка мравчица, но има и тълкувание на прашилка също. По принцип с „зерра“ се има предвид най- малкото нещо познато на хората.

²⁴ Т.е., дори да е с това да дадете част от една форма за садака (милостиня).

²⁵ Предава го Ел- Бухари (10/550), номер (6023) и Муслим (2/704), номер (1106), и други.

²⁶ Предава го Ахмед (6/70), ибн Мадже (2/1417), номер (4243). В Ез- Зеуайд: „Веригата му е достоверна, а предавачите са доверени“. Предават го и Ен- Несайи и ибн Хиббан- погледни: Фетх Ел- Бари (11/400).

Сура Ел- Аадийяат (Препускащите) е меканска и броя на аяетите ѝ е (11)

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا (1) فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا (2) فَالْمُعِيرَاتِ صُبْحًا (3) فَأَنْزَلَ بِهِ نَفْعًا (4) فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا (5) إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ (6) وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ (7) وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ (9) وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ (10) إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ (11)

1. Кълна се в [конете] препускащите с пръхтене
2. и мятащите искри с чаткане,
3. и връхлитащите сутрин,
4. и вдигащите с това прахоляк,
5. и връзващите се в множество [от врагове]
6. човекът е голям неблагодарник към своя Господар.
7. И сам на това е свидетел.
8. И е силна любовта му към богатата.
9. Нима не знае, че когато бъде изкарано това, което е в гробовете,
10. и бъде разкрито това, което е в гърдите,
11. техният Господар е сведущ за тях в този Ден?

(Кълна се в [конете] препускащите с пръхтене)- Аллах се кълне в препускащите, това са конете, когато започнат да тичат по пътя на Аллах, да препускат и да пръхтят [дабха]- това е звука, който коня издава, когато тича силно в галоп.

(и мятащите искри с чаткане,)- тоест удрят силно с подковите си в скалистата земя и хвърчат искри.

(и връхлитащите сутрин)- тоест, тези които се втурват в сутрешното време. Пратеника ﷺ е прибягвал до настъпление сутрин.

(и вдигащите с това прахоляк)- това е мястото където вдигат прах и оставят след себе си следи от прахоляк по време на хадж или битка.

(и връзващите се в множество)- тоест множеството на враговете сред неверниците.

(човекът е голям неблагодарник към своя Господар.)- той е непризнателен, неотблагодаряващ се за богатата от своя Господар. Ел- Хасен /Аллах да се смили над него/ казва: „Ел- Кенуд (неблагодарник)- това е озни, който пресмята бедите и забравя богатата на Аллах, с които Го е дарил.“

(и сам на това е свидетел.)- тоест, наред с това, че човека е неблагодарник, той сам свидетелства за това с езика си, описвайки състоянието си. Това се проявява в неговите думи и дела.

(И е силна любовта му към богатата)- това е имуществото, богатството.

(силна)- тоест силно обича имуществото, богатството и силно се стреми към конете поради обичта му към богатата.

След това подбуждайки към въздържаност спрямо земното и стремеж към отвъдното, насочвайки вниманието ни към онова, което ще се случи, Аллах казва: **(Нима не знае, че когато бъде изкарано това, което е в гробовете)**- тоест, Аллах извади мъртвите от гробовете им.

(и бъде разкрито това, което е в гърдите)- тоест, и те изкарат на яве и покажат всичко, което са таели в душите си.

(техният Господар е сведущ за тях в този Ден?)- тоест, знае всичко, което те са правели и вършели.

Сура Ел- Каариах (Бедствието) е мянканска и броя на ајетите ѝ е (11)

الْفَارِعَةُ (1) مَا الْفَارِعَةُ (2) وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْفَارِعَةُ (3) يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ (4)
وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ (5) فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ (6) فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ (7) وَأَمَّا مَنْ
خَفَّتْ مَوَازِينُهُ (8) فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ (9) وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ (10) نَارٌ حَامِيَةٌ (11)

1. Бедствието!
2. Какво е Бедствието?
3. И откъде да знаеш ти какво е Бедствието?
4. Деня, в който хората ще бъдат като пръснати пеперуди
5. и планините ще бъдат като разпокъсана вълна.
6. Онзи, чиито везни натежат,
7. ще има живот в доволство,
8. а онзи, чиито везни олекнат,
9. завръщането му е бездна.
10. А откъде да знаеш ти какво е тя?
11. Пламтящ огън.

(Ел- Каариах- Бедствието)- от имената на Деня на Възкресението, като Ел-Хакках (Неизбежното) и Ет- Тааммех (Прииждането). След това Всевишения Аллах подчертава величието на случващото се в този ден и големия ужас, който носи със себе си: (Уе ма едраке ма- л- каариах- И от къде да знаеш ти какво е Бедствието?). След това разяснява това със Словата Си: (Йеуме йекуну- н- насу ке- л- фераши- л- мебус- Деня, в който хората ще бъдат като пръснати пеперуди)- тоест заради разпространението им, разпръскването им, идването им, отиването им и объркаността им те ще наподобяват на разпръснати пеперуди. Или както Всевишения Аллах казва: „...като разпръснати скакалци“ [Ел- Камер (Луната): 7]

И Словата Му: (Уе текуну- л- джибалю ке- л- ихнил- л- менфуш- и планините ще бъдат като разкъсана вълна)- тоест, те ще станат такива, че ще наподобяват разкъсана вълна, която е в процес на изчезване и разкъсване. [бел. на преводача: Аллах ще ги направи неустойчиви и на прах].

След това Аллах ни известява делата на човека накъде ще го отведат:

(Фе емма мен секулет меуазинух- Онзи, чиито везни натежат)- тоест, надделят добрините му над злините му.

(Фе хуе фи ишети- р- радийех- ще има живот в доволство)- в Дженнета.

(Уе емма мен хафдет меуазинух- а озни, чиито везни учекнат)- тоест, надделят злините му над добрините му.

(Фе уммуху хаауийех- завръщането му е бездна)- уммуху- нещо към което се завръща, нещо към което ще пристигне. (хаауийех- бездна)- име от имената на Дженнем, [много дълбока, огромна пропаст].

След това Аллах разяснява какво е "бездна" казвайки: (уе ма едраке маа хийех, наарун хамийех- А откъде да знаеш ти какво е тя? Пламтящ огън.)- тоест, изключително горещ, много силен огън и пламък. Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ казал: „Огъня при потомците на Адем, който вие разпалвате е една от седемдесетте части от огъня на дженнем.“

Сподвижниците казали: „О, Пратенико на Аллах, той е достатъчен!“, а той рекъл: „Той [огъня на джехеннем] го превъзхожда с шейсет и девет части.“²⁷

²⁷ Предава го Ел- Бухари (6/ 407), номер (3265) и други.

Сура Ет- Теясур (Преумножаването) е меканска и броя на аяетите ѝ е (8)

أَلْهَأَكُمُ التَّكَاثُرُ (1) حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ (2) كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ (3) ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ (4) كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ (5) لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ (6) ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ (7) ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ (8)

1. Увелича ви преумножаването,
2. додето легнете в гробовете.
3. Ала не! Ще узнаете.
4. И пак не! Ще узнаете.
5. Ала не, ако знаете с достоверното знание
6. ще видите джехеннем (ада).
7. После ще го видите с достоверен поглед.
8. После ще бъдете питани в този Ден за богатата [в земния живот].

Всевишния Аллах казва: **(Елхакуму- т- теясур, хаття зуртуму- л- мекабир- Увелича ви преумножаването, додето легнете в гробовете)**- отвлича ви загрижеността ви и обичта ви към земното, богатата му и украсата му от това да се стремите и трудите за Отвъдното. И това продължава при вас, докато настъпи смъртта ви и бъдете поставели в легнало положение в гробовете, ставайки от обитателите им.

Предава се от Абдуллах ибн Еш- Шехиир, че е казал: „[Веднъж] пристигнах при Пратеника на Аллах ﷺ и той казваше: „**Увелича ви преумножаването**“- Потомъка на Адем казва: „**Моето богатство!, Моето богатство!**“ Нима ти притежаваш друго от твоето богатство, освен това, което си изял и унищожил или си облякъл и износил, или си дал садака [милостиня] и си я изпълнил [приживе, когато си бил здрав²⁸].²⁹

И Словата Му: **(Келля сеуфе теалемун. Сумме келля сеуфе теалемун.- Ала не! Ще узнаете. И пак не! Ще узнаете.)**- това е твърдо обещание след друго твърдо обещание. **(Ала не! Ще узнаете.)**- тоест, вие, които не вярвате, **(И пак не! Ще узнаете.)**- т.е. о, вярващи.

И Словата Му: **(Келля леу теалемуне илме- л- йекин- Ала не, ако знаете с достоверно знание)**- тоест, ако вие се бяхте сдобили с достоверно, истинско знание, вас нямаше да ви отклони увличането по преумножаването, от това да се трудите за Отвъдния свят, чак докато посетите гробовете.

След това Всевишния Аллах казва: **(летеравунне- л- джехим. Сумме летеравуннеха айне- л- йекин- ще видите джехеннем. После ще го видите с**

²⁸ Тоест- възнамерил си и си я дал сам, не си завещавал на някой да я дава, когато си бил в тежко положение или в предсмъртния момент.

²⁹ Предава го Ахмед (4/24) и Муслим (4/2273), номер (2958), и Ет- Тирмизи (4/494- 495), номер (2342), казва: „Това е хадис, който е хасен- сахих, и Ен- Несайи (6/548), номер (3615).

достоверен поглед)- това е тълкувание на даденото обещание по-рано, а то е, че Аллах им обещава да видят огъня и обитателите му.

И Словата Му: **(Сумме летус'елюнне йеумеизин ани- н- неим- после ще бъдете питани в този ден за богатата [в земния живот].)**- тоест, в този ден ще бъдете питани за вашата признателност за нещата, с които Аллах ви е бил облагодетелствал на земята, от здраве, спокойствие, сигурност, препитание и останалите неща, как вие сте постъпили към Него за тези Негови блага, били ли сте Му признателни, изпълнявали ли сте богослуженията (ибадетите) заради Него, служели ли сте Му?

Сура Ел- Аср (Времето, следобедът) е меканска и броя на аяетите ѝ е (3)

وَالْعَصْرِ (1) إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ (2) إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالْحَقِّ وَتَوَّصُوا
بِالصَّبْرِ (3)

1. Кълна се във времето (следобеда)
2. човекът е в загуба,
3. освен тези, които вярват и вършат праведни дела, и взаимно се наставляват за истината, и взаимно се наставляват за търпението.

(Уе- л- аср- Кълна се във времето)- [Аллах се заклева във времето, което всъщност е живота на човека], времето, в което се извършват делата от потомъка на Адем, добрините и злините. Аллах се заклева, че всеки човек е в загуба **(инне- л- инсане лефи хуср- човекът е в загуба,)-** тоест в гибел и неуспех.

(илле- л- лезине амену уе амилю- с- салихати- освен тези, които вярват и вършат праведни дела)- Аллах изключва от групата на хората, които са в загуба тези, които вярват със сърцата си и вършат праведни дела с частите от тялото си.

(уе теуа сау би- л- хакки- и взаимно се наставляват за истината)- това е покорството на Аллах, извършването на праведните дела и неизвършването на забранените неща [харам].

(уе теуа сау би- с- сабр- и взаимно се наставляват за търпението)- тоест, за проявяване на търпение при негодите, предписаните неща от Аллах и злините на онези които им вредят заради това, че им повеляват одобряването и им възбраняват порицаното.

Еш- Шафий /Аллах да се смили над него/ казва: „Ако хората разберат добре тази сура, тя ще им бъде достатъчна.“ [т.е. като поучение и да се покорят на Аллах, следвайки предписания от него път.]

Сура Ел- Хумезех (Клеветникът) е мяканска и броя на ајетите ѝ е (9)

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ (1) الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ (2) يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ (3) كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ (4) وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ (5) نَارُ اللَّهِ الْمَوْقُودَةُ (6) الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْنِدَةِ (7) إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوْصَدَةٌ (8) فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ (9)

1. Горко на всеки клеветник- хулител,
2. който трупа богатство и все го брои!
3. Смята, че неговото богатство ще го увековечи.
4. Ала не! Ще бъде хвърлен в Трошилото.
5. А откъде да знаеш ти какво е Трошилото? -
6. Разпаленият Огън на Аллах,
7. който прониква до сърцата.
8. Той ще бъде затворен над тях
9. във високи стълбове.

Всевишния Аллах казва: (Уеилу- л- ликулли хумезети- л- люмезех- Горко на всеки клеветник- хулител,- Хумезех (Клеветник) с думите си, люмезех (хулител) с делата си, тоест презира и омаловажава хората [чрез удумване, клеветене и подиграване].

(еллези джемеа маля- у- уе аддедех- който трупа богатство и все го брои)- тоест непрестанно над едното трупа друго и постоянно го пресмята с прецизност. Богатството го увелича до такава степен през деня, че когато настъпи нощта той спи като скапан труп.

(йехсебу ене малеху ехледех- Смята, че неговото богатство ще го увековечи)- тоест, въобразява си, че трупането му на богатство ще бъде причина той вечно да живее на този свят.

(Келля- Ала не!)- тоест, не е така, както той смята и както си мисли.

(лейюмбезенне фи- л- хутамах- Ще бъде хвърлен в Трошилото)- тоест, този, който трупа богатство и го непрестанно го брои ще бъде хвърлен в Ел- Хутамах (Трошилото)- това е име от имената на джехеннем, защото той троши всичко в него.

(Уе ма едраке ме- л- хутамах. Наруллахи- л- мукадех, еллети тетталиу аля- л- еф‘идех- А откъде да знаеш ти какво е Трошилото? Разпаления огън на Аллах, който прониква до сърцата)- ще ги изгаря до сърцата, а те ще са живи.

(Иннеха алейхим- мусадех- Той ще бъде затворен над тях)- тоест, ще бъде покрит.

(фи амедим- мумеддедех- във високи стълбове)- стълбове от желязо и стълбове от огън.

Сура Ел-Фиил (Слонът) е меканска и броя на аяетите ѝ е (5)

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ (1) أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضَلُّيلٍ (2) وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ
(3) تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ (4) فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ (5)

1. Не видя ли [о, Мухаммад] как постъпи твоят Господ с владетелите на слона?
2. Не превърна ли Той коварството им в заблуда?
3. И изпрати срещу тях ята от птици,
4. които ги замеряха с камъни от печена глина.
5. И ги стори да приличат на проядени листа.

От благодарите, с които Аллах е облагодетелствал племето Курейш³⁰, е, че Той е отблъснал от тях владетелите на слона, които били твърдо решени да съборят Кябе и да го заличат изцяло от земята. Аллах ги унищожил, наказал ги, провалил похода им, опропастил усилията им и ги върнал обратно с най- лошото разочарование.

И Словата на Всевишния: (Уе ерселе алейхим тайран ебаабил- и изпрати срещу тях ята от птици)- последователни ята с огромна численост.

(термихим бихиджарати- м- мин сиджил- които ги замеряха с камъни от печена глина)- силно изпечена, много здрава.

(феджеалехум кеасфи- м- мекул- И ги стори да приличат на проядени листа)- Асфи- [м- мекул - според част от тълкувателите „ проядени листа, а според друга част] сдъфкана слама...Трети [от учените] казват: Обвивката, която е върху зърното.

³⁰ Племето на Пратеника на Аллах Мухаммед /саллеллаху алейхи уе селлем/, на което Аллах е поверил Кябе преди Пратеничеството му.

Сура Курайш (Курайш) е меканска и броя на аяетите ѝ е (4)

لَايْلَافِ قُرَيْشٍ (1) إِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ (2) فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ (3) الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ
جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ (4)

1. Заради обичая на Курайш,
2. техния обичай да пътуват и зиме, и лете,
3. нека служат на Господаря на този Дом,
4. който им даде храна срещу глада и сигурност срещу страха!

(Лиляфи Курайш- Заради обичая на Курайш,-) [според част от тълкувателите тук „Лиляфи“ означава „Заради обичая“, а според други означава споменатото в тълкувание тук, а именно:] тоест, заради обединението и коалицията на Курайш да живеят в спокойствие и сигурност в страната си Ние³¹ погубихме владетелите на слона. Буквата "лям" [в лиляфи] е за учудване, или все едно ни казва: „Възхищавайте се как бяха обединени Курайш и как спуснах Моята благодат над тях [опазвайки Кябе и дарявайки ги със сигурност, за да пътуват спокойно и зиме, и лете].“

(рихлете- ш- шитаи уе- с- саиф- да пътуват и зиме и лете,-) тоест пътуванията им за търговия през зимата към Йемен и през лятото към Шам [древна Сирия].

(фелйеабуду раббе хаза- л- бейт- нека служат на Господаря на този Дом,-) тоест да обожествяват само Него чрез извършване на ибадет³² [служене], за това, че Той е направил за тях Свещените земи да са спокойни и им е дал Свещения Дом [Кябе].

(еллези ег'амехум мин джуин- който им даде храна срещу глада)- тоест, Той е Господаря на този Дом, същия, който им дава храна и ги избавя от глада.

(уе ааменехум мин хауф- и сигурност срещу страха)- тоест, дарява им от Благодатта Си давайки им спокойствие и сигурност.

³¹ Когато тълкувателите говорят за Аллах, тълкувайки Корана, те използват „Ние“, за да подчертаят Величието на Аллах и да му окажат почит, въпреки, че е един единствен. Тоест тук „Ние“ се отнася само за Аллах.

³² Всяко нещо, което Аллах обича и е доволен от него, от думи и дела, явни и скрити.

Сура Ел- Маауун (Услугите) е мяканска и броя на ајетите ѝ е (7)

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ (1) فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ (2) وَلَا يَحِضُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ (3) فَوَيْلٌ
لِّلْمُصَلِّينَ (4) الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ (5) الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ (6) وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ (7)

1. Видя ли ти онзи, който взима за лъжа Възмездие?
2. Това е онзи, който пъди сирака
3. и не подканва да бъде нахранен нуждаещият се.
4. Горко на отслужващите молитва,
5. които своята молитва [съзнателно] пренебрегват,
6. които лицемерят,
7. а отказват дори дребните услуги!

(Ераеите- Видя ли ти)- о, Мухаммед.

(еллези юкеззиду биддин- онзи, който взима за лъжа Възмездие)- тоест, деня на Възкресението, Равносметката и Въздаването.

(Фе залике- л- лези йедуу- л- йетим- Това е онзи, който пропъжда сирака)- тоест, той е онзи, който подтиска сирака, угнетява го, отнема правото му, не му дава храна и не се отнася добре към него.

(уе ля йехудду аля таами- л- мискин- и не подканва да бъде нахранен нуждаещия се)- тоест, бедния, който няма нищо, с което да задоволи нуждите си.

(Фе уеилу- л- лилмусаллин. Еллезине хум ан саятихим сахун- Горко на отслужващите молитвата, които своята молитва [съзнателно] пренебрегват,)- тоест, лицемерите, които изпълняват молитвата на яве, а когато останат сами не я изпълняват. Те са онези, които я отлагат и я изпълняват след като изтече времето ѝ предписано в законите на Аллах.

(еллезине хум юраауун- които лицемерят,)- това е като словата на Всевишния Аллах: „Лицемерите се стараят да измамат Аллах, но Той мами тях. Изправят ли се за молитва, се изправят мързеливи, за показ пред хората, и малко споменават Аллах,...” [Ен- Ниса: 142]

(уе йемнеууне- л- маауун- а отказват дори и дребните услуги)- тоест, не извършват ибадета [служенето] към техния Господар както трябва, нито се отнасят подобаващо към създанията Му, дори да е за нещо дребно, да го предостъпят за да се възползва човек или да му е в помощ. Тези хора отказват дори дребните неща, камоли да дават задължителния зекят и да извършват останалите неща доближаващи ги до Аллах.

Икриме /Аллах да се смили над него/ казва: "Най- висшото от услугите [ел-маауун] е зекята, а най- низшото от тях са ситото, кофата и иглите."

Сура Ел- Кеусер (Ел- Кеусер) е меканска и броя на аяетите ѝ е (3)

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ (1) فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ (2) إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ (3)

- 1. Ние ти дадохме [о, Мухаммед] Ел-Кеусер.**
- 2. Затова отслужвай молитвата към своя Господар и [жертвено животно] коли!**
- 3. Твоят ненавистник, той е лишеният.**

Предава се от Енес ибн Малик /Аллах да е доволен от него/, че е казал: Когато Пророка ﷺ бе възнесен към небесата каза: „Попаднах на една река, чиито брегове са куполи от кухи перли и рекох: „О, Джибрил, какво е това?“, а той отговори: „Това е реката Ел- Кеусер.“³³

(Инна еатайнаке- л- кеусер.- Ние ти дадохме [о, Мухаммед] Ел- Кеусер)- реката в Дженнета [Ел- Кеусер]. Също така някои казват: "[Ел- Кеусер]-Това е огромно добро и от него е реката Ел- Кеусер."

(Фесалли лираббике уе- нхар- Затова отслужвай молитвата към своя Господар и [жертвено животно] коли!)- тоест, заради това, че Ние сме ти дали огромно добро в земния и отвъдния живот и от това добро е реката [Ел- Кеусер], отслужвай искрено заради твоя Господар намаза си, задължителния [фард] и допълнителния [нафиле] и искрено заради Него коли животно. Служи само и единствено Нему, няма Той съдружник, и коли жертвено животно само и единствено в Негово име, няма Той съдружник.

(Инне шаниеке хуе- л- ебтер- Твоят ненавистник, той е лишеният.)- тоест, онзи, който те мрази о, Мухаммед, теб и това, с което си изпратен от напътсвие и истина, той е лишеният, презреният, униженият, онзи, чиито спомен ще се прекъсне.

³³ Предава го Ел- Бухари (11/566), номер (6581) и имам Ахмед в Ел- Муснед (3/152).

**Сура Ел- Кяфирун (Неверниците) е меканска и броя на аяетите
й е (6)**

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ (1) لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ (2) وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (3) وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ
(4) وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (5) لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ (6)

1. **Кажы [о, Мухаммед]: “О, неверници,**
2. **аз не служа на това, на което вие служите,**
3. **и вие не служите на това, на което аз служа.**
4. **И аз не служа на това, на което вие служите,**
5. **и вие не служите на това, на което аз служа.**
6. **Вие си имате вашата религия и аз имам своята религия.”**

Предава се от Джабир /Аллах да е доволен от него/, че Пратеникът на Аллах ﷺ е чел тази сура и „Кул хуеллаху ехад“ в двата ракята намаз след тавафа [седемте обиколки около Кябе].³⁴

Предава се от Ебу Хурейра /радийеллаху анху/, че Пратеникът на Аллах ﷺ е чел по време на двата ракята [суннет] на сутрешната молитва.³⁵

Предава се от Убейе ибн Кеаб, че е казал: "Пратеникът на Аллах ﷺ четеше по време на витр: „Себиихи- сме раббике- л- еая“, „Кул я еййюхе- л- кяфирун“ и „Кул хуеллаху ехад.“.³⁶

Тази сура и сура Ел- Берае³⁷ съдържат от делата, които биват извършвани от съдружаващите, и двете сури подтикват към искреност и пречистване [на Аллах от съдружници].

(Кул яеййюхе- л- кяфируун- Кажы [о, Мухаммед]: „О, неверници,)- това се отнася за всеки неверник на земята.

(ляя еабуду ма теабудуун- аз не служа на това, на което вие служите)- тоест, [не се покланям, не обожествявам и не служа на] идолите и измислените богове.

(уе ля ентум аабидууне маа еабуд- и вие не служите на това, на което аз служа)- това е служенето единствено на Аллах, няма Той съдружник.

(уе ляя ене аабиду- м- маа абедтум- И аз не служа на това, на което вие служите)- тоест, и аз не служа извършвайки и следвайки вашите богослужения.

³⁴ Предава се в Муслим.

³⁵ Предава се в Муслим.

³⁶ Предава се от Имам Ахмед, Ебу Давуд, Ен- Несаи и ибн Мадже.

³⁷ Другото име на сура Ет- Теубе (Покаянието).

(уе ля ентум аабидууне ма еабуд- и вие не служите на това, на което аз служа)- тоест, и вие не следвате [и за в бъдеще няма да последвате] повелите на Аллах и законите Му по отношение на богослуженията предписани от Него. Нещо повече, [казвайки, че ако ние служим за определено време на вашите идоли, тогава вие ще служите на Аллах], вие сами измисляте определени лъжи.

(лекум диинукум- Вие си имате вашата религия)- неверието [си е ваше].

(уе лийе диин- и аз имам своята религия)- Ислямът [, той е моята религия].

Или както Всевишния Аллах казва: **„И ако те взимат за лъжец, кажи: “Моето дело е за мен, а вашето дело е за вас. Не сте отговорни за това, което върша, и аз не съм отговорен за това, което вие вършите.”“** [Сура Юнус: 41]

Сура Ен- Неср (Подкрепата) е мединска и броя на аяетите ѝ е (3)

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ (1) وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا (2) فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا (3)

1. Когато дойде подкрепата на Аллах и победата,
2. и видиш хората да встъпват на тълпи в религията на Аллах,
3. прославяй своя Господ с възхвала и Го моли за опрощение! Той винаги приема покаянието.

В хадис предаден от Ел- Бухари /Аллах да се смиле над него/ се споменава, че Умер /Аллах да е доволен от него/ е попитал ибн Аббас /Аллах да е доволен и от двамата/ за тази сура и му рекъл: "Това е краят на Пратеника на Аллах ﷺ за който Той [Аллах] го известява."³⁸ Умер /Аллах да е доволен от него/ казал: "Не знам друго [като причина за низпославане на тази сура], освен това, което каза."

Отново Ел- Бухари предава от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че е казала: "Пратеникът на Аллах ﷺ често казваше по време на руку' и седжде: "Субханекеллахумме уе бихамдик. Аллахумме- гфирли"- "Пречист си Ти о, Аллах, слава на Теб! О, Аллах, опрости ми!"³⁹ изпълнявайки това, което му бе повелено в Корана⁴⁰."

Предава се от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че е казала: "В края на живота си Пратеникът на Аллах ﷺ често произнасяше:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ ، أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

Субханеллахи уе бихамдик, естегфируллахе уе етубу илеих

„Пречист е Аллах и слава на Него! Моля Аллах да ми опрости и пред Него се покаявам!“

И казваше: „Моят Господар ме извести, че ще видя знак в моята общност и ми повели, когато го видя да Го прославям с възхвала и да Го моля за опрощение, Той е Многоприемащия покаянието. Вече видях този знак: „Когато дойде подкрепата на Аллах и победата, и видиш хората да встъпват на тълпи в религията на Аллах, прославяй своя Господ с възхвала и Го моли за опрощение! Той винаги приема покаянието.““⁴¹

³⁸ Тоест: Низпославането на тази сура от Аллах е признак и известие за Пратеника Му ﷺ, че скоро ще напусне този свят и ще го застигне смъртта.

³⁹ Виж: Дуи и Зикр, стр: 25, дуа №17.

⁴⁰ Тоест: Често прославял и възхвалявал Аллах по време на руку' и седжде подчинявайки се на повелята на Аллах в тази сура и в първия Аяет от Сура Ел- Еаля.

⁴¹ Предава се от Имам Ахмед (6/254 и Муслим (1/351), номер (484) и други.

Под“подкрепата“ се има предвид: „Победата над Мекка“.

[Бел. на преводача: „В Ет- Тефсир Ел- Муйесеер се споменава следното относно тълкуванието на тази сура: „Когато ти, о, Пратенико, победиш неверниците от Курайш и превземеш Мека, и видиш много от хората да приемат на големи групи Исляма, тогава бъди готов да срещнеш Твоят Господар с много възхвала отправена към Него и често търсене на опрощение от Него. Той много приема покаянието от онези, които Го възхваляват и Го молят за опрощение. На такива Той им приема покаянието, смилява се над тях и им опрощава.“]

**Сура Ел- Месед (Сплетените влакна)
Тя е меканска и броя на аяетите ѝ е (5)**

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ (1) مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ (2) سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ (3) وَامْرَأَتُهُ
حَمَّالَةَ الْحَطَبِ (4) فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ (5)

1. Да се погубят двете ръце на Ебу Лехеб! И той да се погуби!
2. Не го избави неговият имот и онова, което е придобил.
3. Ще гори в огън с пламъци той
4. и жена му, носещата дърва.
5. На шията ѝ ще има въже от сплетени влакна.

Ел- Бухари предава⁴² от ибн Аббас /Аллах да е доволен и от двамата/, че Пророка ﷺ излязъл към [местността] Ел- Бетха, изкачил планината и се провикнал: „**Я, Сабахак!**“⁴³ Хората от Курейш се насъбрали при него, а той им казал: „**Какво мислите, ако ви кажа, че врага ще ви нападне на сутринта или привечер, вие ще ми повярвате ли?**“, отговорили: „Да.“ Той им казал: „**Аз съм предопредител за вас преди сурово наказание!**“ Тогава Ебу Лехеб казал: „За това ли ни насъбра! Бъди погубен!“ и Аллах низпослал: „**Да се погубят двете ръце на Ебу Лехеб! И той да се погуби!...**“.

(Теббет ѝеда Еби Лехеби- у- уе тебб- Да се погубят двете ръце на Ебу Лехеб! И той да се погуби!)- в началото „да се погубят“ е два срещу него, а второто „да се погуби“ е известяване от Аллах [, че Ебу Лехеб няма да се покае, ще умре като неверник и ще бъде погубен в пламтящия огън на Джехеннем].

Ебу Лехеб е чичо на Пророка ﷺ Той се казва: Абду- л- узза ибн Абду- л- Мутталиб. Но е бил известен с прозвището Ебу Лехеб [бащата на пламъка] заради сиянието в лицето му. Той много вредял на Пратеника на Аллах ﷺ

А значението на аяета е: „Погубен, опозорен и загубил [наградата] за делата и усилията си. В последствие вече са го застигнали гибелта и проклятието [които си е заслужил].

(Маа егна анху малюху уе ма кесеб- Не го избави неговият имот и онова, което е придобил)- тоест, децата му [не са го спасили и не ще му помогнат].

(Сейесля нааран зате лехеб- Ще гори в огън с палмъци той)- [зате лехеб]- безпощадни пламъци, силноразпалени, силноизгарящи.

⁴² Виж: Фетх Ел- Бари (8/957), номер (4972).

⁴³ Фраза в арабския език, която се използва, за да се насъберат хората за нещо важно.

(Уе- мраетуху- и жена му,)- тя е [с псевдоним] Умму Джемил, а името ѝ е Еруа бинт Харб бинт Умеййе. Тя е сестра на Ебу Суфйян⁴⁴ ибн Харб /Аллах да е доволен от него/. Тя е помагала на съпруга си във вредата към Пратеника на Аллах ﷺ и силно го подкрепяла].

(хаммалете- л- хатаб- носещата дърва)- ще ги хвърля [на другия свят в огъня] на съпруга си, за да може да му бъде по- сурово наказанието, тя ще бъде готова за това, ще бъде в очакване да го върши. Също така се споменава, че тя разнасяла сплетни [по адрес на Пратеника на Аллах ﷺ] [Бел. на преводача: „Част от тълкувателите казват, че тя подклаждала огъня на омразата към Пратеника ﷺ при съпруга си и го подкрепяла в злините му, а също така измисляла клевети по адрес на Пратеника ﷺ и го огорчавала и това е причина Аллах да я направи на другия свят да подклажда огъня на съпруга си.]

(Фи джидиха хаблю- м- ми- м- месед- На шията ѝ ще има въже от сплетени влакна)- "месед"- влакна. Споменава се също, че това е верига дълга седемдесет лакти.

Учените казват: "Тази сура е явно чудо и ясен довод за пророчеството [на Мухаммед ﷺ]⁴⁵

⁴⁴ Един от свирепите врагове на Пратеника на Аллах ﷺ в началото на пратеничеството, но след години приема Исляма и става вярващ мюсюлманин.

⁴⁵ Това е така, защото в нея се пояснява, че Ебу Лехеб и съпругата му ще бъдат погубени в Джехеннем, така въпреки, че те са още живи, Аллах разкрива, че те няма да се покаят, няма да приемат Исляма и ще умрат като съдружаващи.

Сура Ел- Ихляс (Пречистването) Тя е меканска и броя на аяетите ѝ е (4)

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (1) اللَّهُ الصَّمَدُ (2) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (3) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (4)

1. Кажи [о, Мухаммед]: “Той е Аллах Единствения,
2. Аллах, Целта [на всички възделения]!
3. Нито е раждал, нито е роден,
4. и няма равен Нему.”

Предава се от Ебу Сеид /Аллах да е доволен от него/, че е казал: "Пратеникът на Аллах ﷺ рече: „Нима има някой от вас, който е неспособен да прочете една трета от Корана през нощта?!“ Това се прие тежко от тях [сподвижниците] и те казаха: „А кой от нас би могъл направи това о, Пратенико на Аллах?!“ Тогава той каза: „Аллах Единствения, Целта е една трета от Корана.“⁴⁶

(Кул хууеллаху ехад- Кажи: „Той е Аллах Единствения,)- тоест, Единния, Единствения, Неповторимия, Който няма приличащ на Себе Си, Няма Съдружник, Няма Подобен.

(Аллаху- с- Самед- Аллах, Целта)- Този, към Когото се насочват в нуждите и молбите си всички Негови творения. Той е Владетелят [на вечната и безграничната власт], който притежава пълната и свършена власт.

(Лем йелид уе лем йююлед,- Нито е раждал, нито е роден,)- тоест, Той няма син, дете или родител, нито съпруга.

(уе лем йекуллеху куфу’уан ехад- и няма равен Нему.“)- тоест, няма Той помощник, другар. Това е като Словата Му, Всевишен е Той: „Първосъздателя на небесата и на земята! Как да има Той дете, щом няма съпруга и всяко нещо е сътворил, и всяко нещо знае?“ [Ел- Ен’аам (Добитъкът): 101]

Тоест, Той е Владетеля и Твореца на всяко нещо, нима е възможно да има Той съдружник от творенията Си, които да е равен с Него във Всевишността и Възвисеността Му, който да е близо до Него!! Превисоко е Той от това! Пречист е Той от това!“

⁴⁶ Предава го Ел- Бухари (9/72), номер (5015) и други.

Превъзходството на Ел- Муауузетейн (Двете сури, чрез които се търси закрила от Аллах)

Предава се от Укбе ибн Аамир /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Нима не видя айетите (знаменията), които бяха низпослани през нощта, не са срещани като тях никога отпреди?! „Кул еузу бирабби- л- фелек“ и „Кул еузу бирабби- н- нас“.“⁴⁷

Предава се от Укбе, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ ми повели да чета ел- муаууизат (сурите Ел- Ихляс, Ел- Фелек и Ен- Нас) след всеки [задължителен] намаз.“⁴⁸

Предава се от Ебу Сеид /Аллах да е доволен от него/, че Пратеникът на Аллах ﷺ се търсил закрила от Аллах, да го опази от злите очи на хората и злите очи на джиновете. А когато са били низпослани двете сури за търсене на закрила (Ел- Фелек и Ен- Нас), той се придържал към тях и изоставил другото освен тях [, което произнасял като думи търсейки закрила от Аллах].

⁴⁷ Предават го Муслим и Ахмед.

⁴⁸ Предават го Ахмед, Ебу Давуд, Ет- Тирмизи и Ен- Несаи.

Сура Ел- Фелек (Разсъмването)
Тя е меканска и броя на аяетите ѝ е (5)

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ (1) مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ (2) وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ (3) وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ (4) وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ (5)

1. Кажи [о, Мухаммед]: “Опазил ме Господът на разсъмването
2. от злото на онова, което е сътворил,
3. и от злото на тъмнината, когато настъпи,
4. и от злото на духащите по възлите [магьосници],
5. и от злото на завистник, когато завиди!”

(Кул еузу биРабби- л- Фелек- Кажи: „Опазил ме Господът на разсъмването)- ел- фелек (разсъмването), това е утрото. Всевишния Аллах казва: „Той разпуква зазоряването...” [Ел- Ен'аам (Добитъкът): 96]

(мин шерри ма халек- от злото на онова, което е сътворил,)- тоест, от лошото на всички творения.

(уе мин шерри гасикин иза уекаб⁴⁹- и от злото на тъмнината, когато настъпи,)- гасикин- нощта, тъмнината, а уекаб- настъпването, когато залезе слънцето. Това е нощта, когато тя настъпи с тъмнината си.

(уе мин шерри- н- неффасати фи- л- укад- и от злото на духащите по възлите,)- духащите по възлите- това са магьосниците.

(уе мин шерри хаасидин иза хасед- и от злото на завистник, когато завиди!)- Завистник, това е онзи, който желае да бъде отнето благо от другия. Завистта е първия грях, с който е извършено неподчинение към Аллах на небесата⁵⁰, и първия грях, с който е извършено неподчинение на земята⁵¹.

⁴⁹ Уекаб- когато проникне на всякъде и настъпи тъмнината.

⁵⁰ Това е завистта на шейтана Иблис към Адем и Хауу, затова, че те са в Дженета и са в благодат и блаженство, а той е прокуден и проклет. Тази завист станала причина той да търси начин да ги съблазни да ядат от забраненото дърво. Така те се поддават и това е причина Аллах да ги прогони от Дженета и да ги изпрати на земята.

⁵¹ Това е случката с двамата сина на Адем, Хабил и Кабил. Когато Аллах дава знак, че е приел садаката (милостинята) от Хабил, заради искреността и вярата му, но на Кабил не я приел, тогава Кабил от завист заплашва, че ще убие брат си и в последствие го убива. Това е първото убийство и първия извършен грях на Земята.

Сура Ен- Нас (Хората)
Тя е меканска и броя на аяетите ѝ е (6)

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ (1) مَلِكِ النَّاسِ (2) إِلَهِ النَّاسِ (3) مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ (4) الَّذِي
يُوسِّسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ (5) مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ (6)

1. **Кажи [о, Мухаммед]: “Опазил ме Господът на хората,**
2. **Владетелят на хората,**
3. **Богът на хората,**
4. **от злото на шепнещия [съблазни шейтан], побягващия,**
5. **който нашепва в гърдите на хората,**
6. **[шейтан] от джиновете и от хората!”**

Това са три качества от качествана на Превеликия и Всемогъщ Господар: Господство, Властване, Божественост. Аллах ни повелява да търсим убежище при описващия се с тези качества от злото на нашепващия, побягващия: **(мин шерри- л- уесуаси- л- ханнас- от злото на шепнештия, погягващия,-** шейтана (дявола), който напада сърцето на сина на Адем [с нашепвания]. Когато сина на Адем е небрежен и се отнася несериозно [към повелите на Аллах и споменаването на Аллах], тогава той му нашепва [съблазни, неподчинение на Аллах, грехове и т.н.], а когато спомена Аллах, той започва да бяга от него.

(еллези юесуису фи судури- н- нас- който нашепва в гърдите на хората,- дали това се отнася само за хората или обхваща и джиновете? За това ги има и двете становища.

(миле- л- джиннети уе- н- нас- от джиновете и от хората!”)- тоест от шейтаните от хората и от джиновете. Всевишния Аллах казва: **"И така сторихме враг на всеки Пророк шейтаните [сатаните] от хората и от джиновете. Един другиму си нашепват с измама разкрасената реч."** [Сура Ел- Ен'аам (Добитъкът): 112]

ВТОРО НАСТАВЛЕНИЕ

Пояснение на основите на Исляма. Първата и най- великата е: **Засвидетелстването, че няма друг [истински] бог, [имащ право да се обожествява], освен Аллах, и че Мухаммед е Пратеникът на Аллах [Ешхедуелля иляхе илляллах уе енне Мухаммеден расулюллах].** Да се направи разяснение на значението ѝ, като се споменат условията на "ЛЯ иляхе илляллах" и значението на: "ЛЯ иляхе"- отхвърлянето и неприемането на всяко нещо, което се обожествява и на което се служи, вместо на Аллах „илляллах“- потвърждението, че се служи само на Аллах, Единствения, Няма Той съдружник (1).....

(1) Значението⁵² на "ЛЯ иляхе илляллах" [Няма друг [истински] бог, [имащ право да се обожествява], освен Аллах]- Категоричната вяра и пълното потвърждаване, че само Аллах заслужава им има право да бъде обожествяват и да Му се служи, постоянното придържане към това и непрестанното извършване на нужните дела. **"Да се служи само на Аллах и да не се съдружава с Него"**- това е значението на "ля иляхе илляллах". Всевишния Аллах казва: **" И знай [о, Мухаммед], че няма друг [истински] Бог освен Аллах! И моли опрощение за своя грях..."** [Сура Мухаммед (Мухаммед): 19] Тоест, знай, че само Той има право да бъде обожествяван и да Му се служи. Не трябва на никой друг да се служи, само и единствено Той има право да бъде обожествяван. Той е единствения истински бог, затова не подобава да се обожествяват други неща и да се служи на други неща, вместо само на Него, Превелик и Всемогъщ е Той.⁵³

Основите на „ля иляхе илляллах“ са две:

Първа: Отричане: („ЛЯ иляхе- „Няма друг [истински] бог,) - Това отхвърля и опропастява всякакъв вид съдружаване, независимо от кой вид е, и задължава човека да не вярва в нищо от нещата, на които се служи, и които се обожествяват вместо Аллах.

Втора: Потвърждение: „илляллах“ – („освен Аллах.“) Това потвърждава, че няма право нищо друго да бъде обожествявано и да му се служи, освен Аллах.

Значението на тези две основи се споменава и в Книгата на Аллах, Всевишния Аллах казва: **„Който отхвърли сатаните [ет- тагут⁵⁴] и повярва в Аллах, той се обвързва с най-здравата връзка, която не се къса.“** [Сура Ел- Бакара (Кравата): 256]

„Който отхвърли сатаните [ет- тагут]"- това е значението на първата основа, **"и повярва в Аллах"**- това е значението на втората основа.

⁵² Виж за значението на „ля иляхе илляллах“ книгата: „Тейсир Ел- Азиз Ел- Хамид, стр (74) и „Кратко послание за значението на „ля иляхе илляллах“ на многоуважаемия Шейх Абду- л- Аазиз ибн Баз /Аллах да се смили над него/.

⁵³ Това са думи на многоуважаемия Шейх Абду- л- Аази ибн Баз.

⁵⁴ Всяко нещо, което се приема за бог и се обожествява вместо Аллах.

И Всевишния Аллах казва: **“Аз отхвърлям това, на което служите, а [служи] само на Онзи, Който ме е създал. Той ще ме напъти.”** [Сура Ез- Зухруф (Украсата): 26, 27]

„Аз отхвърлям“- Това е значението на първата основа, **„... а [служи] само на Онзи, Който ме е създал.“**- това е значението на втората основа.

А значението на засвидетелстването, че Мухаммед е Пратеникът на Аллах (уе енене Мухаммеден расулюллах), както е казал Шейх Мухаммед ибн Абду- л- Уеххаб, е: **„Покорството му в това което е повелил; вярата в това, което е съобщил; избягването на това, което е забранил и за което е предопредил; и служенето на Аллах само по начина, по който той е служил.“**⁵⁵

Покорството на Пратеника е от покорството на Аллах, Всевишния Аллах казва: **„Кажете: “Ако обичате Аллах, последвайте ме! И Аллах ще ви обикне,...”** [Сура Аали Имран (Родът на Имран): 31] И казва Всевишния Аллах: **“Кажете: “Подчинете се на Аллах и на Пратеника!”** [Сура Аали Имран (Родът на Имран): 32]

А вярата на Пратеника ﷺ в това, което известява, съобщава и казва, от минали, настоящи и неведоми неща, е от най- големите задължения за вярващия.

И това, което Пратеникът на Аллах ﷺ възбранил, трябва да се стои далеч от него, Всевишния Аллах казва: **„И каквото Пратеника ви даде, вземете го! А каквото ви забрани, оставете го!“** [Сура Ел- Хашр (Изселването): 7]

Пратеника ﷺ казва: **„Това, което ви повеля като повеля, извършете от него нещото, което е по силите ви, а това, което ви възбраня, странете от него.“**

Да не се служи на Аллах по друг начин, освен по начина, които е узаконен за Пратеника на Аллах ﷺ. Ето, затова от двете условия, за да се приеме едно дело от Аллах е то да е съобразно примера на Пратеника на Аллах ﷺ т.е. да се следва Пратеника ﷺ в извършването му. Пратеника ﷺ казва: **„Който извърши дело, което не е в съответствие с тази наша религия, то ще бъде отхвърлено.“**

Основите на засвидетелстването, че Мухаммед е Пратеник на Аллах. Те са две:

Първа основа: Да се признае [и да се вярва в] пратеничеството му.

Втора основа: Убеждението, че той е раб [служещ човек] на Аллах ﷻ Или както самият той ﷺ казва за себе си: **„Аз съм раб [покорен, подчинен, служещ на Аллах] на Аллах, затова казвайте: “Раба на Аллах и Неговият Пратеник.”**” Не трябва Пратеника ﷺ да се превъзнеса и да се поставя над мястото и положението му, като да му се придават качества от божествените качества, например: Да се мисли, че той знае неведомото, че той може да помага или вреди, че той може да задоволи нуждите, че той може да премахне нещастията. Аллах го описва с това, че е раб в най- знаменитите ситуации:

⁵⁵ Съдържа се в книжката: „Усул Ес- Селясе“ - „Трите основи“.

Що се отнася до условията на „ля иляхе илляллах“, те са: Знанието, което отменя невежеството (1) , убедеността, която отменя съмнението (2),.....

- 1- В низпославането на Корана: „**Благословен е Онзи, Който низпосла на Своя раб Разграничаването,...**” [Сура Ел- Фуркан (Разграничаването): 1]
- 2- В нощното пътешествие: „**Пречист е Онзи, Който пренесе Своя раб...**” [Сура Ел- Исра (Нощното пътешествие): 1]
- 3- В ситуацията на молитвата и отправянето на дуа: „**Когато рабът на Аллах [Мухаммад] се изправи да Го позове,...**” [Сура Ел- Джинн (Джиновете): 19]
- 4- В ситуацията на пазене и достатъчност: „**Нима Аллах не е достатъчен за Своя раб?**” [Сура Ез- Зумер (Тълпите): 36]

(1)1- Знанието (ел- илм) е първото условие от условията на „ля иляхе илляллах“- това е да се знае какво означават тези думи, какво се цели с тях, какво отричат и какво потвърждават. Всевишния Аллах казва: „**И знай [о, Мухаммед], че няма друг [истински] Бог освен Аллах!**” [Сура Мухаммед (Мухаммед): 19]. И Всевишния Аллах казва: „**...освен онези, които потвърждават истината и я знаят.**” [Сура Ез- Зухруф (Украсата): 86], тоест: „**потвърждават истината засвидетелствайки с „ля иляхе илляллах“.** „**...и я знаят**“- знаят със сърцата си това, което свидетелстват езиците им. В хадис се споменава: „**Който умре знаейки, че няма друг [истински] бог [имащ право да се обожествява] освен Аллах, той ще влезе в Дженнета.**”⁵⁶ Много от хората в ден днешен изричат тези думи с език, но не знаят нищо за значението им, затова те попадат в ширка [съдружаването с Аллах], въпреки, че изричат тези думи. Съдружаващите по времето на Пророка ﷺ са били добре запознати със значението им и това, което съдържат в себе си, затова са рекли: „**Нима превърна той боговете в един бог? Това наистина е нещо изумително.**” [Сура Сад (Сад): 5]

(2)2- Убедеността (ел- йекин)- това е този, който ги изрича да бъде напълно убеден в тях и съдържанието им. Ако в сърцето му има съмнение относно съдържанието им и не е убеден в тях, те няма да му бъдат в полза. Всевишния Аллах казва: „**Вярващи са именно онези, които вярват в Аллах и в Неговия Пратеник, после не се усъмняват...**” [Сура Ел- Худжурат (Стаите): 15]. Тоест, не се съмняват, те са напълно убедени в тях. Що се отнася до съмняващия се, той е от лицемерите. Всевишния Аллах казва: „**А те молят за разрешение само онези, които не вярват в Аллах и в Сетния ден, и се съмняват сърцата им, и в своето съмнение се колебаят.**” [Сура Ет- Теубе (Покаянието): 45]

Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че е казал: Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „**Засвидетелствам, че няма друг [истински] бог освен Аллах, и че аз съм Пратеникът на Аллах. Всеки раб, който срещне Аллах с тези двете [свидетелства], без да се съмнява в тях, той ще влезе в Дженнета.**”⁵⁷

⁵⁶ Предава го Имам Муслим от хадисите на Усман /Аллах да е доволен от него/.

⁵⁷ Предава го Муслим.

**искреността, която отменя съдружаването (3),
чистосърдечността, която отменя лъжата (4), обичта, която
отменя омразата (5), подчинението, което отменя изоставянето
(6),.....**

Отново от него /Аллах да е доволен от него/ се предава, че Пратеникът на Аллах ﷺ е казал: „Който срещнеш зад тази стена да свидетелства с **убеденост в сърцето си, че няма друг [истински] бог [, имащ право да се обожествява,] освен Аллах, го благовести с Дженнета.**“⁵⁸

- (3)3- Искреността, която отменя съдружаването-** тези думи няма да бъдат в полза на изричащия ги, ако няма искреност. Всевишният Аллах казва: „**И бе им повелено да се прекланят единствено пред Аллах, предани [искрени] Нему в религията,...**“ [Сура Ел- Беййине (Ясният знак): 5]

Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „**Най- щастливите хора с моето застъпничество ще бъдат онези, които са казали „ля иляхе илляллах“ искрено от сърцето или душата си.**“⁵⁹

Предава се от Утбан /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ казал: „**Наистина, Аллах е възбранил на огъня онзи, който каже „ля иляхе илляллах“, желаейки с това Лика на Превеликия и Всемогъщия Аллах.**“⁶⁰

- (4)4- Чистосърдечността, която отменя лъжата-** трябва да се каже „ля иляхе илляллах“ с чисто сърце, с правдивост от сърцето. Всевишният Аллах казва: „**Елиф. Лям. Мим. Нима хората смятат, че ще бъдат оставени да казват: “Повярвахме!”, без да бъдат изпитвани?”** [Сура Ел- Анкебут (Паякът): 1-2]

Предава се от Муаз ибн Джебел /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ казал: „**Аллах е възбранил на огъня всеки един, който с правдивост от сърцето си завидетелства, че няма друг [истински] бог [,имащ право да се обожествява,] освен Аллах, и че Мухаммед и Негов раб и Пратеник.**“⁶¹

- (5)5- Обичта, която отменя омразата-** това е да се изпитва обич към тези думи, към смисъла, който те носят и към онази група, която ги прилага и спазва. Всевишният Аллах казва: „**А които вярват, най-силно обичат Аллах.**“ [Сура Ел- Бакара (Кравата): 165]. И казва Всевишният Аллах: „**О, вярващи, които от вас се отрече от своята религия, [знайте, че] Аллах ще доведе хора, които обича и те ще Го обичат...**“ [Ел- Маиде (Трапезата): 54]

- (6)6- Подчинението, което отменя изоставянето-** задължение е на човек да се подчини на всяко нещо, което съдържа в себе си „ля иляхе илляллах“, от дела- явни и скрити.

⁵⁸ Предава го Муслим.

⁵⁹ Предава го Ел- Бухари.

⁶⁰ Предава го Ел- Бухари.

⁶¹ Предава го Ел- Бухари.

приемствеността, която отменя отхвърлянето (7), невярването във всяко нещо, което се обожествява вместо Аллах (8).....

Всевишния Аллах казва: „**И се обърнете към своя Господ, и Му се отдайте,...**“ [Сура Ез- Зумер (Тълпите): 54]. Отдаването (ел- истилям) е подчинение на повелите на Аллах. И Всевишния Аллах казва: „**И кой е с по-добра религия от онзи, който се е отдал на Аллах с истинска преданост...**“ [Ен- Ниса (Жените): 125]. И казва Всевишния Аллах: „**А който се отдава на Аллах и благодетелства, той се е хванал за най-здравата връзка.**“ [Люкман: 22]. И казва Аллах: „**Но не кълна се в твоя Господ! Те не ще станат вярващи, докато не те сторят съдник за всеки възникнал спор помежду им; после не намират затруднение у себе си относно онова, което си решил и напълно се подчиняват.**“ [Ен- Ниса (Жените): 65]

- (7) Приемствеността, която отменя отхвърлянето-** човек е задължен да приеме всяко значение, което съдържат тези думи в себе си, от това да се служи единствено на Аллах, Който няма създружник и да се страни от служенето и обожествяването на други неща вместо само на Него. Човека, който каже тези думи, но не се придържа към тях, той попада под знаменателя на онези, за който Аллах казва: „**Когато им се рече: “Няма друг [истински] бог освен Аллах!”**, те се възгордяваха. И казваха: “Нима ще изоставим боговете си заради един луд поет?” [Ес- Саффат (Строените в редици): 35- 36]. Непременно тези думи трябва да се приемат както с езика, така и със сърцето. А онзи, който не ги приеме, отхвърли или се възгордее пред тях, той е невярващ, подобно на невярващите хора от племето Курайш, които не са приели тези думи, отхвърлили са ги поради инат, опорство и възгордяване.
- (8) Невярването във всяко нещо, което се обожествява вместо Аллах от те-тагут⁶²-** непременно трябва човек да се отрече от всяко нещо, което бива обожествявано вместо Аллах и да насочи всичките си богослужения единствено към Аллах, няма Той създружник. Всевишния Аллах казва: „**Който отхвърли сатаните [ет- тагут] и повярва в Аллах, той се обвързва с най-здравата връзка,...**“ [Ел- Бакара (Кравата): 256]. А Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Неприкосновени са кръвта и имуществото на онзи, който каже: „Ля иляхе илляллах“ и отхвърли онова, което се обожествява вместо Аллах, а равносметката му е при Превеликия и Всемогъщ Аллах.**“⁶³

⁶² Ет- Тагур- всяко нещо, което се обожествява вместо Аллах или му се придават някакви божествени качества, или се отклоняват част от богослуженията към него, от меляйкета, джинове, пратеници, хора, животни, предмети и т.н.

⁶³ Предава го Муслим.

**Тези условия са събрани в следните два стиха:
Знание, убеденост, искреност, и твоята чистосърдечност,
заедно с обич, подчинение и приемствеността им,
и добавяне на осмото- да отхърлиш всички неща, които се
обожествяват вместо Бога (9).....**

(9) Шейх Хафиз Ел- Хакеми /Аллах да се смили над него/ е казал в „суллем ел-вусул“ (стълбите за достъп):

„Със седем условия те са свързани,

и в текстовете на откровението наистина ги има.

Няма да бъдат в полза на казалия ги с думи,

*докато тях не изпълни: Знание, убеденост, приемственост, подчинение
– разбери добре какво казвам -,*

и чистосърдечност, искреност и обич.

Аллах да те дари със сполука към онова, което Той обича.“

Тези условия учените са извлекли от Книгата на Аллах и суннета чрез изследване и постоянно проучване. Те са споменати от големия учен на втората половина от дванадесети век [по хиджра] Шейх Абдур- Рахман ибн Хасен Аали Еш-Шейх⁶⁴ /Аллах да се смили над него/ в книгата му Фетх Ел- Меджид.

Условията на засвидетелстването, че Мухаммед е Пратеникът на Аллах:

- 1- Признаване и приемане на пратеничеството му с пълната скрита убеденост със сърцето.
- 2- Произнасянето на това с думи и явното му признаване с езика.
- 3- Следването му- тоест човек да прилага това, с което е дошъл от истината и да не извършва онова, което е възбранил от забранени неща.
- 4- Да му се вярва във всяко нещо, за което извествява от неведоми неща, за миналото и за бъдещето.
- 5- Да бъде обичан повече, отколкото човек обича себе си, имуществото си, децата си, родителите си и всички хора.
- 6- Да се поставят думите му пред думите на който и да е друг вместо него и да се прилага суннета му.

Нещата, които анулират Исляма и са в пълно противоречие с двете засвидетелствания:

⁶⁴ Един от най- големите учени за негово време роден в гр. Ед- Дерийе, Саудитска Арабия през 1779 и живял до 1869.

Шейх Мухаммед ибн Абду- л- Уеххаб /Аллах да се смили над него/ и други учени споменават десет неща, които са най- важните и най- опасните от анулиращите го неща:

Първото: Ширка- Съдружаването с Аллах. Всевишния Аллах казва: **"За онзи, който съдружава с Аллах, възбрани му Аллах Дженнета и неговото място е Огънят. Угнетителите нямат закрилници."** [Ел- Маиде (Трапезата): 72] От съдружаването с Аллах е да се отправят молби [дуа] към умрели, да се търси помощ от тях, да се коли курбан и да се дава обет заради тях или в тяхно име.

Второто: Онзи, който направи между себе си и Аллах посредници, на които да се моли и да търси от тях да се застъпят пред Аллах, както и да се уповава на тях- такъв човек с единодушното мнение [на учените] е изпаднал в неверие.

Третото: Онзи, който не приема съдружаващите за невярващи, или се съмнява в неверието им, признавайки вярванията им за правилни- той е изпаднал в неверие.

Четвъртото: Онзи, който вярва, че има друго напътствие, освен напътствието на Пророка ﷺ което е по- съвършено напътствие от неговото или има отсъждане, което е по- добро от неговото отсъждане- като онези, които предпочитат отсъждането на създания, на които им се служи вместо на Аллах [ет- тауагит] пред Неговото отсъждане- такъв човек изпада в неверие.

Петото: Който ненавижда нещо от онова, с което е дошъл Пратеника ﷺ дори да го извършва, той изпада в неверие. Всевишния Аллах казва: **" Това е, защото възненавиждат низпосланото от Аллах и затова Той прави безплодни делата им."** [Сура Мухаммед (Мухаммед): 9].

Шестото: Който се подиграе с нещо от религията на Пратеника ﷺ обещана награда или наказание, изпада в неверие. [Доказателство са думите на Всевишния Аллах:] **Кажете: "Нима на Аллах и на Неговите знамения, и на Неговия Пратеник сте се подигравали?" Не се оправдавайте! Вие станяхте неверници, след като бяхте вярващи. Дори да извиним някои от вас, ще накажем други, защото бяха престъпници."** [Ет- Теубе (Покаянието): 65- 66].

Седмото: Магьосничеството- който направи магия или чувства удовлетвореност от магия, става неверник. Всевишния Аллах казва: **„Не учеха никого, докато и двамата не му кажат: "Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!..."**" [Ел- Бакара (Кравата): 102].

Осмото: Подкрепата към съдружаващите и помагането им срещу мюсюлманите. Всевишния Аллах казва: **„А който измежду ви се сближи с тях, е от тях."** [Ел- Маиде (Трапезата): 51]

Деветото: Който вярва, че на някои хора им е позволено да не се съобразяват с законодателството низпослано на Мухаммед ﷺ или, че им е позволено [от Аллах] да излизат извън границите му и може да не го спазват, той става невярващ.

Да се поясни значението на засвидетелстването, че Мухаммед е Пратеникът на Аллах (1), изискванията на тези думи и да вярваме в това, което ни съобщава (2),.....

Всевишния Аллах казва: " А който търси друга религия освен Исляма, тя не ще му се приеме и в отвъдния живот той е от губещите." [Аали Имран (Родът на Имран): 85].

Десетото: Отвърщането от религията на Аллах, като нито се изучава, нито се прилага. [Всевишния Аллах казва]: „И кой е по-голям угнетител от онзи, комуто се напомнят знаменията на неговия Господар, а после той се отвръща от тях? **Отмъщаваме Ние на престъпниците.**" [Ес- Седжде (Поклонът): 22]

Няма разлика във всички тези анулиращи неща между шегуващия се, сериозния и страхуващия се, затова нека всеки мюсюлманин да се предпазва от тях с най- голяма предпазливост.

- (1)** Засвидетелстването, че Мухаммед е Пратеникът на Аллах означава да се засвидетелства за Пророка [Мухаммед] ﷺ че му е дарено пратеничеството, и че той е изпратен Пратеник от Пречистия и Всевишен Аллах. Да се засвидетелства, че той е раб на Аллах и Негов Пратеник, който Аллах е удостоил с посланието и набожността [да Му служи с подчинение]. Той е най- превъзходния от всички пратеници и пророци, най- почетен от всички творения на Аллах. Той е най- добрия от потомците на Адем, първия на когото ще му бъде дадена възможността да се застъпва [на Съдния Ден] и първия, който ще се застъпи, той е първия, на който ще му бъде разтворен гроба, и първия, който ще влезе в Дженнета [Рая]. Аллах го изпратил като благовестител и предопредител, и призоваващ по пътя на Аллах – с Негово позволение –, и като озаряващ светилник. Няма добро, освен той да не е насочил общността си към него и няма зло, освен той да е предупредил общността си за него.
- (2)** Да се вярва в това, което Пророка ﷺ съобщава е от задълженията към засвидетелстването, че Мухаммед е Пратеник на Аллах. Всичко това, което съобщава Пратеника ﷺ от вести за миналото, за минали народи, от това, което му е било показано от знамения, от Дженета (Рая), от Джехеннема (Ада) и от вестите за небесата, всичко то е истина, трябва да се приеме за истина и да се вярва в него, дори да не може човек да го проумее с разума си⁶⁵. Също така, това се отнася и за всяко нещо, за което Пратеника ﷺ е съобщил, че ще се случи в последното време преди Съдния ден от признаците на Часа, както и за наказанието или блаженството в гроба, за възкресението след смъртта, за положенията и обстоятелствата на Съдния ден, за положенията на обитателите на Огъня и за положенията на обитателите на Дженнета. Всичко това е от неведомото, което е разкрито от Аллах на Неговия Пророк, а той го е съобщил на общността си, за да оповести, да ги поучи и от загриженост [към тях].

⁶⁵ Заради слабата му грамотност или ограниченото му знание за Аллах и религията Му.

и да му се покоряваме в това, което повелява(1),.....

- (1)** Покорството и подчинението на Пратеника ﷺ е от покорството и подчинението на Аллах. Всевишния Аллах казва: „**И каквото Пратеника ви даде, вземете го! А каквото ви забрани, оставете го!**“ [Сура Ел- Хашр (Изселването): 7] И казва [Пратеника] ﷺ : **"Когато ви повеля нещо, извършете това от него, което ви е по силите"**. Мюсюлманина е задължен да се подчинява и да се придържа към повелите на Пратеника ﷺ или както казва Всевишния Аллах: „**О, вярващи, откликвайте на Аллах и на Пратеника, щом ви зове към онова, което ще ви съживи!**“ [Ел- Енфал (Придобитото във война): 24] Сподвижниците на Пратеника ﷺ са един пекрасен пример в откликването им на повелите на Пратеника ﷺ. Когато била сменена посоката за молитва (кибле), те веднага се обърнали по време на намаз [от посоката към джамията Акса към Кябе]. Когато той им казал: „**Никой от вас да не ослужва следобедната молитва (аср), докато не пристигне при Бену Куреиза**“, част от тях са изпълнили следобедния намаз чак след вечерния (мегриб) при Бену Куреиза. Покорството на Пратеника ﷺ напътствие, Всевишния Аллах казва: „**И покорите ли му се, ще сте на правия път.**“ [Ен- Нур (Светлината): 54]. Онзи, който се е покорил на Пратеника, само той ще сполучи и ще спечели в Отвъдното. Всевишния Аллах казва: „**Ако вярващите бъдат призовани към Аллах и Неговия Пратеник, за да отсъди помежду им, те изричат само: "Чухме и се покорихме!" Тези са сполучилите. Който се покорява на Аллах и на Неговия Пратеник, и се страхува от Аллах, и се бои от Него, тези са преуспяващите.**“ [Ен- Нур (Светлината): 51- 52]. И казва Всевишния Аллах: „**Който се покоряват на Аллах и на Пратеника, те са с онези, които Аллах е дарил: пророците, всеправдивите, жертващите се за вярата и благочестивите. Колко добри са те за другари!**“ [Ен- Ниса (Жените): 69] А онзи, който се противопоставя на повеля от повелите на Пратеника ﷺ на него му е обещано болезнено наказание, Всевишния Аллах казва: „**И да се боят онези, които нарушават негово нареждане, да не ги сполети изпитание или да не ги сполети болезнено мъчение!**“... [Ен- Нур (Светлината): 63]

и да стоим далеч от това, което е забранил (1), и да се служи на Аллах само с това, което Аллах и след това Неговият Пратеник ﷺ са озаконили (2).

(1) Всевишния Аллах казва: "**А каквото ви забрани, оставете го!**" [Сура Ел- Хашр (Изселването): 7]. И Пратеника ﷺ казва: „...., **а каквото съм ви забранил, странете от него.**" Дълг на мюсюлманина е да страни от това, което е забранил Пратеника на Аллах ﷺ. Във всяко нещо, което е порицал Пратеника ﷺ и го е забранил, се съдържа зло и наказание, затова трябва да се изостави и да се стои далеч от него. Сподвижниците ни дават прекрасен урок по отношение на изоставянето на забранените от Пратеника на Аллах ﷺ неща. Когато било забранено виното те казали: „Престанахме! Престанахме!". Част от тях са държали чашите в ръцете си, но не са посмели да ги вдигнат [към устите си], а на момента ги излели. Така виното се разтекло по улиците на Медина... Той им възбранил магарешкото [, когато вече са го били сложили в тенджерите по време на битката при Хайбер], те веднага изпразнили тенджерите и ги измили.

Когато повелил на мъжа, който бил сложил златен пръстен да го свали, той го свалил и го хвърлил на земята. След като Пратеникът на Аллах ﷺ си тръгнал му било речено: „Вземи го и се възползвай от него.“, а той казал: „Няма да взема нещо, което е било свалено от Пратеника на Аллах ﷺ“

(2) Условието да се следва Пратеника ﷺ в делата (ел- мутабеа) [, извършвайки ги така, както той ги е извършвал,] е от условията, за да се приемат делата. Нито едно дело не се счита за праведно и хубаво, докато не е съобразно примера и суннета на Пратеника ﷺ

Пратеника ﷺ казва: „**Който извърши дело, което не е съобразно тази наша религия, то ще бъде отхвърлено.**" В друго предание казва: „**Който измисли нещо ново в тази наша религия, което не е от нея, то ще бъде отхвърлено.**" Всяко едно нововъведение е отхвърлено от извършилия го, Превеликия и Всемогъщ Аллах не го приема от него. Затова Пратеника ﷺ силно предупреждавал да се страни от нововъведенията, като е казал: „**Предпазвайте се от измислените неща, защото всяко едно измислено нещо е нововъведение, а всяко нововъведение е заблуда.**"

Нововъведението [бид'ата] е опустошаване на религията, умъртвяване на суннета, следване на шейтана [дявола] и непокорство пред Всемиловичивия. На последователите и на извършителите на нововъведенията шейтана им разкроява делата до такава степен, че почти винаги те не прибягват до покаянието. Предава се от Енес ибн Малик /Аллах да е доволен от него/, че е казал: Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Аллах е направил преграда между покаянието и извършващия нововъведение.**" Предава го ибн Ебу Аасим, това е достоверен [сахих] хадис. Дълг на мюсюлманина е да се придържа към суннета на Пратеника ﷺ и да го следва, както и да изоставя новоизмислените неща и да страни от тях, Ибн Мес'уд /Аллах да е доволен от него/ е казал: „Следвайте [суннета] и не въвеждайте, това ви е достатъчно.“

**След това на търсеция религиозното знание му се поясняват останалите основи от петте основи на Исляма, те са:
Молитвата намаз (1),**

(1) Молитвата [на арабски ес- сая, известна при повечето мюсюлмани в България като: „намаз“]- в езиковото значение е два- молба, искане. Всевишният Аллах казва: **„И се моли за тях! Твоята молитва е успокоение за тях. Аллах е всечуваш, всезнаещ.“** [Ет- Теубе (Покаянието): 103].

А в терминологичното значение е: Определени думи и действия, които започват с текбир [произнасянето на „Аллаху екбер“] и приключват със селям [казването на: „Есселяму алейкум уе рахметуллах“].

Задължителния характер на намаза:

Превеликия и Всемогъщ Аллах е направил изпълнението на намаза да бъде задължително за рабите Му, и е направил той да бъде границата между Исляма и неверието.

Всевишният Аллах казва: **„И щом се покаят и отслужват молитвата, и дават милостинята закят, сторете им път! Аллах е опрощаващ, милосърден.“** [Ет- Теубе (Покаянието): 5] Също така в хадиса, в който се споменава изпращането на Муаз /Аллах да е доволен от него/ към Йемен, се споменава, че Пророка ﷺ му е казал: **„Ти отиваш при народ от дарените с писанието. Призови ги да засвидетелстват, че няма друг [истински] бог освен Аллах, и че аз съм Пратеник на Аллах. Ако те ти се подчинят, тогава им оповести, че Всевишният Аллах е предписал за тях пет задължителни намаза през денонощието...“** До края на хадиса.

Предава се от Муаз /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: **„Основната повеля е Исляма, а опората му е намаз...“** [Предават го Имам Ахмед и Ет- Тирмизи]

Отричащия задължителния характер на намаза е невярващ според единодушието на учените. Що се отнася до онзи, който не го изпълнява поради небрежност или мързел, правилното мнение от мненията на учение, е, че той с това свое дело става невярващ.⁶⁶ Доказателството за това е хадиса предаден от Джабир /Аллах да е доволен от него/, който е казал: „Чух Пратеника на Аллах ﷺ да казва: **„Между човека и съдружаването и неверието е изоставянето на намаза.“** [Муслим]

⁶⁶ [Бел. на преводача: Другото мнение, е, че след като е изрекъл двете засвидетелствания и признава задължителния характер на намаза, той си остава вярващ, но извършва един от най- големите грехове и го считат за нечестивец (фасик). Но и според това мнение такъв човек е на голяма опасност].

В хадис предаден от Бурейде /Аллах да е доволен от него/ се споменава, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: **„Разликата между нас и тях е намаза, който го изостави той става неверник.“** [Предават го Ахмед, Ебу Давуд, Ет- Тирмизи, Ен- Несай и ибн Мадже].

Предава се от Шекик ибн Абдуллах - табий⁶⁷, за който учените са единодушни, че е почетен - /Аллах да се смили над него/ е казал: „Сподвижниците на Мухаммед ﷺ не считаха никое друго изоставяне на дело за неверие, освен намаза.“ [Ет- Тирмизи]

Груповото изпълнение [джемат] на молитвата намаз:

Превеликия и Всевишен Аллах е направил да бъде задължително груповото изпълнение на намаза⁶⁸ в джамията за мъжете, но не и за жените.

Всевишния Аллах казва: **„И отслужвайте молитвата, и давайте милостинята закат, и се покланяйте с покланящите се!“** [Ел- Бакара (Кравата): 43]

И казва Всевишния Аллах: **„И когато си сред вярващите и им водиш молитвата, нека с теб стои група и да вземат своите оръжия. И щом се поклонят в суджуд, част от тях да застанат зад вас. После нека дойде друга група, която още не се е молила, и да извърши молитвата с теб, и да бъде предпазлива, и да вземе оръжията си. Онези, които не повярваха, желаят да нехаеете за своите оръжия и вещи, та да се нахвърлят срещу вас отведнъж.“** [Ен- Ниса (Жените): 102] Аллах е предписал груповия намаз да бъде задължителен по време на битка, а какво остава в мирно време.

Пратеникът на Аллах ﷺ каза: **„Ще ми се да заповядам да се чете икамета⁶⁹ за намаза, след това да заповядам на един човек да води намаза на хората, а аз да отида с други хора носещи наръчи с дърва към онези хора, които не присъстват на намаза и да им изгоря домовете...“** [Ел- Бухари и Муслим]

Неприсъствието на груповия намаз е качество от качествата на лицемерите. Абдуллах ибн Мес'уд /Аллах да е доволен от него/ е казал: „Ние – тоест сподвижниците – не виждаме друг да отсъства от груповия намаз освен лицемера, който бе известен с лицемерието си или болния човек, за който ако имаше двама човека на които да се опира и да върви, той щеше да присъства на намаза.“ [Муслим]

Също така Пратеника ﷺ е освободил слепия човек от груповия намаз, той му казал: **„Откликни [на езана]! Не намирам за теб извинение.“** [Муслим]

⁶⁷ Вярващ мюсюлманин, който се е срещал със сподвижници на Пратеника ﷺ, но не е виждал Пратеника ﷺ и е умрял като вярващ.

⁶⁸ Изказване на Многоуважаемия Шейх Абду- л- Азиз ибн Баз /Аллах да се смили над него/ в посланието му относно задължителния характер на груповия намаз. Това е много ценна книжка, прочети я!

⁶⁹ Призив, който се рецитира непосредствено преди изпълнението на задължителен намаз.

Превъзходствата на груповия намаз са велики, но това не означава, че не е задължителен. Пратеника ﷺ казва: „Груповия намаз е по- превъзходен от намаза изпълнен сам с двадесет и седем пъти.“ [Ел- Бухари и Муслим].

Джума намаз

Петъчната молитва [джума намаз] е задължение за всеки, за който е задължение и груповото изпълнение на [петкратния] намаз, когато той е отседнал в населен район⁷⁰.

Условията му са:

- **Да се изпълни в определеното време;**
- **Да бъде в населено място- това означава „населен район“.**
- **Преди него да има две хутбета.**

Джумата се приема, когато е изпълнена [минимум] от трима свободни мъже, които са мукеллеф⁷¹ и не са пътници.

Що се отнася до това, което се споменава, че трябва да са минимум четиридесет, хадиса за него е слаб, не е достоверен.

Онези, за които не е задължителен джума намаза, като жената, болния и хората жиеещи сами в далечни места като пустинята, или онези, които са пропуснали джума намаза поради някаква основателна причина, те изпълняват обедния намаз [зухр], четири ракята [фард]. Що се отнася до отслужването на четири ракята обеден намаз след джума намаза [познати като „ахри зухри“], не е позволено да се изпълняват, дори нещо повече, те са от нововъведените неща в религията.

Броя на ракятите [задължителните –фард -] на джумата е два ракята, Имама чете Корана през тях на глас. Суннет е да чете [сурите] Ел- Еаля и Ел- Гашийех или Ел- Джумуа и Ел- Мунафикун.

Двете хутбета [проповеди] се извършват преди намаза, както ги е извършвал Пратеника ﷺ Той е напомнял по време на тях на хората за богобоязанта от Аллах и покорството на Аллах, подканвал ги към тях, научавал ги на това, което е било важно за тях от нещата свързани с религията и живота им и ги просвещавал с прозрение за реалността, в която са живели. По време на хутбета си той лекувал проблемите, които хората са изживявали по време на земния си живот.

Суннет е хутбето да бъде кратко, както се споменава в следния хадис:
„Наистина, удължаването на намаза от човек и скъсяването на хутбето говорят за неговата просветеност в разбирането на религията.“ [Муслим]

Желателно е [мустехаб] да се отиде рано за джума, да се изкъпе човек извършвайки гусл, да се парфюмира и да облече най- хубавите дрехи.

⁷⁰ Тоест, не е пътник, който е на път и няма къде да отслужи джумата.

⁷¹ Т.е. вменяеми според Исляма- вече са достигнали зрялост според Исляма, за тях вече се отнасят задължителните неща и им се записва грях. Те носят отговорност за вярванията си, думите и действията си.

Преди [фарда на джумата] няма определен суннет, но когато дойде човек към джамията отслужва това, което му е предписано [от поздрав на джамията „техиййету-л- месджид“], след това сяда. Що се отнася след него [след фарда], ако отслужва в джамията, тогава отслужва четири ралята [като на всеки два дава селям], но ако отслужва вкъщи, тогава отслужва два ралята заради наличието на хадис в това отношение.

Човек е заварил джума намаза, ако е заварил един ралят [, заварвайки рукуту и казвайки поне веднъж: „Субхане раббийе- л- Аазим!“]. И ако не завари дори един ралят, тогава изпълнява четири ралята [обеден – зухр - намаз].

Намаза на двата байрама

Задължение са за всеки, за който е задължение джума намаза и са желателни за жените.

Суннет е да бъдат отслужени навън сред пустинната местност заради хадиса от Ебу Сеид /Аллах да е доволен от него/, който е казал: „Пророка ﷺ излизаше по време на курбан и рамадан байрама към ел- мусалля [място извън джамията, където той е отслужвал байрямските намази].“ [Ел- Бухари и Муслим]. Позволява се да се изпълнят в джамията, когато има нужда от това или е наложащо. От суннета е да се избързва с изпълнението байрямския намаза на курбан байрам и да не се бърза с изпълнението му на рамадан байрам.

Този намаз е от два ралята, на първият ралят след встъпителния текбир [текбирату- л- ихрам] се правят седем текбира, а на втория пет преди четенето на сура Ел- Фатиха, като се вдигат ръцете на всеки текбир⁷². Суннет е да се четат сура Ел- Еаля и сура Ел- Гашийех. След това имама прави едно хутбе, както е практиката на Пратеника ﷺ

Суннет е парфюмирането⁷³ и обличането на нови или чисти дрехи за байрямския намаз, и е суннет да се отива по един път и да се връща по друг. Няма [намаз, който да е] суннет преди или след байрямския намаз [той е само два ралята], а който го изпусне, го отслужва когато може като изпуснат намаз⁷⁴.

⁷² Това е според мезхеба на Имам Шафий. Има разногласие относно текбирите на байрамския намаз при мезхебите, както следва:

- 1- При ханефийския мезхеб- На първият ралят се правят три текбира преди да се чете сура Ел- Фатиха, а на втория ралят се правят три текбира преди да се отиде на руку, след това с четвърти текбир се отива на руку.
- 2- При шафийския мезхеб- както е описано по- горе от автора.
- 3- При маликийския и ханбелийския мезхеб- На първият ралят се правят шест текбира след първия текбир на намаза [текбирату- л- ихрам], а на втория ралят се правят пет текбира след текбира за изправяне от второто седже на първия ралят и преди четенето на сура Ел- Фатиха.
Забележка: човека изпълняващ байрамския намаз го изпълнява по начина, по който го изпълнява Имама, зад който е застанал.

⁷³ Парфюмирането се отнася само за мъжете.

⁷⁴ Това е мнението на учените, към които се придържа автора, според други байрамския намаз е суннет и онзи, който го е пропуснал не му е дълг да го изпълнява по- късно.

Суннет е през Рамадан байрам да се прави текбир от настъпването на нощта на байрама [, непосредствено след залеза на слънцето през последния ден от месец Рамадан], докато се изпълни байрамския намаз. Що се отнася до Курбан байрам, неопределения брой текбири започват с настъпването на първите десет дена от месец зул- хидже и свършват с последния от дните тешрик⁷⁵, това е тринадесетия ден от месец зул- хидже. Що се отнася до определения брой текбири, които са непосредствено след изпълнението на задължителните намази, те започват за този, който не е на хадж от сутрешния намаз през деня Арафат и продължават до последния ден от дните тешрик. Що се отнася до хаджията, за него започват след нахвърлянето на големия джамарат и приключват с последния ден от дните тешрик.

Суннет е да се честити байрама. Сподвижниците */Аллах да е доволен от тях/* са си казвали едни на други: „Аллах да приема от нас и от теб [праведните дела]!"

⁷⁵ Това са 2,3 и 4 ден от байрама- 11, 12 и 13 зул- хидже.

Намаз при затъмнение

Това е потвърден суннет, който е узаконен при наличието на слънчево или лунно затъмнение. Довода са думите на Пратеника ﷺ „**Когато видите нещо от това, изпълнявайте намаз, докато се открие.**“ [Муслим] Този намаз не се отслужва като изпуснат [када], когато човек го пропусне, но ако пропусне един ракят от него, тогава той го наваксва накрая по начина, по който се изпълнява.

Този намаз е два ракята, по време на първия се рецитира на глас сура Ел-Фатиха и друга дълга сура от Корана⁷⁶, след това извършва дълго руку, изправя се от него казвайки: „Семиаллаху лимен хамидех, раббена уе леке- л- хамд“⁷⁷. След това не отива на седжде, но остава прав [връзва ръцете] и чете сура Ел- Фатиха и друга дълга сура след нея, след това извършва руку, изправя се от него, след което извършва две дълги седждета. След това отслужва втория ракят като първия, след това сяда на ет-тешеххуд [на колена, за да чете ет-техиййату...] и дава селям.

Този намаз се изпълнява във времената на забрана, защото е намаз по наложителна причина.

Желателно е [мустехаб] Имама да поучава хората, да им напомни за Аллах и да ги подтикне към покаяние и търсене на опрощение.

⁷⁶ Ако човек не знае дълги сури, тогава чете най-дългата част от Корана, която знае.

⁷⁷ Ако знае друго от нещата, които са от суннета след изправянето от руку, може и него да каже.

Намаз при молба за дъжд [саяту ел- истиска]

Този намаз е потвърден суннет, той се изпълнява групово с позволението на Имама. Описанието и действията му са като на байрамския намаз, заради думите на ибн Аббас /Аллах да е доволен от него/: „Пророка ﷺ отслужи два ракята, така както отслужваше намаза на двата байрама.“ [Ет- Тирмизи]

Когато Имама пожелае да излезе за такъв намаз, той поучава хората, напомня им за Аллах, повелява им покаянието и изоставянето на греховете и гнета. Той се пречиства⁷⁸ за този намаз, но не се парфюмира и не облича красиви дрехи, защото този ден е за смирение и примирение. Излиза така, както е излязъл Пратеникът на Аллах ﷺ с покорност, подчинение, примирителност, отдаденост. [Предава се в Ет- Тирмизи]

След намаза прави едно хутбе, като по време на това хутбе отправя често молба за опрощение [истигфар], след това отправя дуа [молба] с вдигнати ръце към небето с това, което присъства от Пророка ﷺ. След това се обръща към кибле [Кябе] и на тих глас казва: „О, Аллах, Ти ни повели да Те умоляваме и ни обеща да ни откликнеш! Ние те умолявахме както Ти ни повели, затова откликни ни, както Ти ни обеща!“ След това обръща горната си дреха.

⁷⁸ Тоест, извършва абдест и ако има мръсотии по дрехите и тялото си ги премахва.

Допълнителните намази [саяту ет- тетаууа]

За тях се споменават много превъзходства, защото те се считат като допълнение към задължителните [фард] намази.

1- Ер- рауатиб:

Това са дванадесет ракята [през всяко денонощие]. Предава се от майката на вярващите Умму Хабибе /Аллах да е доволен от нея/, че е казала: "Чух Пратеника на Аллах ﷺ да казва: „Аллах построява къща в Дженнета за всеки един раб мюсюлманин, който всеки ден отслужва заради Всевишния Аллах дванадесет допълнителни ракята, които не са фард.““ [Муслим]

Разгледани по- подробно:

- 1- **Четири ракята** преди фарда на обедния намаз и **два след него** [познати като суннет]. Предава се от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че е казала: "Пророка ﷺ отслужваше в моята къща преди [фарда на] обедния намаз [зухр] четири ракята, след това излизаше и заставаше да води намаза [фарда] пред хората, след това се връщаше въщи и отслужваше два ракята." – до края на хадиса. [Муслим]
- 2- **Два ракята** след [фарда] на вечерния намаз [мегриб]- В предишния хадис от Айша се споменава също, че е казала: "...и водеше намаза [фарда на мегриб] на хората, след което влизаше въщи и отслужваше два ракята..."
- 3- **Два ракята** след [фарда]на нощния намаз [иша]- Отново в предишния хадис от Айша се споменава, че е казала: "...и водеше [фарда на] нощния намаз на хората след което влизаше въщи и отслужваше два ракята..."
- 4- **Два ракята** преди сутрешния намаз [феджр]- Предава се от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че е казала: "Към никой друг от допълнителните намази Пророка ﷺ не се придържаше толкова стриктно, както се придържаше към двата ракята [суннет] на сутрешния намаз." [Ел- Бухари]

2- Други допълнителни намази:

- 1- **Между всеки езан и икамет**- както се споменава в хадис предаден от Ел- Бухари.
- 2- **Четири ракята [два, по два- т.е. на два се дава селям, после се отслужват още два] преди следобедния [аср] намаз**- Предава се от ибн Умер /Аллах да е доволен и от двамата/, че е казал: "Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Аллах да се смили над човека, който е изпълнил четири ракята преди [фарда на] следобедния намаз!““ [Предава го Ет- Тирмизи с достоверна верига].
- 3- **Два ракята преди [фарда на] вечерния намаз**- Предава се от Абдуллах ибн Мигфел /Аллах да е доволен от него/, който предава от Пророка ﷺ че е казал: „Отслужвайте [допълнителен] намаз преди [фарда на] вечерния.“ На третия път каза: „...за който пожелае.“ [Ел- Бухари]

3- Намазът през нощта и витр:

даването на зекята (1)

Намазът през нощта⁷⁹ е два по два ракята, както е споменато в хадис⁸⁰. Броя на ракяните му е единадесет, както се споменава в хадис от Айша /Аллах да е доволен от нея/: „Пратеникът на Аллах ﷺ не отслужваше в Рамадан или извън него повече от единадесет ракята⁸¹ ...“ [Ел- Бухари и Муслим]

Намаза витр е от най- силните допълнителни намази и от най- превъзходните, затова нека всеки мюсюлманин да се придържа силно към него. Пратеникът на Аллах ﷺ то е изпълнявал както, когато не е бил пътник, също така и когато е пътувал.

(1) Зекят в езиковото значение е: нарастване, увеличение, пречистване.

А в терминологично: „Определено имущество, от определени имущества, за определени групи.“⁸²

Превеликия и Всемогъщ Аллах е предписал да бъде задължителен зекята и е направил да бъде неразделен другар на намаза, затова ги споменава заедно в Книгата Си, като казва: „**И изпълнявайте намаза и давайте зекята**“ . [Сура Ел- Бакара (Кравата): 42]. Също така казва: „**Вземи от техните имоти милостиня, за да се пречистят с нея и да им се въздаде!**“ [Сура Ет- Теубе (Покаянието): 103].

И в хадиса на Муаз се споменава, че Пратеника ﷺ казал: „...и ако те ти се покорят в това [т.е. изпълнението на намаза], тогава ги извести, че Аллах е направил за тях задължителна милостиня, която се взема от богатите сред тях и се дава на бедните им...“

Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че един бедуин отишъл при Пророка ﷺ рекъл: „О, Пратенико на Аллах! Насочи ме към дело, което след като извършва ще вляза в Дженнета?“ Той му казал: „**Да служиш само на Аллах и да не съдружаваш нищо с Него, да изпълняваш намаза, да даваш задължителния зекят и да говееш през Рамадан.**“ Човекът рекъл: „Кълна се в Аллах! Аз няма да извърша нищо повече от това.“ След като си тръгнал Пророка ﷺ казал: „**Който го радва да погледне към човек от обитателите на Дженнета, нека да погледне към този.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

Зекята е задължителен за определено имущество, то е:

- 1- Продукцията от земята, от зърнени култури и земеделска продукция.
- 2- Животните от добитъка [бехимету ел- ен'аам], които са били на паша
- 3- Търговските стоки.
- 4- Злато, сребро и нещата, които заемат мястото им от парични единици.

Също така и за меда и намерените старинни находки.

⁷⁹ Известен още като „кияму- л- леил“ и „техеджуд“.

⁸⁰ Предава се от група хадисолози, от ибн Умер /Аллах да е доволен и от двамата/.

⁸¹ Бел. на преводача: „Това е примера на Пратеника ﷺ и то е най- доброто. Ако човек не може толкова, тогава може да отслужи колкото пожелае от два ракята нагоре и след това, ако не е кланял витр по- рано през нощта да приключи с един или три витр. Не е проблем и повече ракяни да се отслужат.“

⁸² Тоест, определен процент от дадени имущества, който се дава на точно определени групи хора.

Условията, за да бъде зекята задължителен са пет:

- 1- Ислям [тоест човека да е приел Исляма за своя религия- да е мюсюлманин].
- 2- Свобода [да не е роб].
- 3- Да притежава нисаба [определената граница, при която зекята му става задължителен].
- 4- Да бъде пълноправен собственик на имуществото, за което ще дава зекят.
- 5- Да е изпълнен хауля- това е да е отминала една цяла година.

Зекята на продукцията от земята

Всевишния Аллах казва: „ **О, вярващи, раздавайте от богатата, които сте придобили, и от онова, което извадихме за вас от земята!**“ [Ел- Бакара (Кравата): 267]. И казва също: „... и раздайте дължимото от тях в деня на беритбата им,...“ [Ел- Ен'аам (Добитъкът): 141].

И Пратеника ﷺ казва: „**За това, което е напоено от небето или изворите, или течаща вода [без усилия за поливането му от човека се дава] десятък, а за това, което е поливано с усилия половин десятък.**“ [Ел- Бухари]

За продукцията от земята се дават пет еусука, а един уиск⁸³ се равнява на шейсет сааи от сааите на Пророка ﷺ⁸⁴. Пратеника ﷺ казал: „**Не е задължение зекята за зърнените култури и трайната продукция, докато не достигнат пет еусука.**“ [Муслим] Зекят не се дава за плодове и зеленчуци.

Стойността на зекята за нещата, за които не са полагани усилия да се поливат е десятък, както е в предишните хадиси, а за нещата, които са поливани с човешки усилия половин десятък⁸⁵.

Зекята за добитъка

Добитъка на арабски „бехимету ел- ен'аам“ са камили, крави и биволи, овце и кози. Не е задължение зекята при тях, освен за ес- саимех от тях- това са тези животни, които са били на паша през повечето време от годината и са за заплождаване и размножаване. Но ако не са от ес- саимех, тогава не е задължение да се дава зекят за тях, освен ако не са подготвени на продажва/търговия, тогава се считат за търговска стока. Що се отнася до границата наречена „нисаб“, за камилите е минимум пет, за кравите трийсет, а за овците и козите четирдесет.

Зекята за златото и среброто

⁸³ Уиск е единствено число на еусук.

⁸⁴ Има разногласие относно колко килограма е един уиск и една саа. Във Фетуите на Шейх Ел- Усеймин /Аллах да се смили над него/ (18/85), се споменава, че количеството на една саа е два килограма и четиридесет грама. Въз основа на това, това: 5 еусука по 60 саа = 300 саа и 300 сааи x 2.040 килограма = 612 килограма. Това е нисабът за тези неща.

⁸⁵ Една двадесетина.

Зекята става задължителен за златото и среброто, когато условията са налице. Всевишния Аллах казва: „**Който трупат злато и сребро, и не раздават от него по пътя на Аллах извести ги за болезнено мъчение...**“ [Ет- Теубе (Покаянието): 34]

Муслим предава в достоверния си сборник от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ казал: „**На всеки един собственик на злато и сребро, който не му отдава правото [давайки полагащия се зекят за него], ще бъдат направени на Съдния ден плочи от огън, които ще биват нагривани в огъня и след това ще бъде жигосван с тях по челото, хълбока и гърба. Всеки път, когато охладнеят ще бъдат връщани в същото положение за него, в Ден, който ще бъде като петдесет хиляди години, и това ще бъде, докато бъде отсъдено между рабите.**“ С „правото“ се има предвид „зекята“, както се споменава в други предания на този хадис.

Границата [нисаба] за златото е двадесет динара, което се равнява на 11,42 джунейха, а грамажа му е 85 грама. А нисаба на среброто е пет еуака, което се равнява на 200 дирхема, или 140 мискала, а грамажа му е 595 грама- това се равнява на 56 сребърни арабски рияла.

Задължение е да се дава зекят за паричните единици, защото те заемат мястото на златото и среброто. Задължение е да се дава зекят за златото, среброто и парите от 2,5 %.

Зекята за търговските стоки

Това е всяко нещо, което е пригответено за печалба от недвижими имоти, животни, храни, вещи и останалите неща. Смята се стойността им при навършването на една година и се дава зекят от 2.5% от стойността им [в момента], независимо дали тази стойност при навършването на една година е по- висока от закупената стойност или по- малка.⁸⁶

Важни въпроси за зекята

1- Не се дава зекят за неща, от които човека има нужда, като например: превозно средство, храна, жилище и подобните на тях, заради думите на Пророка ﷺ „**Не е дълг на мюсюлманина да дава задължителната милостиня [зекята] за роба си, нито за коня си.**“ [Ел- Бухари и Муслим]

⁸⁶ Бел. на преводача: „Нисаба за търговските стоки е нисаба за златото и среброто. Съответно след като стоката е престояла една година и не е паднала стойността ѝ под границата на нисаба, тогава е задължение да се даде зекят за нея от 2.5%. Забележка: „Зекята се дава за неща, които са халал, не се дава зекят и не се приема от Аллах, когато е за харам или от харам неща.“

2- Това, което е за отдаване под наем от недвижими имоти и други неща, за него не се дава зекят. Зекята тук се дава за самата сума от наема, когато отmine една година [и наемодателя е достигнал нисаба].

3- Зекята за заема- когато заема е при способен/заможен човек, от който заемодателя може да си го вземе, тогава [заемодателя] дава зекята за него всяка година или когато го вземе, тогава изплаща зекята за него наведнъж за всички изминали години назад. Но ако заема е при беден човек, изпаднал в трудност, нямащ възможност да го изплати, тогава [заемодателя] изплаща зекята за него, когато му бъде върнат, за една година назад, и не му е задължение да изплаща зекята за него за отминалите години назад.

4- Акционерите, чиито акции са с търговска цел, трябва да дават зекята за тях на всеки една година, както е при останалите неща приготвени за търгуване. Но ако акциите са в неща, които са за отдаване под наем, не се продават и не се търгува с тях, тогава не се дава зекят за самите тях, но се дава зекят за наема от тях, когато се навърши една година и е достигната границата нисаб.

5- Този, на който сумата му [е достигнала нисаба и] се увеличава с всеки месец, при получаване на месечното му възнаграждение, и с всеки месец се променя частта от сумата му, която навършва една година, той е задължен да отделя зекята за тази част от парите си винаги, когато тя навърши една година. И ако даде наведнъж зекята за цялата сума, като последствие на онази част, която вече е навършила година, за това няма проблем, а за него ще има награда за това действие.⁸⁷

Зекята даден по- рано за тази част, която не е навършила една година се счита за предварително даден зекят. Що се отнася до отлагане на даването на зекята, след като вече е отминала една година, това не е позволено, освен при наличието на законно извинение според повелите на Аллах, например: Бедния човек, на който ще се даде да отсъства или даващия зекята в момента да няма наличната сума.

6- Нарастващите печалби от основния капитал- за тях не е от условията да са навършили една година, те следват произхода си [и за тях се дава зекята, когато се дава за основния капитал].

7- Задължение е да се дава зекята за имуществото на сираците, когато са налице условията за него.

8- Средствата, които се даряват за построяване на джамии или за други благотворителни неща, за тях няма зекят, дори да е отминала една година. Това се отнася и за средствата, които нямат собственик, като свидетвата събрани в кутии за дарения.

На кой се дава зекята?

⁸⁷ Бел. на преводача: „Както се споменава тук, в този случай човека може да даде зекята веднъж годишно на цялата сума, която е налична към момента, вместо всеки месец да смята. И въпреки, че е избързал с даването на зекята за част от парите си, той – ин шаае Аллах- е приет, защото това е позволено. А ако е дал повече, отколкото е стойността на зекята, това за него е садака [милостиня].

Всевишния Аллах казва: „**Милостинята закят е за бедняците и за нуждаещите се, и за онези, които я събират, и за приобщаването на сърцата [към Исляма], и за [откуп на] робите, и за длъжниците, и за тези по пътя на Аллах, и за пътника [в неволя] задължение от Аллах. Аллах е всезнаещ, премъдър.**“ [Ет- Теубе (Покаянието): 60]

Не е позволено зекята да се дава на други групи, освен на тези, които са споменати в айета. Не е позволено да се дава за посрояване на джамии, нито за благотворителни проекти.

Що се отнася до роднините, когато те попадат в групите, на които се дава зекят, дадения на тях зекят се счита за зекят и за поддържане на родствените връзки, както е опоменато в хадис. Що се отнася до родителите, децата и всеки, за който даващия зекят е задължен да издържа, не се позволява на тях да даде зекята си⁸⁸.

От желателните неща е да се подпомогне желаещия да се ожени като му се даде зекят, когато той е от нуждаещите се.

1, 2- Бедняците (фукара) и нуждаещите се (месакин)- те са онези, които нямат нужните неща от първа необходимост и това, което им е достатъчно за себе си и за семейства им. На тях се дава [най- много] толкова, колкото им е достатъчно за една година напред, за тях и за семействата им. Също така се дава и на онази група, които имат определени заплати, но те не им стигат са техните нужди и нуждите на семействата им, защото те са от групата на нуждаещите се. Не отпада заема на бедния в следствие на зекята⁸⁹.

3- Онези, които събират зекята- това са онези, които са назначени от повелителя на вярващите (управника, мюфтията и т.н.) да събират зекята. На тях им се дава от зекята, дори да са богати. Но ако са служители на заплата и имат определено възнаграждение за извършената от тях работа, тогава не е позволено да им се дава от зекята.

4- и за приобщането на сърцата- това са онези вярващи, които са със слаба вяра, на тях се дава от зекята, за да се приобщят към Исляма и да се предпазят мюсюлманите от злините им. Също така това се отнася и за неверник, когато има надежда да приеме Исляма.

5- И за робите- това са онези роби, които са сключили договор с господарите си да откупят свободата си срещу определена сума. Това се има предвид със Словата на Аллах: „и за [откуп на] робите,...“.

6- Длъжниците- те се разделят на две групи:

⁸⁸ Бел. на преводача: „Относно родителите, децата и хората, за които човек е задължен да се грижи, не се позволява на тях да дава зекята си, той е длъжен да отделя за тях от имуществото си и това е като допълнителна садака [милостиня] за него, когато го извършва заради Аллах.“

⁸⁹ Бел. на преводача: „Има се предвид, че не се позволява на богатия да задържи зекята, все едно го е дал на бедния и той му е върнал дължимото, като например да каже: „Трябва да дам зекят за 1000 лв., все едно съм ти ги дал, ще ги задържа и с това ти си ми върнал заема, който ми дължиш от 1000 лв.“ Богатия дава зекята на бедния, без да поставя условия, а бедния ако има възможност връща част от заема или целия заем от зекята, но без да има предварителна уговорка.“

А) Задълъжал по причина на друг- това е онзи, който е поел отговорност за определено имущество [, задължение] на друг човек, поддържайки връзките си с дадения човек⁹⁰.

Б) Задълъжал за себе си- това е онзи, който е изпаднал в заеми, задължения [, когато са за позволени неща и не са за лукс и охолство].

7- И за тези по пътя на Аллах- това са хората, които Аллах споменава, че са по Неговия път в Книгата Си.

8 – и за пътника- това е пътника, който е изпаднал в нужда и не може да се прибере, на него му се дава зекят, с който да стигне до населеното си място, дори да е богат.

Зекят Ел- Фитр (Фитрата)

Фитрата е задължение за всеки мюсюлманин. Предава се от ибн Умер /Аллах да е доволен и от двамата/, че е казал: „Пратеника на Аллах ﷺ наложи като задължителен зекята ел- фитр от една саа⁹¹ от фурми, или една саа от ечемик, за мъжа и за жената, за малкия и за големия, за свободния и за роба от мюсюлманите. Повели да се дава преди да се излезе за байрамския намаз.“

За фитрата няма определена граница като минимум [нисаб], тя е задължителна за всеки, който има храна над нуждата за себе си и за семейството си за байрамския ден, той дава една саа. Прислужника и наетия работник сами трябва да дават зекят за себе си, освен ако наелия ги не направи добро и не даде фитрата за тях от него.

Фитрата се дава от основните хранителни продукти в определената страна, няма точно определен вид. Всички трайни храни в определената държава може да се дадат като фитра, например: Пшеница, ечемик, екутт⁹², стафиди, фурми, ориз, царевица. Не е позволено да се дава като пари, защото по времето на Пророка ﷺ имало както пари, така и храна, но той е избрал да се дава храна и е давал фитрата от храна. Времето, когато фитрата става задължителна е залеза на слънцето през последния ден от Рамадан, а времето, което е желателно [, най- превъзходно] да се даде е преди байрамския намаз. Позволено е да се даде фитрата един или два дена преди байрама. Желателно е да се даде фитра и за плода в корема на майка му, както е практиката на водача на вярващите Усман ибн Аффан /Аллах да е доволен от него/.

⁹⁰ Тук става въпрос само за начин, който е бил халал (позволен) според Исляма и за неща, които са халал.

⁹¹ Съд, с който се е измервал определен обем равняващ се на 2,040 гр., според някои учени е приблизително 3 кг. Трети казват, че понеже това е мярка за обем, а не за тежест има разлика спрямо нещото, което се мери, след подробно изследване и използване на съвременна прецизна везна, казват, че една саа в зависимост от измерваното нещо, варира от 2.200 гр. До 2.800 гр. Според част от учените най- добре е човек да даде 3.000 гр (3 кг) като фитра, за да бъде сигурен, че не е дал по- малко.

⁹² Бедуинска храна състояща се от твърдо сухо мляко, което е изцедено и изсушено до сърцевината си в тезух.

Говеенето през Рамадан (1).....

(1) Задължение за мюсюлманина е да говее през месец Рамадан, Всевишния Аллах казва: **"Рамадан е месецът, през който беше низпослан Коранът за напътствие на хората и с ясни знаци от напътствието и разграничението. Който от вас се окаже в този месец, да говее през него,..."** [Ел- Бакара: 185] И в хадиса предаден от ибн Умер /Аллах да е доволен и от двамата/, е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Ислямът е изграден върху пет основи:...“ и по- нататък казал: „... и говеенето през Рамадан...““

Говеенето през Рамадан започва с виждането на новолунието на месец Рамадан или с изпълването на тридесет дена от месец Шабан, заради думите на Пратеникът на Аллах ﷺ „**Започвайте да говеете, когато видите луната му и спирайте да говеете, когато видите луната му** [тоест новолунието на месец Шеууал].“ [Ел- Бухари и Муслим]

Настъпването на месец Рамадан се потвърждава с веста за новолунието от мюсюлманин, който е мукеллеф [- пълнолетен според Исляма и разумен, вменяем -] и спаведлив, дори да е роб или жена.

За да бъде задължително говеенето трябва да са налице следните условия:

- 1- Ислям [човек да е приел Исляма и да е мюсюлманин].
- 2- Пълнолетие [според Исляма].
- 3- Разумност.
- 4- Възможност за говеене. Онзи, който не е способен да говее поради старост или болест, от която е загубил надежда да бъде излекуван, той не говее, но раздава храна за всеки един ден от половин саа⁹³. Всевишния Аллах казва: „**А за които не могат откуп: да нахранят човек в нужда.**“ [Ел- Бакара (Кравата): 184]

Условия, на които трябва да отговаря говеенето, за да бъде правилно:

- 1- Ислям.
- 2- Приключване на месечния цикъл.
- 3- Приключване на следродилното течение.
- 4- Разграничаване [*т.е. на малкото дете, което не е навършило пълнолетие според Исляма не му е задължение да говее, но ако то различава доброто от лошото и говее, и след като е спазило основите на говеенето, то му е правилно и за него има награда при Аллах*].
- 5- Разумност [т.е. човек да не е луд].
- 6- Наличието на възнамерение от нощта, заради думите на Пратеникът на Аллах ﷺ „**Онзи, който не е възнамерил да говее от нощта, той няма говеене.**“ [Ебу Давуд]

Възнамерението не се изговаря с думи, нещо повече, изговарянето му е нововъведение. Достатъчно е чувството у човека, че той ще говее през утрешния ден и консумирането на храна по време на времето преди заговяване наречено сухур, това се счита за намерение.

⁹³ Приблизително 1.5 кг.

Задължение е по време на говеенето човек да се въздържа от нещата развалящи говеенето, откакто се пукне зората, докато залезе слънцето. Всевишния Аллах казва: „...яжте и пийте, додето различите при [пукването на] зората белия **конец от черния конец**⁹⁴! После довършете говеенето до нощта...“ [Ел- Бакара (Кравата): 187].

От суннетите на говеенето са:

- 1- Избързане с разговяването и отлагане на заговяването, заради думите на Пратеника ﷺ „**Няма да престане моята общност да е на добро, докато отлагат заговяването и избързват с разговяването.**“ [Ахмед]
- 2- Увеличаване на добрите дела.
- 3- Казването от онзи, който го ругаят: „**Аз говея!**“
- 4- Да се изрече при разговяване: „**Отиде си жаждата, тялото се насити и наградат се утвърди с позволенията на Аллах.**“ [Ед- Дар Ел- Кутний]
- 5- Да се прави дуа при разговяване, заради думите на Пратеник ﷺ „**За говеещия, при разговяването му има дуа, която не се отхвърля.**“
- 6- Да се разговее с пресни фурми, ако няма такива, със сушени фурми, ако и такива няма, с вода. Довода е хадиса от Енес: „**Пратеникът на Аллах ﷺ разговяваше с пресни фурми преди да изпълни намаза, ако нямаше, тогава със сушени, ако и сушени нямаше, тогава отпиваше няколко глътки вода.**“ [Ебу Давуд и Ет- Тирмизи]

Говеещия е задължен да страни от всички неща, които анулират говеенето, те са:

- 1- **Полов контакт**- когато говеещия извърши полов контакт, неговото говеене се анулира, той трябва да отговее този ден и да направи откуп [- изкупление за извършеното непристойно дело]. Откупа е да освободи роб, ако не намери, тогава да говее два последователни месеца, ако не може, тогава да нахрани шесдесет нуждаещи се човека.
- 2- **Излизане на течността мений⁹⁵ при наличието на избор при човек⁹⁶ [с възбуда, изтласкване]**- този човек трябва да си отговее деня и с това свое дело е извършил грях. Що се отнася до допира и целуването [между съпружките], когато е без достигане до оргазъм, това не анулира говеенето, но по- доброто е говеещия да изостави това, защото то е причина за попадане в забраненото [, анулиране на говеенето]. Що се отнася до полюцията по време на сън или до достигането до оргазъм само при определена мисъл, в това положение говеещия не анулира говеенето си.
- 3- **Ядене и пиене**- това е да стигне храна или пиене до стомаха посредством устата или носа. Що се отнася до вдишането на миризми, това не анулира говеенето.

⁹⁴ Тоест, докато от изток не се появи бяла хоризонтална светлина и не започне да се различава тъмнината от светлината.

⁹⁵ Течност, която излиза както при мъжа като семенна течност, така и при част от жените при възбуда и достигане до оргазъм.

⁹⁶ Тоест, не е по време на сън или с принуда.

-
- 4- **Това, което заема мястото на яденето и пиенето, като подхранващи инжекции.** Що се отнася до неподхранващи инжекции, те не анулират говеенето, дори да се усети вкуса им в грълото.
 - 5- **Изтичането на кръв чрез хиджама-** например да изтече много кръв чрез хиджама, флеботомия, даряване на кръв. Що се отнася до малкото кръв, като кръвотечение от носа, от изваден зъб или от рана, това не анулира говеенето.
 - 6- **Умишлено повръщане-** това е човек да предизвика излизане на храната и пиенето от стомаха през устата. Що се отнася до неумишленото повръщане, то не анулира говеенето, заради думите на Пратеника ﷺ „**Който го застигне повръщане, той не трябва да отговява, а който умишлено предизвика повръщането нека си отговее.**“ [Ебу Давуд, Ет- Тирмизи, ибн Мадже, Ахмед]
 - 7- **Появата на месечно или средродилно течение.**

Всички тези неща анулират говеенето само, когато човека ги извърши със знание и в момент, когато помни, но ако не е знаел или е забравил, тогава не му го анулират. Довода са думите на Пратеника ﷺ „**Който забрави по време на говеене и яде или пие, нека да си довърши говеенето, Аллах го е нахранил и напоил.**“ [Ел-Бухари и Муслим] Също така трябва да е по избор, да не е бил принуден, ако бъде принуден да извърши едно от нещата анулиращи говеенето, това не му анулира говеенето. Що се отнася до използването на кухл⁹⁷, това не анулира говеенето, също така и лекарствата поставяни в очите, дори да се усети вкуса им в грълото. И капките в ушите също не анулират говеенето, както и лечението на рана, и вкусването на храта [като не се поглъща нищо от нея], всичко това не анулира говеенето.

Що се отнася до умишленото вдишване от бухура [тамяна] или от дима произлизащ от огъня, те анулират говеенето, защото съдържат вещества, които достигат до стомаха.

Мисвака⁹⁸- според правилното мнение, използването му е суннет за говеещия, по всяко време. Позволено е за говеещия да извършва неща, които го улесняват по време на силната горещица, като плуване и студен душ.

От постановленията на отговяването⁹⁹:

- 1- Прекалено стария човек, който вече е загубил способността да различава доброто от злото, за него отпада говеенето и не храни нуждаещи се хора.
- 2- Неспособния да говее поради продължителна неспособност, за която няма надежда да отmine, като старост или хронична болест, от която не се очаква оздравяване, такъв човек храни по един нуждаещ се за всеки един ден.

⁹⁷ Стрит въглен от древната козметика, който се нанася на очите.

⁹⁸ Древно- арабска пръчица за почистване на зъби.

⁹⁹ Говеенето на пропуснатите дни от месец Рамадан след него.

-
- 3- Когато пътника се върне в населеното си място, той отговява всички дни, който е пропуснал по време на пътуването си.
 - 4- Болния от болест, от която има надежда да оздравее- след като оздравее, той отговява дните, които е пропуснал по време на болестта си.
 - 5- Жените в менструация или следродилно течение отговяват дните, през които не са говеели, след като кръвта от двете течения спре¹⁰⁰.
 - 6- Бременната жена и кърмачката- когато те се страхуват за себе си или за детето, те не говеят, а след това отговяват ден за ден изпуснатите дни.
 - 7- Изпадналия в силна нужда, който непременно трябва да разговее- той разговява и отговява пропуснатия ден, през който е разговял¹⁰¹.

Суннет е да се избързва с отговяването на пропуснатите дни, не се позволява да се отлагат за отговяване чак до другия Рамадан, освен при крайно наложаша нужда. Ако човек отложи отговяването на пропуснатите дни до настъпването на следващия Рамадан поради основателна причина, той само си отговява ден за ден пропуснатите дни, но ако няма основателна причина, тогава си отговява пропуснатите дни и за всеки един ден храни по един нуждаещ се човек, заради наличието на това отсъждане [тази фетва] от сподвижниците /Аллах да е доволен от тях/.¹⁰²

Превъзходствата на месец Рамадан

Уважаеми братко – Аллах да те дари със сполука в покорството на Него -, знай, че месец Рамадан е велико време, което Аллах е направил да бъде като огромен площад за надпревара в покорството и съревнование в извършването на добри дела. В сборниците на Ел- Бухари и Муслим, в хадис предаден от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, се споменава, че Пророка ﷺ казал: „**Когато настъпи Рамадан, тогава широко се отварят вратите на Дженета, силно се затварят вратите на Огъня и се завръзват шейтаните.**“

Възползвай се през този месец, извършвайки всяко нещо, което те доближава до Всемогъщия и Превелик Аллах.

От делата, в които има превъзходство през Рамадан:

- 1- **Говеенето-** В говеенето през Рамадан, въпреки, че е задължително, има огромно превъзходство. Пратеника ﷺ казва: „**На който говее през Рамадан с вяра и надежда, му се опрощават отминалите [малки] грехове.**“
- 2- **Изпълнението на намаз-** Пратеника ﷺ казва: „**Който отслужва намаз през Рамадан с вяра и надежда, му се опрощават отминалите [малки] грехове.**“

¹⁰⁰ Бел. на преводача: „Иска да каже, че след като приключи менструацията или следродилното течение, жената трябва да говее през месец Рамадан, а когато Рамадан свърши, тя отговява пропуснатите дни заради течението, когато не е налично едно от двете течения.“

¹⁰¹ Например: Ако човека е пожарникар, има силен пожар и за да бъде загасен, а и да не му бъде застрашен живота по време на гасенето, на него се позволява да разговее, но да не се храни и да не пие явно пред други хора. За този човек си остава задължение да отговее изпуснатия ден.

¹⁰² Бел. на преводача: „Според част от учените озни, който е отложил безпричинно отговяването до следващия Рамадан е извършил грях и наред с отговяването и храненето на нуждаещи се, той трябва да направи покаяние.“

Това, към което силно трябва да се придържа мюсюлманина по време на Рамадан е изпълнението на терауих намаз. Пратеника ﷺ казва: „**За онзи, който отслужи намаза заедно с Имама, докато си тръгне, за него му се записва все едно цялата нощ е отслужвал намаз.**“ Както се споменава в хадис предаден от Айша /Аллах да е доволен от нея/, Пратеникът на Аллах ﷺ не е отслужвал повече от единадесет ракята. Но ако човек пожелае да отслужи повече от единадесет ракята, няма проблем за това, избора в това отношение е обширен – слава на Аллах -.

- 3- **Четенето на Коран-** защото месец Рамадан е месецът на Корана: „**Рамадан е месецът, през който беше низпослан Коранът за напътствие на хората и с ясни знаци от напътствието и разграничението.**“ [Ел- Бакара (Кравата): 185]
Пратеникът на Аллах ﷺ специално през Рамадан е увеличавал рецитирането си на Корана, а Джибрил [Гавраил] му преподавал Корана през всяка една вечер от нощите на Рамадан.
- 4- **Садаката-** това е месецът на милостинята, раздаването и благотворителността: „**Той [Пратеникът на Аллах ﷺ] бе най- щедрия сред хората, и най- голяма щедрост проявяваше през Рамадан.**“ [Ет- Тирмизи]
- 5- **Умрата-** Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Умрата извършена през Рамадан се равнява [по награда] на извършения хадж с мен.**“ [Ел- Бухари и Муслим]
- 6- **Иатикяф [престой в джамията с цел ибадет]-** „Пратеника ﷺ извършваше иатикяф през последните десет нощи от Рамадан в очакване на нощта Ел- Кадр.“ [Ел- Бухари]
- 7- **Полагането на усилия за нощта Ел- Кадр и прекарването ѝ в намаз-**
Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Който прекава нощта Ел- Кадр с вяра и надежда, на него му се опрощават отминалите [малки] грехове.**“ [Ел- Бухари и Муслим]
- 8- **Даването на храна на друг, за да разговее-** Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Който даде на говеец да разговее, за него има награда като неговата награда, без да се намалая наградата на говеещия с нищо.**“ [Ахмед, Ен- Несаи, според Албани е сахих].

Одобрените дела са много за онзи, който желае да се сдобие със спасение за себе си, за онзи, който желае да се придържа към доброто и да се възползва от този благословен месец.

Допълнителното говеене

[тетауа]

Уважаеми братко – Аллах да те дари със сполука в покорството на Него -, знай, че така както Аллах е предписал задължителното говеене през месец Рамадан

и извършването на хадж при Дома [Кябе], за който може да отиде(1).....

е повелил и говеене, което е допълнително, за да може то да бъде като допълнение за задължителното говеене през този месец.

От допълнителното говеене е:

- 1- **Говеенето в понеделник и четвъртък**- предава се от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че е казала: **"Пратеникът на Аллах ﷺ се придържаеше към говеенето през понеделник и четвъртък."** [Ет- Тирмизи]
- 2- **Говеенето на три дена от всеки месец**- желателно е те да са дните ел- бейд- това са тринадесети, четирнадесети и петнадесети ден от месеците според лунния календар. Няма проблем дори тези дни да не са последователни. Предава се от Муаазе, че е попитала Айша /Аллах да е доволен от нея/: **"Пратеникът на Аллах ﷺ говееше ли три дни през всеки месец?"**, отговорила: **"Да."** Попитала: **"През коя част на месеца бе това говеене."**, отговорила: **"Не обръщаше внимание през коя част от месеца говееше."** [Ел- Бухари]
- 3- **Говеенето през първите девет дена от месец зулхидже**- Предава се от ибн Аббас /Аллах да е доволен от него/, че е казал: **"Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Няма дни, през които праведните дела да бъдат по- обичани от Аллах, от тези дни."** т.е. десетте дни от зулхидже. Рекоха: **"О, Пратенико на Аллах, дори и от борбата по пътя на Аллах?"** Отговори: **"Дори и от борбата по пътя на Аллах, с изключение на човек, който е излязъл с душата и имуществото си и не се е върнал с нищо от тях."** [Ел- Бухари]
- 4- **Говеенето през деня арафат и деня ашура**- Предава се от Ебу Катаде /Аллах да е доволен от него/, че е казал: Пратеникът на Аллах ﷺ бе попитан за говеенето през деня арафат и каза: **"Биват опростени греховете за отминалата и настоящата година."** И бе попитан за говеенето през ашура, и каза: **"Биват опростени греховете за отминалата година."** [Муслим].

Желателно е, който говее през ашура [, десетия ден от месец мухаррам,] да говее и през деветия ден
- 5- **Говеенето през месецът на Аллах Мухаррам**- Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че е казал: **"Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Най- превъзходното говеене след Рамадан е през месецът на Аллах Мухаррам..."** [Муслим]
- 6- **Говеенето през месец Шеабан**- Предава се от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че е казала: **"Пророка ﷺ говееше през никой друг месец толкова много, колкото през Шеабан, той говеене целия Шеабан."** В друго предание: **"..., той говееше целия Шеабан без малко."** [Ел- Бухари и Муслим].
- 7- **Говеенето на шест дена от месец Шеууал**- Предава се от Ебу Ейюб /Аллах да е доволен от него/, че Пратеникът на Аллах ﷺ казал: **"Който говее през Рамадан и след това го последва с шест дена от Шеууал, той все едно е говял една година."** [Муслим].

(1) Хаджа е от основите на Исляма- Всевишния Аллах казва: **"И дълг на хората към Аллах е поклонението хадж при Дома за онзи, който може да отиде,..."** [Али Имран (Родът на Имран): 97]

Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**О, хора, Аллах ви предписа задължителния хадж, извършвайте хадж!**“ [Муслим].

Хаджа и умрата са задължителни веднъж в живота [, за който може да отиде]. В достоверен хадис се споменава: **"Хаджа е веджъж [през живота]¹⁰³, а който извърши повече, това за него е допълнително [татаууа]."**

Довода за задължителния характер на умрата е това, което присъства от отговора му ﷺ на Джибрил: **„Ислямът е да засвидетелстваш, че няма друг [истински] бог [, имаш право да бъде обожествяван с искреност,] освен Аллах, и че Мухаммед е Пратеник, да изпълняваш намаза, да даваш зекята, да извършваш хадж и умра при Дома, да извършваш гусул при дженабе, да извършваш абдеста по пълния начин и да говеееш през Рамадан.“** [Ибн Хузейем и Ед-Дар Ел-Кутний- достоверна верига].

Задължение е на човека [, който има възможност] да избърза с извършването на Хадж и Умра. Предава се от ибн Аббас */Аллах да е доволен и от двамата/*, че Пророка ﷺ е казал: **„Избързайте с извършването на хаджа – т.е. задължителния -, защото никой от вас не знае какво ще му се случи.“** [Ахмед]

Сеид ибн Менсур предава в сборника си с хадиси, от Умер ибн Ел-Хаттаб */Аллах да е доволен от него/*, че е казал: **„Минава ми през ума да изпратя мъже към тези населени места, за да намерят всеки, който има възможност и не извършва хадж и да му наложат данъка ел-джизйе¹⁰⁴. Те не са мюсюлмани! Те не са мюсюлмани!“**

Суннет е да се извършват хадж и умра допълнително [, след като вече са извършени задължителните]. Предава се в сборниците на Ел-Бухари и Муслим, от Ебу Хурейра */Аллах да е доволен от него/*, че Пратеникът на Аллах */саллеллаху алейхи уе селлем/* е казал: **"Умрата до умрата е опрощение за това, което е между тях, а за правилно¹⁰⁵ извършения хадж няма друга награда, освен Дженнет."**

Условията и задължителните неща на хаджа:

- 1- Ислям;
- 2- Разум;
- 3- Пълнолетие- хаджа извършен от непълнолетен според Исляма е правилен, но този хадж не заема мястото задължителния хадж, който трябва да извърши [, ако има възможност, след навършване на пълнолетие].
- 4- Пълната свобода [да не е роб или частично поробен].
- 5- Възможност- това е физическа и финансова възможност.

¹⁰³ Тоест, задължителния хадж.

¹⁰⁴ Ел-Джизйе- данък събиран от немюсюлманите в мюсюлманска страна, плащането на който им гарантира права, сигурност, примирие, облоготелстване от нещата в тази страна и т.н.

¹⁰⁵ Думата използвана на арабски е мебрур, което го разясняват като: Хаджа, който не се смесва с грях, този, който е искрено извършен заради Аллах и е приет. Това е хаджа, в който няма лицемерие, показност и други цели, изпълнени са основите му и е извършен по най-хубавия начин. Това е опоменатия хадж в този хадис.

За жената има допълнително условие, то е да има с нея мехрам¹⁰⁶, ако тя няма мехрам, който да отиде с нея, за нея хаджа не е задължителен. Не се позволява на жената да извършва хадж без да има с нея мехрам, заради хадиса от ибн Аббас */Аллах да е доволен и от двамата/*: „**Жената не пътува, освен с мехрам.**“ [Ахмед]

Мехрам- това е мъж, за който има постоянна забрана жената да се омъжва. Той непременно трябва да бъде пълнолетен и разумен [според Исляма], не е позволено неин придружител да бъде луд или малко момче.

Онзи, който не може да извърши хаджа поради физическа неспособност, за него е позволено да упълномощи друг, който да извърши хаджа за него. Довода е хадиса на ибн Аббас */Аллах да е доволен и от двамата/*, че една жена от [йеменското племе] Хас'ам е попитала: "О, Пратенико на Аллах, моят баща го застигна предписания от Аллах задължителен хадж, но той е възрастен човек, не може да се крепи на гърба на яздитното животно, да извърша ли хаджа от негово име?" Отговорил: "**Извърши хадж за него.**" [Ел- Бухари и Муслим].

Същото е и положението с озни, който е умрял, но не е извършил хадж. Довода е хадиса от ибн Аббас */Аллах да е доволен и от двамата/*, в който се споменава, че една жена попитала: „О, Пратенико на Аллах, моята майка даде обет да извърши хадж, но не извърши хаджа, докато не умря, да извърша ли за нея хаджа?“ Отговорил: „**Да. Извърши хаджа вместо нея. Как мислиш, ако твоята майка има задължение, ти ще го изплатиш ли? Изплатете дължимото на Аллах, Аллах има най- голямо право да му се изплати.**“ [Ел- Бухари] Изважда се от оставеното от него наследство сумата, която е нужна, за да се извърши за него хаджа.

Не е позволено на онзи, който не е извършил хадж за себе си да извършва хадж за друг. Довода е хадиса предаден от ибн Аббас */Аллах да е доволен и от двамата/*, в който се споменава, че Пророка ﷺ чул един човек да казва: „Отзовах ти се о, Аллах, за Шубруме.“ и казал: „**Направил ли си хадж за себе си?**“ Той отговорил: „Не.“, а Пратеника ﷺ му рекъл: „**Извърши хадж за себе си, след това извърши хадж за Шубруме.**“ [Ахмед и Ебу Давуд]

Микатите¹⁰⁷ за хаджа:

Умра може да се извършва по всяко време през годината, но за хаджа има точно определено време, това са месеците на хаджа- Шеууал, Зул- Кааде и Зул- Хидже. Те са тъй наречените микати [времената] на хаджа. Що се отнася до микатите касаещи отпределени места за хаджа и умрата, това са местата, които Пратеникът на Аллах ﷺ е определил за общността. Не е позволено за онзи, който желае да извърши хадж или умра да премине през тях без да е влязъл в ихрам.

Предава се от ибн Аббас */Аллах да е доволен и от двамата/*, че Пророка ﷺ определил като място за влизане в ихрам за жителите на Медина Зул- Хулейфе¹⁰⁸, за

¹⁰⁶ Мъж, който е роднина на жената и не е позволено да се омъжва за него или съпруг.

¹⁰⁷ Определените места, от които се възнамерява извършването на хадж и се влиза в ихрам, или определените времена за хадж.

¹⁰⁸ Зул- Хулейфе- това място е известно като Ебйяр Али [кладенците на Али, в момента квартал на гр. Медина]. Това е най- далечния микат от Мекка, той се намира на 420 км, от нея.

жителите на Шам Ел- Джухфе¹⁰⁹, за жителите на Неджд [централна Саудитска Арабия] Карн Ел- Меназил¹¹⁰, за жителите на Йемен Йелемлем¹¹¹, и е казал: „**Тези микати са за тези места и за който премине през тези места и не е от жителите им, за всеки, който желае да извърши хадж и умра. А онези, които са след тях, те влизат в ихрам от там, където се намират, и жителите на Мекка влизат в ихрам от нея.**“ [Ел- Бухари]

Предава се от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че Пророка ﷺ е определил като място за влизане в ихрам за жителите на Ирак Зату Ирк¹¹². Що се отнася до онези, които са между микатите и Мекка, те влизат в ихрам оттам, където се намират, с изключение на това, че когато жителите на Мекка желаят да извършват умра, те трябва да излязат от свещените граници на Мекка, извън свещената земя и да влязат в ихрам.

Желателните неща, за онзи, който желае да изпълни хадж:

- 1- Да побърза да направи искрено покаяние от всички прегрешения и неподчинения.
- 2- Да подбере добре средствата за хаджа и умрата, да бъдат препечелени по хубав начин, защото Аллах е хубав и не приема друго, освен хубавото.
- 3- Да бъде искрен в извършването на хаджа и умрата, да не цели с тях показност, репутация и хората да го споменават с това.
- 4- Да си избере другари, които да го подкрепят и да му помагат в доброто и праведните дела.
- 5- Да изучи постановленията за хаджа и умрата.¹¹³
- 6- Да поучава семейството и другарите си към богобоязанта.
- 7- Да споменава често Аллах по време на пътуването си, да Го моли много за опрощение и да чете много Коран.

Какво извършва пристигания при миката:

- 1- **Изкъпване-** защото Пратеникът на Аллах ﷺ е повелил на Есма бинт Ел- Умейс /Аллах да е доволен от нея/, въпреки, че е била в следродилно течение, да се изкъпе, както се споменава в достоверния сборник на Муслим. Предава се от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че е казала: „**Есма бинт Умейс изпадна в следродилно течение раждайки Мухаммед ибн Ебу Бекр при едно дърво. Тогава Пратеникът на Аллах ﷺ повели на Ебу Бекр да ѝ повели да се изкъпе и да влезе в ихрам.**“ . [Сахих Муслим- Шерх Ен- Неуеуи (8/133) А и самият той ﷺ се е къпал [извършвал е гусл].

¹⁰⁹ Ел- Джухфе- разрушено село в ден днешен, в момента хората влизат в ихрам от гр. Рабиг, малко преди него. Между Рабиг и Мекка разстоянието е 186 км.

¹¹⁰ Карн Ел- Меназил- в ден днешен е известно като Ес- Сеил Ел- Кебир [Големия Ручей]. Намира се на 78 км. от Мекка, а долината Мехрам е продължение на него.

¹¹¹ Йелемлем- намира се на пътя за Ес- Сахили и е на разстояние 120 км. от Мекка.

¹¹² Зату Ирк- това е разрушено село, което е на 100 км. от Мекка. Хаджиите идващи от изток [в ден днешен] не влизат в ихрам от там, защото трудно се достига, поради лошия път. Затова те се придвиждат по хубавия и пригоден път, през който се минава през Карн Ел- Меназил и се стига до Мекка.

¹¹³ Многоуважавания наш Шейх Абду-л –Азиз ибн Баз има много ценна книга за хаджа и умрата, редно е всеки мюсюлманин да се възползва от нея, тя се нарича: „Изследване и изясняване на много от въпросите за хаджа, умрата и други.“

-
- 2- **Необличането на шити неща от страна на мъжете**- това е от делата на Пратеника ﷺ Или както се споменава в хадиса предаден от Йеаля ибн Умеййе /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Един мъж дойде при Пророка ﷺ докато беше при [местността] Ел- Джеаранех¹¹⁴, тогава аз бях при Пророка ﷺ Този човек носеше шита одежда напоена с [вид парфюм от шафран и други примеси на име] „халюк“. Той рече: „Аз влязох в ихрам за умра и на мен е тази дреха, която е напоена с халюк.“ Пророка ﷺ му каза: „**Какво ще направиш за хаджа си?**“ Отговори: „Ще сваля тази дреха от мен и ще измия халюка от себе си.“ Пророка ﷺ му каза: „**Това, което ще направиш за хаджа си, го направи и за умрата си.**“ [Сахих Муслим- Шерх Ен- Неуеуи (8/78) В друго предание при Муслим се споменава: „**Що се отнася до парфюма, измий го три пъти, що се отнася до одеждата ти, свали я. След това извърши по време на умрата си, това което извършваш по време на хаджа си.**“
- 3- **Парфюмиране**- заради хадиса от Айша /Аллах да е доволен от нея/, както се споменава в двата достоверни сборника [Ел- Бухари и Муслим]: "**Парфюмирах Пророка ﷺ поради влизането му в ихрам, преди да влезе в ихрам, и при излизането му от ихрам, преди да извърши тауаф около Дома [Кябе].**"
Трябва да се съблюдава да не се парфюмират парчетата плат наречени ихрам [и дрехите, с които жената ще влиза в ихрам].
- 4- **Да се изрежат ноктите, да се скъсат мустаците и да се почистят интимните части и подмишниците от косми**- премахва колкото е нужно от тях, за да не изпада в положение по време на ихрама, в което трябва да премахне нещо от тях.

Редно е да се знае, че къпането, парфюмирането, скъсяването на мустаците, премахването на космите и рязането на ноктите не са от задължителните неща.

- 5- **Обличането на изар и рида¹¹⁵ за мъжете**- желателно е тези две парчета да бъдат бели и чисти. Желателно е мъжът да влезе в ихрам с чехли, заради думите на Пратеника ﷺ „**Нека всеки от вас да взеле в ихрам с изар, рида и налъми [чехли].**“ [Предава го Имам Ахмед от ибн Умер /Аллах да е доволен и от двамата/- Ел- Муснед (2/34)].

(Що се отнася до жената, тя влиза в ихрам с такива дрехи, с които пожелае от черни, зелени и други, но трябва да съблюдава да не се оприличава с мъжете в облеклото си. Що се отнася до това, което част от обикновените хора определят за жената по време на ихрам, от зелено, черно и т.н., за това няма довод.) [Ет- Техкик уе Ел- Идах, стр (13)].

- 6- **Възнамерението за влизане в ихрам за умрата или хаджа**- Възнамерява се със сърцето. Узаконено е човек да произнесе определени думи, както присъства в суннета, да каже: „Леббейке умратен.“ – „Отзовах Ти се с умра.“ или: „Леббейкеллахумме умратен.“ - „Отзовах Ти се о, Аллах, с умра.“
Не е от суннета да се изпълнят два ракята намаз, това е грешка, която се наблюдава при много от хората. Никъде не се споменава в суннета да има „два

¹¹⁴ Местност между Мекка и гр. Тайф.

¹¹⁵ Две парчета плат, едното се завърта около кръста и се пуска надолу, това е изар, а рида е горното парче, което мъжът слаха на плещите си.

ракята за влизане в ихрам“. Обаче, суннет е човек да влезе в ихрам – т.е. да възнамери влизането си в ихрам – след задължителен намаз, защото това е практиката на Пратеника ﷺ

Човек възнамерява да влезе в ихрам, когато се качи на животното си, [превозното си средство] и се установи на него, както е практиката на Пратеника на Аллах ﷺ. Предава се от ибн Умер /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Когато Пратеникът на Аллах ﷺ поставеше краката си в стремената и животното застанеше право с него, той влизаше в ихрам при Зул- Хулейфе.“ [Сахих Муслим- Шерх Ен- Неуеуи (8/97)]

Влизания в ихрам избира един от трите вида хадж, а ако извършва само умра, тогава произнася думите¹¹⁶ само за умра.

Нещата, които стават забранени за встъпилия в ихрам:

- 1- Премахване на косми и нокти;
- 2- Парфюмиране;
- 3- Обличането на шито за мъжете, това е всяко нещо, което има определена форма, според, която е скроено и след това е зашито, като: дългата дреха джубба, или очертава част от тялото, като, фланела, панталон;
- 4- Покриване на главата за мъжете с неща, които са докоснати до нея;
- 5- Ловуване;
- 6- Сгодяване и сключване на никях [религиозен брак, женитба];
- 7- Полов контакт;
- 8- Задоволяване между съпрузите, без полов контакт и извършване на неща, които предизвикват поаята на желание;
- 9- Покриване на лицето на жената с шити неща, като бурка, никаб, или обличането на ръкавици, заради думите на Пратеника ﷺ „**Жената [по време на ихрам] не слага никаб, нито облича ръкавици.**“ [Ел- Бухари- Фетх Ел- Бари (4/42)]

(Ако човека в ихрам не знае или забрави и облече шито, покрие главата си или се парфюмира, за него няма откуп. Но той трябва на момента, когато узнае или се сети да премахне даденото нещо. По същия начин, според правилното мнение на учените, който забрави или не знае и обръсне главата си, или премахне косми от тялото си, или отреже ноктите си, за него няма нищо [нито грях, нито трябва да направи откуп]. [Ет- техкик уе Ел- Идах- стр/ (37)])

Нещо, на което трябва да се обърне внимание е, че част от жените обличат ръкавици след като вече са в ихрам, за да се прикриват по- добре- това е грешка и се счита за извършване на едно от забранените неща по време на ихрам.

Видовете хадж:

- 1- Ет- Теметтуа;
- 2- Ел- Киран;
- 3- Ел- Ифрад.

¹¹⁶ "Леббейке умратен"- „Отзовах Ти се с умра.“

Най- превъзходния е ет- теметтуа, защото той е повелен от Пророка ﷺ на сподвижниците му по време на прощалния му хадж.

Ет- Теметтуа¹¹⁷- това е човек да възнамери извършване на умра [през месеците на хаджа], след това да излезе от ихрам [след приключването с умрата] и да се наслаждава на всяко нещо, което е било забранено за него, когато е бил в ихрам. А когато настъпи осмият ден [от месец зул- хидже], той отново влиза в ихрам, но вече за хадж. Начина на изричане на думите при влизането в ихрам [при миката] е: "Леббейке умратен мутеметтиан биха иля- л- хадж!"- "Отзовах Ти се с умра, наслаждавайки се след нея до хаджа.", а когато настъпи осмия ден, [влизайки в ихрам оттам, където се намира в Мекка], казва: "Леббейке хаджан!"- "Отзовах Ти се с хадж!"

При вида теметтуа хаджията извършва тауаф [седем обиколки] около къбе и сай [обикаляне] между Ес- Сафа и Меруа за умрата, след това извършва пак тауаф и сай за хаджа и накрая извършва прощален тауаф (тауаф ел- уеда). За човека извършващ теметтуа също така е задължение да заколи курбан през първия ден от байрам или след него. А онзи, който няма възможност да заколи курбан, говее три дни по време на хаджа и седем дни, когато се върне въщи.

Ел- Киран¹¹⁸- това е човек да пристигне от миката извършвайки умра, след нея да остане в ихрам и да излезе от него чак на първия ден от байрама, излизайки от ихрам от самия хадж. За човека извършващ киран е задължение да извърши един [общ] тауаф за умрата и хаджа, един [общ] сай за хаджа и умрата и прощален тауаф [при тръгване от Мекка]. За извършващия киран е задължение да заколи курбан, както е при извършващия теметтуа. Начина на влизане в ихрам е да каже: "Леббейке умратен уе хаджан!"- "Отзовах Ти се с умра и хадж."

Ел- Ифрад¹¹⁹- това е човек да пристигне от миката, като е възнамерил да извърши само хадж. Той остава в ихрам до първия ден от байрама, на него не му е задължение да коли курбан, той прави само един тауаф и един сай за хаджа и накрая [при напускане на Мекка] извършва прощален тауаф. Начина на влизане в ихрам е да каже: "Леббейке хаджан!"- "Отзовах Ти се с хадж!"

Начина на извършване на умра

Когато човека влязъл в ихрам от миката пристигне в Мекка е желателно да се изкъпе, защото това е извършвано от Пророка ﷺ както се споменава в достоверно предание.

Когато пристигне при Свещената Джамия [Месджид Ел- Хараам], за него е суннет да влезе с десния си крак и да каже: **"Бисмиллях! И нека благословът и мирът са за Пратеника на Аллах!"**¹²⁰ **О, Аллах, разтвори за мен дверите на Твоето милосърдие!"**¹²¹ [Муслим (5/224)]. **"И търся убежище при Великия Аллах, при щедрия Му Лик, при безначалната Му власт, от прокудения шейтан."** [Ебу Давуд (1/127)- сахих. Виж: Ел- келим ет- таййиб].

¹¹⁷ Ет- Теметтуа в езиковото значение означава: наслаждение.

¹¹⁸ Ел- киран- свързване, съединяване.

¹¹⁹ Ел- Ифрад- сам, един, отделен.

¹²⁰ Предава се от Ебу Давуд (1/126), и е преданието на Муслим.

¹²¹ Виж книгата: Дуи и зикр – стр 19, 13) Дуа при влизане в джамията.

Не присъства определено споменаване от Пророка ﷺ което да е специално за влизането в джамията Ел- Хараам.

И след като види Кябе, той казва това, което присъства от Умер ибн Ел- Хаттаб /Аллах да е доволен от него/:

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ حَيَّنَا رَبَّنَا بِالسَّلَامِ

„Аллахумме Енте- с- Селям, уе минке- с- селям, хаййна раббена би- с- селям!“

„О, Аллах! Ти си Мирът и от теб е мирът, привествай ни с мирът!“¹²²

И ако произнася други призиви, които присъстват в преданията, няма проблем за това.

След това спира да произнася телбийето¹²³, когато види Дома [Кябе], заради това, което присъства от Пророка ﷺ който е спирал да произнася телбийето, при съзирането на Дома. [Ет- Тирмизи (1/201)- това е слаб хадис. Правилното е, че е меукуф (веригата му се връща само до сахабин) и е от думите на ибн Аббас /Аллах да е доволен и от двамата -. Погледни: „Даиф Ет- Тирмизи- стр. (107)]

След това се насочва към черния камък, застава с лице към него, докосва го с дясната си ръка и го целува, ако има тази възможност, без да се блъска. Ако преставлява трудност да се доближи и да го докосне, тогава вдига ръка към него [отдалеч] и казва: "Аллаху екбер!"- "Аллах е най- велик!"

След това прави седем обиколки около Кябе, по време на първите три тича леко с къси крачки и открива дясното си рамо като прекарва горното парче плат от ихрама под дясната си мишница и го премята на лявото си рамо. Това откриване е по време на всички седем обиколки, само по- време на първия тауаф. Довода е това, което присъства от ибн Умер /Аллах да е доволен и от двамата/, че Пратеникът на Аллах ﷺ **„Когато извършваше първия тауаф [от тауафите на хаджа] около Кябе, той тичаше леко с къси крачки по време на първите три обиколки и вървеше през останалите четири. И когато извършваше сая между Ес- Сафа и Ел- Меруа, той тичаше в сърцето на долината¹²⁴.“** [Предава го Муслим. Шерх Ен- Неуеуи (9/6)]

Ако изпадне в съмнение, колко обиколки около Кябе е направил, тогава се базира на сигурното – по- малкия брой, който предполага. Не показва с ръка и не казва: „Аллаху екбер“, никъде другаде, освен само при черния камък.

¹²² Предава го Ел- Бейхакий в Ес- Сунен Ел- Кубра (5/73). Албани казва: „хадиса е добър (хасен). Менасик Ел- Умра (20).

¹²³ Думите: „Леббейкеллахумме леббейк, леббейке ля шерикелеке леббейк, инне- л- хамде, уе- н- ниамете леке, уе- л- мулк, ля шерикелек.“ – „Отзовах Ти се, о, Аллах, Отзовах Ти се! Отзовах Ти се, нямаш Ти съдружник, отзовах Ти се! Наистина, възхвалата и благодатта са Твои, и властта е Твоя, нямаш Ти съдружник!“ Започва се с произнасянето на тези думи непосредствено след влизането в ихрам при миката и се продължава, докато човек види Кябе.“

¹²⁴ Това място в момента е обозначено със зелени лампи, намира се между Ес- Сафа и Ел- Меруа, по- близо е до Ес- Сафа.

Що се отнася до Ер- Рукн Ел- Йемани¹²⁵, отива при него и го докосва следвайки примера на Пратеника ﷺ. Но ако не може да го докосне, тогава не вдига ръка към него от разстояние. Предава се от ибнУмер /Аллах да е доволен и от двамата/, че Пратеникът на Аллах ﷺ „**Не докосваше нищо друго, освен черния камък и йеменския ъгъл.**“ [Муслим. Шерх Ен- Неуеуи (9/14)]

След като свърши с тауафа около Кябе, закрива рамото си с горната част на ихрама и повече не го открива, защото това откриване е специфично само за тауафа при пристигане (тауаф ел- кудум). По време на тауафа отправя каквато дуа пожелае и чете от Корана каквото пожелае. Шейх Ел- Ислям ибн Теймийе /Аллах да се смили над него/ казва в книгата си „Ел- ихтийярат ел- фикхийе“: „Суннет е да се чете Коран, защото това е от най- превъзходното споменаване, но не и на глас.“ [стр. 118]

Довода за това е хадиса от Пратеника ﷺ „**Тауафа около Дома е намаз (молитва), но Аллах позволи да се говори по време на него. Затова, който говори, нека да не говори друго, освен добро.**“ [Ет- Тирмизи (3/328)] В друго предание: „...**, затова говорете малко през него.**“ [Шейх Албани казва: „Предава го Ет- Табераний, това е достоверен хадис“. Виж: Ируа ел- Галил.]

Що се отнася до това, което се съдържа в ден днешен, в определени книжки от определянето на определена дуа за всяка обиколка, това е от вмъкнатите нововъведения в религията. Суннет е правещия тауаф да казва между йеменския ъгъл и черния камък: „Раббена аатина фи- д- дунйя хасенетен, уе фи- л- аахирати хасенетен, уе кина азабе- н- нар.“¹²⁶ [Както се споменава в хадис при Ебу Давуд (2/179)- този хадис е достоверен. Виж: Менасик ел- хадж уе ел- умра на Албани стр. (22)]

От условията на тауафа е наличието на намерение, но не се изговаря, както го правят част от невежите хора в ден днешен. От условията също е да се прикриват частите от тялото, които не е позволено да са открити по време на намаз, заради хадиса: „**Не извършва тауаф озни, който не е облечен.**“ [Ел- Бухари и Муслим. Фетх ел- бари (3/379)] От условията също е човека да не е джунуб¹²⁷, да е чист и с абдест.

От условията на обиколките е те да бъдат непосредствено една след друга: „Ако бъде поставен мъртвец, за да се изпълни дженазе намаз или настъпи време на предписан намаз, тогава се спира с тауафа, изпълнява се намаза и след това се продължава с останалите обиколки, базирайки се на вече направените към този момент. Започва се от черния камък, като не се броят обиколки, които не са пълни¹²⁸.“¹²⁹ Така е защото частичната обиколка не се счита за пълна, за обиколка се счита тази, която е започната от черния камък и е приключила при черния камък. Това е най- доброто, за да бъдем сигурни и да се избегне разногласието.¹³⁰

¹²⁵ Йеменския ъгъл на Кябе, който е четвърти подред след черния камък.

¹²⁶ „О, Господарю наш, дари ни с добро на земята, и с добро в отвъдното, и ни опази от наказанието в огъня.“

¹²⁷ Временно остранен от ибадет поради причина, която налага извършването на гусл.

¹²⁸ Като например човек да започне от друг ъгъл като начало на тауафа и да приключи обиколките при него или да е започнал малко след черния камък и при преминаването през него вече да брои, че е направил една обиколка.- това се има предвид.

¹²⁹ Хидайету Ел- Менасик иля ехемми- л- менасик на Шейх Абдуллах ибн Хумеид /Аллах да се смили над него/.

¹³⁰ Фетауа Шейх Абду- л- Азиз ибн Баз /Аллах да се смили над него/ - ед- деауа (№808).

Когато се приключи с тауафа се изпълняват два кратки ракята намаз зад мястото на Ибрахим (мекам Ибрахим), ако има такава възможност, ако ли не ги изпълнява на което и място да е от Свещената джамия Ел – Харам. По време на първия ракат се чете: „Кул яейюхе- л- кяфирун.“, а по време на втория: „Кул ху’уеллаху ехад.“

В хадиса предаден от Джабир, който е в сборника на Муслим, и в който се описва хаджа на Пророка ﷺ Джабир казва: „... , докато пристигнахме заедно с него при Дома, той докосна ъгъла [на черния камък] и затича леко с къси крачки през трите обиколки, а през останалите четири вървеше. След това се насочи към мястото на Ибрахим /мир нему/ и изрецитира: **“Вземете мястото на Ибрахим да бъде за молитви!”** [Ел- Бакара (Кравата): 125]. Изпълни намаз, като направи мястото [на Ибрахим] да бъде между него и Дома. По време на двата ракята четеше: „Кул ху’уеллаху ехад.“, „Кул яейюхе- л- кяфирун.““ [Сахих Муслим- Шерх Ен- Неуеуи (8/172)]

Редно е никой да не минава през изпълняващия молитва намаз, а и изпълняващия намаз трябва да попречи на всеки, който иска да мине пред него, докато изпълнява намаза, заради многото доказателства, които забраняват това, и сочат, че джамията Ел- Харам не се отличава с нищо по отношение на това. Нещо повече, доказано е, че Пророка ﷺ отслужвал намаза в джамията Ел- Хамам и пред него е имало сутре¹³¹, както е в предишния хадис, той е направил мястото на Ибрахим да бъде между него и Дома. Споменава се в хадис, че Абдуллах ибн Еуфа /Аллах да е доволен от него/ е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ извърши умра, направи тауаф около Дома и изпълни два ракята зад мястото на Ибрахим, с него имаше хора, които му бяха като преграда¹³² от хората.“ [Ибн Ебу Шейбе- с достоверна верига (1/227)].

Сутрето присъства от сподвижниците /Аллах да е доволен от тях/. Предава се от Яхя ибн Кесир, че е казал: „Видях Малик ибн Динар /Аллах да е доволен от него/, как бе сложил пред себе си тояга, към която изпълняваше намаз в джамията Ел- Харам.“ [Ибн Ебу Шейбе- достоверно (1/227)]

Предава се от Салих ибн Кейсан, че е казал: „Видях ибн Умер да изпълнява намаз при Кябе, той не оставяше никой да мине пред него без да го изпревари,...“ каза: „... да го възпре.“ [Предава го Ебу Нуаим Ел- Федл ибн Декин в книгата си „Ес- Салях. Веригата му е достоверна (2/247)] И ако остлужаващия намаз няма възможност да възпре преминаващия или попадне в безизходица, тогава трудността води до улеснение. [Виж в това отношение книгата: „Постановленията за сутрето“ на Мухаммед Ет- Тархуний и „Итхаф Ел- Ухууе“ на Ферих Ел- Бехлял].

След като приключи с намаза, отива към водата Земзем, пие от нея и сипва на главата си, заради думите на Пратеника ﷺ **„Водата Земзем е за това, за което се пие.“** [Достоверен хадис. Виж Ируа Ел- Галил (4/320)].

След това, ако му е лесно отива и докосва черния камък, а ако ли не, се отправя към [хълма] Ес- Сафа, изкачва се на него и застава прав, да се изкачи на него е по-превъзходното, ако има такава възможност. Суннет е да се обърне по посока кибле и да изрече това, което присъства в хадиса от Джабир, по отношение на описанието на

¹³¹ Нещо, което е пред изпълняващия намаз, с цел да не минават хора пред него.

¹³² Тоест, те са били около него и са били като сутре (преграда) между него и хората минаващи отпред.

.....

хаджа на Пророка ﷺ „... и когато се доближи до Ес- Сафа изрецитира: „Наистина Ес- Сафа и Ел- Меруа са от знаците на Аллах,...“ [Ел- Бакара (Кравата): 8] „[и каза:] „Започвам с това, с което Аллах е започнал.“ Започна със Ес- Сафа, изкачи се на нея, докато не съзря Дома, обърна се към кибле, изрече с думи, че Аллах е само един и направи текбир [казвайки: „Алаху Екбер!“], след това каза:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ،
أَنْجَزَ وَعَدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَرَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ

„Няма друг [истински]бог, [имащ право да бъде обожествяван,] освен Аллах, Единствения, няма Той съдружник! Негова е властта и за Него е възхвалата, Той за всяко нещо има сила! Няма друг [истински] бог, [имащ право да бъде обожествяван,] освен Аллах, Единствения, изпълни обещанието Си, помогна на раба си, и единствено Той разгроми съюзените племена!"

и между това отправяше дуа...“ Казва: „Изрече това три пъти, след това се спусна към Ел- Меруа.“ [Муслим- Шерх Ен- Неуеуи (8/177)]

След това слиза и върши, докато стигне до зеления знак и тича до втория зелен знак, заради хадиса от ибн Умре споменат по- рано и заради хадиса от Джабир /Аллах да е доволен от него/: „Когато краката му ходеха в най- ниската част на долината, той тичаше, докато не започнехме да се изкачваме, тогава вървеше.“ [Муслим- Шерх Ен- Неуеуи (8/177, 178)]. След това, когато пристигне при Ел- Меруа се качва на него – това е по- превъзходното - и извърва същото нещо, което вече е извършил на Ес- Сафа, заради хадиса от Джабир по отношение на описанието на хаджа на Пророка ﷺ „... и когато присигна при Ел- Меруа, той направи същото, което направи при Ес- Сафа.“ [Предшните източници (8/178)]

Оттук не се вижда Кябе, но човек предполага на къде е и на там се обръща. След това слиза от Ел- Меруа и върви [, докато стигне зелените обозначения, там между тях тича]. Отиването му към Ел- Меруа се счита за една обиколка, а връщането му към Ес- Сафа за втора, защото това е практиката на Пророка ﷺ

Изръшва седем обиколки, [приключвайки при Ел- Меруа], а ако има съмнения, се базира на сигурното. Извършва сая следвайки думите на Пратеника ﷺ „Извършвайте сая, защото Аллах записва за вас [наградата от] сая.“ [Ахмед и ибн Мадже- хадиса е достоверен. Виж Ируа Ел- Галил (4/267)].

За сая няма определена дуа, човек отправя каквато дуа пожелае, споменава Аллах с каквото пожелае и рецитира от Корана, каквото иска. И ако отправи следната дуа: „О, Аллах, опрости и се смили, Ти Си Най- Великия, Прещедрия.“, няма проблем за нея, защото присъства от група от праведните предци, като ибн Мес'уд и ибн Умер /Аллах да е доволен от тях/.

За сая не е условие човек да е с абдест, но е суннет. След това, след като приключи със сая, човека подстригва косата си, защото времето до хаджа е малко и за да може да се обръсне за хаджа. Но ако човек е дошъл само за умра, тогава по- превъзходното е да се обръсне, защото Пророка ﷺ казал: „О, Аллах, помилвай обръснатите се!“ Попитали: „А подстригалите се?“ казал: „О, Аллах, помилвай обръснатите се!“ [Отново] попитали: „А подстригалите се?“ казал: „О, Аллах, помилвай обръснатите се!“ [И отново] попитали: „А подстригалите се?“ тогава

казал: „**И подстригалите те!**“ [Ел- Бухари- том 3, стр (442. Фетх Ел- Бари и Муслим, шерх Ен- Неуеуи (9/49)] Този хадис доказва, че бръсненето е по- превъзходно [за мъжете].

"Непременно трябва да се обхване цялата глава по време на подстригването, не е достатъчно да се подстриже част от косата, така както не е достатъчно да се обръсне част от нея и да се остави друга част. Това не е достатъчно." [Ет- Техкик уе Ел- Идах стр. (31)]

Що се отнася до жената, тя само се подстригва, не се бръсне. Ибн Ел- Мунзир казва: „Дарените със знание са единомушни за това, защото това спрямо тях се счита за обезобразяване.“¹³³ [Меусуату Ел- Иджма (1/296)]. Предава се от ибн Умер /Аллах да е доволен и от двамата/, че е казал: „Когато жената пожелае да се подстриже [, за да излезе от ихрам], тя събира косата си пред главата си и отрязва от нея колкото възглавничките при върха на пръстите¹³⁴“. А Ата казва: "Когато жената се подстригва, тя отрязва от крайщата на косата си, от дългата и от късата коса." И двете изказвания са предадени от Сеид ибн Менсур и от Ел- Бейхакий. [Сунен Ел- Кубра на Ел- Бейхакий (5/104)]. След подстригването на цялата глава умрата е завършена и човека излиза от ихрам. Когато настъпи осмият ден [от месец Зул- хидже], той влиза в ихрам за хаджа извършвайки същите неща, които е извършил по- рано при миката. Суннета е да отслужи обедния намаз зухр на местността Мина, след като вече е влязъл в ихрам за хаджа. През целия осми ден престоява на Мина като изпълнява всеки един намаз във времето му, съкращавайки намазите, които са от четири ракята на два, но без да събира. И след като отслужи сутрешния намаз феджр на Мина през деня Арафат, от суннета за него е да тръгне към Арафат. От суннета е да отседне на местността Ен- Немира¹³⁵, да отлсужи там обедния и следобнения намаз, съкращавайки и събирайки ги, но ако няма възможност, тогава ги отслужва където и да е на Арафат. След изпълнението на намаза се освобождава изцяло, за да извършва ибадет [боголсужения], да споменава Аллах, да отправя дуа и да чете Коран. Полага усилия в извършването на тези неща, целейки доближаване до Аллах, подхождайки с настоятелност в дуата си. Целия Арафат е място за престой, с изключение на долината Арнех. Когато залезе слънцето и е напълно сигурно, че това се е случило, тогава се отправя към Муздelifе със спокойствие и смирение. След като пристигне отслужва събирайки вечерния и нощния намаз, като нощния го съкращава на два ракята. През тази нощ не остава буден, за да изпълнява намаз или да върши ибадет, след като отслужи витр, той си ляга и заспива. Ако човек изпитва слабост и неспособност, за него се позволява да си тръгне в края на нощта, след като луната се скрие, а ако ли не, остава на Муздelifе и отслужва там сутрешния намаз. След него отправя дуа и моли Аллах за опрощение, докато засияе зората. След това тръгва към Мина, отива и захвърля последния джемарат, който е в края на Мина, след това коли курбана си и бръсне главата си, защото бръсненето е по- превъзходно. След това отива при Кябе и извършва тауафа Ифада, който всъщност е тауафа на хаджа и извършва след него сая между Ес- Сафа и Меруа, който се явява сая на хаджа. Ако

¹³³ Забележка: „Ако е наложащо това бръснене на главата, например за операция или лечение, тогава за жената няма грях, но в основата си за нея се забранява бръсненето на главата.“

¹³⁴ Приблизително два, три сантиметра.

¹³⁵ Местността от Арафат, където Пратеника ﷺ е отседнал, отслужил намаза и направил прощалното си хутбе. В последствие там се построява джамия, която и до ден днешен съществува.

хаджията извърши някои от тези неща преди други няма проблем за това¹³⁶. Човека в ихрам излиза от ихрама след като нахвърли големия джемарат или се обръсне и направи тауаф [на хаджа]. След като извърши всичките тези три неща, за него си стават позволени всички онези неща, които са били забранени по причина на ихрама, дори и съпругеска близост. След това пренощува единадесетата нощ на Мина, на следващия ден, след като слънцето премине зенита си, нахвърля всеки един джемарат със седем камъчета, на всеки един камък казва: „Аллаху екбер!“. Суннет е да отправя два след нахвърлянето на всеки джемарат с изключение на последния. Времето за нахвърляне на джемаратите [през втория, третия и четвъртия ден от байрама] започва след като слънцето премине връхната си точка на обяд и приключва със залез слънце, но ако човек е изпаднал в невъзможност да ги нахвърли в това време, тогава може да отложи нахвърлянето им за през нощта. После престоява на Мина и през дванадесетата нощ, а през дванадесетия ден извършва същото, което е извършил през единадесетия ден от нахвърляне на джемаратите. Ако желае да избърза с тръгването си от Мина, тогава той трябва да излезе от Мина преди залеза на слънцето през дванадесетия ден, но ако остане и пренощува и тринадесетата нощ, това е по- превъзходното, тогава през деня след нея нахвърля по- същия начин джемаратите, както през предишните два дена. След това извършва прощалния тауаф (тауаф ел- уедаа), който е задължителен за хаджията [преди напускане на Мекка]. Що се отнася до жените в месечен цикъл или следродилно течение, за тях отпада прощалния тауаф. [С извършването на този тауаф хаджа е приключил].

¹³⁶ Задължително трябва да се захвърли големия джемарат преди да се излезе от ихрам, след него човек може да си обръсне косата или да я подстриже и да излезе от ихрам, независимо дали е заколен курбата или не.

ТРЕТО НАСТАВЛЕНИЕ

ОСНОВИТЕ НА ВЯРАТА (1)

Те са да: Вярваш в Аллах; (2).....

(1) Определението за вярата, така както са го определили последователите на суннета и колектива, е: „Изричане с езика, убеждение със сърцето, действия с частите от тялото и [извършване] основите [на Исляма], увеличава се чрез покорство и отслабля чрез непокорство.

Доказателствата за тези три основи на вярата от Книгата на Аллах и суннета са:

Всевишния Аллах казва: „**Праведността не е да обръщате лице на изток или на запад, праведността е у онзи, който вярва в Аллах и в Сетния ден, и в меляйкетата, и в Писанието, и в пророците,...**” [Ел- Бакара (Кравата): 177]

И казва още, Всевишен е Той: „**Ние всяко нещо сътворихме с мяра (съдба).**” [Ел- Камер (Луната): 49]. И казва още, Всевишен е Той: „**Пратеника повярва в онова, което му бе низпослано от неговия Господ, повярваха и вярващите. Всеки от тях повярва в Аллах и в Неговите меляйкета, и Неговите писания, и Неговите пратеници. [И казаха:] “Разлика не правим между никого от Неговите пратеници.”**” [Ел- Бакара (Кравата): 285] И казва още, Всевишен е Той: „**А който отрича вярата в Аллах и в Неговите меляйкета, и в Неговите писания, и в Неговите пратеници, и в Сетния ден, той дълбоко се е заблудил.**” [Ен- Ниса (Жените): 136].

От суннета е налице хадиса с Джибрил /мира на Аллах да е над него/. Когато той попитал Пратеника на Аллах ﷺ за вярата, Пратеникът ﷺ отговорил: „**Вярата е: Да вярваш в Аллах; в меляйкетата Му; в Книгите Му; в Пратениците Му; в Съдния ден и да вярваш в съдбата, в доброто и лошото в нея.**“ [Муслим]

Тези шест основи са основите на убеждението в Исляма, те са вярването на спасилата се група, последователите на суннета и колектива (ехлю- с- суннет уе ел-джемаат.“

(2) Вярата в Аллах- тя съдържа четири неща:

1- Вярва в съществуването на Превеликия и Всемогъщ Аллах- това нещо е нещото, което е заложено в природата, според която Аллах е сътворил всяко същество (ел- фитра). Във всяко творение на Аллах е заложено в природата, според която е създадено, да вярва в съществуването на Пречистия и Всевишен Аллах.

Човешкия разум доказва съществуването на Превеликия и Всемогъщ Аллах, божествените закони доказват това, та дори и човешките сетива доказват това.

2- Вярва в Господството на Превеликия и Всемогъщ Аллах- тоест, да се вярва, че Той е единствения Господ, че няма съдружник, че Той е единствения Творец на този свят, Той е единствения управляващ, разпореждащ се, съживяващ и умъртвяващ, че Той е Многодаряващия препитание, че Той е Владетеля на

в Неговите меляйкета (1);.....

великата сила. Никой не отрича божествеността на Превеликия и Всемогъщ Аллах, с изключение на надменника и безмислено упорстващия. Всевишният Аллах казва за фараона [по времето на Муса (Мойсеи), който е най-големия безверник за всички времена]: **"И ги отрекоха с гнет и надменност, въпреки че душите им се убедиха в тях."** [Ен- Немл (Мравката): 14]

- 3- **Вяра в Божествеността на Пречистия и Всевишен Аллах-** Това е да се обожествява единствено Аллах, извършвайки ибадет¹³⁷ само на Него и да бъде убеден човека, че никой друг освен Пречистия и Всевишен Аллах не заслужава да бъде обожествяван и да му се служи.
- 4- **Вяра в Имената и Качествата на Аллах-** това е да се потвърдят всички Имена и Качества на Аллах, с които самият Аллах се е назвал в Книгата Си и ги е потвърдил за Себе Си в нея, или Пратеника Му ﷺ Го е назвал с тях и ги е потвърдил за Негови. Те трябва да се потвърдят по подобаващ на Аллах начин, без да се изменят, отхвърлят, оприличават и да се търси същността им.

(1) Вярата в меляйкетата- меляйкетата (ангелите) са създания от неведом свят за нас, които Аллах е сътворил от светлина.

Те са раби на Аллах, покорни, не се противят на това, което им повели. Те нямат никакви господски или божествени качества, много са на брой и техния брой го знае само Превеликия и Всемогъщ Аллах.

Вярата в меляйкетата е:

- 1- **Вяра в съществуването им;**
- 2- **Вара в онези от тях, на които ни са съобщени имената им,** като Джибрил (Гавраил), Исафил и т.н., както **и вяра в онези от тях, които не са споменати поименно.** Ние вярваме във всички меляйкета, без изключения.
- 3- **Вяра в качествата им-** Всевишният Аллах казва: **„Който стори меляйкетата пратеници с по две, по три, по четири крила!“** [Фатир (Творецът): 1] Също така Пратеника ﷺ е видял Джибрил /*алейхисселям*/ в истинския му вид, в който е сътворен от Аллах. Меляйкетата имат дадена възможност от Аллах да се преобразяват и да заемат различни форми. При Ибрахим (Авраам) и Лют /*Аллах да ги дари с мир*/ са дошли под формата на хора, които са били гости, а Джибрил /*алейхисселям*/ се появявал при Пратеника на Аллах ﷺ в различни форми и образи.
- 4- **Вяра в това, което знаем от ибадета (богослуженията) и възхваляването им на Аллах-** Всевишният Аллах казва: **„А онези, които са при Него, не се големят да Му служат и не се изморяват. Прославят Го нощем и денем, и не престават.“** [Ел- Енбия (Пророците): 19-20]

На част от меляйкетата за възложени специални задачи, като например на Джибрил /*алейхисселям*/, на него Аллах е поверил да спуска откровението Му (ел- уахий) към пратениците и пророците. На Исафил /*алейхисселям*/ му е възложено да протръби с рога, на Микайл /*алейхисселям*/ му е възложен дъжда,

¹³⁷ Ибадет- в езиковото значение: „служене, подчинение, смирение“, а в терминологичното: „Всяко нещо, което Аллах обича и е доволен от него, от думи и дела, явни и скрити.“

В Неговите Книги (1);.....

Ридуан /*алейхисселям*/ е пазителя на Дженнета, а Малик /*алейхисселям*/ пазителя на огъня. Има меляйкета, на които е възложено да носят Трона на Всевишния Аллах. Всевишния Аллах казва: „**[Меляйкета] следят всеки и отпред, и отзад. Пазят го по повелята на Аллах.**” [Ер- Раад (Гърмът): 11]. Има и други, на които им е възложено да запазват делата на хората и джиновете: **"Отдясно и отляво на него стоят две записващи меляйкета,..."** [Каф (Каф): 17]

От плодовете на вярата в меляйкетата:

- 1- **Знание за величието на Аллах**- величието на творението говори за величието на неговият творец.
- 2- **Признателност към Аллах**- за грижата, която проявява към потомците на Адем (Адам), Той е възложил на част от тези меляйкета да пазят хората и да записват делата им.
- 3- **Обич към меляйкетата**- заради подчинението и служенето им на Превеликия и Всемогъщ Аллах, защото всички е са от праведните- вярващи раби на Аллах.
- 4- **Проявяване на нужното търпение при изпълнение на ибадетите (боголсуженията) и запазването на спокойствие по време на изпълнението им**- когато човек разбере за положението на меляйкетата и покорството, което проявяват пред Всемогъщия и Велик Аллах, неговите търпение и спокойствие се усилват.
- 5- **Чувство на спокойствие и комфорт при самота**- когато човек вярва в меляйкетата, той знае, че дори да е сам, Аллах е изпратил меляйкета, чрез които го пази, и които го обкръжават.

(1) Вярата в книгите- това са Свещенине Книги, които Аллах е низпославал на Пратениците изпратени от Него като напътствие за творенията Му и милост за тях.

Всевишният Аллах казва: „ **Кажете: “Вярваме в Аллах и в низпосланото на нас, и в низпосланото на Ибрахим и Исмаил, и Исхак, и Якуб, и родовете [му], и в дареното на Муса и на Иса, и в дареното на пророците от техния Господ. Разлика не правим между никого от тях и на Него сме отдадени (мюсюлмани).”** [Ел- Бакара (Кравата): 126]. И също така казва, Всевишен е Той: "..., а кажи: **“Повярвах в Писанията, които Аллах низпосла, и бе ми повелено да отсъждам справедливо между вас.”** [Еш- Шура (Съвещаването): 15]

Вярата в Книгите обхваща:

- 1- **Вярата, че те наистина са низпослани от Аллах;**
- 2- **Вярата в онези от тях, на които ни са съобщени имената им**- например, Корана, Теурат, Инджил, Зебур. Също така трябва да вярваме във всички останали божествени Книги като цяло, дори и в онези, чиито имена не са ни съобщени и не знаем.
- 3- **Вярата в това от тях, което е автентично, правилно и истина**- целия Коран е автентичен и истина, и наред с вярата ни в него, ние вярваме във всяко нещо, което не е променено от предишните низпослани от Аллах книги.

Прилагането на всички постановления, които са налични в тях, с изключение на онези, които са отменени или анулирани- Корана анулира и отменя всички предишни писания. Всевишният Аллах казва: „**И ти низпослахме**

в Неговите Пратеници(1); в Съдния Ден (2).....

Корана с истината, за да потвърди Писанията преди него и да бъде техен свидетел." [Ел- Маиде (Трапезата): 48]

(1) Вярa в Пратениците /мира на Аллах да е над тях/

Пратеници, на арабски "русул"- това са хора, на които Аллах е спуснал откровение, дал им е божествените Си закони и им е заповядал да ги известят на хората. Първият от Пратениците е Нух (Ной) /Аллах да се смили над него/, както се споменава в достоверния сборник на Ел- Бухари, в хадиса за застъпничеството, Пратеникът на Аллах ﷺ казал: „...ще отидат при Адем, за да се застъпи за тях, но той ще им спомене основателна причина извинявайки се и ще каже: „Отидете при Нух, първият Пратеник, когото Аллах изпрати...“ [Предава го Ел- Бухари от Енес ибн Малик].

А последния от тях е нашият Пророк Мухаммед ﷺ Всевишният Аллах казва: „Мухаммед не е баща на никого от вашите мъже, а е Пратеника на Аллах и последният от пророците.“ [Ел- Ехзах (Съюзените племена): 40]

Пратениците са от най- превъзходните творения на Аллах, след като Аллах споменава част от тях, казва: „...и предпочетохме всички пред народите.“ [Ел- Ен'аам (Добитъкът): 86]

Изпращането на пратеници е благодат от Аллах за човечеството, защото нуждата им от тях е от най- силните нужди, които имат. Човечеството се нуждае от пратениците повече отколкото се нуждае от храна и пиене, повече отколкото болния има нужда от лекар.

Всевишният Аллах казва: „ Хората бяха една общност и Аллах изпрати пророците благовестители и предупредители, и заедно с тях низпосла Книгата с истината, за да отсъди между хората за онова, по което бяха в разногласие.“ [Ел- Бакара (Кравата): 177]

Най- превъзходните от тях са удостоените с решителност, те са пет: Нух, Ибрахим, Муса, Иса и Мухаммед /нека мирът на Аллах да е над тях/. А най- превъзходните от тези пет са двамата любимци на Аллах, Мухаммед и Ибрахим /нека мирът на Аллах да е над тях двамата/, а най- превъзходния от двамата любимци е Мухаммед ﷺ

(2) Вярa в Сетния ден- назовава се Сетния (ел- аахир), защото той е последния ден, няма ден след него, Всевишният Аллах казва: „и които вярват в низпосланото на теб и в низпосланото преди теб, и в отвъдния живот¹³⁸ са убедени.“ [Ел- Бакара (Кравата): 4]

Вярата в Сетния ден съдържа в себе си:

1- Вярa във възкресението след смъртта: „Неверниците твърдят, че не ще бъдат възкресени. Кажи: “Не, кълна се в моя Господ, ще бъдете възкресени,...“ [Ет- Тегабун (Разкриването на заблудата): 7] И Всевишният Аллах казва:

¹³⁸ Тук на арабски се споменава: „би- л- аахирати“, което буквално означава: „в Сетното“, т.е. в последния ден от земния живот, с който настъпва краят на този свят и началото на отвъдния живот.

„После подир това ще умрете. После в Съдния ден ще бъдете възкресени.“
[Ел- Му'минун (Вярващите): 15- 16]

- 2- **Вяра във възмездието и развносметката-** Всевишният Аллах казва: „**При Нас е тяхното завръщане. После Наша грижа е тяхната равносметка.**“ Ел- Гаашийех (Всепроникващият Ден): 25- 26]
- 3- **Вяра във всяко нещо, което ще се случи на Съдния Ден от застъпничество, водоема ел- хауд, моста ес- сират, везните и раздаване на дефтерите с делата.**

Застъпничеството, което ще е на Съдния ден ще бъде шест вида:

- 1- Голямото застъпничество, когато хората ще чакат за равносметка, за да бъде отсъдено между тях.
- 2- Застъпничеството към обитателите на Дженнета, за да влязат в него.
- 3- Застъпничеството на Пратеника ﷺ за да бъде намалено наказанието на чичо му Ебу Талиб.

Всички тези три вида се отнасят само Пратеника на Аллах Мухаммед ﷺ

- 4- Застъпничеството към онези, които са заслужили да влязат в Огъня, за да не влизат в него.
- 5- Застъпничеството към част от онези, които са влязли в огъня, за да излязат от него.
- 6- Застъпничеството към част от обитателите на Дженнета, за да бъдат издигнати по степени.

Условията на застъпничеството са: Аллах да позволи на застъпващия се да се застъпи и да бъде удовлетворен от онзи, за който ще се застъпи.

Водоема Ел- Хауд- споменава се от Пратеника на Аллах Мухаммед ﷺ за водоема Ел- Хауд на Съдния Ден. Предава се от Абдуллах ибн Амр ибн Ел- Аас /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „**Хауд, разстоянието му е вървене един месец, водата му е по- бяла от млякото, уханието му е по- приятно от миска (мускус), чашите му са като звездите в небето, който отпие от него, никога повече няма да ожадне.**“

Моста Ес- Сират- това е мост, който е разпънат над джехеннем, през него ще минат всички, от първия до последния (човек и джин). Ще минават през него спрямо делата си. Той е по- тънък от косъм, по- остър от сабя и по- горещ от въглен. Ще има щипци, които ще грабват всеки, за който им е било повелено да го грабнат, там хората ще преминават спрямо делата си. Част от тях ще преминават като светкавицата, други като вятъра, трета като бърз кон, четвърта като тичащ човек, пета пълзейки, и от тях ще има такива, които биват грабнати и метнати в джехеннем. Молим Аллах за сполука и спасение!

Везните (Ел- Мизан)- в тях ще се претеглят делата и книгите (с делата). Нещото, според което ще се определя тежестта и лекотата в тях е самото дело, Всевишният Аллах казва: „**Онзи, чиито везни натезжат, ще има живот в доволство, а онзи, чиито везни олекнат, завръщането му е бездна.**“ [Ел- Каариах (Бедствието): 6-9)]

И казва Всевишният Аллах: „**Ще поставим Ние възникнатите на справедливостта в Деня на възкресението, и никой не ще бъде угнетен с нищо.** [Ел- Енбия (Пророците): 47]

Раздаването на книгите с делата- това са книгите, които малайките са написали, в тях стриктно е записано всяко едно дело, което е извършил човека през земния си живот, Всевишният Аллах казва: „**И привързахме делата на всеки човек към неговата шия. И в Деня на възкресението ще му извадим книга, която той ще намери разтворена:...**“ [Ел- Исра (Нощното пътешествие) 13] И казва Всевишният Аллах: „**И онзи, чиято книга му се даде в десницата, ще каже: “Ето ви, прочетете моята книга!”**“ [Ел- Хакках (Неизбежното): 19]; И казва Всевишният Аллах: „**А онзи, чиято книга му се даде в левицата, ще каже: “О, да не ми бе давана моята книга“**“ [Ел- Хакках (Неизбежното): 25]

- 4- **Вярата в Дженнета и джехеннема-** и това, че те са последната спирка за всички творения. Дженнета е мястото на непреходното блаженство, а джехеннема е мястото на мъчителното наказание. Всевишният Аллах казва: „**И надпреварвайте се към опрощение от своя Господ и към Градината с ширината на небесата и на земята, приготвена за богобоязливите,...**“ [Аали-Имран (Родът на Имран): 133]; И казва Всевишният Аллах: „**И бойте се от Огъня, подготвен за неверниците!**“ [Аали- Имран (Родът на Имран): 131].

5- **Вярата в Сетния Ден, към нея спадат и следните неща:**

- **Да се вярва в признаците на Часа,** които са известни от Аллах в Книгата Му или ни са съобщени от Пратеника ﷺ в суннета му, независимо дали са от малките или големите признаци. За тях се говори с подробности в големите книги касаещи вярата (акида).
- **Да се вярва в настъпването на Часа и протръбяването с рога-** Шейх Ел- Ислям ибн Теймийе /Аллах да се смили над него/ казва: „Корана ни съобщава за три протръбявания:

Първо: Протръбяването на ужаса- Аллах го споменава в сура Ен- Немл, в Словата Си: „**И един Ден ще се протръби с Рога, и ще се ужасят всички на небесата и всички на земята, освен онези, за които Аллах пожелае.**“ [Ен- Немл (Мравките): 87].

Второ и трето: Протръбяванията на безжизненото поваление и възкресението- Аллах ги споменава в сура Ез- Зумер, в Словата Си: „**И щом се протръби с Рога, всички на небесата и на земята ще паднат безжизнени, освен за когото Аллах не е пожелал. После още веднъж ще се протръби и ето ги станали чакат!**“ [Ез- Зумер (Тълпите): 68].

- **Да се вярва в изпита в гроба-** това е задаването на върпосите от меляйкетата на умрелия, след като бъде погребан: „Кой е твоят Господар?“, Коя е твоята религия?“, Кой е твоят Пратеник?“.

Да се вярва в наказанието и блаженството в гроба- Всевишният Аллах казва: „**В огъня ще бъдат слагани и сутрин, и вечер. А в Деня, когато настъпи Часът: “Въведете хората на Фараона в най-суровото мъчение!”**“ [Гафир (Опрощаващия): 46].

и да вярваме в съдбата, че доброто и лошото в нея са от Всевишния Аллах (1).....

- Предава се от Зейд ибн Сабит, че е казал: Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Ако не се страхувах, че ще се оставяте непогребани, щях да помоля Аллах да ви дари с възможността да чувате наказанието в гроба, което аз чувам.“ След това обърна лице към нас и каза: „Търсете убежище при Аллах от наказанието в гроба.“ Рекоха: „Търсим убежище при Аллах да ни опази от наказанието в гроба!“ и той [отново] каза: „Търсете убежище при Аллах от наказанието в гроба.“ Рекоха: „Търсим убежище при Аллах да ни опази от наказанието в гроба!“...“ до края на хадиса. [Муслим]

В хадис предаден от Ел- Бераа ибн Аазиб се споменава, че Пророка ﷺ е казал за вярващия след като отговори на върпосите на двете меляйкета в гроба: „Един глас ще се провикне от небето: „Моят раб каза истината, застелете му постеля от Дженнета и го облечете от Дженнета, отворете за него врата към Дженнета.“ И каза: „И при него идва ухание и хубаво от него, и гроба му се разпростира додето погледа му стига.“ [Ахмед и Ебу Давуд]

(1) Вярата в съдбата и предопределеното- съдбата (ел- кадер) е това, което Всевишният Аллах е предписал на всички същества според Неговото предхождащо знание и изискванията на Неговата мъдрост. Всевишният Аллах казва: „...и е сътворил всяко нещо, и го е премерил с точна мяра.“ [Ел- Фуркан (Разграничаването): 2].

Видовете на съдбата са четири:

- 1- **Всеобща съдба-** това е отреденото от Господарят на всички неща изразяващо се в Неговото знание за тях, Неговото Предписание за тях, Неговото желание и творението Му.

Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Аллах е предписал съдбите на творенията петдесет хиляди години преди да сътвори небесата и земята, и Трона му бе на вода.“

- 2- **Съдба свързана с живота-** това е всяко нещо, което е предписано на раба през живота му, чак до смъртта. Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Сътворяването на всеки един от вас се събира в корема на майка му четиридесет дни, след това за още толкова време бива във вид на сгъстено късче кръв (алеках), след това за още толкова време бива във вид на сдъвкано късче месо (мудгаг), след това при него се изпраща меляйкетото и то му вдъхва духа. И [на това меляйке] му се заповядват четири неща: Да запише препитанието му; срока му на живот; делата му и дали ще бъде нещастен или щастлив.“ .“ [Ел- Бухари и Муслим]
- 3- **Годишна съдба-** това е през нощта Ел- Кадр, Всевишният Аллах казва: „През нея се решава всяко мъдро дело...“ [Ед- Духан (Димът): 4]. През нощта Ел- Кадр се записва всяко нещо, което ще се случи през годината от смърт, въздигане, падение и т.н.
- 4- **Ежедневна съдба-** довода за нея са Словата на Всевишния Аллах: „Всеки миг изявява Той някакво дело.“ [Ер- Рахман (Всемилютивият): 29]. В тъклуване на този айет присъства от Пратеника на Аллах ﷺ че е казал: „От делото Му е да опрощава греха, да премахва мъката и да въздига група хора, а друга да принизява.“

[ибн Мадже, ибн Хиббат, ибн Ебу Асим, при Ел- Бухари е муаллек. Веригата е хасен с останалите предания, които я подкрепят]

Степените на съдбата са четири:

- 1- Вярата, че Всевишният Аллах знае всяко нещо като цяло и с подробности.
- 2- Вярата, че Аллах е записал всичко това в запазения скрижал (ел- леух ел- мехфуз). Всевишният Аллах казва: „**Нима не знаеш, че Аллах знае всичко на небето и на земята? Всичко това е в Книга. За Аллах то е лесно.**“ [Ел- Хадж (Хаджът): 70]
- 3- Вярата, че всички създания съществуват единствено с желанието на Аллах, Всевишният Аллах казва: „**Тогава ще пожелавате само онова, което желае Аллах, Господът на световите.**“ [Ет- Текуир (Обвиването): 29]
- 4- Вярата, че всички творения са сътворени от Всевишния Аллах. Всевишният Аллах казва: „**Кажете: “Аллах е Творецът на всяко нещо.**“ [Ер-ра'ад (Гръмът): 16]

ЧЕТВЪРТО НАСТАВЛЕНИЕ

Видовете единобожие (1) и видовете съдружаване

Пояснение на видовете единобожие (теухид)- те са три вида: Теухид ер- рубубийе(2), теухид ел- улюхийе (3) и теухид ел- есма и ес- сифат (4). Що се отнася до теухид ер- рубубийе: Това е да се вярва, че Аллах е Творецът на всяко нещо и няма Той съдружник в това (5).....

(1) Теухид (единобожие, единство)- то е непоколебимото убеждение, че Всевишния Аллах е един- единствен в господството и божествеността и че Той притежава имена и качества.

(2) Теухид ер- рубубийе (единство в господството)- това е единството на Аллах в делата Му, което означава човек да вярва, че Той единствено е Творецът на всички творения, че Той единствено е Даряващият препитанието на всички твари, че Той единствено е Владетелят на безграничната власт, че Той се грижи за положенията на света и че Той има сила за всяко нещо. Този вид от видовете единобожие е наличен при съдружаващите (езичниците). Всевишният Аллах казва: „**Кажете: “Кой е Господът на седемте небеса и Господът на великия Трон?”** Ще кажат: “Аллах!” Кажете: “**Не сте ли се побоите?”**” [Ел- Му’минун (Вярващите): 86- 87]

(3) Теухид ел- улюхийе (единство в божествеността)- това е единството на Аллах, което се изразява чрез делата на рабите Му (хората, джиновете), които те извършват, за да се доближат до Аллах, като дуа (призив, молба), обет, колене и т.н. Това е видът единобожие, към което са призовавали пратениците, от първия до последния. Всевишният Аллах казва: „**И при всяка общност изпратихме пратеник: “Служете на Аллах и странете от сатаните (тауагит¹³⁹)!”**” [Ен- Нехл (Пчелите): 36]

(4) Теухид ел- есма и ес- сифат (единство в имената и качествата)- това е да се вярва в единството на имената и качествата на Аллах, така както присъстват в Свещения Коран и в суннета на Пратеника ﷺ. Да се вярва в тях по начин, който подобава спрямо Пречистия и Всевишен Аллах, без да се променят [чрез изопачаване на значението им], без да се отричат [всичките или част от тях], без да се търси тяхната същност и без да се оприличават [с имена и качества на творения], спазвайки словата на Всевишния Аллах: „**Няма подобен Нему. Той е Всечуващия, Всезрящия.**” [Еш-Шура (Съвещаването): 11]

(5) Непременно трябва да се потвърди, че Всевишният Аллах е Господарят на всяко нещо, Той е Владетеля му, Той е Твореца му, Той е Даряващия му препитание, Той му дава живота, Той му отнема живота, Той му дарява полза, Той му дава нещастieto, единствено Той откликва на призива му, когато то е в нужда, Той е Този, на Когото принадлежи изцяло повелята, в Неговата Ръка е доброто, Той има сила за

¹³⁹ Думата спомената тук „ет- тауагит“ съдържа в себе си всяко нещо, което бива обожествявано вместо Аллах или бива приравнявано на Аллах, или му биват приписвани някакви божествени имена или качества.

Що се отнася до теухид ел- улюхийе: Това означава да се вярва, че само и единствено Пречистия Аллах има право да бъде обожествяван и да му се служи, и няма Той съдружник в това. Това е значението на думите „ля иляхе илляллах“, значението им е, че: „Няма друг истински бог имащ право да бъде обожествяван, освен Аллах.“ Всички видове богослужения от намаз, говеене и останалите неща трябва да са само заради Аллах, искрено извършени заради Него. Не се позволява да се отклонява нещо от тях към друг, вместо към Него (1). Що се отнася до теухид ел-есма уе ес- сифат: Това е да се вярва във всички имена и качества на Аллах, които присъстват в Свещения Коран или в достоверните хадиси. Те се потвърждават за Аллах по начин, който подобава на Аллах, Пречист е Той, без да се променят, отричат, оприличават и да се търси тяхната същност. Така човека прилага Словата на Всевишния Аллах: „**Каж**и [о, Мухаммед]: **“Той е Аллах Единствения, Аллах, Целта (Ес- Самед) [на всички възжеления]!Нито е раждал, нито е роден, и няма равен Нему.”** [Ел- Ихляс (Пречистването): 1- 4], и Словата на Превеликия и Всемогъщ Аллах: „: „**Няма подобен Нему. Той е Всечувация, Всезряция.**“ [Еш- Шура (Съвещаването): 11] (2).....

всяко нещо, което пожелае и няма Той съдружник в никое от тези неща. Този вид единобожие не е достатъчен за човек, за да се сдобие с Исляма, той непременно трябва заедно с единството да се сдобие с придържане към единството на Аллах в божествеността Му.

(1) Теухид ел- улюхийе (единството в божествеността на Аллах), то се базира на искреното обожествяване единствено на Всевишния Аллах, като се обожествява единствено Той чрез обич, страх, надежда, упование, желание, боязън и отправяне на дуа (призив, молба). Върху споменатите до тук неща се базира искреността към Аллах изразяваща се във всички богослужения, явни и скрити, като те се насочват единствено към Аллах, Който няма съдружник. Човек не отклонява нищо от тях към друг, вместо към Аллах. Това е теухида (единобожието), който се съдържа в Словата на Всевишният Аллах: „**Само на теб Служим и Теб за подкрепа зовем.**“. Този вид теухид е първото и последното нещо от религията, явното от нея и скритото, той е първото и последното нещо към което са призовавали всички пратеници. По причина на този вид единобожие са сътворени творенията, заради него са изпратени пратениците и са низпослани божествени писания, той е нещото, което разграничава вярващите от невярващите.

(2) Потвърждение на имената и качествата на Аллах, вярата в тях и в значенията им по начин, който подобава за Пречистия и Всевишен Аллах, както и убеждението, че Аллах има прекрасни имена, които са съвършени в прекрасността си и те съдържат в себе си съвършени качества. Всевишният Аллах казва: „**Аллах има Най-прекрасните имена. Зовете Го с тях и оставете онези, които богохулстват с Неговите имена!**“ [Ел- Еараф (Стената): 180]. Мюсюлманина е убеден и вярва, че Аллах притежава съвършени качества, с които описва Сам Себе Си и с които го описва Неговият Пратеник ﷺ Ние

Част от учените казват, че видовете теухид са два, те причисляват теухида в имената и качествата на Аллах като подвид на теухид ер-рубубийе. Разбира се в това няма нищо лошо, защото е напълно ясно какво се цели да се каже и в двата начина на определяне на видовете теухид. (1) Видовете ширк (съдружаване) (2) са три: Голям ширк, малък ширк и скрит ширк. (3).....

вярваме в значението, което носят те в себе си без да прибягваме към това да разберем тяхната същност. Задължение е да се вярва в тях и в ясните им значения, а въпросът относно същността им е нововъведение (бидат). Този вид единобожие също са го признавали съдружаващите [по времето на Пратеника ﷺ, те не са отхвърляли нито едно име на Аллах, с изключение на Ер-Рахман (Всемилоствивия)- това име са го отхвърляли поради инат, невежество и желанието да спорят. За да бъде човек в кръга на Исляма, не му е достатъчно да потвърди и признае само този вид, той трябва заедно с него да потвърди и останалите два- теухид ер-рубубийе и теухид ел-улюхийе.

(1) Или както ги е разделил Шейх Ел-Ислям ибн Теймийе и ученика му ибн Ел-Каййим /Аллах да се смили и над двамата/- те казват, че теухида е два вида: 1- Теухид на опознаването и потвърждението- това е теухида в господството и теухида в имената и качествата. 2- Теухид на искането и целта- това е теухида в божествеността и обожествяването (ибадета).

(2) Ширк (съдружаване)- това е да се отклони нещо от ибадета (богослуженията) към друг, а не да са насочени единствено към Аллах, като дуа, колене на курбан, даване на обет, търсене на помощ и искане на подкрепа от друг освен Аллах, за неща, за които само Аллах има сила, способност и възможности.

(3) Дълг на мюсюлманина е след като узнае истината, да изучи нещата, които са в противоречие с нея от заблуда, за да се предпазва и да не попада в тях- или както казва поета: „Опознах злото, не за да върша зло, а за да се предпазя от него.“

Хузейфе /Аллах да е доволен от него/ е казал: „Хората питаха Пратеника на Аллах ﷺ за доброто, а аз го питах за злото от страх да не попадна в него.“

Нещо повече, дори Ибрахим /мира на Аллах да е над него/ се е предпазвал от злото и е молел Аллах да го държи, както него, така и потомството му след него, далеч от всяко зло. Всевишният Аллах казва: „**И рече Ибрахим: “Господи мой, стори този град [Мека] защитен и предпази мен и синовете ми, да не служим на идолите! Господи мой, те заблудиха мнозина от хората.”** [Ибрахим: 35 -36]

В началото всички хора са били на единобожието (вярвали са само в Аллах), но с течение на времето при тях се е появило съдружаването. Ибн Аббас /Аллах да е доволен и от двамата/ казва: „Между Адем и Нух (Ной) има десет века, през тях всички хора са спазвали Исляма¹⁴⁰.“ Ибн Ел-Каййим /Аллах да се смили над него/ е казал: „Това е правилното мнение“. Ибн Кесир /Аллах да е доволен от него/ също

¹⁴⁰ Т.е.- спазвали са думите „ля иляхе иляллах“ и са били мюсюлмани- отдадени на Единствения Бог, Аллах.

Големия ширк разрушава всички дела и е причина за вечно пребиваване в огъня за онзи, който умре с него. Всевишният Аллах казва: „**И ако бяха Го съдружили, щеше да се провали онова, което вършеха.**“ [Ел- Ен'аам (Добитъкът): 88] (1). И казва – Пречист е Той -: „**Съдружаващите нямат право да устройват храмовете на Аллах, свидетелствайки сами за неверието си. На тези делата им са провалени и в Огъня ще пребивават вечно.**“ [Ет-Теубе (Покаянието): 17]. (2). Който умре на голям ширк, на него няма да му бъде опростено и Дженнета ще е под възбрана за него, както казва Аллах: „**Аллах не прощава да се съдружава с Него, но освен това прощава на когото пожелае.**“ [Ен- Ниса (Жените): 48]. (3) И Всевишният Аллах казва: „**За онзи, който съдружава с Аллах, възбрани му Аллах Дженнета и неговото място е Огънят. Угнетителите нямат закрилници.**” [Ен- Маиде (Трапезата): 72] (4).....

приема това за правилно. Първото съдружаване (ширк) се появило при народа на Нух /мира на Аллах да е над него/.

Ширка е най- големия грях, Всевишният Аллах казва: „**Аллах не прощава да се съдружава с Него, но освен това прощава на когото пожелае.**“ [Ен- Ниса (Жените): 48]. Ибн Мес'уд попитал Пратеника на Аллах ﷺ „Кой е най- големия грях“, а той му отговорил: „**Да направиш съдружник на Аллах, а Той те е сътворил.**“ Ширка е най- големия гнет, Всевишният Аллах казва: „**Наистина ширка е огромен гнет.**“ [Люкман: 13].

Шейх Абдуррахман ибн Сеадий /Аллах да се смили над него/ казва: „Определението за големия ширк или пояснението му, което съдържа в себе си всичките му разновидности е: „Рабът да отклони вид или част от богослужението към друг, а не към Аллах.“ А определението за малкия ширк е: „Всяко нещо, което е причина и предпоставка водеща до големия ширк, от желаниа, думи и действия, които не са достигнали до степента на богослужение.“ [Ел-каул сс- седид фи мекасид ет- теухид (52 -53)]

(1) Ел- Хафиз ибн Кесир /Аллах да се смили над него/ е казал в тълкуванието на този аят: „ Строгостта по отношение на ширка, острото му осъждане и пагубния грях за извършващия го са като словата на Аллах: **“Ако съдружиш с Аллах, твоето дело пропада и ще бъдеш от губещите.**“ [Ез- Зумер (Тълпите): 65].

(2) Техните дела са провалени заради ширка, който са вършели.

(3) Ел- Хафиз ибн Кесир /Аллах да се смили над него/ казва: „Всевишният Аллах съобщава, че не опрощава да се съдружава с Него, т.е. няма да опрости на раб, който срещайки се с Него е съдружаващ. Но освен това- т.е. от други грехове, опрощава на който пожелае от Неговите раби.“

Шейх Сулейман ибн Абдуллах ибн Мухаммед ибн Абдул- Уеххаб /Аллах да се смили над него/ е казал: „От тук се разбира, че съдружаването е най- големия грях, защото Аллах не го опрощава, освен чрез покаяние от човека, що се отнася до останалите грехове, освен него, те са под сянката на желанието на Аллах, ако Той пожелае ще ги опрости, без покаяние, и ако Той пожелае ще накаже за тях.“ [Тейсир ел- аазиз ел- хамид (115)]

(4) Както предава Ел- Бурахи от ибн Мес'уд /Аллах да е доволен от него/, че е

От видовете на големия ширк са:(1) Отправянето на дуа¹⁴¹ към умрели и идоли (2), търсенето на помощ от тях (3),.....

казал: Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Който умре призовавайки съдружник на Аллах, той ще влезе в огъня.“

Предава се от Джабир /Аллах да е доволен от него/, че Пратеникът на Аллах ﷺ е казал: „Който срещне Аллах без да съдружава с Него нищо, ще влезе в Дженнета, а който Го срещне съдружавайки с Него нещо, ще влезне в Огъня.“ [Муслим]

(1) Шейх Абдуррахман ибн Хасен Аали Еш- Шейх /Аллах да се смили над него/ споменава, че големият ширк е четири вида:

Първи вид: Съдружаване в призива (дуата)- доказателството са словата на Всевишният Аллах: „И когато се качат на кораб, те зоват Аллах, предани Нему в религията. А щом Той ги спаси към сушата, ето ги пак съдружават,...“ [Ел- Анкебут (Паякът): 65].

Втори вид: Съдружаване в намерението, желанието и целта- доказателството са словата на Всевишният Аллах: „Които желаят земния живот и неговата украса, през него ще им изплатим за деянията. И не ще бъдат оцетени през него. Тези са, които в отвъдния живот ще имат само Огъня и ще се провали, каквото са сторили [на земята], и ще е напразно, каквото са вършили.“ [Худ (Евер): 15 - 16].

Трети вид: Съдружаване в покорството- Всевишният Аллах казва: „Те взеха за господари не Аллах, а своите правници и своите монаси, и Месията, сина на Мерием. А им бе повелено да служат само на единствения Бог. Няма друг Бог освен Него. Пречист е Той от онова, което съдружават с Него!“ [Ет- Теубе (Покаянието): 31].

Четвърти вид: Съдружаване в обичта- доказателството са словата на Аллах: „А някои от хората приемат за богове други вместо Аллах, обичат ги, както Аллах трябва да се обича.“ [Ел- Бакара (Кравата): 165].

(2) Това е съдружаването на езичниците от арабите, Всевишният Аллах казва относно вярването им в идолите: „Служим на тях само за да ни приближават още повече до Аллах.“ [Ез- Зумер (Тълпите): 3].

(3) Шейх Мухаммед /Аллах да се смили над него/ казва: „Глава: От съдружаването е да се търси помощ от друг, вместо от Аллах и да се зове с дуа друг, вместо Аллах. Всевишният Аллах казва: „И не зови вместо Аллах онова, което нито ти помага, нито ти вреди! А сториш ли го, тогава наистина си от угнетителите. И ако Аллах те засегне с вреда, не ще я отмени друг освен Него.“ [Юнус (Йона): 106 - 107].

Шейх Абдуррахман Ес- Сеадий /Аллах да се смили над него/ казва: „Разликата между зова (дуата) и търсенето на помощ (истигасе) е в това, че дуата е всеобхватна

¹⁴¹ Дуа- призив, молба, искане.

даването на обет на тях (1), коленето за тях (2), и подобните на тези неща. **Що се отнася до малкия ширк**, той е всяко нещо, което в Корана или суннета се назовава с думата „ширк“, но не е от степента на големия ширк. Например: Показност в част от делата, заклеването в друг, а не в Аллах, думите: „Каквото Аллах и еди кой си пожелаят.“ и подобните на тези неща. Довода са думите на Пратеника ﷺ „**Нещото, от което най-много се страхувам за вас е малкия ширк.**“ Бил попитан за него и рекъл: „**Показността!**“ (3) [Ахмед, Ет- Табераний и Ел- Бейхакий го предават от Мехмуд ибн Любеид Ел- Енсарий /Аллах да е доволен от него/, с верига, която е добра] Ет- Табераний го предава с добри вериги от Мехмуд ибн Любеид Ел- Енсарий, от Рафия ибн Хадидж, от Пророка ﷺ¹⁴² ...

и се отправя по всяко време, а търсенето на помощ е вид зовене (дуа) на Аллах, но в положение на несгоди и нужди. И за двете е задължително изцяло да бъдат насочени с искреност единствено към Аллах, Той е Откликващия¹⁴³ на зова на зовящите го, премахващия мъката от тъжните хора. И ако [човек] отправи дуа към друг, освен към Него, от пророк, меляйке или набожен човек (евлия), или друго освен тези неща, или потърси помощ от друг, вместо от Аллах, за неща, за които няма способност и сила никой друг, освен Аллах, той става съдружаващ, невярващ.“ [Ел- Каул Ес- седид (59)].

(1) Защото обетът е богослужение и Аллах възхвалява онези, които своят обет изпълняват, а и Пратеникът на Аллах ﷺ повелява да се изпълнява обета, който се отнася за покорство (на Аллах). Всяко нещо, което Аллах възхвалява и за което похвалва онзи, който го извършва или го повелява е богослужение, което не е позволено да се отклонява към друг вместо към Превеликият и Всемогъщ Аллах. Учените по фикх¹⁴⁴ /Аллах да се смиле над тях/ казват: „Пет неща, които ако са насочени към друг, а не към Аллах са съдружаване: Поклона руку¹⁴⁵, поклона седжде¹⁴⁶, обета, коленето, даването на клетва.“ [Теисир ел- азиз ел- хамид (5/ 428- 429)].

(2) Защото коленето е богослужение и не е позволено да се отклонява към друг, вместо да е насочено единствено към Аллах. Предава се от Али /Аллах да е доволен от него/, че е казал: Пратеникът на Аллах ﷺ ми каза за четири неща: „**Аллах е проклет онзи, който коли за друг, вместо за Аллах; Аллах е проклет онзи, който проклина родителите си; Аллах е проклет озни, който приюти нечестивец; Аллах е проклет онзи, който променя границите на земята.**“¹⁴⁷

(3) Показността е от огромните вредители, които имат нужда от сериозно лечение и трениране на душата с искреност. Показността е на степени:

¹⁴² Предава го имам Ахмед.

¹⁴³ Име от имената на Аллах „Ел- Муджиб“ - Откликващия, Приемачия призива, зова.

¹⁴⁴ Ислямска теология.

¹⁴⁵ Положение при което човека е прав и се покланя напред с прави крака или прихваща дори при силния поклон колената си. В Исляма този поклон се извършва като се прихващат колената, краката са вертикално прави а гърба хоризонтално прав.

¹⁴⁶ Положение при което човек поставя главата си на земята, в Исляма този поклон се извършва поставяйки дланите, челото, носа, колената и върховете на пръстите на земята.

¹⁴⁷ Предава го Муслим.

-
- 1- Да бъде желанието на раба насочено към друг, а не към Аллах и да желае хората да знаят това, което извършва. Като онзи, който отслужва намаз пред хората или измежду тях, но когато остане сам не отслужва намаз. Това е вид от лицемерието, Всевишния Аллах казва: „**Лицемерите се стараят да измамат Аллах, но Той мами тях. Изправят ли се за молитва, се изправят мързеливи, за показ пред хората, и малко споменават Аллах,...**“ [Ен- Ниса (Жените): 142].
- 2- [В началото на богослужението] желанието на раба да бъде изцяло насочено към Аллах, но когато дойдат при него хора, той да се активира в извършването на богослужението и да го разкраси. Предава се от Мехмуд ибн Любейд /Аллах да е доволен от него/, че е казал: Пратеникът на Аллах ﷺ излезе и рече: „**Предпазвайте се о, хора, предпазвайте се от скритото съдружаване.**“¹⁴⁸ Попитаха: „О, Пратенико на Аллах, какво е скритото съдружаване.“, а той отговори: „**Човек се изправя и изпълнява намаз, но разкрасява намаза си полагайки усилия, заради това, че вижда, че хората гледат към него. Това е скритото съдружаване.**“ Това е показност отнасяща се за описанията на богослужението, а не самото богослужение, но въпреки това е забранена показност, защото чрез нея се възвеличават творения на Аллах.
- 3- Да бъде желанието на раба насочено към Аллах, но заедно с това да желае да се покаже пред хората като не е изкоренил показността от делото си- това е показност, която проваля делото – Аллах да пази -.
- 4- Да започне човек да извършва богослужението [единствено] заради Аллах и да приключи с него извършвайки го [единствено] заради Аллах, но хората след това да узнаят за него и да го възхваляват и той да се успокоява при хвалбите и да се радва заради тях. Това за него премахва тежестта и стойността на богослужението и неговата душа започва да желае да го възхваляват хората. Това говори за наличието на скрита показност в сърцето му и хората са на различни степени по отношение на това.

Що се отнася до това хората да хвалят човек за добрите му дела, без той да желае това и да го е имал за цел, това не е от показността. Когато един човек извърши добро дело с искреност и хората го хвалят заради него, въпреки, че не иска те да знаят за делото му, тогава човек се радва с това, с което Аллах го е облагодетелствал и със сполуката, която Му е дал.

Всевишният Аллах казва: „**Кажки: “С благодатта на Аллах и с Неговото милосърдие, с това нека ликуват! То е по-добро от това, което трупат.”**“ [Юнус (Йона): 58]

Предава се от Ебу Зерр /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „О, Пратенико на Аллах, какво мислиш за човек, който извършва дело от добрите дела и хората го хвалят за това?“ Отговорил: „**Това е бързото**¹⁴⁹ **благовестяване на вярващите.**“

¹⁴⁸ Виж за веригата на хадиса и определянето му като добър: Ен- Нехдж ес- седид фи техриджд ехадис тейсир ел- азиз ел- хамид на Джасим Ед- Дусерий.

¹⁴⁹ Т.е.- Аллах благовестява още през земния живот вярващите чрез хвалбите от страна на хората, въпреки, че те не желаят да бъдат хвалени, че те са на добро.“

И думите на Пратеника ﷺ „**Който се закълне в друго, вместо в Аллах, той е съдружил.**“ Предава го Ахмед с достоверна верига от Умер ибн Ел- Хаттаб /Аллах да е доволен от него/. Също така го предават Ебу Давуд и Ет- Тирмизи с достоверна верига от Умер /Аллах да е доволен от него/, от Пророка ﷺ „**Който се закълне в друго, вместо в Аллах, той е извършил неверие или е съдружил.**“ (1) И думите му ﷺ „**Не казвайте: „Каквото Аллах и еди-кой си пожелаха!“, а казвайте: „Каквото Аллах е пожелал и след това каквото еди- кой си е пожелал.**“ Предава го Ебу Давуд с достоверна верига от Хузейфе /Аллах да е доволен от него/ (2)...

(1) Заклеването в друг, освен в Аллах е от малкия ширк, който е възбринил Пророка ﷺ. В двата достоверни сборника на Ел- Бухари и Муслим се предава хадиса на ибн Умер мерфуан¹⁵⁰: „**Аллах ви забрани да се заклетвате в бащите си! Който се заклева, да се заклева в Аллах или да мълчи.**“

Има единодушие между учените, че е забранено (харам) заклеването в друго, освен в Аллах. Ибн Абдул- Берр /Аллах да се смили над него/ казва: „С единодушие [е прието, че] не е позволено заклеването в друго, освен в Аллах.“

Заклеването в друго, освен в Аллах става голям ширк, когато заклевачия се вярва, че нещото, в което се е заклет притежава нещо от божествените качества и в сърцето му има възвеличаване на това нещо, което възвеличаване го е довело до заклеването в него.

(2) Това е от съдружаването в думите, защото съдържа в себе си съдружаване между Аллах и Негово творение. Когато се спомене „след това“, се премахва съдружаването, защото тази частица изисква последователност, за разлика от „и“, тя говори за съдружие и равенство.

В хадис това нещо се определя като съдружаване, предава се от Кутейле /Аллах да е доволен от него/, че един юдейн отишъл при Пророка ﷺ казал: „Вие съдружавате като казвате: „Каквото Аллах и ти пожелаете!“, и като казвате: „Кълна се в Кябе!“ Тогава Пророка ﷺ им заповядал да казват: „**Кълна се в Господарят на Кябе!**“, и да казват: „**Каквото Аллах е пожелал и след това каквото ти си пожелал!**“ [Ен- Несаи]

Пододно на това са думите на човек: „Ако не бе Аллах и еди- кой си!“ , правилното е да се каже: „Ако не бе Аллах и след това еди- кой си!“

Подобно на това са и думите: „Търся закрила при Аллах и при теб!“ , правилното е да се каже: „Търся закрила при Аллах, след това при теб!“ . Също така и приписването на нещата или случващото се на друг, а не на Аллах, например: „Ако не бе пазачът щеше да дойде крадецът.“ или: „Ако не бе това лекарство щях да умра!“ . Всички тези неща възпрепятстват пълнотата на единобожието.

¹⁵⁰ Т.е. ибн Умер съобщава, че това са думи на Пратеника ﷺ

Този вид съдружаване не е вероотстъпничество и не е причина човек да бъде вечно в огъня, но той нарушава задължителната пълнота на единобожието. **Що се отнася до третия вид: Това е скритият ширк, довода за него са думите на Пророка ﷺ „Да ви известя ли за нещото, от което повече се страхувам за вас от лъжемесията Ед- Деджал? Рекли: „Разбира се о, Пратенико на Аллаха!“ Казал: „Скритият ширк. Човек се изправя, отслужва намаза и го разкрасява поради това, което вижда от отправени погледи към него.“** Предава го имам Ахмед, във веригата му е Ебу Сеид Ел- Худрий /Аллах да е доволен от него/(1)

Позволено е ширка да се раздели само на два вида (2): Голям ширк и малък ширк. Що се отнася до скрития ширк, той попада и в двата вида, попада в големия ширк, когато е налице съдружаването на лицемерите, които прикриват погрешните си вярвания и изявяват Исляма, за да се покажат пред останалите и от страх за самите тях. И попада в малкия ширк, когато е само показност [в делата, а не в убежденията и вярата], както се споменава в хадиса на Мехмуд ибн Любейд Ел- Енсарий споменат по рано. Аллах е владетеля на сполуката!

Шейх Абдуррахман ибн Сеадий /Аллах да се смил над него/ казва: „Задължение е нещата, случващото се и ползата от предпоставките да се отнасят към желанието на Аллах и към Аллах като произход, така човек на по- заден план споменава причината и ползата от тях, казвайки: „Ако не бе Аллах и след това това и това...“. Човек трябва да разбере, че причините и предпоставките са пряко свързани със Съдбата и предопределеното от Аллах.“ [Ел- Каул Ес- Седид: 17]

(1) Назовава се скрито съдружаване, защото извършващия го изявява наяве, че делото му е заради Аллах, но в сърцето си крие, че не е искрено заради Аллах. Може и да е скрито съдружаване, защото човек може да попадне в него без да усети. Предава се от Ебу Муса Ел- Еш'арий /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Един ден Пророка ﷺ изнесе проповед [хутбе] казвайки: „**О, хора, предпазвайте се от това съдружаване, защото то е по- скрито от стъпките на мравките.**“ И каза онзи, който бе пожелал Аллах да го каже: „О, Пратенико на Аллах, а как да се предпазим след като е по- скрито от стъпките на мравките?“, отговори: „**Казвайте: „О, Аллах, при Теб търсим убежище да съдружим нещо с Теб знаейки и Те молим да ни опростиш за това, за което не знаем.**“ [Имам Ахмед].

(2) Така, както го е разделил имам ибн Ел- Каййим /Аллах да се смил над него/- Многоуважаемия Шейх Абдул- Азиз ибн Баз /Аллах да се смил над него/ е предпочел това разделяне, както се споменава в [книгата]: „Меджмуа фетауа уе мекалят мутенеуеах.“ [Първи том]

ПЕТО НАСТАВЛЕНИЕ

Добротворството (1)

Основата на добротворството [ихсан] е: „Да служиш на Аллах все едно Го виждаш (2), и ако ти не Го виждаш, Той те вижда.“

(1) Добротворството на арабски „ел- ихсан“ в езиковото си значение е антоним на извършването на зло. Добротворството в делата и действията означава да се извършват по най- хубавия начин. Добротворството е най- висшата степен на служене, то е ядрото, духът и пълнотата на вярата, в него се проявява пълнотата на това, че Всеславния и Всевишен Аллах ни наблюдава.

(2) Така мюсюлманина извършва делата по най- добрия начин и е искрен в намерението си, служи единствено на Аллах, Който няма съдружник, все едно Го вижда, въпреки, че Аллах е отредил никой да не може да го види през земния живот. Пратеникът ﷺ казал: „**Знайте, че никой от вас няма да види своя Всемогъщ и Превелик Господар, докато умре.**“ [Муслим, Ет- Тирмизи и Ахмед].

Що се отнася до отвъдния живот, там вярващите ще видят Всемогъщия и Превелик Аллах, Всевишният Аллах казва: „**Едни лица в този Ден ще възсият, към своя Господ ще гледат,..**“ [Ел- Кийяме (Възкресението): 23]. Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Ще виждате вашия Господар така, както виждате луната, не се блъскате¹⁵¹, за да я видите.**“ [Ел- Бухари]

(3) Пречистият и Всевишен Аллах наблюдава и вижда рабите Си, Той е Всечувация, Всевиждащия. Всевишният Аллах казва: „**Който те вижда, като се изправяш [за молитва сам], и [вижда] твоите движения сред покланящите се в суджуд. Той наистина е Всечувация, Всезнаещия.**“ [Еш- Шуара (Поетите): 218- 220]. И казва Всевишният Аллах: „**С каквото и да се заемеш, и да четеш за него от Корана, и каквото и работа да вършите, над вас Ние сме свидетели, още щом навлезете в него.**“ [Юнус (Йона): 61]. Това кара мюсюлманина да бъде убеден напълно, че Господарят му го наблюдава постоянно, така когато върши някакво дело, той усеща, че Аллах го наблюдава и вижда, а това от своя страна го кара да добротворства и да върши делото по най- хубавия начин. Също така го тласка към предпазване от неподчинението на Аллах и греховете, за да може наистина да бъде от добротворстващите, за които е доброто, а именно Дженнета (рая). Всевишният Аллах казва: „**Нима въздаянието за добрината е друго освен добрина?**“ [Ер- Рахман (Всемилюствия): 60]. Аллах обича добротворстващите, Всевишният Аллах казва: „**...и благодетелствайте! Аллах обича благодетелните.**“ ?“ [Ел- Бакара (Кравата): 195]. И Всевишният Аллах казва: „**И кой е с по-добра религия от онзи, който се е отдал на Аллах с истинска преданост и е последвал вярата на Ибрахим Правоверния?**“ [Ен- Ниса (Жените): 125]. Пречистият и Всевишен Аллах не погубва наградата на добродетелните, Всевишният Аллах казва: „**Аллах не погубва наградата на**

¹⁵¹ Т.е. няма да има гнет, проблем и пречка да Го видите, така както няма пречка да видите пълнолунната луна в ясна вечер.

ШЕСТО НАСТАВЛЕНИЕ

Условията на намаза (1), те са девет: Ислям (2), разум (3), разграничение (4), премахване на нечистотата наречена [ел-хадес](5),.....

благодетелните.“ [Худ (Евер): 115]. И казва още – Всевишен е Той-: „**Ние не ще погубим наградата на никой благодетелен.**“ [Ел- Кехф (Пещерата): 30]. И казва Всевишният Аллах: „**Богобоязливите ще бъдат сред градини и извори, ще взимат онова, което им дарява техният Господ. Преди това те вършеха добро...**“ [Ез-Зарийят (Отвяващите): 15- 16]. Мюсюлманина служи на Аллах с обич, покорство, смирение, страх и надежда, той усеща, че Аллах го наблюдава, страхува се от Аллах и върши праведни дела по най- хубавия начин стремейки се към Аллах и отвъдния живот.

(1) Условие, на арабски „шерт“ в езиковото значение означава „знак“, а в терминологичното: „Това нещо, което ако липсва предизвиква липса, но наличието му не води до наличие.“ Липсата на чистота е причина да липсва молитвата намаз, но наличието на чистота [абдест] не прави обезателно наличието на намаза. Нещото, което се има предвид с тези условия е: „Условията, на които се базира правилността [и приемането] на намаза“.

(2) Молитвата намаз не се приема от невярващ, защото като цяло всички негови дела не са приети и са отхвърлени. Всевишния Аллах казва: „**Съдружаващите нямат право да устройват храмовете на Аллах, свидетелствайки сами за неверието си. На тези делата им са провалени и в Огъня ще пребивават вечно.**“ [Ет- Теубе (Покаянието): 17].

(3) Антонима му е лудост- луд човек, от когото калема [записващ греховете] е вдигнат, докато изчезне лудостта. В хадис се съдържа: „**Калема е вдигнат от трима: Спящия, докато се събуди; лудия, докато си дойде на себе си; малкия, докато достигне зрялост.**“ [Ахмед].

(4) [На арабски: „ет- темийз“] Част от учените го конкретизират с навършването на седем години. На всяко дете, което разбира какво му се говори и отговаря, молитвата намаз му е правилна, защото намерението и целта му се признават. На такова дете му се повелява да изпълнява намаза, но все още не му е задължителен, докато не достигне зрялост [пълнолетие според Исляма- „ел- булюг“]. Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Повелявайте на децата ви да изпълняват намаза, когато са на седем години и ги удряйте [леко, за назидание]**¹⁵² заради него, когато станат надесет, и ги разделете в постелите им.“ [Ебу Давуд].

(5) Има се предвид наличието на абдест след изпадане в положение, в което човек няма абдест. Довода са думите на Пратеника ﷺ „**Аллах не приема намаза без абдест.**“ [Муслим].

¹⁵² Лек удар, с който се цели възпитание и който не причинява вреда и не оставя следи.

Пречистването от хадес [нещата развалящи абдеста или гусуля] е два вида:

- 1- **Пречистване от лек хадес**- това се постига чрез извършването на абдест.
- 2- **Пречистването от тежък хадес**- това се постига чрез изкъпването с гусл, а гусуля е да се облее цялото тяло с вода заедно с жабуркане в устата и измиване на носа.

Нещата, които правят извършването на гусл задължително:

- 1- Излизането на теността мений¹⁵³ с изтласкване и сладострастие, а когато е по време на сън, тогава не е от условията наличието на сладострастие, но изнамери ли такава течност, той трябва да извърши гусл, заради думите на Пратеника ﷺ „**Наистина гусуля е по причина на отделената течност чрез възбуда.**“
- 2- Полов акт, заради думите на Пратеника ﷺ „**Когато той застане между ръцете и краката ѝ, и се осъществи проникване, тогава е задължение гусуля.**“
[Муслим] Става задължителен дори да не се е достигнало до сладострастното усещане на задоволяване при половия акт.
- 3- Настъпването на смъртта- в този случай е задължение да се извърши гусл на умрелия, заради думите на Пратеника ﷺ за човека умрял в ихрам: „**Извършете му гусл с вода и сидр [лотос].**“
- 4- Появата на кръвта от менструацията или следродилното течение.

Гусуля е два вида:

- 1- **Пълен гусл.**
- 2- **Достатъчен гусл.**

Пълния гусл е този, който присъства от Пророка ﷺ в хадиса предаден от Айша /Аллах да е доволен от нея/, тя казва: „**Когато той извършваше гусл от дженабе¹⁵⁴, започваше с измиване на ръцете си, след това с дясната си ръка сипваше върху лявата и измиваше половия си орган, след това извършваше абдест за намаз, след това вземаше вода и прокарваше пръстите си до корените на косата си, докато се убеди, че тя е обхрнала цялата глава, тогава изсипваше три пъти двоини шепи с вода на главата си, след това изсипваше на останалата част от тялото и след това измиваше краката си.**“
[Ел- Бухари и Муслим].

Що се отнася до достатъчния гусул, при него се изсипва вода, която да обхване цялото тяло и заедно с това се изплаква устата и се измива носа.

премахване на мръсотииите(1),

¹⁵³ Течност, която излиза както при мъжа като семенна течност, така и при част от жените при възбуда и достигане до оргазъм. Самият оргазъм е причина за извършване на гусл.

¹⁵⁴ Състояние, при което човека е задължен да извърши гусл и не му е позволено да чете Коран, да го рецитира на изуст, да изпълнява намаз, да влиза в джамия и да прави тауаф около къбе, докато не го извърши.

Извършването на гусл премахва както състоянието на дженабе, така и заема мястото на абдеста, дори извършилия го да не е възнамерил това- това е според правилното мнение на учените.

Що се отнася до извършването на гусл, което е суннет или мустехаб [желателно], от него е:

- 1- **Извършването на гусл в петъчния ден-** заради хадиса: „**Който от вас ще присъства на петъчната молитва, нека да извърши гусл.**“ [Муслим]
- 2- **След като човек извърши гусл на мъртвец-** заради хадиса: „**Който измие мъртвец, нека да извърши гусл.**“ [Ахмед и Ебу Дауд- веригата му е достоверна].
- 3- **За двата байрама-** Ел- Бейхакий предава, от Задан, че е казал: „Един човек попита Али /Аллах да е доволен от него/ за къпането и той рече: „Къпи се всеки ден, ако желаеш.“ [Човекът] каза: „Не, става въпрос за това къпане, което е гусл [и е суннет].“ Отговори: „През петъчния ден; през деня Арафат; на Курбан Байрам и на Рамадан Байрам. [Веригата му е достоверна].
- 4- **След загуба на съзнание-** защото Пратеника ﷺ е извършвал гусл след загуба на съзнание. [Предава се от Ел- Бухари и Муслим].
- 5- **Ел- Истихада**¹⁵⁵- за всеки намаз [е желателно да се извършва гусл], заради думите на Пратеника ﷺ към Зейнеб бинт Джехш: „**Извършвай гусл за всеки намаз.**“ [Предава се от Ебу Давуд с достоверна верига].
- 6- **При влизане в ихрам за хадж или умра-** заради хадиса на Зейд /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ свалил шитите си дрехи и извършил гусл, за да влезе в ихрам. [Предава се от Ет- Тирмзи с добра верига]
- 7- **При влизане в Мекка-** защото винаги, когато Умер /Аллах да е доволен от него/ пристигал в Мекка, той отсявал да пренощува в [местността] Зу Тууам докато настъпи сутринта, след това извършвал гусл и влизал в Мекка през деня, споменавайки, че това е извършвано от Пратеника ﷺ [Муслим]

(1) Обхваща премахването на мръсотията от тялото на отслужващия намаз, дрехите му и мястото, където ще отслужва намаза. Мръсотията, които може да се премахнат, това касае самото нещо, което по принцип е чисто, но в следствие е попадна мръсотия по него, която го умърсила и то трябва да бъде изчистено, измито от нея. Що се отнася до самото нещо, което в основата си е мръсотия, то няма как да се пречисти.

Мръсотията по отношение на почитването ѝ се разделя на три вида:

- 1- **Тежка мръсотия-** това е омърсеното нещо, което съдържа кучешка слюнка, заради думите на Пратеника ﷺ „**Когато кучето оближе съда на някой от вас, нека да го измие седем пъти, един от тях с пръст.**“
- 2- **Средна мръсотия-** това са тези мръсотии, при които е достатъчно измиването им, за да се премахнат, довода за тях е хадиса, в който се споменава за урината на бедуина¹⁵⁶.

¹⁵⁵ Излизане на кръв и течение след месечния цикъл, например при болестно състояние.

¹⁵⁶ Това е бедуина, който отишъл по малка нужда в джамията на Пратеника ﷺ и той повелил да изсипят вода върху мястото, където е урината.

покриване на аурета¹⁵⁷(1), настъпване на времето (2).....

- 3- **Лека мръсотия**- например като нечистотията на ел- мези¹⁵⁸, нечистотията на урината на малкото момче, което все още не консумира храна [а само се кърми], за този вид мръсотии е достатъчно да се полеят с вода. Пратеника ﷺ казва: „**Измива се урината от малкото момиче [, което само се кърми], а урината от момчето [, което само се кърми] се полива.**“ Този хадис пояснява какво трябва да се направи, да се полее с вода леката мръсотия.

(1) Тоест определени части от тялото, които трябва да покрие мъжът изпълняващ намаз и жената изпълняваща намаз. Всевишният Аллах казва: „**О, синове на Адем, обличайте се подходящо при всяка молитва!**“ [Ел- Еараф (Стената): 31] „Обличайте се подходящо“ се има предвид: „покривайте си аурета“, а с думата в айета „месджид“ се има предвид намаз, молитва.

Аурета при мъжете е от пъпа до колената, като пъпа и колената не са от аурета при мъжа. Предава се от ибн Аббас /Аллах да е доволен от него/, от Пророка ﷺ че е казал: „**Бедрото е аурет.**“ [Ет- Тирмизи и Ахмед].

А аурета на жената е цялото тяло с изключение на лицето, когато при нея няма чужди мъже, а ако има чужди мъже, тогава е задължена да си покрие лицето¹⁵⁹. Предава се от Айша /Аллах да е доволен от нея/, от Пратеника на Аллах ﷺ че е казал: „**Аллах не приема намаза на жената, при която вече е настъпил месечен цикъл, докато не сложи покривало.**“ [Ебу Давуд, Ет- Тирмизи и ибн Мажде.]

С „жената, при която вече е настъпил месечен цикъл“ се има предвид: Пълнолетната, зряла жена според Исляма, която е достигнала годините на появата му.

Узаконено е за мъжа изпълняващ намаз да покрие раменете си, или поне едното. Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че Пратеникът на Аллах ﷺ казал: „**Никой от вас да не изпълнява намаза с една дреха, от която няма нищо на рамото му.**“ [Ел- Бухари].

Що се отнася до тесните дрехи, които очертават аурета и прозрачните, не е позволено с тях да се изпълнява намаз.

(2) Всевишния Аллах казва: „За вярващите молитвата е предписание в определено време.“ [Ен- Ниса (Жените): 103]

Пророка ﷺ ясно пояснил и определил времената за задължителният намаз,

¹⁵⁷ Аурет, определени части от тялото, които трябва да бъдат покрити по време на намаз и пред други хора.

¹⁵⁸ Предеякулационна течност.

¹⁵⁹ По отношение на лицето на жената, според една част от учените то е аурет за пред чужди мъже и е задължение да се покрива, както е мнението на част от ханбелиите и мнението на автора и тълкувателя на тази книга, а според друга част от учените не е аурет, не е задължение да се покрива, но е мендуб [желателно, препоръчително]- това мнение е поддържано от Шейх Ел- Албаний.

обръщане към кибле (1)

затова не се позволява на който и да е мюсюлманин да отслужва даден намаз преди времето му или да го отлага за изпълнение след определеното за него време.

Пратеника ﷺ казва: „Времето за намаза зухр [обедния] е откакто слънцето премине зенита си и сянката на човек е колкото неговия ръст, докато настъпи времето за аср [следобедната молитва], времето за аср е докато започне да почервенява слънцето, а времето за мегриб [вечерния намаз] е докато изчезне сумрака [светлината от залеза на слънцето от запад], а времето за иша [нощната молитва] е до полунощ¹⁶⁰, а времето за феджр [сутрешната молитва] е откакто се пукне зората, докато настъпи изгрева. А когато изгрива, въздъжрай се от изпълнение на намаз, защото изгрива между рогата на шейтана.“ [Муслим].

Позволява се да се събират мегриб с иша и зухр с аср при пътуване, болест, страх и дъжд.

А който изпусне времето за даден намаз поради основателна причина¹⁶¹, тогава го отслужва след като основателната причина изчезне.

Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „Който се успи за намаз или забрави за него, нека да го отслужи, когато си спомни за него, няма откуп за този намаз освен това.“ След това Пратеникът на Аллах ﷺ изрецитира: „...и извършвай молитвата, за да Ме споменаваш!“ [Та- ха:14]

(1) Всевишния Аллах казва: „Виждаме да се обръща твоето лице [о, Мухаммед] към небето. Ние непременно ще те обърнем в посока за молитви, която ще ти е угодна. Тъй че обърни лице към Свещената джамия! Където и да бъдете, обръщайте лице към нея!“ [Ел- Бакара (Кравата): 144].

Пратеника ﷺ казал на онзи, който се отнесъл зле към намаза си¹⁶²: „Когато се изправиш за намаз изпълни абдеста по най- хубавия начин, след това се обърни към кибле¹⁶³ и кажи: „Аллаху екбер!“ [Ел- Бухари и Муслим].

Ако човек не знае накъде е посоката кибле, тогава полага усилия да разбере и пита хората около него, които се предполага, че знаят, за да го насочат, но ако няма кой да пита, тогава полага усилия да разбере накъде е и отслужва намаза [натам, накъдето предполага, че е]. Всевишния Аллах казва: „...и накъдето и да се обърнете, там е Ликът на Аллах.“ [Ел- Бакара (Кравата): 115].

¹⁶⁰ Полунощ се пресмята като се вземе времето между залеза на слънцето и пукването на зората и се раздели на две.

¹⁶¹ Тук не спадат ежедневните ангажименти, работата и т.н., а по скоро причини, които не са по възможностите на човек, например: Трябвало е да спаси човешки живот и е било нужно да пропусне намаза, за да го направи или например е станал инцидент, човека е пострадал и не може да изпълни намаза на момента и т.н.

¹⁶² Т.е. изпълнявал намаза по неприличен начин, без смирение и нормалното изпълнение на движенията, без морал.

¹⁶³ Кябе.

и възнамерение.(1).....

Ако човека вижда Кябе, то непременно трябва да бъде обърнат към него, част от хората допускат грешка като се обръщат в друга посока, а не към Кябе, въпреки, че виждат Кябе с очите си. В този случай непременно човек трябва да бъде обърнат към него.

И ако не го вижда, тогава е достатъчно да се обърне по посока към него. Пратеника ﷺ казал относно посоката кибле на жителите на Медина: „**Това, което е между изтока и запада е кибле.**“ [ибн Мадже и Ет- Тирмизи]

(1) Възнамерението- мястото му е сърцето, то е в основата на всяко богослужение [ибадет]. Пратеника ﷺ казва: „**Делата са според намеренията и за всеки един е това, което е възнамерил.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

Възнамерението в намаза разграничава задължителния от допълнителния намаз, видовете задължителен намаз и видовете допълнителен намаз. Не е позволено изговарянето на възнамерението, това е от нововъведените неща в религията.

Позволено е да се отслужва зухр зад имам, който отслужва аср и е позволено човека отслужващ допълнителен намаз да бъде имам на човек отслужващ задължителен [фард]. Позволено е имама да промени възнамерението си [по време на намаз] и да застане отзад като следващ имама и е позволено човек, който е започнал да изпълнява намаза зад имам да смени възнамерението си [по време на намаза] и да застане като имам. Позволено е човекът, който изпълнява сам намаза да промени намерението си [по време на намаз] и да стане имам.

СЕДМО НАСТАВЛЕНИЕ

Основите (1) на намаза са четиринадесет¹⁶⁴: Стоенето прав при възможност [киям] (2), встъпителния текбир [текбир ел- ихрам] (3), четенето на Ел- Фатиха (4),.....

(1) Основа в намаза, това е всяко нещо, което не се поправя с поправително седжде [седжде ес- сехуи, независимо дали е пропуснато умишлено или не]. Нещо повече, целия ракят, през който дадената основа е пропусната е провален [и човек трябва да си го отслужи].

(2) Всевишния Аллах казва: **„и заставайте смирени пред Аллах!“** [Ел- Бакара (Кравата): 138] Т.е.: заставаите прави пред Аллах [със смирение] по време на намаз.

И думите на Пратеника ﷺ отпратени към Имран ибн Хусайн /Аллах да е доволен от него/: **„Отслужвай намаза прав, ако не можеш, тогава седнал, и ако не можеш, тогава облегал се настрана.“** [Ел- Бухари]

Стоенето прав е основа [от основите] на задължителния намаз, според възможностите. Що се отнася до допълнителните намази [, които не са задължителни], при тях не е основа. Предава се от Имран ибн Хусайн /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Попитах пророка ﷺ за изпълнението на намаза [, който не е задължителен] от човек в седнало положение и той рече: **„Онзи, който изпълнява намаза прав, това е най- превъзходното, който го изпълнява седнал, за него е половината награда от изпълняващия го прав, а който го изпълнява в положение за сън, за него има половината награда на изпълняващия го седнал.“** „в положение за сън“ – т.е. в легнало положение. [Ел- Бухари].

(3) Заради хадиса на Али /Аллах да е доволен от него/, в който Пророка ﷺ казва: **„Ключът към намаза е абдеста, началото му е текбира¹⁶⁵, а края му е даването на селям¹⁶⁶.“** [Ахмед, Ебу Давуд, Ет- Тирзми и ибн Мадже].

Начина му е да се каже: „Аллаху екбер!“ – „Аллах е най- велик!“, а довода е хадиса от Ебу хумейд, че когато Пророка ﷺ се изправял за намаз: **„Заставаше напълно прав, вдигаше ръцете си и казваше: „Аллаху екбер!“** [ибн Мадже].

Непременно изпълняващия намаз трябва да бъде напълно изправен, в спокойно право положение, при извършването на встъпителния текбир.

(4) Пратеника ﷺ казва: **„Няма намаз онзи, който не е чел Откриващата [сура] от Корана.“** [Ел- Бухари и Муслим].

¹⁶⁴ В част от книгите на български език условията на намаза се разглеждат като „външи фардове преди намаза“, а основите на намаза се разглеждат като „вътрешни фардове“ или „фардове в намаза“.

¹⁶⁵ Да се каже: „Аллаху екбер!“.

¹⁶⁶ Да се каже: „Есселяму алейкум уе рахметуллах!“.

поклона руку (1), пълното изправяне от руку (2),.....

Четенето на Ел- Фатиха е основа в намаза по време на всеки един ракят, както за имама, така и за отслужващия намаза сам, и за отслужващия намаза зад имама, според правилното мнение на учените¹⁶⁷. Що се отнася до закъснелия човек [за груповия намаз], ако той застигне поклона руку, този ракят му се зачита и за него отпада четенето на Ел- Фатиха.

Ако човек не знае Ел- Фатиха [или я знае но грешно], той е задължен да я научи правилно. А ако не може изобщо да я научи [към момента], тогава произнася следното: „Аллаху екбер! Ля иляхе илляллах! Елхамдулиллях!“¹⁶⁸. Пратеника ﷺ казал на човека, който не е изпълнявал добре намаза: „**Ако знаеш нещо от Корана го чети, а ако ли не, тогава Възхвалявай Аллах, казвай: „ля иляхе илляллах“ и казвай: „Аллаху екбер!“**, след това извърши руку.“ [Ебу Давуд и Ен- Несай].

(1) Всевишния Аллах казва: „**О, вярващи, прекланяйте се в руку и свеждайте чела до земята в суждуд**,...“ [Ел- Хадж (Хаджът): 77]

И Пратеника ﷺ казал на човека, който не е изпълнявал добре намаза: „...**след това се преклони в руку, докато се успокойш напълно в рукуто си**...“ [Ел- Бухари и Муслим].

Руру е вид покланяне с навеждане напред, при което ръцете достигат до коленете.

Предава се от Ебу Мес'уд Укбе ибн Аамир, че е извършил руку, отдалечил е ръцете си [от тялото], поставил ги на коленете си и раздалечил пръстите си [прихващайки с част от тях] към задната част на колената, и казал: „Така видях Пратеника на Аллах ﷺ да отслужва намаза.“ [Ебу Давуд и Ахмед].

В хадиса от Айша /Аллах да е доволен от нея/, предаден в Ел- Бухари и Муслим: „И когато извършваше руку, той не вдигаше главата си нито я свеждаше надолу, а бе между двете.“

Не е позволено да се рецитира Коран по време на руку. Предава се от ибн Аббас /Аллах да е доволен от двамата/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „**Бе ми забранено да чета Коран, когато съм на руку и на седжде**.“ [Муслим].

(2) В хадиса на Ебу Хумейд относно описанието на намаза на Пророка ﷺ той казва: „...и когато вдигнеш глава [от руку], заставаше прав, докато всеки прешлен заеме мястото си.“ [Ел- Бухари и Муслим].

¹⁶⁷ Според една част от учените четенето на имама на сура Ел- Фатиха по време на намазите на глас отменя четенето ѝ от хората зад имама, но според друга част за тях си остава задължението да я прочетат, трета част казват, че ако имат възможност я четат след като имама приключи с четенето ѝ и преди да започне с четенето на друга част от Корана след нея, но ако няма такава възможност, тогава мълчат и слушат четенето на имама, защото в аяет се споменава, когато Корана се чете да се слуша и да се мълчи.

¹⁶⁸ „Аллах е най- Велик! Няма друг [истински] бог, [имащ право да бъде обожествяван,] освен Аллах. Слава на Аллах!“

извършване на седжде на седем части от тялото (1), изправяне от седжде (2), посядане между двете седждета (3), спокойствие по време на всички действия (4), последователност при основите (5), последно засвидетелстване (6), сядане за последното засвидетелстване (7), благослов на Пророка ﷺ¹⁶⁹ (8),

В хадиса от Айша: „...след като вдигнеш глава от руку, той не извършваше седжде, докато не застанеше напълно прав.“ [Муслим]

(1) Пратеника ﷺ каза: „**Бе ми заповядано да извършвам седжде на седем части от тялото.**“ [Ел- Бухари и Муслим]. Това са: Челото, носа, двете длани, двете колена и върховете на пръстите на двата крака.

(2) Заради думите на Пратеника ﷺ „**След това се изправи, докато застанеш в седнало положение.**“

(3) Заради хадиса от Айша */Аллах да е доволен от нея/*: „**Когато Пратеникът на Аллах ﷺ вдигнеш глава от седжде, той не извършваше [второто] седжде, докато не заставаше напълно седнал**¹⁷⁰.“ [Ел- Бухари и Муслим].

(4) Спокойствието [ет- туме'нине]: Това е отслужващия намаз да се успокои напълно в изпълнението на определената основа, докато всеки прешлен си застане на мястото. А който не се успокои, той няма намаз, довода са думите на Пратеника ﷺ към човека изпълняващ намаза небрежно: „**Върни се и изпълни намаза [отново], защото ти не си отслужил намаз.**“

(5) На онзи, който извърши една основа преди предхождащата я, намаза не му е правилен, защото Пророка ﷺ изпълнил намаза с последователност в действията и е казал: „**Отлужвайте намаза така, както сте ме видели да го отслужвам.**“ Онзи, който извърши седждето преди рукуто или рукуто преди четенето на Ел- Фатиха, неговият намаз се проваля.

(6) Довода са думите на ибн Мес'уд */Аллах да е доволен от него/*: „Преди да бъде узаконен за нас тешеххуда¹⁷¹ ние казвахме: „Селям на Аллах от Неговите, селям на Джибрил, селям на Микаил.“ Тогава Пророка ﷺ каза: „**Не казвайте: „Селям на Аллах“, а казвайте: „Ет- техиййату лилляхи...**“ до края на хадиса.¹⁷²

(7) Заради хадиса от Пратеника ﷺ „**Когато някой от вас седне по време на намаз, нека да каже: „Ет- техиййату...**“ [Ел- Бухари и Муслим]

(8) Това също е основа според по- известното мнение от мезхеба на имам Ахмед */Аллах да се смил над него/*. То е подкрепено с доказателства и е мнението, до което е достигнал имам Еш- Шафий */Аллах да се смил над него/*. Преди тези два имама,

¹⁶⁹ Това са „Аллахумме салли...“ и „Аллахумме барик...“/

¹⁷⁰ Т.е. заставал е в напълно спокойно положение.

¹⁷¹ Това е „Ет- техиййату лилляхи уе- с- салеуату...“.

¹⁷² В деветото наставление ще дойде реда на пояснението на тешеххуда и разяснението му.

и двата селяма (1).....

това е било мнението на група от сподвижниците [сахоби] и други освен тях. Нещо повече, имам Ел- Ааджирий /Аллах да се смили над него/ е казал: „Дълг е на човека, който не е отправил благослов на Пророка ﷺ по време на последното си засвидетелстване, да отслужи наново намаза си.“

За тези свои думи той се аргументира с думите на Пратеника ﷺ „**Когато някой от вас изпълнява намаз, нека да започне с възхвала и почит към своя Господар – Превеликия, Всемогъщия, след това да отправи благослов на Пророка.**“ В друго предание: „... **да отправи благослов на Пророка ﷺ и след това да моли [Аллах] за каквото пожелае.**“ [Ахмед и Ебу Давуд].

(1) Това са думите на изпълняващия намаз: „Есселяму алейкум уе рахметуллах.“ Довода са думите на Пратеника ﷺ „**и приключването на намаза е даването на селям.**“ [Ахмед]. И двата селяма [наляво и надясно] са основа.

ОСМО НАСТАВЛЕНИЕ

Уаджибите [задължителните неща] на намаза (1),

те са осем: Всички текбири с изключение на встъпителния текбир (2), изричането: „Семиаллаху лимен хамидех“ от имама и изпълняващия намаза самичък (3), изричането на: „Раббена уе леке- л- хамд“ за всеки един (4), изричането на: Субхане раббийе- л- азим по време на руку (5),.....

(1) Това, което е уаджиб отпада при неумишленост [невнимателност, разсеяност, забравя, небрежност], но изпусналия го е задължен да извърши две поправителни седждета [седжде ес- сехуи]. Обаче, то не отпада, когато е умишлено¹⁷³.

(2) Предава се от ибн Мес'уд /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Видях Пратеника на Аллах ﷺ казва: „Аллаху екбер!“ при всяко навеждане, исправяне, заставане прав и заставане седнал.“ [Предават го Ахмед, Ен- Несаи и Ет- Тирмизи, той го определя като сахих]. Също така Пратеника ﷺ казва: „Когато имама каже: „Аллаху екбер!“, кажете и вие: „Аллаху екбер!“...“

Пророка ﷺ е постоянен в казването на текбира [Аллаху екбер] по време на всичките си намази, тези текбири се наричат „текбири на смяна“ - т.е. на смяната [на едно положение към друго, на преминаването] от една основа към друга.“

(3) Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ казвал: „Семиаллаху лимен хамидех“, когато се е исправял от руку. [Ел- Бухари, Муслим и Ахмед]

В сахих Ел- Бухари се споменава: „И когато [имама] каже: "Семиаллаху лимен хамидех", вие кажете: "Раббена уе леке- л – хамд."

(4) Тоест, от имама, човека зад имама и изпълняващия намаза сам, довода е хадиса от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че Пратеникът на Аллах ﷺ е казал: „Когато имама каже: „Семиаллаху лимен хамидех.“, вие кажете: „Аллахумме¹⁷⁴ раббена уе леке- л- хамд.“, ако изричането от човека съвпадне с изричането на мелякетата, тогава му се опрощават изминалите [малки] грехове.“ [Ел- Бухари и Муслим].

(5) Предава се от Хузейфе /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Изпълних намаза заедно с Пророка ﷺ и той казваше по време на своето руку: „Субхане раббийе- л- азим.““ [Предават го петимата¹⁷⁵] Споменава се от седем от сподвижниците на Пророка ﷺ /Аллах да е доволен от тях/, че е казал по време на своето руку: „Субхане раббийе- л- азим.“, три пъти.

¹⁷³ Т.е. Ако човек умишлено и съзнателно пропусне и не извърши нещо, което е уаджиб в намаза, намаза не му се приема и трябва да го повтори.

¹⁷⁴ Може да се каже и без „Аллахумме“, и двата начина са правилни.

¹⁷⁵ Т.е. Ахмед, Ебу Давуд, Ен- Несаи, Ет- Тирмизи и ибн Мадже.

изричането на: „Субхане раббийе-л- еаля по време на седжде (1),
изричането на: „Рабби- г- фирли“ между двете седждета (2),
първото засвидетелстване (3), сядането за него (4).....

(1) Довода е споменатия по- рано хадис на Хузейфе: „...и по време на своето седжде [казваше]: „Субхане раббийе- л- еаля!““ Също така това присъства от седем от сподвижниците на Пророка ﷺ /Аллах да е доволен от тях/, че е казал по време на своето седжде: „Субхане раббийе- л- еаля!“ , три пъти.

(2) Заради хадиса от Хузейфе /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ е казал между двете седждета: „Рабби- г- фирли!“ [Ен- Несаи и ибн Мадже].

Предава се от ибн Аббас /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ е казал между двете седждета: „Аллахумме- г- фирли, уе- рхамни, уе- афини, уе- хдини, уе- рзукни.“ [Ебу Давуд]

(3) Заради хадиса: „Той ﷺ четеше на всеки два ракъта „Ет- техиййату...“ [Муслим] И заради думите му ﷺ „Когато седнете на всеки два ракъта, изричайте: „Ет- техиййат...““ [Ен- Несаи и Ахмед].

(4) Заради повелята на Пратеника ﷺ към онзи, който не е изпълнявал добре намаза: „...Когато седнеш по средата на намаза¹⁷⁶, успокой се и направи ифтираш¹⁷⁷ с левия си крак, след това прочети ет- тешеххуд [ет- техиййату].“ [Ебу Давуд и Ел- Бейхаки с добра верига].

Пратеника ﷺ е сядал за тешеххуд след като е приключвал с втория ракъта.
[Предава го Ен- Несаи с добра верига].

¹⁷⁶ Тоест след второ седжде на втория ракъта.

¹⁷⁷ Това е да се седне на левия крак като горната му част е простряна на земята а годилото е нагоре.

ДЕВЕТО НАСТАВЛЕНИЕ

Пояснение на тешеххуд

Ет- техиййяту, то е: „Ет-техиййяту лилляхи (1) уе- с- салеуату (2) уе- т- таййбат. Ес- селяму алейке ейюхе- н- небийю, уе рахметуллахи, уе беракятух (3). Ес- селяму алеина уе аля ибадилляхи- с- салихин (4). Ешхеду елля иляхе илляллах, (5) уе ешхеду енне Мухаммеден абдуху уе расулюх (6).¹⁷⁸

След това се отправя благослов и благодат към Пророка ﷺ казвайки:

„Аллахумме салли аля Мухаммед (7).....“

- (1)** Шейх Мухаммед ибн Абдул- Уеххаб /Аллах да се смили над него/ казва: „**Ет-техиййят“ (поздравите)**- всички почитания принадлежат на Аллах по право, например: „Поклон, руку, седжде,.... Всяко нещо, чрез което се възвеличава Аллах, то трябва да е само за Аллах, а който отклони нещо от тези неща към друг, вместо към Аллах, той става съдружаващ, невярващ.“
- (2) Ес- Салеуат (призивите)**- означава, „всички призови и молби [дуи].“ Също така се споменава: "Хубавите призови и молби."
- (3)** След това се отправя дуа [призив] за Пророка ﷺ за мир, милосърдие и благодат. Това е призив, който се отправя за него, но не се зове той заедно с Аллах.
- (4)** Отправяш мир за себе си и за всеки праведен раб в небесата и на земята. Отправянето на мир [селям] е вид дуа. Праведниците, за тях се отправя дуа, но те не се зоват заедно с Аллах.
- (5)** Единствен е Той, няма Той съдружник, за Него е засвидетелстването, непоколебимото засвидетелстване, че нищо друго няма право да бъде обожествявано в небесата и на земята, освен Аллах.
- (6)** Засвидетелстването, че Мухаммед е пратеник на Аллах е, че той е раб, не се служи на него и е пратеник, не се отхвърля с неверие към него, но му се покорява и се следва. Аллах го е почел с това, че е набожен, служещ на Аллах. Довода са словата на Всевишния Аллах: „**Преславен е Онзи, Който низпосла на Своя раб Разграничаването, за да бъде предупредител за световете.**“ [Ел- Фуркан (Разграничаването): 1]
- (7)** Предава се в Ел- Бухари от Ебу Ел- Аалие, че е казал: „**Благословът и похвалата на Аллах към Неговия раб [Мухаммед ﷺ] са сред най върховните на небесата [меляйкета].**“

¹⁷⁸ Виж книжката „Дуи и зикр“: стр. 29, раздел:22 „Тешеххуд“.

уе аля аали Мухаммед (1), кема саллейте аля Ибрахим, уе аля аали Ибрахим (2), иннеке хамиду- м- меджид. Уе барик аля Мухаммед уе ала аали Мухаммед, кема беракте аля Ибрахим уе аля аали Ибрахим, иннеке хамиду- м- меджид (3).

След последното засвидетелстване отслужващия намаз търси закрила при Аллах от наказанието в Джехеннем, в гроба, от изпитанието на живота и смъртта (4) и от злото изпитание на лъжемесията Деджал (5)¹⁷⁹, след това отправя каквато дуа пожелае(6)

(1) Аали Мухаммед [семејството на Мухаммед]- тук се има предвид аали ел- бейт (хората от домът), които са от племената Бену Хашим и Бену Мутталиб, също така и съпругите му, които също са от неговото семејство */Аллах да го благослови и с мир да го дари/*.

(2) Аали Ибрахим (рода на Ибрахим)- това е потомството му и от него са пророците /нека над тях да бѣдат мира благослова/. Най- превъзходни сред тях е нашия пророк Мухаммед ﷺ

(3) Тешеххуда [засвидетелстването] присъства в много различни варианти¹⁸⁰. Хубаво е мюсюлманина да чете различните видове тешеххуд, например единия път да чете единия вид, а другия път другия вид¹⁸¹.

(4) Изпитанието на живота и смъртта- ибн Декик Ел- Иид */Аллах да се смили над него/* казва: „Изпитанието на живота- това е всяко нешто, което се предоставя на човека от изпитанието през земниот му живот, сладострастието и нешта свързани со невежеството [заблудата]. Най- великите от тези изпитанија – Аллах да пази од тях – са тези, коишто са во крајот на животот, пред смъртта¹⁸². А со "изпитанието на смъртта" се има предвид по време на самата смрт, но се споменава „на смъртта“, заради сврзаноста му со неа.

(5) Како присъства во хадис од Ебу Хурејра */Аллах да е доволен од него/*, којшто казва: „Пратеникот на Аллах */саллеллаху алейхи уе селлем/* каза: „Когато некој од вас приклучи со последниот тешеххуд, нека да потърси убежиште при Аллах од четири нешта: Од наказанието во джехеннем; од наказанието во гроба; од изпитанието на земниот и отвѣдниот живот и од злото изпитание на лъжемесията Деджал.**“ [Муслим, Ебу Давуд, Ен- Несаи и ибн Мадже]**

(6) Како се споменава во хадис: „...След тоа нека да иска тоа, което пожелае,“ [Ел- Бухари и Муслим]

¹⁷⁹ Има ја во книжката „Дуи и зикр“

¹⁸⁰ Како споменава Шейх Албани */Аллах да се смили над него/* во книгата си: „Описание на намаза на Пророка ﷺ (стр.161).

¹⁸¹ Бел. на преводача: Хубаво е, но ако човек използва само един вид од доверливите видове, намаза му е правилен и нема проблем за тоа.

¹⁸² Когато шejтана се опитва да направи така, че човек да умре како невярващ и да бѣде вечно во огњот на Джехеннем.

Особено това, което се предава, от него е: „Аллахумме единни аля зикрике уе шукрике, уе хусни ибадетик.“¹⁸³ (1); „Аллахумме инни залемту нефси зулман кесиран, уе ля йегфиру- з- зунубе илля енте, фе- гфир ли мегфиратен мин индик, уе- рхамни иннеке енте- л- гафуру- р- рахим.“¹⁸⁴ (2).....

Позволява се да отправя и дуа, която не е от споменатите в хадисите, но по- доброто е да е от наследените [от Пратеника ﷺ] призови. Позволено е човек да се моли и за нещо от земните неща по време на намаз.

(1) Както Пророка ﷺ е повелил на Муаз да казва тази дуа. [Предава се от Ахмед, Ен- Несаи и Ебу Давуд].

(2) Както е научил Пратеника ﷺ Ебу Бекр да отправя тази дуа по време на своя намаз. [Ел- Бухари и Муслим].

Присъстват и други потвърдени призови дуа, от тях са:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا عَمِلْتُ، وَمِنْ شَرِّ مَا لَمْ أَعْمَلْ بَعْدَ

Аллахумме инни еuzu бике мин шерри ма амилту уе мин шерри ма лем еамел беад

О, Аллах, при Теб търся убежище от лошото, което съм извършил и от лошото, което все още не съм извършил! [Предава го Ен- Несаи с достоверна верига]

اللَّهُمَّ حَاسِبِي حِسَابًا يَسِيرًا

Аллахумме хасибни йесира!

О, Аллах, потърси ми лека равносметка!¹⁸⁵

[Предават го Ахмед, Ел-Хаким и Ез- Зехебий, последните двама го определят като достоверен хадис]

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ وَمَا أَسْرَفْتُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

Аллахумме- гфирли ма каддемту уе ма еххарту, уе ма есрарту уе ма еаленту, уе ма есрафту, уе ма Енте еалему минни! Енте- л- Мукаддиму уе Енте- л Муаххиру, ля иля илля енте!

О, Аллах, опрости ми отминалите и настоящите грехове, тези, които са скришни и явните от тях, и това, което съм направил като разточителство¹⁸⁶, и това, което Ти

¹⁸³ Виж: „Дуи и зикр“, раздел: 24, стр. 33.

¹⁸⁴ اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفُور لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ، وَارْحَمْنِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

„О, Аллах, аз угнетих себе си с огромен гнет, а никой друг, освен Теб не опрощава греховете, опрости ми с орпощение от Теб и се смили над мен, Ти Си Опрощаващия, Милосърдния.“

¹⁸⁵ Когато Пратеника ﷺ бил попитан какво е: „лека равносметка“, рекъл: „Да се погледне в неговата книга [с делата] и да му бъде опростено.“

¹⁸⁶ Тук думата „есрафту“ се отнася както за разточителство, така и са прекалеността и крайността в някои неща, в която човек може да изпадне.

Що се отнася до първия тешеххуд, при него се изправя за трети ракят след двете засвидетелствания (1), това е при намазите зухр, аср, мегриб и иша. И ако отправи благослов на Пророка ﷺ, това е по- доброто, заради хадисите в това отношение (2), и след това се изправя за трети ракят (3).....

знаеш по- добре от мен! Ти Си Ел- Мукаддим [Даващия предварително], Ел- Муаххир [Забавящия], няма друг [истински] бог, освен Теб!
[Предават го Муслим и Ебу Ауане]

(1) Тоест, след думите: „Ешхеду елля иляхе илляллах уе ешхеду енне Мухаммеден абдуху уе расулюх.“, защото първото засвидетелстване, по средата на намаза, е уаджиб [задължително].

(2) Благослова на Пророка ﷺ по време на първия тешеххуд при намаза е суннет¹⁸⁷, както е според мезхеба на имам Шафий */Аллах да се смили над него/*. Заради това, което присъства като довод от Пророка ﷺ че е отправял благослов на себе си по време на първия тешеххуд. Ще споменем това, когато говорим за суннетите [по време на намаз]

(3) Казвайки „Аллаху екбер!“ и вдигайки ръцете си [непосредствено след изправянето], заради това, което се предава от ибн Умер и Али */Аллах да е доволен от тях/* по отношение на описанието на намаза на Пророка ﷺ

¹⁸⁷ Това е мнението на имам Еш- Шафий и Шейх бин Баз, но според останалите три мезхеба се чете само Ет- Техийяту на първото засвидетелстване, без салли и барик.

ДЕСЕТО НАСТАВЛЕНИЕ

Суннетите в намаза (1)

От тях са: 1- Встъпителната дуа (2), поставянето на дясната ръка върху лявата, на гърдите по време на стоенето прав (3).....

(1) Това са нещата, за които има довод, че са извършвани от Пророка ﷺ по време на намаза му. Те не са задължителни за отслужващия намаз, но са суннет, така че, независимо дали умишлено или неумишлено не ги извърши човек, за него няма грях.

(2) Това е дуата в самото начало на намаза, именувана е така [истифтах-всъпителна], защото с нея се започва намаза. Има много варианти на въспителни дуи, които се предават [от Пратеника ﷺ, затова е добре мюсюлнанина да ги сменя и да чете един път една, друг път друга¹⁸⁸.

От тази дуа са:

اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ تَقْنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُقْنِي الثُّوبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالتَّلْجِ وَالْمَاءِ وَالْبُرْدِ

Аллахумме баид бейни уе бейне хатайяйе кема ба'адте бейне- л- мешрики уе- л- мегриби! Аллахумме неккини мин хатайяйе кема йюнекка- с- сеубу- л- ебийеду мине- д- денес! Аллахумме- гсилни мин хатайяйе би- с- селджи уе- л- мааи уе- л- берди!

„О, Аллах, отдалечи ме от греховете ми, както си отдалечил изтока от запада! О, Аллах, пречисти ме от греховете ми, както се пречиства бяла дреха от мръсотия! О, Аллах, отмий греховете ми със сняг, вода и скреж!“

[Предават го Ел- Бухари и Муслим]

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ.

Субханекеллахумме уе бихамдик, уе тебараке-смук, уе теаля джеддук, уе ля иляхе гайрук!

„Пречист си Ти, о, Аллах и слава на Теб! Пресвято е Твоето име и е всевишно Твоето величие. Няма друг [истински] бог освен Теб!“

[Предава го Ебу Давуд]

(3) Защото Пророка ﷺ е поставял дясната си ръка върху лявата- предава се от Муслим и Ебу Давуд.

Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Наистина на нас пророците ни е повелено да избързваме с разговяването, да отлагаме заговяването и да поставяме дясната си ръка върху лявата по време на намаз.**“ [Предава го ибн Хиббан с достоверна верига].

¹⁸⁸ Бел. на преводача: Ако човек се задоволи и винаги чете само една, която е известна в нашата страна „Субханекеллахумме уе бихамдик...“, за това няма проблем.

преди руку и след него (1); 3- вдигането на ръцете със събрани и изпънати пръсти (2) наравно с рамената или ушите (3), при първия текбир и при отиването на руку и изправянето от руку, както и при изправянето от първия тешеххуд за трети ракят. (4); 4- казването на повече от един път на тесбиха¹⁸⁹ по време на руку и седжде (5); 5- търсенето на опрощение повече от един път между двете седждета (6);.....

Що се отнася до поставянето им на гърдите, това е от практиката на Пророка ﷺ предава се от Ебу Давуд с добра верига.

- (1) Защото няма разлика в стоенето прав преди и след руку, и заради всеобхватността на хадиса от Сехл ибн Сеад: „Беше повелявано на хората, човек да поставя дясната си ръка върху лъчевата кост на лявата, по време намаз.“ [Предава го Ел-Бухари] И зарари хадиса от Уаил ибн Хаджер: „Видях Пратеника на Аллах ﷺ когато беше прав по време на намаз прихващаше с дясната си ръка лявата.“ [Ебу Давуд и Ен-Несаи]
- (2) Защото Пророка ﷺ е вдигал с изпънати пръсти- предава се от Ебу Давуд. Вдига ги със събрани пръсти като ги насочва с дланта към кибле. Ибн Ел- Каййим казва: „Вдигал е ръцете заедно с текбира¹⁹⁰ като пръстите са били изпънати, а ръцете обърнати към кибле.“
- (3) Заради хадиса от Ебу Хумейд: „Вдигаше си ръцете наравно с рамената“ .“ [Ебу Давуд] Предава се от Малик ибн Ел- Хувейрис: „Вдигаше си ръцете, докато ги изравни наравно с мекото на ушите си.“ [Муслим]. Ибн Умер /Аллах да е доволен и от двамата/ е казал: „Вдигането на ръцете е от красотата на намаза.“
- (4) Заради хадиса от Али /Аллах да е доволен от него/ за Пратеника ﷺ че когато той се изправял за задължителен намаз, казал: „**Аллаху екбер!**“ и вдигал ръцете си наравно с рамената. Вършел е това, когато е приключвал с четенето на Коран и е искал да отиде на руку, също така го вършил, когато се изправял от руку. И не е вдигал ръцете си в нито едно седнало положение по време на намаза си. А когато се изправял от двата ракята [за трети], той пак правел текбир и вдигал ръцете си [непосредствено след изправянето]. [Ахмед, Ебу Давуд и Ет- Тирмизи- според него е сахих].
- (5) Заради хадиса от Хузейфе /Аллах да е доволен от него/, който казва, че е чул Пратеника на Аллах ﷺ да казва по време на руку: „**Субхане раббийе- л- азиим!**“ [Ебу Давуд].
Задължение е да се каже един път, а най- ниската степен на пълнота е три пъти и най- високата степен на пълнота десет пъти¹⁹¹.
- (6) Защото е задължително [уаджиб] да се каже един път, заради хадиса от Хузейфе

¹⁸⁹ Има се предвид произнасянето по време на руку: „Субхане раббийел- Азиим!“, а по време на седжде: „Субхане раббийел- Еаля!“

¹⁹⁰ Казването на „Аллаху екбер!“

¹⁹¹ Според част от учените е желателно да се завърши с нечетен брой.

6- главата да бъде наравно с гърба по време на руку (1); 7- отдалечаване на ръцете от тялото, корема от бедрата и бедрата от прасеца по време на седжде (2); 8- вдигането на лактите от земята по време на седжде (3); 9- отслужващия намаза да сяде на левия си крак, който е прострян и да държи изправено ходилото на десния по време на първия тешеххуд и между двете седждета (4);.....

/Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺказвал между двете седждета: „**Рабби- г-фирли!**“¹⁹² [Предават го Ен- Несаи и ибн Мадже].

(1) Заради това, което се съдържа в хадиса на Айша /Аллах да е доволен от нея/: „**И когато той** – т.е. Пророка ﷺ- **извършваше руку, той нито навеждаше главата си, нито я вдигаше нагоре, а бе между двете.**“ [Муслим].

(2) Заради това, което присъства за описанието на намаза на Пророка ﷺ той не си е простирал лактите [на земята]. [Ел- Бухари].

Той е вдигал лактите си от земята и ги е отдалечавал от двете страни на тялото си, до такава степен, че ако човек застанел зад него, виждал бялото на подмишниците му. [Ел- Бухари и Муслим]

И заради това, което присъства в хадиса от Ебу Хумейд: „...и когато извършваше седжде, той оставяше място между бедрата си, без да упира нищо от корема си на тях, докато приключи.“ [Ебу Давуд]

(3) Защото поставянето им на земята се счита за простирането им, което е забранено. Предава се от Енес /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺказа: „**Бъдете умерени по време на седжде и нека никой от вас да не простира ръцете си като простирането на кучето.**“ [Ел- Бухари и Муслим]

(4) Защото Пророка ﷺе научил човека изпълняващ неправилно намаза, като му казал: „...**И когато седнеш по средата на намаза, успокой се и прости левия си крак, след това изречи тешеххуд.**“ [Ебу Давуд и Ел- Бейхакий с добра верига].

И заради това, което присъства от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че Пророка ﷺе простирал левия си крак и е държал изправен десния. [Муслим]

¹⁹² О, Аллах, опрости ми!

10- Ет- теуеррук по време на последния тешеххуд при намазите, които са три и четири ракята- това е човек да седне на земята и да постави левия си крак под десния, като десния е с изправено ходило¹⁹³ (1); 11- показване с показалеца при първия и при втория тешеххуд, откакто седне, докато приключи, и движението му по време на дуа (2); 12- отправянето на благослов и благодат¹⁹⁴ за Мухаммед и семейството на Мухаммед и за Ибрахим и потомството на Ибрахим по време на първия тешеххуд (3); 13- отправянето на дуа по време на последния тешеххуд (4)

(1) Заради това, което се предава от Ебу Хумейд Ес- Саидий /Аллах да е доволен от него/, той казва: „... и когато сядаше на последния ракят, той държеше десния си крак с изправено ходило и поставяше левия си крак под него, сядайки на земята.“ [Ел- Бухари] Това е едното описание, но има още две описания: Първото е да простре и двата си крака поставяйки ги вдясно от тялото си [, сядайки на земята], както се описва [отново] от Ебу Хумейд: **„Когато беше на четвъртия ракят сядаше на лявата част на таза си на земята и слагаше двата си крака извън едната страна на тялото.“** [Ебу Давуд и Ет- Тирмизи]. Второто е да се простре десния крак а левия да се постави между бедрото и пищяла на левия, заради хадиса от ибн Ез- Зубейр: **„Когато Пратеникът на Аллах ﷺ сядаше по време на намаз, той поставяше левия си крак между бедрото и пищяла [на десния крак] и простираше десния си крак.“** [Муслим]

(2) Суннета по време на тешеххуд е човек да свие малкия и безименния си пръст, да направи кръг допирайки върха на средния пръст с върха на палеца и да вдигне показалеца, като го движи по време на отправяне на дуа, заради това, което се предава от Уаил ибн Хаджер: **„...след това вдигна пръстта си [т.е. показалеца си] и го видях да го мърда отправяйки дуа.“** [Ебу Давуд и Ен- Несаи с достоверна верига]. Нарича се показалец, защото се показва с него при говорене и се нарича още „ес- себбах“ [прославящия], защото с него се показва за потвърждение на единобожието. Човек показва с него, за да потвърди единобожието съчетавайки между думи, дела и убеждение, този пръст е удостоен с това, защото той е пряко свързан със сърдечния ритъм и дълбините на сърцето, а показването с него е признак за будно сърце. И Аллах знае най- добре!

(3) Суннет за отслужващия намаз е да отправя благослов на Пророка ﷺ по начина, по който го прави по време на последното засвидетелстване, защото се предава, че Пророка ﷺ отправял благослов на себе би по време на първото, а и на останалите засвидетелствания. Това го предават Ебу Ауане и Ен- Несаи.

(4) Заради това, което се предава в хадис: **„...след това да отправя каквато дуа пожелае.“** [Ел- Бухари] В това отношение присъстват дуи от суннета, част от тях споменах в „седмото наставление“, който желае нека да погледне.

¹⁹³ Т.е. Върха на пръстите да опира на земята, като е насочен към кибле.

¹⁹⁴ Бел. на преводача: «Това е да чете: „Аллахумме салли и Аллахумме барик“, според автора и тълкувателя на тези наставления това е суннет при първият тешеххуд, но според други учени, както е при Ебу Ханифе, не е суннет. Така, че отслужващия намаз може да ги чете, но може и да не ги чете на тешеххуда след втория ракят, когато намаза е от три или четири ракята.“

14- Да се рецитира Корана на глас по време на сутрешния намаз, джума намаз, двата байрамски намаза, намаз за дъжд и по време на първите два ракъта на вечерния намаз [мегриб] и нощния [иша] (1); 15- Да се рецитира Корана на тих глас по време на обедния и следобедния намаз (2), по време на третия ракът от вечерния намаз и по време на последните два ракъта от нощния [иша]; 16- Рецитирането на друга част от Корана, която е след Ел- Фатиха (3);

(1) Имам ибн Кудаме */Аллах да се смили над него/* казва: „Рецитирането с висок глас по време на частите [от намазите], на които се рецитира на глас и изричането с тих глас по време на частите, на които се рецитира с тих глас е от нещата, които са суннет според единодушието на учените, няма разногласие между мюсюлманите в това отношение. Основата за това се връща към практиката на Пророка ﷺ която се предава от последователите на праведните предци.“¹⁹⁵ Сподвижниците предават от него ﷺ че е рецитирал [Корана] на глас по време на сутрешния намаз, джума намаз, двата байрамски намаза, намаз за дъжд, намаз при слънчево и лунно затъмнение и по време на първите два ракъта от вечерния и нощния намаз, те предават това в достоверни и утвърдени хадиси.

(2) Заради хадиса от Ебу Катаде: „...и понякога правеше така, че да чуем айета.“. Хадиса се предава от Ел- Бухари и Муслим и е довод, че той е рецитирал Корана на тих глас.

(3) Имам ибн Кудаме */Аллах да се смили над него/* казва: „Четенето на сура след Ел-Фатиха е суннет по време на двата [първи] ракъта [от задължителните намази] на всеки един намаз, ние не знаем да има разногласие за това.“¹⁹⁶ Що се отнася до третия и четвъртия ракът, конкретно за обедния намаз има хадис от Ебу Сеид: "Ние следяхме стоенето прав от Пратеника на Аллах ﷺ по време на обедния и следобедния намаз. Забелязахме, че по време на първите два ракъта от обедния намаз стои прав колкото да прочете тридесет айета, а по време на вторите два ракъта на половината на това. И забелязахме, че по време на първите два ракъта на следобедния намаз стоеше прав колкото последните два ракъта на обедния, а по време на вторите два ракъта на следобедния на половината на това. [Муслим]

¹⁹⁵ Ел- Мугни (2/270).

¹⁹⁶ Ел- Мугни (2/272).

да се съблюдават останалите неща, които присъстват от суннетите по време на намаз, които не сме споменали, от тях са: Това, което присъства като допълнение на отслужващия намаз след думите: „раббена уе леке- л- хамд“, след изправянето от руку, то е суннет както за имама, така и за човека зад него, също и за човека отслужващ намаза сам (1).....

(1) Това, което присъства в хадиса на Абдуллах ибн Ебу Еуфа, че Пророка ﷺ казвал, след като е изправял гърба си от руку: „Аллахумме раббена леке- л- хамд, мил'е- с- семауати уе- л- ерд, уе мил'е ма ши'те мин шейин беад, ехле- с- сенааи уе- л- меджд.“¹⁹⁷ [Господарю наш, за Теб е прославата, изълваща небесата и земята, изълваща каквото пожелаеш след това¹⁹⁸, Твоя е свършената и велика прослава] [Муслим]

Предава се от Ебу Сеид Ел- Худрий /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Когато Пророка ﷺ се изправяше от руку казваше:

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمَدَهُ ، اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ، مِلءَ السَّمَوَاتِ وَ مِلءَ الْأَرْضِ، وَمِلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ، أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَ كُنَّا نَكَ عَيْدُ، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِي لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ

Семиаллаху лимен хамидех, Аллахумме раббена леке- л- хамд. Мил'е- с- семауати уе мил'е- л- ерд, уе мил'е маа ши'те мин шейин беад. Ехле- с- сенаи уе- л- медждр, ехакку ма кале- л- абед, уе куллюна леке абд. Аллахумме ля мания лимая еатайт, уе ля муатийе лимая менеат, уе ля йенфеу зел- джедди минке- л- джедд.“

„Аллах чува онзи, който го прославя! О, Аллах, Господарю наш, за Теб е прославата, [прослава] изълваща небесата, изълваща земята и изълваща каквото пожелаеш след това! Твоя е свършената и велика прослава, най-голямата истина, която е изричал раба, и всички сме Твои раби. О, Аллах, никой няма да възпре това, което Ти си дал и никой не може да даде това, което Ти си възбринил. Няма да бъде при Теб от ползва почитта на почитания.“ [Муслим]

Предава се от Рифа'а ибн Рафия, че е казал: „Изпълнявахме намаз зад Пророка ﷺ и когато вдигна главата си от руку рече: „Семиаллаху лимен хамидех“, а един човек зад него каза:

رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ ، حَمْدًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ

Раббена леке- л- хамд, хамден таййибан мубаракен фиих.

„Господарю наш, за Теб е прославата, прослава блага и благословена!“

Когато приключи с намаза попита: „Кой изрече тези думи преди малко?“ [Човека] отговори: „Аз.“, а той му рече: „Видях седемдесет и няколко меляйка да се надпреварват, кое първо да ги запише.““ [Ел- Бухари]

¹⁹⁷ اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ، مِلءَ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ، وَمِلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ، أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ،

¹⁹⁸ Т.е. няма граници тази прослава, безмерна е тя.

От тези суннети е също: поставянето на ръцете на коленете с раздалечени пръсти по време на руку (1).....

Предава се от Абдуллах ибн Еуфа /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ е казал:

اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنَ خَطَايَايَ بِالمَاءِ وَالتَّلْجِ وَالبُرْدِ ، وَ نَقِّنِي مِنَ الذُّنُوبِ وَالْخَطَايَا كَمَا يُنَقِّي الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ

Аллахумме- гсилни мин хатайяе би- л- мааи уе- с- селджи, уе- л- берди. Уе неккини мине- з- зунуби уе- л- хатайя кема йюнекка- с- сеубу- л- ебйеду мине- д- денес!

„О, Аллах, измий ми греховете с вода, сняг и скреж, пречисти ме от греховете и прегрешенията, както се почиства бяла дреха от мръсотия.“ [Муслим]

(1) Заради хадиса от Ебу Хумейд /Аллах да е доволен от него/, който казва по отношение описанието на намаза на Пророка ﷺ „**Когато извършваше руку поставяше дланите на коленете си и раздалечаваше пръстите си.**“ [Ебу Давуд] И заради хадиса, в който се споменава човека, който не изпълнявал добре намаза, Пратеника ﷺ му казал: „...**когато извършиш руку постави дланите си на колената, след това раздалечи пръстите си.**“ [ибн Хузейме и ибн Хибан]

ЕДИНАДЕСЕТО НАСТАВЛЕНИЕ

Нещата, които анулират (1) намаза

Те са осем: 1- Умишленото говорене в състояние на осъзнатост (2), що се отнася до незнаещия човек или забравилния [че не трябва да говори], намаза му не се разваля с това (3); **2-** Смеенето (4); **3, 4-** яденето и пиенето (5); **5-** откриването на частите наречени аурет (6); **6-** многото отклоняване от посоката кибле (7); **7-** многото излишни и последователни движения (8);.....

(1) Тоест, който извърши нещо от тях, неговият намаз се разваля и той трябва да го отслужи отново.

(2) Заради това, което се предава от Зейд ибн Еркама, който казва: „Ние си разговаряхме по време на намаз, човек от нас говореше на този до себе си по време на намаз, докато бе низпослано: „...и заставайте смирени пред Аллах!“ [Ел- Бакара (Кравата): 238] От тогава ни бе заповядано да мълчим и да не говорим.“

(3) Както е в случката с Муауийе ибн Ел- Хакем Ес- Сулемий, когато поради незнание говорел по време на намаз и Пророка ﷺ му рекъл: „Това е намаз, не е правилно да се говори по време на изпълнението му нищо от думите на хората, той е прослава, възхвала и четене на Коран.“ [Муслим] И Пророка ﷺ не му е повелил да отслужи намаза отново.

(4) Ибн Ел- Мунзир /Аллах да се смиле над него/ казва: „Единодушни са [учените], че смеенето¹⁹⁹ разваля намаза.“

(5) Ибн Ел- Мунзир /Аллах да се смиле над него/ казва: „Единодушни са всички, от които ние запаметяваме [знанието за религията,] че всеки, който умишлено яде или пие по време на задължителния намаз е задължен да отслужи отново този намаз.

(6) Защото покриването на частите от тялото, които са аурет е условие от условията на намаза, както споменахме в „шесто наставление“. И ако човек открие умишлено нещо от аурета си, неговият намаз се анулира.

(7) Защото обръщането към кибле е условие от условията на намаза, както бе споменато в „шесто наставление“. Когато човек се отклони/завърти много от посоката кибле, и това е съзнателно/умишлено, тогава намаза му се разваля.

(8) Защото това противоречи на правилното изпълнение на намаза. Що се отнася до леки движения при нужда, те не анулират намаза. Предава се, че Пророка ﷺ

¹⁹⁹ Това е да се чуе звук от смеха, що се отнася до усмивката само с устни, без никакъв звук, тя не разваля намаза.

анулиратено на абдеста (1);.....

отслужвал намаз на минбера си и слизал и извършвал седжде на земята. [Ел- Бухари и Муслим]. Също така се предава, че е отворил вратата на Айша по време на намаз. [Ел- Бухари и Муслим]. Предава се също, че е държал внучката си Умаме по време на намаз, а когато отивал на седжде я оставял.“ [Ебу Давуд].

(1) Защото абдеста е условие от условията на намаза и намаза не е правилен без абдест. Пратеника ﷺ казва: „**Аллах не приема намаза на никой от вас, когато развали абдеста си, докато не извърши абдест.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

ДВАНАДЕСЕТО НАСТАВЛЕНИЕ

Условията на абдеста (1)

Те са десет: 1- Ислям; 2- Разум; 3- Разграничаване (2); 4- Възнамерение (3); 5- Да постоянства в намерението си, т.е. да не възнамери, че ще прекъсне абдеста преди да е приключил с него (4); 6- Прекъсване на извършването на всяко нещо, което разваля абдеста (5); 7- Ел- истинджа или ел- истиджмар преди абдест (6);....

(1) [Абдест на арабски: الوضوء, ел- ууду'у, а когато е] الوضوء ел- уеду'у с фетха²⁰⁰, означава водата, с която се извършва абдеста /ел- ууду'у/. А когато е с дамме الوضوء, ел- ууду'у се има предвид действията на абдеста. Абдест в шериата на Аллах означава: „Използването на чиста вода върху определени части от тялото, които са пояснени и конкретизирани от Аллах.“

(2) Тези три условия са пояснени в „условията на намаза“, които се намират в шесто наставление.

(3) Възнамерението е условие за всички дела, тук то е: Непокколебимата решителност на сърцето за извърши абдест подчинявайки се на Всевишния Аллах и следвайки примера на Пратеника му ﷺ. Не е узаконено да се изрича с думи, нещо повече, това е нововъведение. Шейх Ел- Ислям ибн Теймийе /Аллах да се смили над него/ казва: „Мястото на намерението при всички богослужения е сърцето, без езика, това е единодушното мнение на водачите на мюсюлманите /учените/.“

(4) Извършващия абдест трябва да постоянства в намерението си по време на самото извършване на абдеста, докато го извърши докрай. Ако възнамери да прекъсне абдеста [по време на извършването му,] абдеста вече е прекъснат.

(5) Човек трябва да е приключил с извършването на нещото, което разваля абдеста, преди да е започнал да извършва абдест. Например, не трябва да започва с извършването на абдеста, докато не приключи с ходенето по нужда.

(6) Ел- истинджа- това е да се почистят нещата излизащи от срамните части с вода, понякога с тази дума се назовава и ел- истиджмар. А Ел- истиджмар означава да се почистят нещата излизащи от срамните части с камък или подобните на него неща²⁰¹. Задължен е всеки, който отиде по нужда след нея да се изчисти чрез истинджа или истиджмар преди да започне с извършването на абдест. Що се отнася до озни, който не е ходил по нужда и не е излязло нищо от срамните му места, той не е задължен да извършва истинджа или истиджмар, както някои хора си мислят.

²⁰⁰ Огласковка „е“ в арабския език.

²⁰¹ Като хартия, плат, дърво и т.н.

8- Водата да е чиста и да е халал (1); **9-** да се премахне всяко нещо, което пречи на водата да достигне до кожата (2); **10-** и да е настъпило времето за намаз- това касае само озни, при който нечистотията е постоянна (3).....

(1) Не е позволено да се извършва абдест с мръсна вода, непременно трябва да бъде с чиста вода. Също така не се позволява да се извършва абдест с вода, която е на друг, вода, която е разграбена или вода, която е открадната. Това е заради хадиса от Пророка ﷺ „**Който въведе в тази наша религия нещо, което не е от нея, то ще бъде отхвърлено.**“

(2) Трябва да се премахне всяко нещо, което възпрепятства достигането на водата до кожата [и ноктите], за да може да се намокрят частите, които е повелено. От нещата, които възпрепятстват достигането на водата са пигментните вещества, които образуват покритие, както тестото [грима, лака за нокти] и подобните на тях неща.

(3) Като хората, които страдат от изпускане на урина, жените в истихада²⁰² и подобните на тях. Довода е повелята на Пратеника ﷺ отправена към Фатима ибн Ебу Хубейш /Аллах да е доволен от нея/, той ѝ рекъл: „**Извършвай абдест за всеки намаз.**“ Също така той казал на една от жените, която изпаднала в истихада: „...и извършваш абдест за всеки намаз.“ [И двата хадиса се предават от Ебу Давуд и Ет- Тирмизи].

²⁰² Кръвотечение след месечния цикъл, при болестно състояние.

ТРИНАДЕСЕТО НАСТАВЛЕНИЕ

Фардовете на абдеста

Те са шест: 1- Измиване на лицето (1)- от него е изплакването на устата /медмедах/ (2) и измиването на носа /истиншак/ (3); **2-** Измиване на ръцете заедно с лактите (4); **3-** обтриването /месх/ на цялата глава, от нея са и ушите (5);.....

(1) То е от началото на косата до най- ниската точка на двете страни на долната челюст, до брадата и до основите на ушите. Всевишния Аллах казва: „...**измийте лицата...**“ [Ел- Маиде (Трапезата): 6]. В хадиса на Имран по отношение на описанието на абдеста от Усман /Аллах да е доволен от него/, който всъщност описвал начина на извършването на абдеста от Пратеника ﷺ се съдържа: „...**след това изми лицето си три пъти**“²⁰³.

(2) Медмедах /жабуркане/- това е да се измие устата като водата в нея се раздвижва.

В хадис предаден от Айша се споменава, че Пророка ﷺ е казал: „**Извършвай медмедах по време на абдест.**“

(3) Истиншак- това е да се вкара вода в носа и да се засмуче чрез вдишване до горната му точка, но непосредствено след това трябва да се извърши истинсар, което означава да се изкара водата от носа след извършването на истиншак. Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ е казал: „**Когато някой от вас извършва абдест нека да поеме вода с носа си и след това да я изкара навън.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

Според това, което присъства в суннета поемането на вода трябва да се извършва с дясната ръка, а изчистването на носа с лявата.

От суннета при измиването на устата и носа е да се извършват с една шепа вода, както присъства в описанието на абдеста от Пророка ﷺ който е казал: „**Изпални устата си и измий носа си.**“ Суннет е за този, който не говее да извърши медмедах и истиншак по най- хубавия начин, както казва Пророка ﷺ „**Изпални добре устата си и измий по най- хубавия начин носа си, освен когато говееш.**“ [Ебу Давуд и Ет- Тирмизи].

(4) Лакътя е свързващата част в средата на ръката, ръцете се измиват до лакътя, Всевишния Аллах казва: „**и ръцете си до лактите...**“ [Ел- Маиде (Трапезата): 6] И в хадиса от Химран се споменава: „...**след това изми дясната си ръка до лакътя три пъти, след това лявата по същия начин.**“ [Ел- Бухари и Муслим]. Лакътя се измива заедно с ръката.

(5) Всевишния Аллах казва: „...**и обтрийте главата...**“ [Ел- Маиде (Трапезата): 6]

²⁰³ Фарда е един път, а от суннета е три.

4- измиване на кратата заедно с глезените (1); **5-** последователност (2) **6-** Непрекъснатост (3).

Суннет е да се повтаря измиването на лицето, ръцете и краката по три пъти, също така и изплакването на устата и измиването на носа (4),.....

Начина на обтриване трябва да бъде съобразно обтриването на Пророка ﷺ което се описва от Абдуллах ибн Зейд /Аллах да е доволен от него/, той казва: „Пророка ﷺ обтри главата си с ръцете си, прекара ги отпред назад и след това ги върна напред- започна с предната част на главата си, след това ги придвижи до врата си, след това ги върна до мястото от където започна.“ [Ел- Бухари и Муслим]. Достатъчно е главата да се обтрие само един път, ушите са част от главата, Пророка ﷺ казва: „Ушите са от главата.“ [Ет- Тирмизи и Ебу Давуд с достоверна верига]. Не е узаконено да се измиват ръцете преди обтриването на ушите, те се обтриват с това, което е останало от обтриването на главата. Обтриването на ушите се извършва както се описва в хадиса от ибн Умер /Аллах да е доволен от него/, той казва: „...след това обтри главата си, вкара двата си показалеца в ушите, а с палеца си обтри задната част на ушите.“ [Ебу Давуд и Ен- Несай].

(1) Всевишния Аллах казва: „...и измийте нозете си до глезените.“ [Ел- Маиде (Трапезата): 6] В хадиса от Химран се споменава: „...след това изми десния си крак до глезена три пъти, след това направи същото с левия си крак...“ [Ел- Бухари и Муслим].

(2) Защото Всевишния Аллах споменава абдеста в айеа [от сура Ел- Маиде] по точно определен ред, а и Пророка ﷺ е извършвал абдеста спазвайки последователност. С последователност /ет- тертиб/ се има предвид да се извършва абдеста както е повелен от Аллах и неговия Пратеник ﷺ без да се избързва с измиването/обтриването на една част от тялото преди предхождащата я. Ако човек избързва с едни части от тялото преди други, неговия абдест не е правилен. Например: Ако измие ръцете до лактите преди лицето си, абдеста не му е правилен, или измие краката си преди да обтрие главата си, пак не му е правилен, и т.н.

(3) С непрекъснатост /ел- мууалят/ се има предвид да не отлага измиването на следващата част от тялото толкова, че да изсъхне предишната. Частите от тялото по време на абдест трябва да се измиват непосредствено едни след други.

В хадис от Халид ибн Миадад се предава, че Пророка ﷺ видял един човек да изпълнява намаз и в задната част на краката му забелязал сухо място колкото един дирхем, което не е било намокрено с вода, тогава му заповядал да извърши отново абдест. [Ахмед и Ебу Давуд с достоверна верига].

Този хадис е довод за задължителния характер на непрекъснатостта, защото ако не бе задължителна, то той щеше да му заповяда да измие само сухото място от краката.

(4) Повтарянето по три пъти е от суннета, както се предава от Пратеника на Аллах ﷺ че е измивал определени части по три пъти. Муслим предава от хадиса на Ебу Енес,

но задължителното измиване си е един път(1). Що се отнася до обтриването на главата, не е от суннета да се обтрива повече от един път според това, което е в достоверните хадиси (2).....

че Усман извършил абдест при Ел- Мекаид²⁰⁴ и след това казал: „Да ви покажа ли абдеста на Пратеника на Аллах ﷺ“ След това извършил абдест измивайки по три пъти частите на абдеста.

(1) В суннета се споменава, че Пророка ﷺ е измивал по време на абдест тези части понякога само един път, понякога два пъти, това доказва, че е задължително да се измият един път, а най- превъзходното е да се измият три пъти. Предава се от ибн Аббас /Аллах да е доволен и от двамата/, че е казал: „Пратеника на Аллах ﷺ взе абдест и изми частите от тялото по един път, и не ги изми повече от това.“ [Ел- Бухари].

Предава се от Абдуллах ибн Зейд, че Пророка ﷺ е извършил абдест измивайки частите от тялото по два пъти. [Ел- Бухари].

(2) В достоверните хадиси, които се предават за абдеста на Пророка ﷺ се споменава, че той е обтривал главата си само един път, както е и в хадиса от Абдуллах ибн Зейд, той казва: „...обтри главата си с ръцете си, прекара ги отпред назад...“

В друг хадис от Али се споменава: „...и обтри главата си един път...“ [Ел- Тирмизи и Ел- Несай].

²⁰⁴ Място в Медина по онова време, което е било до дома на Усман инб Аффан и е имало магазини.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТО НАСТАВЛЕНИЕ

Нещата, които развалят абдеста

Те са шест: 1- всяко нещо, което излиза от срамните места, отпред и отзад (1); 2- всяко мръсно и нечисто нещо, което изтича от тялото (2); 3- загуба на разума, заспиване и т.н. (3); 4- докосване на половия орган [и ануса], отпред или отзад, без да има нещо между ръката и тях (4); 5- яденето на камилско месо (5);.....

(1) Всевишния Аллах казва: „...или някой от вас е дошъл от нужника,...“ [Ел- Маиде (Трапезата): 6] И в хадис: „...обаче при голяма нужда, малка нужда и сън.“ В друг хадис [касаещ човека имащ проблеми със стомаха]: „Да не прекъсва намаза, докато не чуе звук или не усети миризма.“ [Ел- Бухари и Муслим].

При излизането на каквото и да е от предните или задните срамни части трябва да се извърши абдест, независимо дали е малко или много.

(2) Изтичането на нечистотии от останалите места от тялото, когато количеството е много, тогава се разваля абдеста, например при изтичането на кръв. Група от учените /Аллах да се смиле над тях/ поддържат мнението, че изтичането на кръв не разваля абдеста, независимо колко много е тя.

(3) Съня анулира абдеста- под сън се има предвид дълбоко заспиване, при което заспалия не усеща хората покрай себе си. Пратеника ﷺ казва: „Окото е вързалото на задния отвор²⁰⁵, затова който заспи нека да извърши [отново] абдест.“ [Ебу Давуд и ибн Мадже с достоверна верига].

Губенето на съзнание, лудостта и нетрезвото състояние също анулират абдеста- част от учените споменават, че има единодушие за това.²⁰⁶

(4) В хадиса от Бусра бинт Сафуан /Аллах да е доволен от нея/, която разказва, че Пратеникът на Аллах ﷺ казал: „Който докосне половия си орган нека да вземе [отново] абдест.“ [Ебу Давуд, Ет- Тирмизи, Ен- Несаи, ибн Мадже и Ахмед с достоверна верига].

Докосването на половия орган разваля абдеста, когато е без нещо между него и ръката, а когато има нещо, тогава не го разваля.

(5) Заради хадиса от Джабир ибн Семура, който споменава, че един човек попитал Пророка ﷺ дали да извършва абдест след консумирането на овче месо и той

²⁰⁵ Това е в преносен смисъл, т.е.: Когато човек заспи не знае дали е изпуснал газ или не, затова нека да извърши абдест.

²⁰⁶ Както е в книгата: „Еш- Шерк Ел- Кебир.“

6- отричането от Исляма (1) – Аллах да ни пази нас и мюсюлманите от това.

Що се отнася до миенето на умрял човек, то не разваля абдеста- това е становището на болшинството от учени (2), защото няма довод за това. Но ако ръката на миещия докосне половия орган на умрелия, без да има нещо между нея и него, тогава му се разваля абдеста. **Миещия е задължен да не докосва интимните части на умрелия, без да има нещо между тях и ръката му, [парче плат, ръкавици и т.н., с които да изчисти мръсотите].**

По същия начин, докосването на жена изобщо не разваля абдеста, независимо дали е със страст или без страст, докато не излезе нещо от органа мъжа (3)- това е правилното становище от двете мнения на учените. Така е, защото Пророка ﷺ е целувал част от съпругите си и след това е изпълнявал намаз, без да извърши отново абдест (4).....

му отговорил: „**Ако искаш извърши, а ако не искаш недей.**“ След това казал: „Да извършвам ли абест след консумирането на камилско месо?“ Той му отговорил: „**Да. Извършвай абдест след като ядеш камилско месо.**“ [Муслим].

Що се отнася до млякото на камилата и соса от местото ѝ, те не развалят абдеста.

Причината за това е пряко свързана със служене и подчинение, защото мюсюлманина е задължен да следва и да се подчинява на повелята на Пречистия и Всевишен Аллах и на повелята на Пратеника Му ﷺ

(1) Защото това нещо опропастява всички дела. Всевишния Аллах казва: „**А който се отрече от вярата, делото му се проваля ...**“ [Ел- Маиде (Трапезата): 5]., И казва Всевишния: “**Ако съдружиш с Аллах, твоето дело пропада...**” [Ез- Зумер (Тълпите): 65].

(2) Ибн Кудаме /Аллах да се смили над него/ казва: „Това е становището на болшинството от учените, и то е правилното – ин шаае Аллах -. Така е, защото за това няма религиозен текст, нито друго нещо в това отношение, което да го доказва, затова остава както си е, а именно: „Изкъпването на умрял човек е като изкъпването на живия.“ [, то не разваля абдеста].

(3) И ако излезе мезий [предеякулационна течност] поради изпитването на страст, тогава човек е задължен да извърши отново абдест, по причина на тази течност, а не по причина на допира.

(4) Както е в хадиса, който се предава от Ахмед, Ебу Давуд, Ет- Тирзмизи и ибн Мадже с достоверна верига от Айша /Аллах да е доволен от нея/.

Що се отнася до Словата на Всевишния Аллах, до аяетите в Сура Ен- Ниса и Ел- Маиде [Ен- Ниса (Жените): 43, Ел- Маиде (Трапезата): 6] „...**или сте обладавали жени...**” Тук с думата "ляместум" се има предвид полов акт, това е правилното мнение, и то е мнението на ибн Аббас /Аллах да е доволен и от двамата/ и на група (1) от праведните предци и учените след тях. И сполуката е от Аллах!

(1) Като: Али и Айша /Аллах да е доволен от тях/, Ата, Ел- Хасен Ел- Бесрий, Ет- Тавус, Еш- Шеабий, Месрук, Икриме, Сейд ибн Джубейр и други /Аллах да се смили над всички тях/.

ПЕТНАДЕСЕТО НАСТАВЛЕНИЕ

Разкасяването с узаконения морал (1) за всеки мюсюлманин

(1) Заповядано е на всеки мюсюлманин да се придържа към превъзходния морал, който е повелен от Аллах и към който подтиква Пророка ﷺ

Пророка ﷺ казва: „**Изпратен съм, за да изпълня изцяло съвършенството на нравите.**“ [Предава го Ел- Бухари в „Ел- едеб ел- муфрад“].²⁰⁷

В друг хадис: „**Аллах е Прещедрия и обича щедростта, и обича висшия морал и ненавижда нисшия [лошия, подлия] морал.**“²⁰⁸

И Аллах описва Своя Пророк ﷺ с велик нрав, като казва: „**И наистина имаш велик нрав.**“ [Ел- Калем (Калемът): 4].

А когато Айша /Аллах да е доволен от нея/ била попитана за морала на Пратеника на Аллах ﷺ тя казала: „**Неговия морал бе Корана.**“ [Муслим].

Пратеника ﷺ отправял дуа към Аллах да го дари с добър морал и да отдалечи от него лошия морал, в хадис се споменава: „**О, Аллах, опрости ми всичките грехове и прегрешения! О, Аллах, дари ме с крепкост и ми помогни! О, Аллах, насочи ме към добрите- праведни дела и нрави, никой друг освен Теб не насочва към тях, и никой друг освен Теб не отдалечава лошите от тях.**“ [Предава го Ел- Хахим].²⁰⁹

Поради това вярващия, който се описва с добър нрав е с най- пълна вяра сред останалите вярващи, Пратеника ﷺ казва: „**Вярващите с най- пълна вяра са тези от тях, които са с най- добър нрав.**“ [Ет- Тирмизи и Ебу Давид с добра верига].

Също така е казал: „**Най- добрите сред вас са тези от вас, които са с най- добър нрав.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

И казва: „**Най- превъзходните от вярващите са тези, които са с най- добър нрав.**“ [Предава го Ел- Хахим с добра верига].

Добрите нрави са причина за влизане в Дженнета, Пратеника ﷺ казва: „**Аз гарантирам къща във висините на Дженнета за онзи, който притежава добър нрав.**“

И когато Пратеника ﷺ бил попитан за нещото, което ще бъде причина най- много хора да влязат в Дженнета, той рекъл: „**Богобоязанта от Аллах [текуа] и добрия характер.**“ [Ет- Тирмизи и ибн Мадже с достоверна верига].

Добрия нрав е причина Аллах да заобича раба Си, Пратеника ﷺ казва: „**Най- обичаните раби на Аллах от Аллах са тези от тях, които са с най- добър нрав.**“

²⁰⁷ Предават го: Ел- Бухари в „Ел- едебе ел- муфрад“, както и Ахмед и Ел- Хахим с достоверна верига.

²⁰⁸ Предават го Ел- Хахим и Ебу Нуайм с достоверна верига.

²⁰⁹ Предават го: Ел- Хахим и за него има друг хадис, който свидетелства от ибн Ес- Синий, съчетавайки между двете вериги хадиса става хасен- добър.

От него е правдивостта (1);

[Ет- Таберани с достоверна верига].

Добрия нрав е причина човек да бъде близо до Пратеника ﷺ и да спечели обичта му, Пратеника ﷺ казва: „**Най- обичаните хора от вас за мен и тези, които ще са най- близо до мен на Съдния ден са тези от вас, които са с най- добър нрав.**“ [Ет- Тирмизи с добра верига].

Добрия нрав е от най- тежките неща, които може да бъдат във везните на раба, Пратеника ﷺ казва: „**Няма нещо по- тежко във везните от добрия нрав.**“ [Ебу Давуд с добра верига].

И добрия нрав е нещо, чрез което човек може да достигне степента на отсужващия намаз през нощта и говеещия през деня, Пратеника ﷺ казва: „**Наистина човек достига с добрия си нрав степените на изпълняващия намаз през нощта и говеещия през деня.**“ [Ебу Давуд и Ел- Хаким с добра верига].

Добрия нрав е причина за дълъг живот и берекет в къщата, Пратеника ﷺ казва: „**Добрия нрав и доброто съседство залагат берекет в домовете и са причина за дълъг живот.**“ [Ахмед с добра верига].

(1) Аллах повелява правдивостта казвайки: „О, вярващи, бойте се от Аллах и бъдете с правдивите!“ [Ет- Теубе (Покаянието): 119]

И Пратеника ﷺ казва: „**Наистина правдивостта води до праведността, и наистина праведността води към Дженнета. И човек ще проявява правдивост, докато накрая бъде записан при Аллах като правдив.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

И Пратеника ﷺ казва: „**Правдивостта е спокойствие, а лъжата е неспокойствие.**“ [Ет- Тирмизи].

От правдивостта е човек да бъде правдив в думите си, да бъде правдив в обещанията си и да бъде правдив в покупко-продажбите си.

Противоположното на правдивостта е лъжата, тя е от качествата на лицемерите, Пратеника ﷺ казва: „**Признаците на лицемера са три: Когато говори лъже,...**“ до края на хадиса. И казва ﷺ също: „**...наистина лъжата води до огъня, и наистина човек ще лъже, докато накрая бъде записан при Аллах като лъжец.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

Най- голямата лъжа, това е лъжата за Аллах и лъжата за Пратеника на Аллах ﷺ. Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Който умишлено излъже за мен нека да си заеме мястото в Огъня.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

От лъжата е човек да лъже, когато говори. Част от хората постъпват небрежно и си позволяват да лъжат на шега, за да разсмеят хората, но Пратеника ﷺ казва: „**Аз гарантирам къща в Дженнета за този, който остави лъжата, дори и когато се шегува.**“ [Ебу Давуд с добра верига].

И казва Пратеника ﷺ: „**Горко на онзи, който говори и лъже, за да разсмее хората! Горко му! Горко му!**“ [Ебу Давуд и Ет- Тирмизи с добра верига].

и доверието/отговорността (1); и ел- ифаф /въздържане, опазване на честта/ (2);.....

Затова, братко мюсюлманино, нека твоят девиз да бъде „правдивостта“, направи тя да бъде неразделна от теб във всички положения, наистина правдивостта води до успех.

(1) Доверието [отговорността, повереното- на арабски „еманех“ ءمانه], което Аллах е заповядал, и за което човека е поел отговорност да понесе, след като небесата и земята се уплашили от него, то се изразява в повереността от Аллах към човека да спазва задълженията си [фардовете] и да спазва границите на Аллах. Всевишния Аллах казва: „Ние предложихме на небесата и на земята, и на планините отговорността, но те се възпротивиха да я носят и се уплашиха от нея. А човекът я понесе той бе угнетител, невеж...“ [Ел- Ехзаб (Съюзените племена): 72]

От отговорността е да се спазват определените неща, които са възложени на човека. От отговорността са децата и семейството, които му са поверени от Аллах и той трябва да се грижи за тях и да ги възпита на праведност. От поверените ти неща са твоите части от тялото и сетивата ти, които си задължен да използваш в покорството на Аллах – Превеликия, Всемогъщия. От отговорността, която имаш е отговорността при сбирките, Пратеника ﷺ казва: „Сбирките са повереност/отговорност [и вярващия не трябва да разказва какво е видял или чул от порицани неща], освен при три вида сбирки: Сбирка по време на която е била проляна неприкосновена кръв, или е отнето целомъдрие/чест по непозволен начин [прелюбодеяние, изнасилване и т.н.], или е отнето имущество без право.“ [Ебу Давуд].

От отговорността е доверието между мъжа и съпругата му, Пратеника ﷺ казва: „От най- голямата отговорност при Аллах в Дена на възкресението ще бъде за мъжа, който се отдал на жена си и тя се отдала на него, но след това той разпространявал съкровеността ѝ.“ [Ахмед].

От отговорността е човек да си връща повереното и да го пази, Всевишния Аллах казва: „Аллах ви повелява да връщате поверените имущества на техните собственици...“ [Ен- Ниса (Жените): 58]

Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „Връщай повереното към онзи, който ти се е доверил и не изменяй на онзи, който ти е изменил.“ [Ебу Давуд с достоверна верига].

От признаците на лицемера е това, че той не връща повереното, Пратеника ﷺ казва за чертите на лицемера: „..., и когато му се повери нещо, той изменя.“

(2) Въздържането от забраненото/греха е от качествата, с които трябва да се описва всеки мюсюлманин. Всевишния Аллах казва: „Коиито нямат средства да встъпят в брак, нека се въздържат, докато Аллах им даде от Своята благодат!“ [Ен- Нур (Светлината): 33]

и скромостта/свенливостта/срамежливостта (1);.....

Мюсюлманина се въздържа от попадане в грехове, забранени неща и скверности надявайки се на наградата от Аллах и това, което е при Него. Пратеникът Мустафа²¹⁰ ﷺ споменава от тези групи, които Аллах ще подслони под сянката Си: „... и мъж, който е бил подканен от властна и красива жена [да прелюбодейства], а той е казал: „Аз се страхувам от Аллах.“

От въздържанието е човек да се въздържа да проси и търси от хората. Всевишния Аллах казва: „Невежиат ги смята за богати, поради въздържанието [им]. Ще ги познаеш по техния белег, те не просят настойчиво от хората.“ [Ел-Бакара (Кравата): 273] И Пратеника ﷺ казва: „Даващата ръка е по-добра от взимащата. И започвай от тези, за чиято прехрана отговаряш. Най-добрата садака е тази, която се дава при задоволеност [на собствените и семейните нужди]. Този който се въздържа от просене Аллах ще го опази от просията, а този който се задоволява, с това, което Аллах му е дал, Аллах ще го удовлетвори.“ ” [Ел-Бухари и Муслим]

(1) Срамежливостта е морал, който кара човека да страни от непристойните неща, тя е преграда между човека и извършването на грехове, тя възпира човека от неотдаване на правата на Аллах.

От доводите за това са думите на Пратеника ﷺ „Наистина това, което е достигнало от словата на първото пророчество е: „Ако не се срамуваш, прави кактото искаш.“ [Ел-Бухари].

Скромостта е част от вярата, Пратеника ﷺ казва: „Вярата е седемдесет и няколко степени, най-превъзходната от тях са думите: „Ля иляхе илляллах!“ , а най-низшата е да се премахва пречката от пътя, и срамежливостта е степен от вярата.“ [Ел-Бухари и Муслим].

Срамежливостта не води към нищо друго, освен към добро, Пратеника ﷺ казва: „Срамежливостта, всичката тя е добро.“ [Муслим].

Също така Пратеника ﷺ казва: „Аллах е срамежлив²¹¹, прикриващ и обича срамежливостта и прикриването.“ [Ебу Давуд, Ен-Несаи и Ахмед].

Най-великия срам, това е срама от Пречистия и Всевишен Аллах, Пратеника ﷺ казва: „Срамувайте се от Аллах с истинска срамежливост! Който се срамува от Аллах с истинска срамежливост нека да пази главата си и сетивата си, и вътрешността си и това, което е свързано с нея²¹², нека си спомня за смъртта и разлагането [в гроба]. Който желае отвъдното изоставя украсата на земния живот, и който направи това, той се срамува от Аллах с истинска срамежливост.“ [Ет-Тирмизи, Ахмед и Ел-Хаким-хадиса е хасен-сахих].

²¹⁰ Име от имената на Пратеника Мухаммед ﷺ

²¹¹ Аллах е съвършен, Той се описва само с позитивни, съвършени качества и от тези качества е това Негово качество, в което няма негативизъм и не прилича на никой и нищо.

²¹² Т.е. Да пази човека главата и разума си от погрешни убеждения, вярвания, неподчинение и т.н, да пази сетивата си от харам /забраненото/, да пази вътрешността си- стомаха, сърцето и т.н. от харам и нещата, които са свързани към нея, като ръце, крака и т.н.

и смелостта (1); и щедростта/великодушието (2); и изпълняването на обета (3);.....

(1) Смелостта в истината е едно от качествата на мюсюлманина и неговия велик морал, смелостта е в сърцето, а силата е в тялото. Мюсюлманина казва истината и не се страхува по отношение на Аллах от упрека на упреквачия.

(2) Щедростта е от благородните качества и нрави на вярващия, Пратеникът на Аллах ﷺ е най- щедрия и най- великодушния човек. Ибн Аббас /Аллах да е доволен от него/ казва: „Пратеникът на Аллах ﷺ бе най- великодушния човек.“

Аллах описва Своите вярващи раби с щедрост казвайки: **„Онези, които раздават своите имоти и нощем, и денем, и скрито, и явно, имат наградата си при своя Господ и не ще има страх за тях, и не ще скърбят.“** [Ел- Бакара (Кравата): 274].

От щедростта е да се почита гостта и съседа, Пратеникът на Аллах ﷺ казва: **„Който вярва в Аллах и в Съдния ден нека да почита гостта си.“**

Раздаването, великодушието и щедростта са по- доброто за човека от въздържането, Пратеникът на Аллах ﷺ казва: **„О, сине на Адем, да раздаваш от богатството е по- добро за теб, а ако я задържиш, това е лошо за теб.“** [Муслим и Ет-Тирмизи].

Всеки път, когато човек раздава, Аллах заменя това, което е раздал с по- добро, Всевишния Аллах казва: **„И каквото и добро да раздадете, то е за самите вас. И давайте, стремейки се единствено към Лица на Аллах! И каквото и добро да раздадете, то докрай ще ви се изплати и не ще бъдете угнетени.“** [Ел- Бакара (Кравата): 272].

Пратеникът на Аллах ﷺ казва: **„Всевишния казва: „Раздавай о, сине на Адем, за да ти бъде дадено на теб.“** [Ел- Бухари и Муслим].

(3) Изпълнението на обещанията, обетите и договорките е от добрия нрав на мюсюлманина, който му е повелен от Аллах. Всевишния Аллах казва: **„О, вярващи, изпълнявайте обетите!“** [Ел- Маиде (Трапезата): 1]. И казва още: **„И изпълнявайте обета към Аллах, щом сте обещали,..."** [Ен- Нехл (Пчелите): 91]

Неизпълнението на обещанията и обетите е от качествата на лицемерите, Пратеника ﷺ споменава, че от качествата на лицемера е: **„..., и когато даде обет изменя,..."** и казва също: **„..., и когато обещае не изпълнява..."**

От изпълнението на обета е да се спазват обещанията, условията, договорките, дадената дума, независимо дали е в покупко- продажбата, договореностите или дори религиозния брак. Пратеника ﷺ казва: **„Наистина условията, които имате най- голямо право да бъдат изпълнени са тези, с които сте легализирали религиозния си брак.“** И казва също: **„Мюсюлманите спазват условията си.“** И всичко това е, за да подтикне общността си да спазва условията и да не прибягва до измяна и предателство.

Нека мюсюлманина се предпазва от измяната и неизпълнението на условията и обещанията касаещи правата на неговите братя и сестри мюсюлмани.

и предпазването от всяко нещо, което Аллах е забранил (1); и добросъседството (2);.....

(1) Устремяването към позволените неща [халал] и предпазването от нещата, които са забранени [харам] е задължение [фард] на всеки мюсюлманин. Заповядано е на мюсюлманина да яде от хубавите неща- благините – и от нещата, които Аллах е направил позволени и му е заповядано да изостави всяко нещо, което Всемогщия и Превелик Аллах е забранил.

Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „**Наистина Всевишния Аллах е хубав и не приема освен хубавото. И наистина Аллах е повелил на вярващите, това което е повелил на пратениците, и казва: „О, пратеници, яжте от богатата и вършете праведни дела!“** [Ел- Му'минун (Вярващите): 51]. **И казва – Всевишен е Той -: „О, вярващи, яжте от богатата, които Ние ви дарихме, и бъдете признателни на Аллах, ако на Него служите!“** [Ел- Бакара (Кравата): 172]. След това спомена: „**Един човек пътувал дълго, разрошен и прашен, протегнал ръце към небето: „О, Господарю мой!“**, „О, Господарю мой!“**, но храната му била харам [непозволена, забранена], пиенето му било харам, облеклото му било харам и самия той се препитава от харам. Как ли тогава да му се откликне на дуата!“** [Муслим].

Заповядано е на мюсюлманина да страни от забраненото /харама/, да се предпазва от прехранването с лихва: „**О, вярващи, бойте се от Аллах и се откажете от надбавеното чрез лихвата, ако наистина вярвате!“** [Ел- Бакара (Кравата): 278].

Да се предпазва от имуществото на сирака, Всевишния Аллах казва: „**Които поглъщат имотите на сираците несправедливо, те поглъщат в stomасите си огън и ще горят в пламъци.**“ [Ен- Ниса (Жените): 10].

Мюсюлманина се пази чист от непозволеното и от съмнителните неща, Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „**Остави това, което те съмнява и се насочи към това, което не те съмнява.**“ [Ен- Несаи и Ет- Тирмизи с достоверна верига].

Попадането в съмнителните неща е причина за попадане в забранените, Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „**Позволеното [халала] е ясно и забраненото [харама] е ясно, но между тях има съмнителни неща, които не са известни за много от хората. И който се предпази от съмнителните неща, той е опазил вярата и честта си, а който попадне в съмнителните неща, той попада в забранените. Подобно на пастира, който пасе стадото близо до забранена зона и едва не навлиза в нея. Всеки владетел си има забранена зона, а забранената зона на Аллах са нещата, които е сторил да са харам...**“ [Ел- Бухари и Муслим].

(2) Добротворството към съседа е едно от нещата, с които е дошъл божествения закон на Исляма, Всевишния Аллах казва: „**И служете единствено на Аллах, и нищо не съдружавайте с Него! И към родителите добрина, и към близкия, и сираците, и нуждаещите се, и към близкия съсед, и към далечния съсед, и към другаря редом, и към пътника,...**“ [Ен- Ниса (Жените): 46].

Ел- Куртубий²¹³ /Аллах да се смил над него/ казва: „Завещаното добро отношение към съседа е заповед, нещо, което трябва да се спазва, независимо дали

²¹³ Ел- Джамии Ел- Ехям Ел- Коран Ел- Керим (5/183).

помагането на хората в нужда, според възможностите (1);.....

той е мюсюлманин или неверник, това е правилното виждане. Доброто отношение може да бъде под формата на равенство и може да бъде чрез добро съжителство, липсата на вреда към него и защитаването му от другите.“

Пратеникът на Аллах ﷺ е повелил доброто отношение към съседа казвайки: **„Бъди благочестив и ще бъдеш най-набожния от хората; бъди удовлетворен и ще бъдеш най-признателния сред хората; обичай за хората това, което обичаш за себе си и ще бъдеш вярващ; постъпвай с добросъседство към съседите си и ще бъдеш мюсюлманин.“** [Ибн Мажде, Ебу Йеаля и Ебу Нуайм в Ел-Хилйе-добър].

Предава се от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че е казала: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: **„Джибрил не престана да ме поучава към съседа, докато не си помислих, че той ще го направи мой наследик.“** [Ел-Бухари и Муслим].

От добросъсеството е да се подаряват неща на съседа, Пратеникът на Аллах ﷺ е казал на Ебу Зерр /Аллах да е доволен от него/: **„Когато готвиш бульон, сложи повече вода, след това погледни към семейство от твоите съседи и им сипи от него с добро.“** [Муслим].

Подаряването не е конкретно за бедните съседи, то е също за богатите и живеещите охолно съседи. Най-добрият съсед е този, който е най-добър за съседите си.“ Пратеникът на Аллах ﷺ казва: **„Най-добрите съседи при Аллах са най-добрите от тях към съседа си.“** [Ел-Тирмизи, Ахмед, Ед-Даримий, Ел-Хаким с достоверна верига].

А праведният съсед е от щастието в земния живот, предава се от Сеад ибн Ебу Уекказ /Аллах да е доволен от него/, че е казал: Пратеникът на Аллах ﷺ каза: **„Четири неща са от щастието: Праведна жена; просторен дом; праведен съсед и кроткото яздитно животно.“** [Ибн Хиббан с достоверна верига].

От доброто отношение към съседа е да му се повелява одобряването, да му се възбранява порицаното и да се наставлява и насочва към това, което е добро за него.

(1) Помагането на хората в нужда е от най-превъзходните дела и най-великото покорство на Аллах. Пратеникът на Аллах ﷺ казва: **„Аллах е в помощ на раба, докато раба е в помощ на своя брат.“** [Муслим].

Също така Пратеникът на Аллах ﷺ казва: **„Който е със своя брат по време на нужда, Аллах ще бъде с него, когато той е в нужда.“** [Ел-Бухари и Муслим].

От хората в нужда са бедните, нуждаещите се, вдовиците и сираците, Пратеникът на Аллах ﷺ казва: **„Грижещия се за вдовицата и нуждаещия се е като воюващия по пътя на Аллах.“** [Предавача на хадиса казва:] „Мисля, че също така каза: „... и като изпълняващия намаз през нощта, без да се отпусна и говеещия през деня, без да нарушава говеенето.“ [Ел-Бухари и Муслим].

Част от хората в нужда са тези, които са изпаднали в нужда някой да се застъпи за тях. Пратеникът на Аллах ﷺ казва на сподвижниците си: **„Застъпвайте се, за да бъдете възнаградени.“** [Ел-Бухари и Муслим].

За всяко нещо, за което твоят брат има нужда от помощта ти е редно да му

и останалите нрави и морал, които Книгата на Аллах и суннета доказват, че са повелени и узаконени. (2).....

помогнеш. До такава степен, че Пратеника ﷺ казва: „...да помогнеш на човек да се качи на животното си или да му вдигнеш багажа на него е садака [милостиня].“
[Ел- Бухари и Муслим].

(1) Книгата на Аллах и суннета ни подтикват към много благородни нрави, като: състрадателност, извинение, опрощение, гордост, милост, пречистване на гърдите от злоба, търпение, нежност, добри думи, смирение...

Многоуважаемия Шейх бин Баз /Аллах да се смили над него/ има ценно послание на име: „Морала на вярващите мъже и вярващите жени.“

ШЕСТНАДЕСЕТО НАСТАВЛЕНИЕ

ПРИДЪРЖАНЕТО КЪМ ЕТИКАТА В ИСЛЯМА

От нея е поздравяването със селям (1);.....

(1) Поздрава селям²¹⁴ е от етиката в Исляма, която е узаконена от Исляма, за да се сплотяват мюсюлманите. Всевишния Аллах казва: „**И щом ви поздравят с поздрав, поздравете с по-хубав от него или отвърнете със същия!**“ [Ен- Ниса (Жените): 86].

И Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Раздавай храна и отправяй селям на познатия и на непознатия.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

Предава се от Ел- Бера, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ ни повели седем неща...“ и от тях споменава: „**разпространението на селяма.**“ [Ел- Бухари]. И Пратеникът на Аллах ﷺ споменава, че от задълженията на мюсюлманина към мюсюлманина е: „**Когато го срещнеш го поздрави със селям.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

Поздрава селям е причина за залагане на обич и влизане в Дженнета, Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Няма да влезете в Дженнета, докато не повярвате, и няма да повярвате, докато не се заобичате. Да ви посоча ли нещо, което ако извършите ще се заобичате? Разпространявайте селяма по между си.**“ [Муслим].

Начина на отправяне на селям е да се каже: „Ес- селяму алейкум уе рахметуллахи уе беракятух!“ [”Мирът да е над вас, и милостта на Аллах, и Неговия беракет!“]. Предава се от Имран ибн Ел- Хусайн /Аллах да е доволен от него/, че е казал: ”Един човек дойде при Пророка ﷺ и каза: „Ес- селяму алейкум!“, той му отговори, и след това [човека] седна. Пророка ﷺ каза: „**Десеторно [възнаграждение]!**“. След това дойде друг и каза: „Ес- селяму алейкум уе рахметуллах!“, той му отговори, [човека] седна и [Пророка ﷺ] рече: „**Двадесеторно.**“. След това дойде трети и каза: „Ес- селяму алейкум уе рахметуллахи уе беракятух.“, той му отговори, [човека] седна и [Пророка ﷺ] рече: „**Тридесеторно.**“ [Ебу Давуд и Ет-Тирмизи с достоверна верига].

От етиката на селяма:

1- Не е редно да се отправя селям със знак, освен когато е съпроводен с изричането на селяма.

2- Да се снижава гласа, когато има човек, който спи. Пророка ﷺ е отправял селям, който не е събудил спящия, но се чувал от будния.“ [Муслим].

3- Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Отправя селям яздеция на вървяция, вършвяция на стояция и малкото на многото.**“ [Ел- Бухари и Муслим]. В предание от Ел-Бухари се споменава също: „... и малкия на големия.“

²¹⁴ Ес- селяму алейкум- Мира [на Аллах] да е над вас!

и приветливостта (1); храненето и пиенето с дясната ръка (2); казането на „Бисмиллях“ преди хранене и пиене (3);.....

4- Желателно е да се отпрати селям при влизане в дома, Всевишния Аллах казва: „**И щом влезете в домове, поздравете се взаимно с поздрав от Аллах благословен, мил!**“ [Ен- Нур (Светлината): 61].

5- Не е позволено на мюсюлнанина пръв да поздравява със селям немюсюлманин, Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Не поздравявайте евреите и християните със селям.**“²¹⁵ А когато те поздравят мюсюлманин със селям, той им отговаря: „Уе алейкум!“ [„И на вас!“]. Предава се от Енес ибн Малик, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Когато дарените с писанието [евреите и християните] ви поздравят със селям, вие им отговорете: „Уе алейкум!“**.“ [Ел- Бухари].

6- Желателно е да се отпрати селям, когато човек става от сбирка, Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Когато някой от вас пристигне на сбирка нека да отпрати селям, и когато пожелае да стане нека да отпрати селям, първото положение не е с по-голямо право от другото.**“ [Ебу Давуд и Ет- Тирмизи].

(1) Приветливостта е от етиката в Исляма, към която трябва да се придържаме, това означава да бъдем с приветливо, усмихнато лице при среща. Предава се от Ебу Зерр /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Не омаловажавай нищо от одобрените неща, дори и това да срещнеш своя брат с усмихнато лице.**“ [Муслим].

Също така Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Усмивката ти в лицето на твоя брат е садака за теб.**“ [Ел- Бухари в „Ел- едеб ел- муфрад“ и Ет- Тирмизи с достоверна верига]. Джерир ибн Абдуллах /Аллах да е доволен от него/ казва: „Винаги, когато Пратеникът на Аллах ﷺ ме виждаше, откакто бях приел Исляма, се усмихваше в моето лице.“ [Ел- Бухари в „Ел- едеб ел- муфрад“ с достоверна верига]. Приветливостта е от нещата, които са причина да се сплотят мюсюлманите, тя е довод за чистота в гърдите за онзи, който се описва с нея.

(2) От обноските при хранене и пиене е да се извършват с дясната ръка, Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Когато някой от вас се храни, нека да яде с дясната си ръка, и когато пие, нека да пие с дясната си ръка, наистина шейтана яде с лявата си ръка и пие с лявата си ръка.**“ [Муслим].

(3) От етиката при хранене:

1- Да се каже „Бисмиллях!“²¹⁶ и да се яде от това, което е пред човека, Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Ей, момче! Кажй „Бисмиллях!“; храни се с дясната си ръка и яж от това, което е пред теб.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

2- Да не се обляга човек по време на хранене, Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Аз не се храня в облегло положение.**“ [Ел- Бухари].

²¹⁵ Бел. на преводача: Това се отнася конкретно за поздрава селям, но ако е друг поздрав, като: „Здравей!“, „Добър ден!“ и т.н., няма проблем мюсюлнанина първи да поздрави.

²¹⁶ В името на Аллах!

възхваляването на Аллах при приключването (1); казването на „Елхамдулиллях!“ при кихане (2); отговарянето на кихналия с „Йерхамукеллах“, когато каже: „Елхамдулиллях!“ (3);.....

3- Да се изяде падналото парче- Предава се от Джабир /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Когато парчето на някой от вас падне нека да го вземе, да премахне полепналото по него и да го изяде, да не го оставя за шейтана.““ [Муслим].

4- Да не се порицава храната- Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Никога Пратеникът на Аллах ﷺ не порицаваше храна, ако я желаше я ядеше, а ако не я желаше я оставяше.“ [Ел- Бухари и Муслим].

5- Желателно е да се обере добре храната от съда и да се оближат пръстите, защото Пророка ﷺ е повелявал това, той е казал: „**Наистина, вие не знаете в кое** [от храната] **е берекета.**“ [Муслим]. В предание от Ет- Тирмизи: „**Наистина, вие не знаете в кое от храната ви е берекета.**“

(1) Пратеникът на Аллах ﷺ казвал [след хранене]:

الْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَلَا مُوَدَّعٍ وَلَا مُسْتَعْنَى عَنْهُ، رَبَّنَا

Елхамдулилляхи кесиран, тайбан, мубаракен фиих, гайра мекфиййин уе ля муведди'ин уе ля мустегнин анху, Раббена!

Слава на Аллах, честа и благословена, не отхвърлям Неговата благодат, не мога да се отделя от нея и не мога да бъда независим! О, Господи наш!

Друг път е казал:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَفَانَا وَأَرْوَانَا، غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَلَا مَكْفُورٍ

Елхамдулилляхи- л- лези кефана уе еруана, гайра мекфиййин уе ля мекфур!

Слава на Аллах, Който ни е задоволил [нуждите] и ни е заситил, не отхвърлям Неговата благодат и не я успорвам. [Ел- Бухари].²¹⁷

(2) Узаконено за мюсюлманина е да възхвали Аллах след кихане, заради преданието от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, той казва: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Когато някой от вас кихне, нека да каже: „Елхамдулиллях!“ , а неговият брат или другар нека му отговори: „Йерхамукеллах!“ . И когато той му отговори с „Йерхамукеллах!“ , нека да му каже: „Йехдикумуллах уе йюслиху балекум!“ [Ел- Бухари].²¹⁸

(2) От задълженията на мюсюлманина към неговия брат е да му каже: „Йерхамукеллах!“ Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „**Наистина, Аллах обича кихането и ненавижда**

²¹⁷ Има и други варианти на дуата след хранене, един от тях е опоменатия в книжката „Дуи и зикр“.

²¹⁸ Виж: Дуи и зикр, стр. 106, 72) Дуа при кихане.

посещение на болен (1); следването на дженазе [погребение], за да се отслужи намаза и да се погребее (2); и шериятската етика при влизане в джамия (3);.....

прозяването. Когато някой от вас кихне и възхвали Всевишния Аллах, става задължение за всеки мюсюлманин, който го чуе, да му каже: „Йерхамукеллах!“ [Ел- Бухари]. Предава се от Ебу Муса, че е казал: „Чух Пратеникът на Аллах ﷺ да казва: „Когато някой от вас кихне и възхвали Аллах, отговорете му с: „Йерхамукеллах!““, а ако не възхвали Аллах, не му казвайте: „Йерхамукеллах!“ [Муслим].

(1) Посещението на болния е от задълженията на мюсюлманина към неговият брат мюсюлманин. Предава се от Ебу Муса /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Посещавайте болния, хранете гладния и освобождавайте пленника.“ [Ел- Бухари] В хадис кудсий се предава [, че Аллах казва]: „О, сине на Адем, разболях се, а ти не ме посети!“ [Раба] ще каже: „Как да Те посетя, та Ти Си Господа на световите!“ [Аллах] казва: „Нима не разбра, че моят раб, еди-кой си, бе болен, а ти не го посети? Нима не си разбрал, че ако го посетиш, ще Ме намериш при него?... до края на хадиса. [Муслим]. Предава се от Сеубан /Аллах да е доволен от него/, от Пророка ﷺ че е казал: „Наистина, когато мюсюлманина посети своя брат мюсюлманин, не престава да бъде в беритба в Дженнета, докато се върне.“ Беше речено: „А какво е „хирфету- л- Дженнех“- „беритба в Дженнета“ ?“ и той отговори: „Събиране на реколта.“ [Муслим].

(2) Предава се от Ел- Бера ибн Аазиб /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ ни повели да посещаваме болния; да следваме погребението; да отговаряме на кихналия; да изпълняваме клетвата на заклелия се; да подкрепяме угнетения; да откликваме на поканата на канещия и да разпространяваме селяма.“ [Ел- Бухари и Муслим].

Предава се от ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че Пратеникът на Аллах ﷺ е казал: „Който присъства на дженазе, докато се отслужи намаза, за него има [награда от] кират, а който присъства, докато се приключи със заравянето, за него има два кирата.“ Беше речено: „А какво е два кирата?“ Отговори: „Две огромни планини!“

Предава се от ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че Пратеникът на Аллах ﷺ е казал: „Който следва погребението на мюсюлманин с вяра [в Аллах] и надежда [за награда при Аллах], и остане, докато му се отслужи дженазе намаза и се приключи със заравянето, той се връща с награда колкото два кирата, всеки кират е колкото планината Ухуд. А който му отслужи дженазе намаза и се върне, преди да се приключи със заравянето, той се връща с един кират.“ [Ел- Бухари].

(3) Суннет е, когато мюсюлманина желае да влезе в джамия, да влезе с десния си крак и да каже:

بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

„Бисмиллях! Уе- с- саяту уе- с- селяму аля расулиллях! Аллахумме- ф- тех ли ебуабе рахметик.“

при влизане в дома (1); и при излизане от джамия или дома (2);.....

„В името на Аллах и благослов и мир на Пратеника на Аллах! О, Аллах, разтвори за мен дверите на Твоето милосърдие!“

(1) Суннет е за мюсюлманина, когато влиза в дома си, да спомене името на Всевишния Аллах, [да каже: „Бисмиллях!“]. Предава се в хадис от Пророка ﷺ че е казал: „Когато човек влезе вкъщи и спомене името на Всевишния Аллах при влизане и при хранене, шейтана казва [на другарите си]: "Тук за вас няма нито нощуване, нито храна." А ако влезе и не спомене Аллах при влизането си, шейтана казва: "За вас има нощуване." И ако не спомене Аллах при хранене, казва: "За вас има нощуване и вечеря." [Муслим, Ебу Давуд и ибн Мадже].

Суннет е да каже и дуата, която присъства, Пратеникът на Аллах ﷺ е казал: „Когато човек влиза вкъщи, нека да каже:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلَجِ ، وَخَيْرَ الْمَخْرَجِ ، بِسْمِ اللَّهِ وَلَجْنَا ، وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا ، وَعَلَى اللَّهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

Аллахумме инни ес'елюке хайра- л- меуледж, уе хайра- л- мехрадж. Бисмилляхи уеледжна, уе бисмилляхи хараджна, уе аляллахи раббина теуеккелна!

„О, Аллах, моля Те за доброто на влизането и за доброто на излизането! В името на Аллах влязохме и в името на Аллах излязохме, и на Аллах, нашия Господ се уповаваме!“,

после да поздрави със селям семейството си.“ [Ебу Давуд с достоверна верига].

(2) Суннет е, когато излиза от джамията да е с левия крак, и да каже:

بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ

„Бисмиллях! Уе- с- саяту уе- с- селяму аля расулиллях! Аллахумме инни ес'елюке мин федлик!

„В името на Аллах и благослов и мир на Пратеника на Аллах! О, Аллах, моля Те за щедростта Ти!“ [Муслим и Ебу Давуд].

Също така е суннет, когато излезе от вкъщи, да каже узаконеното от Пратеника на Аллах ﷺ който казва: „Когато човек излезе от вкъщи и каже:

بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

„Бисмиллях! Теуекелту аляллах уе ля хауля уе ля ку'уете илля биллях!“

„В името на Аллах! Уповавам се в Аллах! Няма способност за промяна и няма сила освен от Аллах!“

[му] бива речено: „Достатъчно ти е! Вече си напътен, задоволен²¹⁹ и предпазен.“

²¹⁹ За земните и отвъдните нужди и тревоги.

и при пътуване (1):.....

И шейтана се отдалечава от него, а друг шейтан му казва: „Какво можеш да направиш ти на човек, който е напътен, задоволен и предпазен?“ [Ебу Давуд и Ен-Несаи с достоверна верига].

(1) За мюсюлманина са предписани велики обноси при пътуване, от тях са:

1- Да се сбогува, да си вземе довиждане с онези, от които тръгва. Пратеникът на Аллах ﷺ казал: „Когато някой от вас пожелае да пътува, нека да каже на онези, които оставя: „**Поверявам ви на Аллах, при Когото не се губи нищо от повереното Нему!**“ [Ебу Давуд с достоверна верига].

2- Да изрече дуата при пътуване- Предава се от Абдуллах ибн Умер /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Когато Пратеникът на Аллах ﷺ застанеше на камилата си, излизайки на път, правеше три текбира²²⁰ след това казваше:

سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا، وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ، وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ، اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالْتَقْوَىٰ، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَىٰ، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هَذَا، وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ وَعْثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمُنْتَظَرِ، وَسَوْءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ.

„Субхане- л- лези сеххара лена хаза уе ма кунна леху мукринин, уе инна иля раббина лемункалибун. Аллахумме инна нес’елюке фи сеферина хаза- л- бирра уе- т- текуа, уе миле-л- амели ма терда! Аллахумме хеууин алейна сеферина хаза уе- туй анна буадех! Аллахумме енте- с- сахибу фи- с- сефери уе- л- халифету фи- л- ехли, Аллахумме инни еузу бике мин уеасааи- с- сефери уе мин кеаабети- л- мензари, уе суи- л- мункалеби фи- л- мали уе- л- ехли!“

„Пречист е Онзи, Който подчини това [средство] за нас, ние сме неспособни за това. При нашият Господ ще се завърнем. О, Аллах, умолявам е в това наше пътуване за праведност, богобоязън и дела, от които Си удовлетворен! О, Аллах, облекчи за нас това наше пътуване и скъси за нас разстоянието му! О, Аллах, Ти Си закрилникът при пътуването и Покровителят в семейството! О, Аллах, моля Те да ме опазиш от трудностите на пътуването, от подтискаща гледка и от лошите обрати в имуществото и семейството!“

А когато се завръщаше, казваше тези думи и добавяше:

آيْبُونُ تَائِبُونَ عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ

„Ааибуне, тааибуне, аабидуне, лираббина хаамидун!“

„Завръщащи се, покаяващи се, обожествяващи нашия Господар, Възхвалящи сме ние!“ [Муслим].

3- От етиката при пътуване е пътника да се възползва от улесненията, като съкращаване на намаза и събирането на определени намази, ако има нужда да ги събира. Също така може да се възползва да обтрива върху мести за период от три денонощия и да не гоее, докато пътува.

²²⁰ Казвал е три пъти: „Аллаху екбер!“.

и при взаимоотношенията с родителите(1);.....

(1) Уважението към родителите и доброто отношение към тях са от най- великите неща, с които човек се доближава до Аллах и от най- големите дела, с които Му се покорява. Нещо повече, Аллах споменава Своето право заедно с правото на родителите и споменава неуважението към тях заедно със съдружаването с Пречистия и Всевишен Аллах. Всевишния Аллах казва: „**И повели твоят Господ да не служите другиму освен Нему, и към родителите добрина!**“ [Ел- Исра (Нощното пътешествие): 23]. И казва също: „**И повелихме на човека да се отнася добре с родителите си... Носи го майка му в слабост връз слабост и го отбива в две години. Бъди признателен на Мен и на родителите си! Завръщането е при Мен.**“ [Люкман (Люкман): 14].

За превъзходството на уважението към родителите свидетелстват религиозните текстове, предава се от ибн Мес'уд /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Попитах Пратеника на Аллах ﷺ „Кое дело е най- обичано за Аллах?“ и той отговори: „**Намаза изпълнен във времето му.**“ Казах: „А след това кое?“ Отговори: „**Уважението към родителите.**“ Казах: „А след това кое?“ Отговори: „**Борбата по пътя на Аллах.**““ [Ел- Бухари и Муслим].

Предава се от Абдуллах ибн Амр, че един човек рекъл: „О, Пратенико на Аллах, давам ти обет да се преселя и да се боря по пътя на Аллах!“ Той попита: „**Живи ли са родителите ти?**“ Отговори: „Да, и двамата.“ Каза: „**Нима искаш награда от Аллах?**“ [Човека] отговори: „Да.“ Каза: „**Върни се при родителите си и съжителствай с тях по най- хубавия начин.**“ [Муслим].

Доброто отношение към родителите е причина за влизане в Дженнета, предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Чух Пратеника на Аллах ﷺ да казва: „**Носа да се влачи [по земята], след това носа да се влачи [по земята], и след това отново носа да се влачи [по земята]**“²²¹!“ Беше попитано: „На кой, о, Пратенико на Аллах?“ Отговори: „**На онзи, при когото родителите му достигнат старост, единия от двамата или и двамата, и след това той не влезе в Дженнета**“²²².““ [Муслим]. Също така Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Бащата е най- добрата врата към Дженнета.**“ [Ет- Тирмизи и ибн Мадже с достоверна верига].

Предава се от Муауие ибн Джахиме /Аллах да е доволен и от двамата/, че [баща му] Джахиме отишъл при Пророка ﷺ и казал: „О, Пратенико на Аллах! Искам да воювам и дойдох да се посъветвам с теб?“ Той му рече: „**Имаш ли майка?**“ Отговори: „Да.“, рече: „**Бъди плътно до нея, наистина Дженнета е в краката ѝ.**“ [Ен- Несай и Ахмед с достоверна верига]. В друг хадис: „**Бъди плътно до нея, наистина Дженнета е под краката ѝ.**“ [Ен- Несай и Ахмед с достоверна верига].

Доброто отношение и уважението към родителите е причина за спечелване на удовлетвореността и задоволството на Всевишния Аллах. Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Удовлетворението на Аллах е в удовлетворението на родителите, и гнева на Аллах е в техния гняв.**“

Уважението към родителите е причина за дълъг живот и размножаване на препитанието. Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Който го радва да бъде дарен с**

²²¹ Фраза използвана в арабския език за силно порицание, в преносен смисъл: „Унизен да бъде!“, „Погубен да бъде!“

²²² Т.е. чрез добротворството, уважението и грижата му към тях.

и при взаимоотношенията с роднините (1);.....

дълъг живот и да му бъде намножено препитанието, нека да почита родителите си и да поддържа родствените си връзки.“ [Ахмед].

Уважението към родителите е причина за всяко добро и за отблъскването на всяко зло.

От доброто отношение и уважението към родителите е:

- 1- Да се издържат, изхранват, обличат, да им се прислужва и да се откликва на призива им.
- 2- Покорството в това, което повеляват, Пратеникът на Аллах ﷺ казва: **„Покорвай се на родителите си, дори да ти повелят да изоставиш земното си²²³, изостави го заради тях...“** [Ел- Бухари в „Ел- едеб ел- муфрад“ с достоверна верига].
- 3- Спускането на крилото на милостта над тях и говоренето им с нежност.
- 4- Да не се обръща човек към тях с имената им.
- 5- Да върви зад тях.
- 6- Да одобрява за тях това, което одобрява за себе си и да ненавижда за тях това, което ненавижда за себе си.
- 7- Да моли Аллах да им опрости, всеки път, когато отправя дуа за себе си.
- 8- Да се почитат приятелите на родителите.

И колкото и да е огромно уважението на човек към родителите му, той не може да им се изплати и да достигне нивото на отплата към тях. Пратеникът на Аллах ﷺ казва: **„Не може да се отплати детето на родителя си, освен ако го намери като роб, откупи го и го освободи.“** [Муслим].

(1) И добрите взаимоотношения с роднините, защото това е най- близко до Дженнета и най- далеч от Дженем. Предава се от Ебу Еюб /Аллах да е доволен от него/, че един бедуин се появил на пътя на Пророка ﷺ и рекъл: „Извести ме за това, което ще ме доближи до Дженнета и ще ме отдалечи от Огъня?“ Той каза: **„Да обожествяваш Аллах и да не съдружаваш нищо с Него, да изпълняваш намаза; да даваш зекята и да поддържаш родствените си връзки.“** [Ел- Бухари и Муслим].

Този, който поддържа родствените си връзки и Аллах поддържа връзка с него- Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: **„Аллах е сътворил творенията, а когато приключил родствените връзки се изправили и Той казал: „Спокойно!“**. Те рекли: „Това е мястото на този, който търси убежище при Теб от прекъсването на родствените връзки.“ Той казал: **„Удовлетворени ли сте, ако Аз поддържам връзка с този, който ви поддържа и прекъсвам връзка с този, който ви прекъсва?“** Отговорили:

²²³ Това е, когато в повелята от тях няма грях, гнет или непокорство към Аллах.

и при взаимоотношенията със съседите (1); и с възрастните (2); и с малките (3); и честитенето на новороденото (4);

„Разбира се, о, Господарю наш!“ Той казал: „Това е за вас!“ След това Ебу Хурейра рекъл: „Ако пожелаете прочетете: „А щом се отвърнете, нима от вас се очаква друго освен да сеете развала по земята и да прекъсвате родствените си връзки?“ [Мухаммед (Мухаммед): 22].

Поддържането на родствените връзки е причина за дълъг живот и разпространение на препитанието. Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „Който желае да му бъде разпространено препитанието и да му бъде удължена следата, нека поддържа родствените си връзки.“ [Ел- Бухари и Ебу Давуд].

Поддържането им се изразява в това да не им се вреди, да не им се нанасят щети, да им се помага финансово, с имущество, да се посещават, да се отправя дуа за тях, да им се повелява одобреното и да им се възбранява порицаното, да им се отправя наставление, или както казва Всевишния Аллах на Своя Пророк: „Предупреди най-близките си роднини...“ [Еш- Шуара (Поетите): 214].

(1) По- рано в „петнадесето наставление“ говорехме за добросъседството.

(2) Почитта и уважението към възрастните са от повелените неща в Исляма. Пратеникът на Аллах ﷺ казва на онзи, който е говорел преди възрастния: „Остави по-възрастния [да говори първи]! Остави по- възрастния!“ [Ел- Бухари и Муслим]. Също така Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „От почитта към Всевишния Аллах е да се почита възрастния мюсюлманин и носителя на Корана [хафъза], който не постъпва с прекомерност или с небрежност към него, и да се почита справедливия управник.“ [Ебу Давуд- достоверен].

Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „Не е от нас този, който не се отнася с милост към малкия от нас и не познава достойнството на възрастния сред нас.“ [Ебу Давуд и Ет- Тирмизи- достоверен].

Към почитта и уважението към по-възрастните спада и уважението към учените, защото те са големи хора, заради знанието и превъзходството им.

(3) От морала в Исляма е милостта и добротворството към малките. Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „Не е от нас този, който не се отнася с милост към малкия от нас...“ [Ебу Давуд и Ет- Тирмизи].

Пратеника ﷺ се навеждал пред малкия, отнасял се нежно към него, играел е с него. Дори държал в себе си внучката си Умаме, по време на намаз. Играел е с Хасен и Хусейн, а на Ебу Умейр – братчето на Енес ибн Малик /Аллах да е доволен от тях/ - е казал: „Я Ебу Умейр, маза феале- н- нугайр.“²²⁴ Ен- нугайр е малко птиче, с което детето си играло и е умряло, с тези думи Пратеникът на Аллах ﷺ разсмивал и забавлявал момчето.

(4) Честитенето на новороденото е от предписания морал в Исляма, защото това

²²⁴ Значение: „О, Ебу Умерйр, какво направи малкото птиче!“

и дуата за берекет при женитба (1); и изказване на съчувствие/съболезнование при беда (2);

засява щастие в сърцето на мюсюлманина. Пратеникът на Аллах ﷺ отправял дуа за берекет и добро за новороденото, както се споменава в достоверния сборник на Муслим. Споменава се от Хасел Ел- Бесрий, че той ﷺ е научил един човек, как да честити за новородено, като му казал: „**Кажы: „Бъди благословен в това, което ти е дарено! Бъди признателен на Даряващия и да достигне зрялост [новороденото], и да бъдеш облагодетелстван с праведността му.**“²²⁵ В друго предание се споменава: "Кажы: "Аллах да го направи да бъде благословено за теб и за общността на Мухаммед ﷺ" [Предава го Ет- Табери с добра верига].

Имам Ен- Неуеуи казва: „Желателно е да се честити новороденото, нашите другари [от нашия мезхеб], казват: "Желателно е да се честити, заради това, което се предава от Ел- Хусейн /Аллах да е доволен от него/, че е научил един човек как да честити, като му казал: „**Кажы: „Аллах да те благослови в това, което ти е дарено! Бъди признателен на Даряващия и да достигне зрялост [новороденото], и да бъдеш облагодетелстван с праведността му.**" А този, на който му бива честитено е редно да отговори: "Теб Аллах да благослови, и за теб да благослови, и да ти надбали Аллах добро, и да те дари със същото, и щедро да ти въздаде награда!" [Ел- Езкяр: 283]

(1) Дуата, която отправяме към оженилия се е тази, която е отправил Пророка ﷺ към Абдуррахман ибн Ауф, той е казал: „**Аллах да те дари с берекет!**“ [Ел- Бухари]. В хадис от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, се споменава, че когато човек се е женил, Пратеникът на Аллах ﷺ му е казал: „**Аллах да те дари с берекет и Аллах да го благослови за теб, и да ви събира в добро!**“²²⁶ [Предават го Ел- Хаким, Ел- Бейхакий, Ебу Давуд и ибн Мажде].

(2) Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Който изкаже съболезнования [или съчувствия] на своя брат вярващ изпаднал в беда, него Аллах ще облече в зелена одежда и благородно ще му завиждат на Съдния ден.**“ Беше попитано: „О, Пратенико на Аллах, какво означава „йюхбер“?“ Отговори: „**Благородна завист.**“ [Предава го Ел- Хатиб в „Тарих Багдад“ и ибн Асакир- има подобен хадис при ибн Ебу Шейбе, хадиса е хасен, Шейх Албани го определя като добър в „Ел- Ируа“ № 15.].

Изказва им съболезнования или съчувствие с неща, с които предполага, че ще утеши страдащите, ще облече тъгата им и ще ги подтикне към удовлетвореност [с предписаната съдба от Аллах] и търпение. Изказва съболезнования или съчувствие с това, което присъства от Пратеника на Аллах ﷺ ако го знае и помни, ако ли не, тогава с каквито и да било негови хубави думи, които не противоречат на божествени закони [шерията] и чрез които се постига целта. От нещата, които присъстват ит Пратеника на Аллах ﷺ е изказването му на съболезнования към дъщеря му: „**На Аллах принадлежи онова, което Той отменя, Негово е онова, което Той дава и всяко нещо при Него е с определен срок. Бъди търпелив и очаквай наградата си то Аллах!**“²²⁷ [Ел- Бухари и Муслим].

Ен- Неуеуи /Аллах да се смил над него/ казва: „Този хадис е най- хубавото нещо, с което човек може да изкаже съболезнования [или съчувствие].“ [Ел- Езкяр]

²²⁵ Виж: Дуи и зикр, стр. 82, дуа/зикр 45).

²²⁶ Виж: Дуи и зикр, стр. 107, дуа/зикр 73).

²²⁷ Виж: Дуи и зикр, стр. 93, дуа/зикр 54).

и останалата ислямска етика, която се споменава (1); и обноските при обличане (2), събличане и обуване (3).....

От това, което присъства са думите на Пророка ﷺ когато влязъл при Умму Селеме [при смъртта на съпруга ѝ Ебу Селеме]: „**О, Аллах, опрости на Ебу Селеме, издигни му степента сред напътените, бъди покровителя на тези от близките му, които оставя след себе си, опрости на нас и на него! О, Господарю на световете, направи гроба му обшитен и го озари за него.**“ [Муслим].

За изказването на съболезнования [и съчувствие] няма определено време, нито до третия ден, нито друго, това, което присъства е, че Пророка ﷺ е изказал съболезнования на семейството на Джеафер след три денонощия.

(1) Ислямът е узаконил и предписал определен морал, за да се придържа мюсюлманина към него през целия си живот, той е предписан за него във всяко едно положение и във всеки един аспект от живота му, примери за това са: Етиката по време на ходене по нужда; етиката при посещение на джамия; етиката при посещение на болен; етиката при сбирки; етиката при образование в религията; етиката при ходене по пътищата; етиката при посещение; етиката при говорене и останалите нрави и морал предписани в него.

(2) Мюсюлманинът спазва предписаната етика по отношение на облеклото си, той не се облича с дрехи, които са определени като харам [забранени] в Исляма, като обличането на коприна и злато от мъжете, обличането на дрехи на славата и надменността, както и тесни, прилепнали по тялото и прозрачни дрехи, които очертават срамните части от тялото [според Исляма /аврет/]. Също така мъжа мюсюлманин стои далеч от това да пуска дрехата си под глезените, защото това е от големите грехове. А жената се придържа към хиджаба и прикриването на тялото си, като наред с това страни от оприличаване с мъжете и с невярващите жени.

(3) Пророка ﷺ обичал да започва отдясно при обуването си, ресанието си, измиването си и останалите неща. Това се предава в Ел- Бухари и Муслим. Когато мюсюлманина се обува, той започва с десния си крак, а когато се събува започва с левия си крак, заради думите на Пратеника ﷺ „**Нека десния крак бъде първия, който обуваш и последния, който събуваш.**“ [Ел- Бухари].

СЕДЕМНАДЕСЕТО НАСТАВЛЕНИЕ

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕТО ОТ СЪДРУЖАВАНЕТО И РАЗЛИЧНИТЕ ГРЕХОВЕ

От тях са седемте пагубни гряха (1)- погубващите грехове, те са: Съдружаването с Аллах (2); магьосничеството (3).....

(1) В един хадис Пророка ﷺ споменава казвайки: „Странете от седем пагубни [смъртни] гряха: Съдружаването с Аллах; магьосничеството; убиването на душа, която Аллах е възбринил, освен по право; яденето на лихвата, яденето от имуществото на сираха; бягането от бойното поле; набеждаването на целомъдрените, праведни и невинни вярващи жени.“ [Ел- Бухари и Муслим].

(2) Пояснихме съдружаването и видовете му в „четвъртото наставление“, нека който желае да погледне там. Предупреждението от съдружаването присъства както в Книгата на Аллах, така и в суннета на Пратеника ﷺ защото то е най- огромния грях и най- големия гнет. Аллах казва предавайки думите на Люкман: **“О, синко мой, не съдружавай с Аллах! Съдружаването е огромен гнет.”** [Люкман: 13] И казва Всевишния Аллах: **“И като знаете това, не сторвайте подобия на Аллах!”** [Ел- Бакара: 22]

Съдружаването с Аллах е най- големия от големите грехове, Пратеникът на Аллах ﷺ казва: **„Да ви известя ли за най- големите от големите грехове?“** Отговорили: „Разбира се о, Пратенико на Аллах.“ Казал: **„Съдружаването с Аллах...“** [Ел- Бухари и Муслим]. И когато ибн Мес'уд го попитал: "Кой грях е най- голям?", той отговорил: **“Да направиш съдружник Аллах, а всъщност Той те е създал.”** [Ел- Бухари и Муслим]. Съдружаването е греха, който Аллах не опрощава [, ако човек умре извършвайки го, непокаял се от него]. Всевишния Аллах казва: **“Аллах не прощава да се съдружава с Него, но освен това прощава на когото пожелае.”** [Ен- Ниса (Жените): 48] Съдружаването е причина човек изобщо да не взеле в Дженнета, Всевишния Аллах казва: **“За онзи, който съдружава с Аллах, възбрани му Аллах Дженнета и неговото място е Огънят.”** [Ен- Маиде (Трапезата): 72]

(3) Магьосничество е всяко нещо, на което причината му е скрита и неясна. Ибн Кудаме /Аллах да се смили над него/ е казал: „То е възли, заклинания и думи, които се изричат или пишат, или се извършва нещо, което да влияе върху тялото на омагьосания, или сърцето му, или разума му, без да има директна връзка с него.“

Магията е много разновидности, тя е реалност и е неверие към Пречистия и Всевишен Аллах. Всевишния Аллах казва: **“...И не бе Сулейман неверник, ала шейтаните бяха неверници, учеха хората на магията...”** И казва – Всевишен е Той: **“...Не учеха никого, докато и двамата не му кажат: “Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!” И [хората] се учеха от тях как да разделят мъжа от жена му, ала с това не вредяха никому, освен с позволенията на Аллах. И се учеха на онова, което им вреди, а не им е от полза. И знаеха, че който го избере, не ще има дял за него в отвъдния живот...”** [Ел- Бакара (Кравата): 102]

Наказанието за магьосника е обезглавяване с меч [след като бъде отсъдено от съдията], както се споменава от тримата сподвижника – Аллах да е доволен от тях -. Не е позволено да се ходи при магьосници, гадатели, екстрасенси, гледачи и да им се вярва.

и убийството (1) на душа, която Аллах в забранил, освен по право; и яденето от имуществото на сирака (2);.....

Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „Три души няма да влязат в Дженнета: пристрастения към виното [алкоголика], прекъсващия родствените връзки и практикуващия магия²²⁸.“ [Предават го Ахмед и Ел- Хахим, който го определя като достоверен, както и Ез-Зехебий].

Не се позволява да се разваля магия с магия. От Джабир /Аллах да е доволен от него/ се споменава, че Пратеникът на Аллах ﷺ бил попитан за ен- нушра [развалянето на една магия с друга] и отговорил: **"Това е от делото на шейтана."** [Предават го Ахмед с добра верига и Ебу Давуд].

Ибн Ел- Кайим /Аллах да се смили над него/ казва: „Ен- нушра- това е да се развали [премахне] магията от омагьосания, то е два вида: Развалянето на една магия с магия като нея, това е от делото на шейтана. Втория: Ен- Нушра [разваляне на магията] чрез рукйе [четене на Коран], търсене на убежище [при Аллах чрез наследените призиви от суннета и дуа] и позволените неща за лечение, това е позволено.“ На многоуважаемия Шейх Абдулазиз бин Баз /Аллах да се смили над него/ има книжка "Кратко послание за магията и лечението ѝ", тя е добра в тази насока.

(1) Всевишния Аллах казва: „А за онзи, който умишлено убие вярващ, възмездие му е Джехеннем, там ще пребивава вечно. Аллах му се гневи и го проклена, и за него е приготвил огромно мъчение.“ [Ен- Ниса (Жените): 93] И казва също: „... , че който убие човек не за човек или заради покварата му по земята, той сякаш е убил всички хора.“ [Ел- Маиде (Трапезата): 32]

И Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „Когато двама мюсюлмани се срещнат с мечовете си, тогава и убиецът и убитият са в Огъня.“ Било речено: „О, Пратенико на Аллах, това е убиецът, но убитият, както му има на него?“ Отговорил: „Той се стремил да убие другаря си.“ [Ел- Бухари и Муслим].

Също така Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „Не престава раба да бъде в просторност в религията си, докато не пролее неприкосновена кръв.“²²⁹ [Ел- Бухари и Ахмед].

(2) Всевишния Аллах казва: „Които поглъщат имотите на сираците несправедливо, те поглъщат в stomасите си огън и ще горят в пламъци.“ [Ен- Ниса (Жените): 10] И казва също: **"И не доближавайте имота на сирака, освен с добронамереност,..."** [Аали Имран (Родът на Имран): 152]

Изяждането на имуществото на сирака е възбранено [харам], то е от големите грехове. Това е, когато е с гнет, но ако попечителя на сирака е беден, за него се

²²⁸ На арабски тук се споменава „و مصدق بالسحر“, което буквално означава: „и вярващия в магията“, но се има предвид: „Практикуващия магия“ и „вярващия на магьосници и гадатели“.

²²⁹ Разяснение: „Какъвто и грях да извърши раба, за него има изход в Исляма и той може да бъде напътен към праведни дела, но убийството на забранена душа е огромен грях, ако го извърши, за него става тясно в религията на Аллах, защото това е пагубен грях и Аллах е обещал сурово наказание за убиеца.“

яденето на лихва (1); бягането от бойното поле (2); набеждаването на целомъдрените, праведни и невинни вярващи жени. (3).....

позволява да яде, но с добро. Всевишния Аллах казва: "...а който е беден, нека яде с приличие [от наследството на сираците]." [Ен- Ниса (Жените): 6]

(1) Всевишния Аллах казва: „О, вярващи, бойте се от Аллах и се откажете от надбавеното чрез лихвата, ако наистина вярвате! А не го ли сторите, очаквайте война от Аллах и от Неговия Пратеник!" [Ел- Бакара (Кравата): 278- 279].

Също така Всевишния Аллах казва: „Които изяждат лихвата, не ще се изправят, освен както се изправя някой, когато сатаната поваля от лудост." [Ел- Бакара (Кравата): 275].

И казва – Всевишен е Той -: „А Аллах позволи търговията и забрани лихварството." [Ел- Бакара (Кравата): 275].

И казва: „Аллах лишава лихвата от благодат, а надбавя за милостинята." [Ел- Бакара (Кравата): 276].

Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „Аллах е проклетел вземащия лихва и даващия лихва.“ [Муслим]. В сборника на Имам Ет- Тирмизи се споменава също: "..., и двамата ѝ свидетели и записващия я." [Веригата е достоверна].

Лихвата е харам във всичките ѝ разновидности, Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „Лихвата е седемдесет и два вида, най- леката от тях е човек да извърши скверност със своята майка.“ [Предава го Ет- Таберани в Ел- Еусет с достоверна верига].

В това съвремие хората наричат лихвата с други имена, например: „полза, изгода“, затова нека мюсюлманина да бъде силно предпазлив.

(2) Всевишния Аллах казва: „А който им обърне гръб в този ден, освен с намерение за бой, или за да премине към друга [ваша] дружина, той вече си е навлякъл гнева на Аллах и мястото му е Джехеннем. Колко лоша е тази участ!" [Ел- Енфал (Придобитото във война): 16].

Бягането от бойното поле е от големите грехове, това е човек да обърне гръб и да побегне, когато редиците се сближат по време на война по пътя на Аллах, защото това е унижение за мюсюлманите и причина за отслабване на силата им, и защото участието е задължение за всеки присъстващ.

(3) Всевишния Аллах казва: „Онези, които набедят целомъдрена жена, наивна и вярваща, те са прокълнати в земния живот и в отвъдния, и за тях ще има огромно мъчение." [Ен- Нур (Светлината): 23].

И казва – Всевишен е Той -: „А на онези, които набедят целомъдрени жени, после не доведат четирима свидетели, ударете осемдесет бича..." [Ен- Нур (Светлината): 4].

И казва – Всевишен е Той -: „А които незаслужено огорчават вярващите мъже и жени, те се нагърбват с клеветата и явен грях." [Ел- Ехзаб (Съюзените племена): 58].

От тези грехове са също: неуважението към родителите (1); прекъсването на родствените връзки (2).....

Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**На онзи, който набеди робиня с прелюбодействие, ще му бъде приложено наказанието на Съдния ден, ако не е така, както казва.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

Дълг на всеки мюсюлманин е да пази езика си от това да набеждава вярващи хора, от вярващите мъже и жени, защото: **„Мюсюлманин е този от чиито език и ръка са спокойно останалите мюсюлмани.“** [Ел- Бухари и Муслим].

(1) Пратеникът на Аллах ﷺ попитал: **„Да ви известя ли за най- големите от големите грехове?“** и споменал от тях **„неуважението към родителите“**. [Ел- Бухари и Муслим].

Също така от Пророка ﷺ присъства: **„Няма да влезе в Дженнета: Непокорния към родителите си, клеветника, пристрастения към виното [алкоголика] и практикуващия магия²³⁰.“** [Предава го Ел- Хаким, а Ез- Зехеби го определя с тази верига като достоверен в книгата си „Ел- Кебаир“].

И присъства в хадис, че Пратеникът на Аллах ﷺ е казал: **„Аллах е проклетел неуважаващия родителите си.“** [Предава го Ен- Несаи с добра верига].

Неуважението към родителите е отхвърляне на хубавото, отричане на одобреното и непокорство на Пречистия и Всевишен Аллах, предпазвай се братко мюсюлманино от неуважението към родителите.

(2) Всевишния Аллах казва: **„А щом се отвърнете, нима от вас се очаква друго освен да сеете развала по земята и да прекъсвате родствените си връзки? Тези са, които Аллах прокле и ги стори глухи и слепи.“** [Сура Мухаммед (Мухаммед): 22- 23]

Пратеникът на Аллах ﷺ казва: **„Няма да влезе в Дженнета прекъсващия родствените си връзки.“** [Ел- Бухари и Муслим].

Прекъсването на родствените връзки се изразява и чрез нанасяне на щети и вреда, чрез липсата на помощ и подкрепка, чрез липсата на добротворство към роднините. Ез- Зейн Ел- Иракий /Аллах да се смиле над него/ казва: "Прекъсването на родствените връзки, това е да се постъпва със злина към роднините." А други казват: "Прекъсването на родствените връзки се изразява чрез изоставяне на добротворството."

На онзи, който е прекъснал родствените си връзки му се възпират делата. Пратеникът на Аллах ﷺ казва: **„Делата на потомците на Адем се представят всеки четвъртък, през нощта на петъка²³¹, и не се приемат делата на прекъснали родствените си връзки.“** [Ахмед].

²³⁰ На арабски тук се споменава „و مصدق بالسحر“, което буквално означава: „и вярващия в магията“, но се има предвид: „Практикуващия магия“ и „вярващия на магьосници и гадатели“.

²³¹ Според Исляма нощта, предхожда деня, така след като залезе слънцето в четвъртък, вече е настъпила петъчната нощ.

и лъжесвидетелстването (1); и лъжата по време на клетва (2);.....

Също така Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Няма грях, който да заслужава толкова много Всевишния Аллах да избърза с наказанието за неговия извършител, още в този свят, заедно с това, което е запазено за него в отвъдното, както за гнета [подтисничеството, несправедливостта] и прекъсването на родствени връзки.**“ [Ет- Тирмизи и ибн Мадже].

(1) Думата ез- зур „الزور“ означава лъжа, лъжесвидетелстване. Аллах описва Своите вярващи раби със Словата Си: „**И които не свидетелстват с измама,...**“ [Сура Ел- Фуркан (Разграничаването): 72]. И казва – Всевишен е Той:- **"И избягвайте скверността на идолите, и избягвайте лъжливото слово!"** [Сура Ел- Хадж (Разграничаването): 30].

Предава се от Ебу Бекра /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Да ви известя ли за най- големите от големите грехове: Съдружаването с Аллах; непослушанието към родителите; лъжливото слово и лъжесвидетелстването.**“ И не престана да го повтаря, докато си рекохме: „Дано да престане.“ [Ел- Бухари и Муслим].

Имам Ез- Зехебий /Аллах да се смилва над него/ казва: "Лъжесвидетеля [говорещия с лъжа] е извършил огромни грехове:

Първия: Лъжа и измислица, а Всевишния Аллах казва: "**Аллах не напътва никой престъпващ, измамник.**" [Сура Гафир (Опрощавания): 28]. [Бел. на преводача: „Тук преведената дума като измамник е "кеззаб", която буквално означава много лъжещ човек.“]

Втория: Той прибягва до гнет и подтисничество [към другия], защото чрез лъжесвидетелстването отнема имущество, чест, та дори и живот на друг.

Третия: Това е гнет и от гледна точка на това, че той се сдобива с имущество, което за самия него е харам [забранено].

Четвъртия: Той си е позволил това, което Аллах му е забранил и го е направил неприкосновено, от имущество, живот и чест. Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**На всеки един мюсюлманин са неприкосновени за другия мюсюлманин имуществото му, живота му и честта му.**“ [Ел- Бухари и Муслим].²³²

(2) Всевишния Аллах казва: „**И не превръщайте своите клетви в измама помежду ви, та да се подхлъзне крак, след като е бил устойчив, и да вкусите злото, задето сте възпирали от пътя на Аллах, и за вас да има огромно мъчение.**“ [Сура Ен- Нехл (Пчелите): 94]. Думата: "дехалян- измама" означава: „измама, хитрост, коварство.“ Абдуллах ибн Умер /Аллах да е доволен и от двамата/ казва: „Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Най- големите грехове са: Съдружаването с Аллах, неподчинението на родителите; убийството и потапящата клетва.**“ [Ел- Бухари и Муслим]

Потапящата клетва е тази, която е смесена с умишлена лъжа, именува се като ел- гамус- потапяща, защото потапя заклелия се в грях.

²³² От книгата: Ел- Кебайр- краткия вариант, стр. 96- 97.

и вредата към съседа (1); и гнета към хората (2); и гнета в убийството (3), имуществото (4);.....

Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „На трима човека Аллах няма да говори на Съдния ден, няма да ги пречисти и за тях ще има мъчително наказание: Спускащия мъж дрехата си под глезените; клеветника и продаващия своята стока с лъжлива клетва.“ [Муслим].

(1) Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „Кълна се в Аллах, не вярва! Кълна се в Аллах, не вярва! Кълна се в Аллах, не вярва!“ Попитали: „Кой о, Пратенико на Аллах?“ Рече: „Онзи чиито съсед не е спокоен от злините му.“ [Ел- Бухари и Муслим].

В предание от Муслим: „Няма да влезе в Дженнета този чиито съсед не е спокоен от пакостите му.“ Т.е. Съседа му не е в спокойствие от злините му.

От дуата, която отправял Пророка ﷺ: „О, Аллах, при Теб търся убежище от лош съсед при дома на постоянното пребиваване, наистина съседа в пустинята се сменя!“ [Ен- Несаи и Ел- Бухари в Ел- Едеб Ел- Муфрад с достоверна верига].

Било съобщено на Пратеника на Аллах ﷺ за една жена, която отслужвала допълнителен намаз през нощта, говееела през деня, вършела праведни дела и раздавала садака, но вредяла на съседите с езика си. Тогава Пратеникът на Аллах ﷺ казал: „Няма добро в нея! Тя е от обитателите на огъня!“ Друга жена е изпълнявала предписания й задължителен намаз, раздавала е залъци храна, но не вредяла на никой, за нея Пратеникът на Аллах ﷺ казал: „Тя е от обитателите на Дженнета!“ [Ел- Бухари в Ел- Едеб Ел- Муфрад с достоверна верига].

И казва ﷺ „Който вярва в Аллах и в Съдния ден да не вреди на съседа си,“ [Ел- Бухари и Муслим].

(2) Гнета е от най- големите грехове, Всевишния Аллах казва: „А угнетителите нямат нито покровител, нито избавител.“ [Еш- Шура (Съвещанието): 8].

А Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „Гнета е тъмнини на Съдния ден.“ [Ел- Бухари и Муслим].

И Всевишния Аллах казва: "Вина имат само онези, които угнетяват хората и престъпват по земята без право. За тях има болезнено мъчение.“ [Еш- Шура (Съвещанието): 42].

(3) Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „На всеки един мюсюлманин са неприкосновен за другия мюсюлманин, имуществото му, живота му и честта му.““ [Ет- Тирмизи, определя го като добър].

Вече пояснихме този хадис, когато говорехме за отнемането на човешки живот без право.

(4) Всевишния Аллах казва: "И не яжте своите имоти помежду си с измама, и не ги подхвърляйте на съдиите,..." [Сура Ел- Бакара (Кравата): 188] А Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „Който угнети дори с длан земя, за него Аллах ще направи я направи увита около върта му от седемте земи на Съдния ден.“ [Ел- Бухари и Муслим].

и честта (1); и приемането на опияняващи неща (2); и комара и игрите на късмет (3); и одумването (4);.....

Също така Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Наистина група хора се разпореждат с имуществото на Аллах без право, за тях ще бъде огъня на Съдния ден.**“ [Ел- Бухари]. Тук спада и отнемането от имуществото на хората чрез рушвет, подкуп, измама във взаимоотношенията, кражба, нападение по пътищата, оцетяване по време на мерене и теглене.

(1) Всевишния Аллах казва: „**А които незаслужено огорчават вярващите мъже и жени, те се нагърбват с клеветата и явен грях.**“ [Ел- Ехзаб (Съюзените племена): 58]. И казва Всевишния Аллах: **"И не се дебнете, и не злословете един за друг!"** [Ел- Худжурат (Стаите): 12]

Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Наистина, най- лошият от хората по положение при Аллах е този, който хората са изоставили, за да се предпазят от злините му**²³³.“ [Ел- Бухари и Муслим]. Също така Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Аллах ненавижда нечестивеца [в думите и делата си], непристойния [в думите си].**“ Също така Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Мюсюлманина е брат на мюсюлманина, не го угнетява, не го изоставя [на друг да му вреди], не го презира. Достатъчен грях за човек е да презира своя брат мюсюлманин.**“ [Муслим]. Също така Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Ругането на мюсюлманина е нечестивост, а убиването му е неверие.**“ [Ел- Бухари и Муслим]. От гнета към хората е да се одумват, клеветят и набеждават с лъжи.

(2) Пиенето на опияняващи течности и дрогирането с наркотици е от големите грехове. Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Всяко опияняващо нещо е харам (забранено). При Аллах има обет, който консумира опияняващи неща, да го напои от тинету- л- хабал.**“ Попитали: „О, Пратенико на Аллах, а какво е тинету- л- хабал?“ Отговорил: „**Потта на обитателите на огъня или течностите от телата на обитателите на огъня.**“ [Муслим и Ен- Несаи].

(3) Всевишния Аллах казва: „...**виното, играта на късмет, кумирите и стрелите са мръсотия от делото на сатаната. Странете от нея,...**“ [Ел- Маиде (Трапезата): 90] Али и ибн Умер /Аллах да е доволен от тях/ казват: "Заровете са от играта на късмет." Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Който играе с зар, той все едно е потопил ръката си в свинско месо и в кръвта му.**“ [Муслим]. Всяка игра, в която има комар/хазарт е харам [забранена], хазарта е нещо, чрез което се отнема [несправедливо] богатството.

(4) Одумването/злословенето [на арабски الغيبة - ел- гибех] е да споменеш своя брат с това, което не желае. Всевишния Аллах казва: „...**и не злословете един за друг! Нима на някого от вас ще се хареса да яде плътта на мъртвия си брат? Вие се отвращавате от това.**“ Предава се от Ебу Хурейра /Аллах да е доволен от него/, че Пратеникът на Аллах ﷺ казал: „**Знаете ли какво е одумването?**“ Отговорили: „Аллах и Неговият Пратеник знаят най- добре.“ Казал: „**Да споменеш своя брат с това, което не харесва.**“ Един човек попитал: „Какво мислиш ако това, което говоря

²³³ Тук използваната дума за злини е „фехш“, която повече се отнася за непристойни думи съдържащи нечестивост и грях, но наред с това обхваща и делата.

и клеветата (1); и останалите неща, които Аллах е възбраниял или е възбраниял Неговият Пратеник ﷺ(2).....

го има в моя брат?“ Казал: „Ако го има в него това, което говориш, ти го одумваш [злословиш по негов адрес], а ако го няма, ти го клеветиш.“ [Муслим]. Предава се от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че е казала: „Казал на Пророка ﷺ „Стига ти от Сафийе еди-кое си и еди-кое си.“ – т.е. заявила, че тя е ниска – „Той [ми] каза: „Ти изрече думи, които ако бъдат смесени с водата на морето, ще я замърсят.“ И веднъж му говорех за един човек и той рече: „ Не обичам да ми говориш за хората, наистина при мен е това и това.“ [Предават го Ебу Давуд и Ет- Тирмизи- достоверен]. Предава се от Енес /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Когато бях възнесен към небето, видях хора с нокти от мед да раздират лицата и гърдите си, тогава рекох: „О, Джибрил, кои са тези?“ Отговори: „Това са онези, които са яли платта на хората²³⁴ и са посягали на честта им.“ [Ебу Давуд- достоверен].

(1) Клеветата [на арабски النميمة „ен- немиме“- клевета, сплетня]- това е да се разпространяват определени думи сред хората с цел злепоставяне, оронване на честта и престижа. Всевишния Аллах казва: „И не се покорявай на онзи, който все се кълне и е жалък, клеветник, който разнося сплетни,...“ [Ел- Калем (Калемът): 10- 11] Предава се от Хузейфе /Аллах да е доволен от него/, че Пратеникът на Аллах ﷺ казал: „Няма да влезе в Дженнета клеветникът!“ [Ел- Бухари и Муслим]. Предава се от ибн Мес’уд /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ казал: „Да ви известя ли какво е ел- адах²³⁵? Това е клеветата разпространяваща се между хората.“ !“ [Муслим] Клеветата е причина за наказание в гроба, Пратеникът на Аллах ﷺ казва за двамата обитателни на два гроба: „Що се отнася до единия, той е разносял сплетни.“ [Ел- Бухари и Муслим].

(1) Нещата, които са харам [забранени] в шериата на Аллах са много, от най- пагубните са:

1- Нововъведенията [бид’ат]- Пратеникът на Аллах ﷺ казал: „Който измисли в тази наша религия нещо, което не е от нея, то ще бъде отхвърлено.“ [Ел- Бухари и Муслим]. А при Муслим се споменава също: „Който ивърши дело, което не е според тази наша религия, то ще бъде отхвърлено.“ На мюсюлманина му е заповядано да следва [ел- иттиба’а] и да не въвежда и измисля [ел- ибтида’а]. Пратеникът на Аллах ﷺ казал по време на хутбетата [проповедите] си: „Предпазвайте се от новоизмислените неща [вмъкнатите неща в религията], защото всяко новоизмислено нещо е нововъведение, и всяко нововъведение е заблуда.“ [Ебу Давуд и Ет- Тирмизи].

2- Изобразяването- изобразяването на одушевени неща, имащи душа е харам [забранено]. Пратеникът на Аллах ﷺ казал: „Всевишния Аллах казва: „А кой е по- голям угнетител от онзи, който отива и създава като моите творения! Нека да създадат царевично зрънце или зърно, или ечемик.“ [Ел- Бухари и Муслим].

Предава се от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че Пратеникът на Аллах ﷺ казал: „Хората с най- тежко наказание на Съдния ден ще бъдат онези, които създават подобия на творението на Аллах.“ [Ел- Бухари и Муслим].

²³⁴ Т.е. одумвали са ги и са ги споменавали с неща, за които те не са искали да се говори.

²³⁵ Клевета, измисляне на лъжи за определен човек.

Предава се от ибн Аббас /Аллах да е доволен от двамата/, че е казал: „Чух Пратеникът на Аллах ﷺ да казва: „**Всеки един правещ изображения [на одушевени неща] ще бъде в огъня. Всяко едно изображение , което е направил ще има душа и ще бъде наказван с него в Джехеннем.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

И Пратеникът на Аллах ﷺ да казва: „**На онзи, който направи изображение [на одушевено нещо] през земния живот, ще му бъде възложено [на Съдния ден] да му вдъхне душа, но няма да може да му вдъхне.**“ [Ел- Бухари и Муслим].

Предава се от Муслим, от Ебу Ел- Хейядж, че е казал: „Али ми каза: "Изпращам те с това, с което ме изпрати Пратеникът на Аллах ﷺ „Не оставяй нито едно изображение, което да не си заличил и нито един издигнат гроб, който да не си изравнил.“

Харам е [забранено е, грях е] за мюсюлманина да прави изображения на одушевени неща, независимо дали е чрез рисуване, скулптиране, използване на съвременна техника и т.н.²³⁶

И останалите неща, които са забранени в божествените закони на Аллах, като бръсненето на брадата, пускането на дрехата под глезените [за мъжете] и подкупа.

²³⁶ Многоуважаемия Шейх Абдул- Азиз ибн Баз има кратко послание със заглавие: „Ел- Джеуаб Ел- Муфид фи хукм ет- тесуир.“ – „Полезен отговор за постановлението на изображенията.“

ОСЕМНАДЕСЕТО НАСТАВЛЕНИЕ

ПОДГОТВЯНЕТО НА МЪРТВЕЦ И ДЖЕНАЗЕ НАМАЗА²³⁷ ЗА НЕГО

Представяме ти подробно информацията (1) за това:

Първо: Узаконено е да се напомня на умиращия човек да казва „ля иляхе илляллах [телкин], заради думите на Пророка ﷺ

„Напомняйте на умиращите сред вас да казват: „Ля иляхе илляллах“.“ Предава го Муслим в достоверния си сборник. (2).

Това, което се има предвид в този хадис с „умиращите“ е: „Тези, при които настъпва смъртта, те са онези, при които има признаци, че умират. (3).

Второ: Когато се установи, че човек е умрял (4) му се затварят очите (2).....

(1) Шейха */Аллах да се смиле над него/* тук в това наставление прибъгва до подробно разглеждане на разпоредбите за подготвянето на мъртвеца, дженазе намаза [и погребението], съблюдавайки голямото невежество на хората в това отношение.

(2) Защото, на когото последните му думи от земния живот са „ля иляхе илляллах“, ще влезе в Дженета. В предание при ибн Хиббан се споменава: **„Напомняйте на онези от вас, при които настъпва смъртта да казват: „Ля иляхе илляллах“.** Онзи, на когото последните му думи са „ля иляхе илляллах“ ще влезе в Дженета през един ден от цялото време, дори и да го застигне преди това онова, което го застигне [от наказание].“ А Ебу Давуд и Ел-Хаким предават от Муаз */Аллах да е доволен от него/*, че е казал: "Пратеникът на Аллах ﷺ каза: **„Този, на когото последните му думи са „ля иляхе илляллах“ ще влезе в Дженета.“**

(3) Който се намира при човек, при когото настъпва смъртта, трябва да говори само добро. Пратеникът на Аллах ﷺ каза: **„Когато сте при болен човек или при такъв, при който настъпва смъртта, говорете добро, защото меляйкетата казват „Амин!“²³⁸ на това, което вие казвате.“** [Муслим].

(4) Това се постига чрез известие за смърт от лекар или чрез явните признаци, че е умрял.

(5) Суннет е да се затворят очите на умрелия и да е отправя дуа за него, заради хадиса от Умму Селеме */Аллах да е доволен от нея/*, тя казва: "Пратеникът на Аллах ﷺ влезе при Ебу Селеме, а погледа вече му се бе втренчил. Той затвори очите му, след което рече: **„Когато душата бъде отнета, погледа я следва.“** Част от семейството му надигнаха глас и той рече: **„Не зовете против вас, освен с добро, наистина меляйкетата казват „Амин!“ на това, което вие казвате.“** След това рече:

²³⁷ Молитва на умрял човек.

²³⁸ Означава: „Откликни о, Аллах!“

и му се връзва брадичката (1), защото това присъства в суннета.

Трето: Задължение е умрелия мюсюлманин да бъде изкъпан с гусл (2), с изключение на шехида, които е умрял по време на битка, той нито се къпе с гусл, нито му се отслужва дженазе намаз, а се погребва с дрехите му. Така е защото Пророка ﷺ не е повелил да бъде извършен гусл на загиналите по време на битката Ухуд, нито им е отслужил дженазе намаз (3).

Четвърто: Начина на извършване на гусл на умрял човек: Прикрива му се аврета [мястото от коленете до пъпа] (4).....

„О, Аллах, опрости на Ебу Селеме, издигни му степента сред напътените, бъди покровителя на тези от близките му, които оставя след себе си, опрости на нас и на него! О, Господарю на световите, направи гроба му обшитен и го озари за него.“ [Муслим].

Също така от суннета е да се покрие с нещо цялото тяло, заради хадиса от Айша /Аллах да е доволен от нея/, която споменава, че: „Когато Пратеникът на Аллах ﷺ умря, бе покрит.“ [Ел- Бурари и Муслим].

(1) Завръзването на челюстите с връзка или нещо подобно е суннет, за да не влиза въздух или вода при миенето и за да не погрознява лицето му.

(2) Заради думите на Пратеникът на Аллах ﷺ за сподвижника умрял по време на ихрам²³⁹: „Извършете му гусл с вода и сидр [лотос].“ [Ел- Бурари и Муслим]. Също така той ﷺ казал при смъртта на дъщеря си Зейнеб /Аллах да е доволен от нея/: „Извършете ѝ гусл, като я измивате три пъти или пет, или седем, или повече от това.“ [Ел- Бурари].

(3) Както присъства това в достоверните хадиси. Предава се от Джабир /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „Погребете ги [т.е. шехидите при битката Ухуд] с кръвта им [по тях] и не им извършвайте гусл.“ [Ел- Бурари]. В друго предание се споменава: „Аз свидетелствам за тези [т.е. шехидите при битката Ухуд], обвинете ги с кръвта по тях, защото няма да има човек, който да е бил ранен заради Аллах и на Съдния ден да не дойде с раната си, тя ще кърви, цвета ще бъде цвят на кръв, но миризмата ще му бъде миризма на миск [мускус].“ [Ел- Бейхакий с достоверна верига]. Предава се от Енес, че е казал: „Шехидите при [битката] Ухуд не бяга изкъпани с гусл, бяха погребани с кръвта по тях и не бе им отсузен дженазе намаз.“ [Ебу Давуд с достоверна верига].

(4) Защото аврета при мъртвия е като аврета при живия. Довод е хадиса от Али /Аллах да е доволен от него/: „Не поглеждай към бедрото на живия и на мъртвия.“ [Ебу Давуд].

²³⁹ Положение, про което човек извършва умра или хадж и за него са забранени определени неща, които до преди влизането в ихрам са му били позволени.

след това се надига малко и се натиска стомаха му (1) с лек натиск (2), след това човека, който го мие увива парче плат около дланта си (3) или нещо подобно на парче плат и изчиства срамните части от мръсотии (4). След това му извършва абдест като абдеста за намаз (5), след това измива главата и брадата му с вода и сидр (6), или подобни на него неща [например сапун, балсам и т.н.], след това измива дясната му страна и след това лявата, и извършва същото втори и трети път. (7) При всеки път на миене се прекарва ръката през корема [с лек натиск], и ако излезе нещо се измива, а мястото [от което излиза, ако има нужда] се запушва с памук или нещо подобно. А ако и така не може да се спре, тогава с гореща глина (8) или със съвременни медицински неща, като медицинска лепенка и подобните на нея неща.....

(1) За да може да излязат нечистотиите от стомаха, които са тръгнали да се отделят.

(2) Защото трябва да се отнасяме към тялото на мъртвия със сътрадание и милост. Неприкосновеността на умрелия е като неприкосновеността на живия, Пратеникът на Аллах ﷺ казва: „**Чупенето на кост на умрял човек е като чупенето ѝ, когато е жив.**“ [Ахмед].

(3) За да не се докосват с ръка срамните части на умрелия, защото погледа към тях е грях, а какво остава за докосването им.

(4) От изчистването на мръсотии е да се измие половия орган.

(5) Заради това, което присъства от Умму Утийе, че Пророка ﷺ казал относно извършването на гусл на дъщеря му: „**Започнете с дясната ѝ страна и с частите на абдеста от нея.**“ [Ел- Бурари и Муслим].

Започва се с частите, които се измиват по време на абдест по отношение на гусуля, който е свързан с абдеста, и се започва с дясната част от частите, които не се измиват по време на абдест. Учените правят изключение за изплакването на устата и измиването на носа и казват, че не се извършват, защото водата може да проникне до стомаха [и да излязат нечистотии].

(6) Заради думите на Пратеника ﷺ за човека умрял в ихрам: „**Извършете му гусл с вода и сидр [лотос].**“ [Ел- Бурари и Муслим].

(7) Заради думите на Пратеника ﷺ: „**Измийте я три, пет, седем или повече пъти, ако видите, че има нужда от това.**“ [Ел- Бурари и Муслим].

(8) Глина, която е хубава, чиста от пясък и примеси, защото когато е чиста от примеси, тя се схваща добре и възпрепятства излизането на мръсотии.

И повтаря измиването му, ако не се измие с три пъти, тогава увеличава до пет или до седем пъти (1). След това се подшушава с плат [или хавлия] и се парфюмира [с миск или парфюм без алкохол] при местата наречени ел-мегабин²⁴⁰ и местата, на които е извършвал седжде (3). И ако се парфюмира цялото тяло (4), това е хубаво, а парчетата кефин ги ароматизира с дим от бахур (5). Ако мустаците и ноктите са му дълги, може да ги скъси/отреже, но и да не го направи няма проблем. Не се реше косата и не се бръснат/подстригват космите по срамните места, нито се обрязва, защото за това няма довод. На жената косата се прави на три плитки и се пуска надолу зад тялото ѝ. (6)

Пето: Обличане на умрелия в кефин. Най- доброто е мъжа да бъде увит в три бели парчета плат, в които няма нито риза, нито чалма (7), както е направено с Пророка ﷺ като се поставят едно над друго.

(1) Както е направено с Пророка ﷺ [Предава се от Ахмед].

(2) Ел- Мегабин- като вътрешната сгъвка на колената, подмишниците и пъпа- тези места се парфюмират заради това, което присъства от ибн Умер /Аллах да е доволен от него/.

(3) Пармюмират се местата, на които човек е извършвал седжде от почит към тях.

(4) Защото Енес е бил намазан [по цялото тяло] с миск, също така ибн Умер /Аллах да е доволен от тях/, когато умрял е бил намазан [целия] с миск.

(5) Три пъти- заради думите на Пратеника ﷺ „**Когато ароматизирате мъртвец с дим , ароматизирайте го три пъти.**“ [Предава се от Ахмед и ибн Ебу Шейбе]. Това се отнася за мъртвец, който не е в ихрам.

(6) Заради хадиса от Умму Утийе, която казва: „и сросохме косата ѝ на три пъти“, а в друго предание: „и направихме косата ѝ на три плитки, две отзад и една от перчема ѝ, след това ги поставихме зад нея.“ [Ел- Бухари и Муслим].

(7) Заради хадиса от Айша /Аллах да е доволен от нея/, тя казва: „Пратеникът на Аллах ﷺ бе облечен в кефин, в три бели йеменски парчета плат от [село] Сехул, които бяха от памук. Сред тях нямаше нито риза, нито чалма, беше обвит с тях около тялото.“

²⁴⁰ Ел- Мегабин- всяко място, до което трудно достига вода, като подмишници, пъп и т.н.

И ако се облече с долно парче [на арабски: изар- от пъпа надолу] и с риза, и след това се увие в едно парче плат става, няма проблем за това. А жената се облича в пет парчета кефин: Дир'ун [риза при жените, която покрива цялото тяло и краката], забратка/покривало на главата, горна риза и две парчета кефин, с които се увива цялото тяло (1). Малкото момче се обвива в от едно до три парчета кефин, а малкото момиче се облича в риза [от кефин] и две парчета, в които да се увие.

Задължението по отношение и на двама е да бъдат увити поне в едно парче кефин, което да покрива цялото тяло на умрелия [заедно с главата и краката].(2) Но ако умрелия е бил в ихрам, извършва му се гусл с вода и сидр и се увива в двете парчета ихрам или в друго, но се се покриват главата и лицето и не се парфюмира, защото ще бъде възкресен на Съдния ден правещ телбийе²⁴¹, както се споменава това в достоверен хадис от Пратеника на Аллах ﷺ(3)

(1) Ибн Ел- Мунзир /Аллах да се смилу над него/ казва: „Повечето от дарените със знанието, от които черпим наука са на мнение, че жената се облича в пет парчета кефин- това се предава в Ел- Бухари и Муслим. Това е желателно, защото жената се облича и прикрива повече по време на земния си живот отколкото мъжа, а и частите от тялото, които трябва да прикрива са повече отколкото на мъжа, и това важи и за след смъртта. Също така, имайки предвид, че ѝ се позволява да облича шити дрехи по време на ихрам, и това е през всички периоди на живота ѝ, то след смъртта ѝ тя има право на същото, за разлика от мъжа. Така между тях [мъжа и жената] има разлика в обличането им с кефин след смъртта, така както има разлика по време на живота им.²⁴²

(2) Както е бил увит в една дреха Хамза /Аллах да е доволен от него/ по време на битката при Ухуд, и както е бил увит в една дреха Мус'аб ибн Умейр. [Ел- Бухари и Муслим]. И защото задължителното е да се скрие тялото на умрелия с кефин.

(3) Заради хадиса от ибн Аббас /Аллах да е доволен от него/: „Докато един човек стоеше на Арафат [на камилата си], падна и тя му счупи врата. Тогава Пророка ﷺ каза: „Измийте го с вода и сирд и го увийте в две дрехи.“ В друго предание: „**в двете му дрехи [двете му парчета ихрам], и не го мажете с благоуханни неща.**“ В друго предание: „**Не го парфюмирайте, не му покривайте главата, нито лицето, наистина той ще бъде възкресен на Съдния ден правейки телбийе.**“ [Ел- Бухари и Муслим]

²⁴¹ Казвайки: „Леббейкеллахумме леббейк...“ до края на телбийето.

²⁴² Ел- Мугни (3/391).

И ако човека в ихрам е жена, тя се увива в кефин като останалите, но без да се парфюмира и без да се покриват лицето и ръцете [до китките] ѝ с кефина, с който ще се увива (1), по същия начин, както бе описано по-рано, че жената се облича в кефин.

Шесто: Хората, които имат най-голямо право да му извършат гусл, да му изпълнят дженазе намаз, са тези, които е завещал да извършат това (2). След това е бащата, след това дядото, след това от най-близкия към по-далечния роднина по ред от наследниците (3)- това е по отношение на мъжа.

По отношение на жената, най-голямо право има човекът, който е завещала да извърши това, след това майката, след това бабата, след това от най-близкия към по-далечния роднина по ред от жените. Всеки един от двамата съпрузи има право да извърши гусл на другия (4), защото на Ебу Бекр Ес-Сиддик */Аллах да е доволен от него/* е извършен гусл от съпругата му (5),.....

(1) Заради думите му ﷺ **„Жената в ихрам не облича никаб нито ръкавици.“** [Ел-Бухари]. Така, както жената в ихрам не покрива лицето и ръцете си [до китките] с шити неща, по същия начин не се покриват след като тя умре по време на ихрам.

(2) Както е завещал Ебу Бекр Ес-Сиддик да му извърши гусл неговата съпруга Есма */Аллах да е доволен от нея/*. Това се предава от Малик в Ел-Муветта. Също така Енес */Аллах да е доволен от него/* завещал на ибн Сирин */Аллах да се смил над него/* да му извърши гусл.

(3) Заради думите на Пратеникът на Аллах ﷺ **„Да го извърши най-близкия до него [роднина], ако знае.“** [Предават го Ахмед и други].

(4) Заради това, което присъства от Айша */Аллах да е доволен от нея/*, тя казва: „Ако ми предстоеше да преживея занапред това, което вече съм преживяла, нямаше да бъде извършен гусл на Пророка ﷺ от друг, освен от жените му.“ [Ебу Давуд и ибн Мажде]. И заради това, което присъства също от нея, тя казва: **„Пратеника ﷺ се върна при мен от едно дженазе при Ел-Бекиа²⁴³, а аз чувствах главоболие и казвах: „Ох, главата ми!“ Тогава той рече: „Не, по-скоро аз [казвам]: „Ох, главата ми!“ Нима за теб е лошо да умреш преди мен и аз да ти извърша гусл, да те облека в кефин, да ти отсужа дженазе намаз и да те погребя?!“** [Ел-Бухари, Ахмед, Ед-Дар Ел-Кутний].

(5) Есма бинт Умейс Ел-Хусеймийе */Аллах да е доволен от нея/*- тя била приела Исляма отпреди - още в Мекка - и се преселила с Джеафер */Аллах да е доволен от него/*, съпруга ѝ. Щом той умрял като шехид, за нея се оженил Ебу Бекр, и щом и той умрял за нея се оженил Али */Аллах да е доволен от всички тях/*.

²⁴³ Гробищата в гр. Медина.

и защото Али /Аллах да е доволен от него/ е извършил гусл на съпругата си Фатима /Аллах да е доволен от нея/. (1)

Седмо: Начина на изпълнение на дженазе намаз:

Той има четири текбира, прави се първия текбир [казва се „Аллаху екбер!“ и се вдигат ръцете наравно с раменете или ушите], чете се сура Ел- Фатиха, и ако се прочете след нея друга къса сура или един- два айета, това е добро, защото за това присъства достоверен хадис от ибн Аббас /Аллах да е доволен и от двамата/ (2). След това се прави втори текбир²⁴⁴ и се отправя благослов на Пророка ﷺ, така както се отправя по време на ет- тешеххуд в намаза²⁴⁵. След това се прави трети текбир и се казва: „О, Аллах, опрости живия измежду нас и мъртвия, и присъстващия, и отсъстващия, и малкия, и големия, и мъжа, и жената! О, Аллах, когото си оставил жив измежду нас, остави го да живее с Исляма, а когото си прибрал измежду нас, прибери го с вярата!“²⁴⁶ (3). [И казва още:] „О, Аллах, опрости му, смили се над него, спаси го, извини го, окажи му щедър прием, разшири за него вдоха, измий го с вода, сняг и скреж, пречисти го от греховете, както пречистваш бяла дреха от мръсотия. Дари му в замяна дом по- добър от неговия дом, семейство по- добро от неговото семейство, въведи го в Дженнета и го опази от наказанието в гроба и наказанието в огъня, и направи гроба му

(1) Предава го ибн Ел- Мунзир.

(2) Това е хадиса от Талха ибн Абдуллах ибн Ауф, който казва: „Отслужих дженазе намаз зад ибн Аббас /Аллах да е доволен и от двамата/ и той прочете Откриващата сура на Книгата [Ел- Фатиха] и [друга] сура, четеше ги така, че ние да ги чуваме²⁴⁷. Когато свърши [с намаза] аз го хванах за ръка и го попитах [защо четеше на по- висок глас], той отговори: "За да знаете, че това е суннет²⁴⁸." [Ел- Бухари, Ебу Давуд и Ен- Несаи].

(3) Тази дуа присъства в хадис от Ебу Хурейра, който казва: „Когато Пратеникът на Аллах ﷺ изпълняваше дженазе намаз, казваше: „...“ [Ибн Мадже и Ел- Бейхакий с достоверна верига].

²⁴⁴ Според част от учените при втория, третия и четвъртия текбир ръцете се вдигат както при първия, а при друга част не се вдигат. Ако не се вдигат няма проблем, но по- превъзходното е да се вдигат.

²⁴⁵ Т.е. четат се „Аллахумме салли...“ и „Аллахумме барик...“

²⁴⁶ Виж: Дуи и зикр, стр. 90, дуа 53). – там я има на арабски и с транскрипция.

²⁴⁷ Т.е. на не толкова тих глас, че се чувал от хората зад него, но не ги е чел на силен глас.

²⁴⁸ Т.е. да се чете сура след Ел- Фатиха по време на дженазе намаз.

обширен и го освети за него.²⁴⁹ (1). „О, Аллах, не ни лишавай от награда заради него и не ни вкарвай в заблуда след него.“ (2). След това прави четвърти текбир и дава един селям надясно.²⁵⁰

Суннет е да се вдигат ръцете при всеки един текбир (3). Ако умрелия човек е жена, се казва [в женски род]: „О, Аллах, опрости й...“ - до края.²⁵¹, а ако се кланя на двама човека [на веджъж] се казва: „Аллахумме- гфир лехума...“, и ако са повече от двама се казва: „Аллахумме- гфир лехум...“ - до края²⁵².

А когато е малко дете (4), вместо да се отправя дуа за него, да му се опрости, се казва:

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطًا وَدُخْرًا لِدِينِهِ، وَشَفِيعًا مُجَابًا، اللَّهُمَّ ثَقِّلْ بِهِ مَوَازِينَهُمَا، وَأَعْظِمْ بِهِ أَجْرَهُمَا،
وَأَلْحِقْهُ بِصَالِحِ الْمُؤْمِنِينَ، وَاجْعَلْهُ فِي كِفَالَةِ إِبْرَاهِيمَ، وَقِهِ بِرَحْمَتِكَ عَذَابَ الْجَحِيمِ،

**Аллахумме- дж'алху фератан (5) уе зехран ли уалидейхи,
уе шефиан муджабан! Аллахумме секкил бихи меуазинехума,
уе еазим бихи уджурахума, уе елхикху бисалихи- л- му'минин,
уе- дж'алху фи кефалети Ибрахим, уе кихи бирахметике азабе-
л- джехим!**

(1) Тази дуа присъства в хадис от Ауф ибн Малик /Аллах да е доволен от него/, той казва: Пратеникът на Аллах ﷺ изпълни дженазе намаз на едно погребение и запомних от него дуата му, той каза: „.....“ [Муслим, Ен- Несаи и ибн Мадже].

(2) Това е част от хадиса от Ебу Хурейра, споменат преди малко.

(3) Имам ибн Ел- Кудама /Аллах да се смили над него/ казва: „Учените са единодушни, че изпълняващия дженазе намаз вдига ръцете си по време на извършването на първия текбир, а ибн Умер /Аллах да е доволен и от двамата/ е вдигал ръцете си по време на всеки текбир.“²⁵³

(4) [Използваната на арабски дума в текста] Ел- ферат означава малко дете.

(5) Т.е. предхождащ ги, подготвен да бъде в тяхна полза на Съдния ден.

²⁴⁹ Виж: Дуи и зикр, стр. 90, дуа 53).

²⁵⁰ Според част от учените при дженазе намаза се дава само един селям, а според други, като Ебу Хание се дават два, както при другия намаз.

²⁵¹ Дуата се заучава и се казва на арабски, сменяйки рода в арабския текст. Но наред с това човек трябва да наизусти и значението й, за да знае за какво се моли.

²⁵² Аллахумме- г- фир лехума- това е двойствено число, а „Аллахумме- гфир лехум“ е множествено число.

²⁵³ Ел- Мугни (3/417).

""О, Аллах, направи го да бъде преди родителите си [в Дженнета] и да е запаз и приет застъпник за тях [при Теб]! О, Аллах, направи тежки везните им с него, увеличи чрез него наградата им, събери го с праведните вярващи предци, направи го да бъде под попечителството на Ибрахим и чрез Твоята милост го пази от наказанието в Джехеннем!"

От суннета е имама да застане при главата на мъжа и по средата на жената (1), и когато се изпълнява дженазе на повече от един мъртвец мъжа да бъде от страната на имама, а жената от страната към кибле. И ако има с тях момче, то се поставя пред жената, след това се поставя жената и след нея малкото момиче. (2). Главата на момчето се поставя наравно с главата на мъжа, а при жената средата ѝ се поставя наравно с главата на мъжа. По същия начин е с малкото момиче, главата ѝ е наравно с главата на жената и средата ѝ е наравно с главата на мъжа. Всички отлужващи намаза трябва да бъдат зад имама, като изключение е само ако е останал един човек, който няма възможност да застане зад имама, той застава вдясно от имама.

(1) Предава се от Ебу Галиб Ел- Хаййят, че е казал: „Присъствах с Енес ибн Малик, когато той изпълни дженазе намаз на един човек, той застана при главата му. Когато човека бе понесен донесоха една жена от Курейш и му рекоха: „О, Ебу Хамза, това е погребението на Еди- коя си дъщерята на еди- кой си, отслужи и дженазе намаз.“ Той стана и ѝ отслужи дженазе намаз заставайки по средата ѝ. Сред нас бе Ел- Аля ибн Зийяд Ел- Адеуи, виждайки разликата в заставането му при мъжа и жената каза: „О, Ебу Хамза, така ли заставаше Пратеникът на Аллах ﷺ както ти застана, и при жената както ти застана?“ Отговори: „Да.“ [Ебу Галиб] разказва: „Ел- Аля се обърна към нас и рече: „Запомнете!“ [Ебу Давуд, Ет- Тирмизи и ибн Мадже].

(2) Заради това, което присъства от Нафия, от ибн Умер, че е изпълнил дженазе намаз на девет човека едновременно, поставил мъжете да са откъм имама а жените откъм кибле, наредил ги на една редица. И Умму Кулсум, дъщеря на Али и съпруга на Умер ибн Ел- Хаттаб била поставена заедно с нейн син на име Зейд за дженазе намаз, тогава имам бил Сеид ибн Ел- Аас, а сред хората са били ибн Аббас, Ебу Хурейра, Ебу Сеид и Ебу Катаде. Момчето било поставено откъм имама [след мъжете и преди жените] и един човек разказва: „Аз порицах това, погледнах към ибн Аббас, Ебу Хурейра, Ебу Сеид и Ебу Катаде и казах: „Какво е това?“, а те отговориха: „Това е суннета.“ [Предава се от Абдурраззак, Ен- Несайи и ибн Ел- Джаруд].

Осмо: Начина на погребване на умрелия:

Узаконеното по отношение на дълбочината на гроба е да бъде до половината ръст на мъжа (1) и да бъде вкопат с лехд от страната към кибле (2), и да бъде поставен умрелия в лехда на дясната му страта (3). Развързват се завързаните връзки на кефина (4), но не се изкарват, а се оставят, и не се открива лицето, независимо дали умрелия е мъж или жена (5).....

(1) Заради хадиса от Хишам ибн Амир относно шехидите при Ухуд, Пратеникът на Аллах ﷺ казал: „**Изкопайте, разширете, копайте дълбоко и по най- хубавия начин...**“ до края на хадиса. И заради хадиса на един човек от енсарите²⁵⁴, който казва: „Излязохме за погребението на един човек от енсарите, тогава аз бях младо момче и бях с баща ми, Пратеникът на Аллах ﷺ седна до копаещия се гроб и започна да наставлява копаещия: „**Разшири откъм главата...разшири откъм краката...Надявам се за него да има грозд [с фурми] в Дженнета.**“ Ел- Хасен и ибн Сириин са считали за желателно да бъде гроба с дълбочина до гърдите. [Ебу Давуд с достоверна верига].

(2) Ел- лехд [вкопаването встрани откъм кибле около една педя, за да легне умрелия във вкопаното на дясната си страна и да бъде с гърди и лице към кибле] е по- превъзходно от еш- шекк [вкопаване надолу в средата на гроба, за да влезе цялото тяло и да бъдат поставени камъни, глинени тухли или дъски в хоризонтално положение.] Довода е хадиса от Сеад ибн Ебу Уекказ, който казва: "Вкопайте ми [в моя гроб] лехд и ме заградете с нагоре наредени [глинени] тухли, както бе направено с Пратеникът на Аллах ﷺ" [Муслим].

Предава се от ибн Аббас /Аллах да е доволен и от двамата/, че Пратеникът на Аллах ﷺ казал: „**Ел- Лехд е за нас, а еш- шекк е за другите.**“²⁵⁵ [Ебу Давуд- добър].

(3) Ибн Ел- Хазим /Аллах да се смиле над него/ казва: „Човека се поставя в гроба си на дясната страна, лицето му да е към кибле, главата му от дясната страна по посока кибле, а краката му от лявата- това е продължителната практика на последователите на Исляма още от времето на Пратеникът на Аллах ﷺ та чак до наши дни....“ В хадис се споменава: „**Свещената джамия Ел- Харам [в Мекка] е вашата посока, за живите и за умрелите.**“ [Ебу Давуд и Ет- Тирмизи- добър].

(4) Заради това, което се споменава, че когато Неим ибн Мес'уд бил поставен в гроба, Пророка ﷺ развързал връзките с устата си.“ [Ел- Бейхакий].

(5) Защото откриването не присъства и не е доказано от Пророка ﷺ

²⁵⁴ Вярващите от Медина.

²⁵⁵ Бел. на преводача: „Този хадис не доказва, че е забранен еш- шекк за мюсюлманите, но доказва, че е по- добре да се погребват с ел- лехд.“

След това се поставят тухлите [от глина или пръст] (1). Те се схващат [или замазват с кал или глина], за да го предпазят от пръстта. Но ако няма възможност с тухли [от глина или пръст], тогава с каквото е удобно от дъски, камъни и дърво, които да го предпазят от пръстта. След това се заравя с пръстта. В този момент е суннет да се каже: "С името на Аллах и според суннета на Пратеника на Аллах"²⁵⁶ (2). Гроба се прави висок колкото една педя (3) и ако има възможност се поставят малки камъчета (4) и се посипва с вода (5).....

(1) Заради хадиса от Али /Аллах да е доволен от него/: „Пратеника ﷺ вкопа лехд и започна да нарежда тухлите нагоре.“ [Ел- Хахим]. И заради хадиса от Сеад, който споменахме по- рано.

(2) Заради хадиса от Ел- Бейяди /Аллах да е доволен от него/, от Пратеника на Аллах ﷺ че е казал: „Когато умрелия бива поставян в гроба, нека тези, които го поставят да кажат по време на поставянето в ел- лехда: „С името на Аллах и заради Аллах, и според суннета на Пратеника на Аллах.“ [Ел- Хахим- достоверен]. И заради хадиса от ибн Умер, че Пророка ﷺ е казал, когато умрелия е бивал поставян в гроба: „С името на Аллах и според суннета на Пратеника на Аллах.“ В друго предание: „Когато поставяте умрелите от вас в гробовете, казвайте: „С името на Аллах и според суннета на Пратеника на Аллах.“ [Ебу Давуд, Ет- Тирмизи и ибн Маджем].

(3) Заради хадиса от Джабир /Аллах да е доволен от него/, който предава, че Пратеника на Аллах ﷺ бил поставен в ел- лехд и били наредени вертикално [глинени] тухли, и гроба му е бил издигнат на една педя от земята.“ [ибн Хиббан- добър].

(4) Заради хадиса от Ел- Касим, който казва: „Влязох при Айша и ѝ рекох: „О, майко [на вярващите], открий ми гроба на Пророка ﷺ и двамата му другари /Аллах да е доволен от тях/. Тя ми откри три гроба, които не бяха издигнати, нито сравнени [със земята], покрити с малки червеникави камъчета²⁵⁷.“ [Ебу Давуд и Ел- Хахим- достоверен].

(5) Водата се посипва, за да се схване пръстта. Предава се от Пророка ﷺ че е полял с вода гроба на сина си Ибрахим и е поставил върху него малки камъчета. [Предава го Ел- Бегаи в „Шерх Ес- Сунне“, но в него има слабост]. Да се обозначи гроба с нещо, като камък или подобно на камък е от суннета. Потвърдено е, че Пророка ﷺ обозначил гроба на Усман ибн Мез‘ун с камък, поставил го при главата му и рекъл: „Обозначавам с него гроба на моя брат [по вяра] и до него ще погребя онези, които умрат от моето семейство.“ [Ебу Давуд- достоверен]. Що се отнася до застрояването, измазването [циментирането, отливането, облицоването с мрамор и подобните на тези неща], както и надписването, всичко това е харам [грях, забранено], заради думите на Джабир /Аллах да е доволен от него/: "Пратеникът на Аллах ﷺ забрани да се измазва гроба, да се сядат на него и да се строи на него.“ [Предава се от Муслим]. А в преданието от Ет- Тирмизи се споменава: „...и да се надписва.“

²⁵⁶ Виж: Дуи и зикр, стр. 93, дуа 55).

²⁵⁷ Това е цвета на пустинните камъчета в Медина, червеникав клобящ към кафяв цвят.

Узаконено е за присъстващите на погребението да застанат до гроба и [индивидуално] да отправят дуа за умрелия, защото когато се приключвало със заравянето на умрелия Пророка ﷺ застава до него и казвал: „**Молете се да му бъде опростено на вашия брат и да бъде утвърден** [с правилни отговори на питащите го меляйкета], **защото той сега бива разпитван (1).**

Девето: Узаконено е за онзи, който не му е отслужил дженазе намаз, да му отслужи след като бъде погребан, защото Пророка ﷺ е вършел това (2). Но това трябва да бъде в рамките на месец или по-малко. Ако отминалото време е повече от това, не е узаконено да се отслужва дженазе намаз при гроба. Така е, защото не се предава от Пророка ﷺ да е отслужвал при гроба дженазе намаз, когато е отминал повече от месец от погребението. (3).

Десето: Не се позволява на семейството на умрелия да подготвят храна за хората, заради думите на Джерир ибн Абдуллах Ел-Беджлий – славен сподвижник - */Аллах да е доволен от него/*: „Ние считаме събирането при семейството на умрелия и приготвянето на храна след погребението от непозволеното оплакване [ен-нийяха]" Предава го имам Ахмед с добра верига. (4).

(1) Предават го Ебу Давуд и Ел-Хаким, този хадис е достоверен, предава се от Усман */Аллах да е доволен от него/*. Що се отнася до така наречения телкин [напомнянето, подсказването какво да каже и какво да отговори], това не е позволено, нещо повече, това е нововъведение [бидат]. Също така и четенето на Коран при гроба е нововъведение и не е позволено.

(2) Предава се от ибн Аббас */Аллах да е доволен и от двамата/*, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ мина покрай един гроб, в който човека бе погребан през нощта и рече: „**Кога е погребан този [човек]?**“ Отговориха: „Снощи!“ Рече: „**Да бяхте ме известили!**“ Казаха: „Погребахме го в мрачната част на нощта и не желяехме да те будим.“ Той застана прав, ние се подредихме в редици зад него и отслужихме дженазе намаз на него.“

Също така и случката с жената, която се грижела за джамията, той казал: „**Покажете ми гроба й!**“ Те му показали гроба й и той й отслужил дженазе намаз.

(3) Заради това, което се предава, че Умму Сеад е умряла, а Пророка ﷺ отсъствал. Когато се прибрал, той й отслужил дженазе намаз, а вече бил минал един месец.

(4) Близките не приготвят храна и не организират сбирка заради погребението и не определят място за изразяване на мъка, и не поставят определени знаци/неща, които да посочват на хората къде да се събират.

Що се отнася до приготвянето на храна за самите тях [семейството] и за гостите, няма проблем за това. Узаконено е за близките и съседите да пригответ храна за опечаленото семейство, защото когато дошла новината при Пророка ﷺ за смъртта на Джеафер ибн Ебу Талиб /Аллах да е доволен от него/ в Шам, той повелил на семейството си да пригответ храна за семейството на Джеафер и рекъл: „При тях е настъпило нещо, което ги е заангажирало.“(1)

Няма проблем за близките на умрелия да поканят съседите си или други, за да се нахранят заедно с тях от храната, която им е дадена. И както знаем от шериата, за това няма определено време. (2).

Единадесето: Не е позволено за жената да изявява скръб и печал за умрял човек, за повече от три дни, освен за съпруга си. За него тя е в траур четири месеца и десет дена (3), но ако е бременна, тогава до ражането на детето, защото това е доказано в достоверния суннет от Пророка ﷺ (4).

Що се отнася до мъжа, за него не е позволено да скърби и да бъде в траур за който и да било от роднините или за друг човек (5).....

(1) Предават го Ебу Давуд, Ен- Несаи, ибн Мадже и Ахмед, този хадис е достоверен. Приготвянето на храна за семейството на умрелия е начин на съчувствие и изказване на съболезнования, начин на предизвикване на щастие у тях и полагане на грижа към тях, заради заангажираността им с това, което ги е сполетяло и трудността да си пригответ храна.

(2) Изказването на съболезнования не се ограничава с три дни, а винаги, когато човек види полза да изкаже съболезнования и съчувствие го прави. Пророка ﷺ изказал съболезнования към близките на Джеафер след третия ден, изказването на съболезнования е утеха, подтикване към търпение и към проява на устойчивост [в изпитанието].

(3) Изявяването на скръб и печал е да се остави разкрасяването- позволява се на жената да страни от разкрасяване, украшения и хубави дрехи, когато е умрял нейн близък, в период от три дни. Но тя е задължена да бъде в траур, когато умре съпруга ѝ. Предава се от Зейнеб бинт Умму Селеме, че е казала: „Умря близък на Умму Хабибе, тя поиска шафран или нещо подобно и го обтри с ръцете си, и каза: „Правя това, защото чух Пратеникът на Аллах ﷺ да казва: „**Не се позволява на жена, която вярва в Аллах и в Сетния ден да бъде в траур за повече от три дни, освен за съпруга си, четири месеца и десет дена.**“ .“ [Ел- Хахим- хадиса е добър]. Няма точно определено време за посещението на гробищата.

(4) Защото траура е само за жените, не и за мъжете.

Дванадесето: За мъжа е узаконено да посещава гробищата и да отправя дуа за обитателите им, молейки се за милост и спомняйки си за смъртта и това, което е след нея. Довода са думите на Пророка ﷺ „Посещавайте гробищата, защото те ви напомнят за отвъдното.“ Предава го имам Муслим в достоверния си сборник (1). Също така Пратеника ﷺ е учел сподвижниците си, когато посещават гробищата да казват: „**Ес-селяму алейкум о, пребиваващи в тази обител от вярващи и мюсюлмани! И ние, ако Аллах е пожелал, ще ви последваме, молим Аллах за благополучие за нас и за вас! Аллах да се смили над отишлите си от нас и над оставащите!**“²⁵⁸ (2).

Що се отнася до жените, за тях не е позволено²⁵⁹ да посещават гробищата, защото Пророка ﷺ проклина жената посещаваща гробищата (3), и защото има опасност за тях да попаднат в неприлично поведение по причина на това посещение и да не проявят нужното търпение.....

(1) Посещаването на гробищата е суннет и нещо, което напомня за отвъдното, и подтиква към въздържаност спрямо земното. То стимулира човек да се труди в извършването на праведни дела и рамеква сърцето. Пророка ﷺ казва: „**Бях ви възбраният посетението на гробищата, но ги посещавайте, защото те размекуват сърцето, разплакват окото и ви напомнят за отвъдното. И не изричайте непристойни думи.**“

(2) Това го предава Муслим и други. Узаконеното посещение на гробищата в Исляма съдържа:

- 1) Полза за посещаващия ги чрез напомнянето за смъртта и умрелите, както и за техния край, към Дженнета или към джехеннем.
- 2) Полза за умрелия и добротворство към него чрез отправянето на селям към него, дуата и молитвата да му бъде опростено.

(3) Предават го Ет- Тизмизи, ибн Мадже и ибн Ебу Шейбе- хадиса е достоверен.

²⁵⁸ Виж: Дуи и зикр, стр. 95, дуа 57).

²⁵⁹ Има го и другото мнение, че тази забрана е отменена, което също е силно мнение, дори е по-слиното и правилното мнение. Според него е позволено, когато е спазена етиката в Исляма. Шейх бин Баз е на мнението, че е забранено- това е според ханбелийския мезхеб, но един от големите учени Шейх Мухаммед Ел- Мухтар Еш- Шенкити поддържа мнението, че тази забрана е отменена и е разрешено, когато се спазва етиката в Исляма, това е мнението и на болшинството от учени.

Също така не им се позволява да вървят с погребението и да го следват към гробищата, защото Пророка ﷺ им забранил това (1). Що се отнася до дженазе намаза при джамията или на мястото, на което се изпълнява [, когато не е при гробищата], той е узаконен както за мъжете така и за жените (2).

Това е края на нещата, които успях да спомена.

Слава на Аллах, Единствен е Той и нека саяту селяма да бъде над нашия Пророк Мухаммед, семейството и сподвижниците му. (3)

(1) Посещението на гробищата от жени не е позволено, Пророка ﷺ забранил това.

Посещението на гробищата има периоди:

1) Период, когато е било изцяло забранено, както за мъже, така и за жени, заради думите на Пратеника ﷺ „**Бях ви забранил да посещавате гробищата...**“ до края на хадиса. Това е защото те съвсем скоро са били станали мюсюлмани [т.е., за да не изпаднат в съдружаване и порицани от Исляма неща].

2) Период, когато е било позволено за всички, заради думите на Пратеника ﷺ „...**но ги посещавайте, защото те ви напомнят за отвъдното.**“

3) Период, когато е желателно за мъжете и забранено за жените- до това мнение се достига, когато се разгледат всички доводи. Това подробно пояснение го чух от нашия Шейх Абдулазиз бин Баз */Аллах да се смил над него/*. Беше попитан */Аллах да се смил над него/*, когато една жена минава покрай или през гробища дали да даде селям на умрелите и той отговори, да не дава, защото това е вид посещение на гробищата.²⁶⁰

(2) Предава се от Абдуррахман ибн Ебу Меслеме, че когато умрял Сеад ибн Ебу Уеккас */Аллах да е доволен от него/*, Айша рекла: „Внесете го в джамията, за да му изпълня дженазе намаза.“ Той ѝ отказа да направи това, а тя рече: „Кълна се в Аллах! Пратеникът на Аллах ﷺ изпълни дженазе намаз на двата сина на Бейда в джамията, Сухейл и брат му.“ [Предава се от Муслим]. Хадиса доказва, че жена може да отслужва дженазе намаз.

(2) Шейха */Аллах да се смил над него/* завърши тази книга "Важни наставления за цялата общност", моля Аллах да му въздаде най- доброто от общността, да направи везните с добрините му тежки, да направи нас и него да бъдем от Неговите приближени, праведни раби и да опрости на нас и на него. И нека саяту, селяма и благодатта да бъдат над нашия Пророк Мухаммед, семейството му и всичките му сподвижници.

²⁶⁰ Бел. на преводача: "Както споменахме малко по- рано, това е мнението на Шейх Бин Баз, но това, че е позволено за жените да посещават гробищата, когато се спазва етиката в Исляма е по- силното и правилното мнение."

Написано от:

Ахмед ибн Салих ибн Ибрахим Ет- Тууиян

Неделя 24/6/1415 по хиджра.

Час: 16:55 часа.

Направена е промяна на тълкуването [на думите на Шейх бин Баз] според последната промяна, която е извършена от Шейха в понеделник на 16/3/1426 по хиджра.

Моля Покровителя, Превеликия и Всемогъщ Аллах, да обгърне с обширната си милост и задоволството си нашия шейх! И нека сатяту, селяма и благодатта да бъдат над нашия Пророк Мухаммед, семейството му и всичките му сподвижници.

Съдържание

Въведение

За живота на автора

Предисловие на автора

Първо наставление

Сура Ел- Фатиха

Имената на сура Ел- Фатиха

Превъзходствата на сура Ел- Фатиха

Съдържанието на сура Ел- Фатиха

Значенията на сура Ел- Фатиха

Сура Ез- Зелзелех

Сура Ел- Аадийят

Сура Ел- Каариах

Сура Ет- Текиясур

Сура Ел- Аср

Сура Ел- Хумезех

Сура Ел- Фиил

Сура Курайш

Сура Ел- Мааун

Сура Ел- Кеусер

Сура Ел- Кяфирун

Сура Ен- Неср

Сура Ел- Месед

Сура Ел- Ихляс

Сура Ел- Фелек

Сура Ен- Нас

Второ наставление: Шехадета [Засвидетелстването]

Значението на „Ля иляхе илляллах“

Основите на „Ля иляхе илляллах“

Значението на засвидетелстването „Мухаммеде-р-расулюллах“

Основите на засвидетелстването „Мухаммеде-р-расулюллах“

Условията на „Ля иляхе илляллах“:

1) Знание

2) Убеденост

3) Искреност

4) Чистосърдечност

5) Обич

6) Подчинение

7) Приемственост

8) Невярването във всяко нещо, което се обожествява вместо Аллах

Условията на „Мухаммеде-р-расулюллах“

Нещата, които анулират Исляма

Засвидетелстването, че Мухаммед е Пратеник на Аллах [„Мухаммеде-р-расулюллах“]

Какво означава намаз (ес- саях)

Задължителния характер на намаза

Груповия- джемат намаз

Петъчния- джума намаз.

Двата байрамски намаза

Намаз при затъмнение

Намаз при молитва за дъжд

Допълнителните- нафиле намази

Зекята- значението и задължителния му характер:

Имуществата, за които е задължение да се дава зекят

Условията за да бъде задължителен зекята

Зекята за това, което расте от земята

Зекята за добитъка

Зекята за Златото, среброто [и парите]

Зекята за търговските стоки

Важни въпроси за зекята

На кой се дава зекята

Зекята ел- фитр [фитрата]

Говеенето [ес- сийям] през месец Рамадан:

Задължителния характер на говеенето през Рамадан

Условията, за да бъде задължително говеенето през Рамадан

Условията, за да бъде правилно говеенето

Суннетите на говеенето

Нещата, които развалят говеенето

От постановленията за отговяването [када]

Превъзходствата на месец Рамадан

Дела, в които има превъзходство през месец Рамадан

Допълнителното говеене [тетаууа]

Поклонението хадж:

Задължителния характер на хаджа

Условията, за да бъде хаджа задължителен

Микатите на хаджа

Какво е хубаво да направи човека желаещ да извърши хадж?

Какво извършва човека пристигнал при миката?

Кои неща са забранени за човека в ихрам?

Видовете хадж

Описание на умрата

Трето наставление: Основите на вярата:

Определение на думата „вяра“ [иман]

Доказателства за основите на вярата

Вярата в Аллаха

Вярата в меляйкетата

Вярата в Свещените книги

Вярата в Пратениците

Вярата в Съдния ден

Неща свързани с вярата в Съдния ден

Вярата в съдбата

Видовете съдба

Степените на съдбата

Четвърто наставление: Видовете теухид и ширк:

Теухид ер- рубубиййех

Теухид ел- улюхиййех

Теухид ел- есма уе ес- сифат

Видовете ширк:

Голям ширк

Видовете голям ширк

Малък ширк

Пето наставление: Добротворството [ел- ихсан]:

Шесто наставление: Условията на намаза

Какво означава условие [шерт]

Границата на разграничаване [ет- темийиз]

Какво се цели с чистота [ет- тахарах]

Нещата правещи извършването на гусл задължително

Извършването на гусл, което е суннет или желателно

Премахването на мръсотията

Прикриването на аурета
Настъпването на времето
Обръщането към кибле
Възнамерението

Седмо наставление:

Основите на намаза

Какво означава основа „рукн“

- 1) Стоенето прав според възможностите
- 2) Текбирату-л-ихрам
- 3) Четенето на Ел- Фатиха
- 4) Руку
- 5) Изправянето от руку
- 6) Заставането напълно прав след руку
- 7) Извършването на седже на седем части от тялото
- 8) Изправянето от седже
- 9) Посядането между двете седжета
- 10) Спокойствието при всички основи на намаза.
- 11) Последното засвидетелстване
- 12) Благосов на Пророка ﷺ
- 13) Двата селяма

Осмо наставление:

Задължителните неща по време на намаз

Какво означава „задължително“ [уаджиб]

- 1) Текбирите по време на намаз
- 2) Казването на „семиаллаху лимен хамидех“
- 3) Казването на „раббена уе леке-л-хамд“
- 4) Казването на „Субхане раббийе- л- азим“
- 5) Казването на „Субхане раббийе- л- еаля“
- 6) Казването на „рабби- г- фирли“
- 7) Първото засвидетелстване

Девето наставление:

Пояснение на засвидетелстването [ет- тешеххуд]

Десето наставление:

Суннетите по време на намаз:

- 1) Въспитлената дуа
- 2) Поставянето на дясната ръка върху лявата, върху гъдтите
- 3) Вдигането на ръсете на равно с рамената
- 4) Положения, при които се вдигат ръцете
- 5) Казването на повече от един път на „Субхане раббийе- л- азим“ и „Субхане раббийе- л- еаля“
- 6) Главата да бъде наравно с гърба по време на руку
- 7) Отдалечаването на частите от тялото по време на седже
- 8) Начина на сядане по време на намаз
- 9) Ет- теуеррук
- 10) Отправянето на благосов и благодат към семейството на Мухаммед
- 11) Отправянето на дуа преди селяма
- 12) Рецитирането на силен глас

- 13) Рецитирането на тих глас
- 14) Четенето на това, което е лесно от Корана след Ел- Фатиха

Единадесето наставление:

Нещата, които анулират намаза:

- 1) Говоренето
- 2) Смеенето
- 3) Яденето и пиенето
- 4) Откриване на аурета
- 5) Отклоняването от кибле
- 6) Многото последователни движения
- 6) Анулирането на абдеста

Дванадесето наставление:

Условията на абдеста

Какво означава абдест?

- 1) Възнамерение
- 2) Прекъсване на извършването на всяко нещо, което разваля абдеста
- 3) Ел- истинджа и ел- истиджмар преди абдест
- 4) Чистотата на водата, която се използва за абдест
- 5) Премахването на всяко нещо, което възпрепятства достигането на водата до кожата
- 6) Настъпването на времето за намаз, за онзи, който непрестанно е в положение на нечистотии

Тринадесето наставление:

Фардовете на абдеста:

- 1) Измиването на лицето
- 2) Изплакването на устата и носа
- 3) Измиването на ръцете [до лактите включително]
- 4) Обтриването на главата
- 5) Спазването на последователност
- 6) Непрекъснатост

Четиринадесето наставление:

Нещата, които анулират абдеста:

- 1) Всяко нещо, което излиза отпред или отзад от срамните места
- 2) Всяко мръсно и нечисто нещо, което изтича от тялото
- 3) Загуба на разума
- 4) Докосването на половия орган [без да има нещо между него и ръката]
- 5) Консумирането на камилско месо
- 6) Отричането от Исмяма
- 7) Извършването на гусл на умрял човек не разваля абдеста
- 8) Докосването на жена не разваля абдеста

Петнадесето наставление:

Узаконения морал в шерията за всеки мюсюлманин.

Превъзходствата на морала и етиката в Исляма

Правдивостта

Доверието/отговорността

Въздържание/опазване на честта

Скромността
Смелостта
Щедростта
Изпълняването на обета
Въздържанието от всяко нещо, което Аллах е възбраниял
Добросъседството
Помощта към човека в нужда

Шестнадесето наставление:

Придържането към етиката в Исляма:

Поздрава ес- селям
Етиката на поздрава ес- селям
Приветливостта
Храненето с дясната ръка
Обноските при хранене
Етиката при влизането в джамия и излизането от нея
Етиката при влизането в дома и излизането от него
Етиката и морала към родителите
Поведението към роднините
Поведението към комшиите
Поведението към по- възрастните
Поведението към малките
Честитенето на новородената рожба
Изказването на съболезнования

Седемнадесето наставление:

Предупреждението от съдружаването и различните грехове:

Седемте пагубни- смъртни греха
Съдружаването с Аллах
Магьосничеството
Убийството
Изяждането/отнемането на имуществото на сирака
Изяждането на лихвата/лихварството
Бягането от бойното поле
Набеждаването на целомъдрени вярващи жени
Неподчинението/неуважението към родителите
Прекъсването на родствените връзки
Лъжесвидетелстването
Лъжливите клетви/обети
Нанасянето на вреда на съседа
Гнета към хората по отношение на живота и имуществата им
Гнета към хората по отношение на честта им
От нещата, които Аллах е забранил
Нововъведенията
Изображенията

Осемнадесето наставление:

Подготовка на умрелия и изпълняването на дженазе намаз

Подготвянето на умрелия
Извършването на гусл на умрелия
Начина на извършване на гусуля
Парфюмирането на умрелия

Обвиването в кефин
Хората, които имат най- голямо право да извършат гусл на умрелия и да му отслужат дженазе намаза
Описание на дженазе намаза
Дуа за умряло малко дете
Къде застава имама по време на дженазе намаза
Начина на погребване на умрелия
Траура на жената
Посещението на гробищата
Заклучение